

SREDA, 16. DECEMBER 2009

PRESEDSTVO: GOSPOD BUZEK

predsednik

1. Otvoritev seje

(Seja se je začela ob 09.05)

Göran Färm (S&D). – Gospod predsednik, na začetku delnega zasedanja ta teden ste odgovorili na vprašanje mojega avstrijskega kolega Jörga Leichtfrieda o novih poslancih, ki se bodo zaradi uveljavitve Lizbonske pogodbe pridružili Parlamentu, in o tem, kdaj bi se to lahko zgodilo. Vaš odgovor je bil, da je to zdaj v rokah Sveta. Strinjam se glede tega, da se Parlamentu pridružijo kot polnopravni poslanci, vendar pa nisem prepričan, da je tako tudi, ko gre za njihov status opazovalcev kot uvod k temu, da dejansko postanejo polnopravni poslanci.

Nedavno odločitev o poročilu Davida Martina o naših notranjih pravilih si razlagam tako, da jim lahko dejansko pustimo, da začnejo delati kot opazovalci, takoj ko so izvoljeni in njihovo izvolitev potrdi njihova država članica in da kot Parlament lahko sami odločimo o pogojih za njihov položaj opazovalcev.

Gospod predsednik, bi se lahko o tem pogovorili s poročevalcem gospodom Martinom, da bi čim prej našli rešitev? Nesprejemljivo bi bilo, če bi morali novi poslanci, ki so že izvoljeni in katerih izvolitev so potrdili nacionalni organi, mesece dolgo čakati, da lahko začnejo z delom. Mnogi izmed njih so pripravljeni začeti takoj.

Predsednik. – Kot sem že povedal, sem vprašal glede odločitve Evropskega sveta, ta problem pa mora upoštevati in preučiti tudi Odbor za ustavne zadeve. Ni še končne odločitve o številu novih sedežev in iz katerih držav bodo poslanci. Ni končne odločitve. Vem, da je to odločitev Evropskega parlamenta, vendar ni dokončna, zato ni tako enostavno prevzeti opazovalcev brez končne odločitve o številu in državi, iz katere naj bi bili. Torej moramo počakati. Mislim na to in intenzivno se ukvarjam s tem.

Rebecca Harms (Verts/ALE). – (DE) Gospod predsednik, gospe in gospodje, strinjam se, da je to zadevo težko urediti. Menim, da jo ni nemogoče urediti, vendar pa bi s stališča svoje skupine rada povedala, da se nam v zvezi z razpravo v Franciji zdi nesprejemljivo, da ne glede na status sočasno ostanejo poslanci svojega nacionalnega parlamenta. Menimo, da bi morali tisti, ki so tu kot opazovalci, odstopiti od svojega nacionalnega mandata.

Jean-Pierre Audy (PPE). – (FR) Gospod predsednik, v skladu s členom 110 Poslovnika smo se tu zbrali zaradi razprave o dosežkih švedskega predsedovanja – pohvalil bi predsednika vlade Reinfeldta, ki nam je dal pogumno, učinkovito in uspešno predsedstvo –, vendar pa smo tu tudi, da preučimo izide Evropskega sveta z dne 10. in 11. decembra.

V zvezi s tem bi rad pozornost predsednika Komisije, ki je varuh pogodb in njihove uporabe, pritegnil k členu 15(6) Pogodbe o Evropski uniji, ki določa, da mora predsednik Evropskega sveta po vsakem zasedanju Evropskega sveta predložiti poročilo.

Zdi se, da se nam gospod Van Rompuy, novi predsednik Evropskega sveta, zagotovo ne bo pridružil, in to obžalujem. To funkcijo opravlja od 1. decembra 2009, ima močno diplomatsko vlogo in menim, da bi moralo biti njegovo prvo politično dejanje, da pride in se predstavi Evropskemu parlamentu. Zato bi moral biti on tisti, ki bi predstavil sklepe Evropskega sveta z dne 10. in 11. decembra 2009.

Predsednik. – Če smem razložiti: predsednik Evropskega sveta gospod Van Rompuy in predsedujoči Svetu gospod Reinfeldt sta se dogovorila, da se bo zadnji mesec predsedovanja odvijal v skladu s starimi načeli. Ta dogovor velja. Predsednik Evropskega sveta gospod Van Rompuy bo funkcijo prevzel 1. januarja 2010.

Jean-Pierre Audy (PPE). – (FR) Gospod predsednik, obravnavanje uporabe pogodb, ki so jih ratificirali narodi, ni naloga voditeljev držav ali vlad.

Predsednik. – Pojasnil bom natančneje: povabilo in delo s predsednikom Evropskega sveta in službujočim predsednikom vlade, ki predstavlja rotirajoče predsedstvo, je odločitev, ki je v rokah vseh poslancev Parlamenta. Tudi mi bomo odločali o tem, koga se povabi in v kakšnem vrstnem redu. Prav tako se bomo medsebojno med institucijami – Evropskim parlamentom in Evropskim svetom – dogovorili o tem, kako bomo sodelovali. Poleg tega menim, da so vaše pripombe preuranjene.

Doseči je treba medinstitucionalni sporazum. V to je vključena tudi Evropska komisija. Prezgodaj je razpravljati o tem. Zelo pomembno je, da vzdržujemo ustrezno ravnotežje med trenutnim predsedstvom in voditeljem vlade ter predsednikom Evropskega sveta gospodom Van Rompuyem. Naša predsedstva se menjajo, predsednik pa ostaja isti, toda sodelovati moramo tudi z voditelji vlad. Potrebujemo sodelovanje z vladami, saj moramo kot zakonodajno telo imeti nenehen stik z vlado države, ki trenutno predseduje.

Poleg tega je način, na katerega bomo sodelovali, in koga povabimo, tudi naša odločitev – seveda ob posvetovanju z Evropskim svetom. Glede tega bomo opravili pogovore. Povedal bi vam rad, da je prezgodaj zanje. Medtem gospod Reinfeldt podaja poročilo o dejavnosti Evropskega sveta v zadnjih šestih mesecih. Gospod Van Rompuy pri tem delu ni bil udeležen, saj je bil imenovan šele pred nekaj tedni, in tako danes sploh ne bi mogel razpravljati o tem. Zadeva je povsem jasna.

2. Izvedbeni ukrepi (člen 88 Poslovnika): gl. zapisnik

3. Ocena švedskega predsedstva - Sklepi Evropskega sveta z dne 10. in 11. decembra 2009 (razprava)

Predsednik. – Toplo bi pozdravil predsednika vlade Reinfeldta, ki je bil z nami kot predsedujoči Svetu skoraj pol leta. Prav tako bi pozdravil predsednika Barrosa.

Naslednja točka je skupna razprava o:

- izjavi Sveta o oceni švedskega predsedstva;
- poročilu Evropskega sveta in izjavi Komisije o sklepih Evropskega sveta z dne 10. in 11. decembra 2009.

Fredrik Reinfeldt, predsedujoči Svetu. – Gospod predsednik, hvaležen sem za to priložnost, da ponovno nagovorim Evropski parlament v tako ključnem času.

Medtem ko govorimo, so predstavniki iz 193 držav zbrani v konferenčnem centru v Københavnu, kjer razpravljajo, pretresajo, pogajajo in poskušajo izpolniti pričakovanja milijonov ljudi po svetu. V samo dveh dneh bo podnebna konferenca ZN končana. Kmalu se bomo ozirali na srečanje, ki je bilo ključno ne samo za EU, ampak za svet, srečanje, ki je bilo odločilno za tiste, ki zaradi pomanjkanja vode ne morejo gojiti pridelkov, ki je bilo odločilno za tiste, ki so svoj dom izgubili v tornadu ali poplavih, in odločilno za tiste, ki brezuspešno gradijo zidove proti morskii gladini, ki se vsako leto dviguje.

Vemo, kaj je ogroženo, zakaj je torej tako težko ukrepati? Ker se bojimo kakršne koli spremembe našega načina življenja? Vemo, da naš način življenja ne bo več mogoč, če bomo še naprej uporabljali svetovne vire na takšen način kot doslej, in soočili se bomo s še večjimi spremembami. Bati se moramo pomembnejših stvari, kot je izguba našega vsakodnevnega udobja.

Boj proti podnebnim spremembam je bil na vrhu dnevnega reda skozi celotno švedsko predsedovanje, na vseh naših zasedanjih Evropskega sveta in na vseh naših vrhlih z najpomembnejšimi partnerji Unije. Kot verjetno veste, smo na našem oktobrskem Evropskem svetu sprejeli celovito nalogo, da bi ohranili vodilno vlogo EU v podnebnih pogajanjih. Dogovorili smo se glede dolgoročnega cilja za zmanjšanje emisij za 80–95 % do leta 2050 in ponovili našo ponudbo, da emisije zmanjšamo za 30 %, če bodo prizadevanja drugih primerljiva. Dogovorili smo se o zmanjšanju emisij v mednarodnem prevozu in kljub odporu iz nekaterih strani smo določili številke za svetovno finančno potrebo za boj proti podnebnim spremembam v državah v razvoju. Prejšnji teden – po tednih dvostranskih posvetovanj – smo storili še en korak: kolektivno sestavljen finančni sveženj, namenjen „hitremu začetku“ podnebnega ukrepanja v državah v razvoju, ki zagotavlja 7,2 milijard EUR v naslednjih treh letih.

Vem, da to ni dovolj. Zato moram povedati, da je, čeprav sem zadovoljen, da se je Evropski svet lahko dogovoril o tem koraku, napočil čas, da se nam pridružijo druge razvite države.

Kaj moramo torej storiti v Københavnu? Potrebujemo zavezujoče obveznosti za zmanjšanje emisij toplogrednih plinov ne samo na strani razvitih držav, ampak tudi na strani držav v razvoju, da bi zagotovili, da bo globalno segrevanje ostalo pod ciljem 2 °C, za katerega nam znanost govori, da je potreben.

Sestal sem se z indijskim in kitajskim vodstvom. Vem, kaj pravijo o tem. Zakaj bi se strinjali s tem, da bo njihov razvoj čist in ekološki, če smo desetletja dolgo onesnaževali svet? To je en način pogleda na zadevo, toda problem je naslednji: razviti svet problema ne more rešiti sam. Emisije sveta v razvoju že začenjajo presegati emisije razvitega sveta. Zato moramo sodelovati, da rešimo problem. Na naši strani lahko odtehtamo leta neodgovornega vedenja. Pripomoremo lahko k financiranju podnebnih ukrepov v svetu v razvoju. Evropska unija je prejšnji teden prevzela svojo odgovornost. V Københavnu ni pomembna oblika, ampak vsebina. Zadovoljni smo lahko, če se dogovorimo o zmanjšanju emisij in financiranju ter zavezi k takojšnjemu ukrepanju in, kar je še pomembneje, lahko začnemo z bojem proti podnebnim spremembam.

Lansko leto smo se nenadoma soočili z najresnejšo finančno krizo od krize v tridesetih letih prejšnjega stoletja. Tla so se dobesedno tresla pod našimi nogami. Nenadoma nam je postalo jasno, kako medsebojno povezani so finančni trgi in kako medsebojno odvisni smo bili vsi pri iskanju skupnega odziva. V samo nekaj mesecih so vlade v EU sprejele izredne podporne ukrepe. To je bil hiter in prepričljiv odziv, vendar je imel svojo ceno. Skupni primanjkljaj v javnih financah zdaj znaša skoraj 7 % BDP – kat je trikrat več kot lani. Dvajset držav članic se soočajo s postopki čezmernih primanjkljajev. Zato so bili to jesen nadaljnji ukrepi glede gospodarske in finančne krize seveda še ena glavna prednostna naloga.

Naj se na kratko dotaknem zadev, ki smo jih opravili. Konec oktobra smo se dogovorili o strategiji za odpravo davčnih ukrepov, na Evropskem svetu prejšnji teden pa o načelih glede zapustitve programov finančne pomoči. Poleg tega smo se dogovorili o povsem novi strukturi finančnega nadzora v Evropi. Ko so finančni tokovi mednarodni, nadzor ne more biti več nacionalen. Zdaj je stvar Evropskega parlamenta, da se dogovori o končnih korakih.

Jasno nam je bilo tudi, da se kultura nagrajevanja ne more nadaljevati na način, na katerega so se navadili ljudje. Zadovoljen sem, da je EU uspelo prepričati G20 glede dogovora o daljnosežnih spremembah te politike. Nova pravila bodo okrepila potrebo po povezavi med rezultatom in nagrado.

Gospodarska in finančna kriza nas je močno prizadela, vendar smo pokazali zmožnost ukrepanja in smo okrepili svojo odpornost. Potem ko bomo zagotovili oživitvev gospodarstva, bo EU trdnješa zaradi ukrepov, ki smo jih sprejeli.

Švedsko predsedovanje je potekalo v času institucionalnih sprememb. Ko smo 1. julija prevzeli predsedovanje, je bil Parlament na novo izvoljen. Nismo še imenovali predsednika Evropske komisije. Izid takrat pričakovanega irskega referendumu je bil negotov. Ni bilo jasno, ali bodo Lizbonsko pogodbo ratificirale vse države članice. Ni bilo jasno niti, ali bo lahko začela veljati med švedskim predsedovanjem.

Potem se je dramatična situacija razpletla. V tesnem posvetovanju s Parlamentom je bil José Manuel Barroso imenovan za predsednika Evropske komisije za drugi mandat. Predsedstvo je zdaj imelo stabilnega sogovornika v Komisiji, s katerim je lahko sodelovalo. Izid irskega referendumu je bil zmaga za Irsko. Bil je zmaga za evropsko sodelovanje. Pripeljal nas je korak bliže Lizbonski pogodbi.

Toda potem se je zgodilo nepričakovano. V pozni fazi je češki predsednik pred podpisom postavil nove pogoje. Te zahteve smo morali obravnavati na način, ki ni povzročil postavljanja podobnih pogojev s strani drugih držav članic, to pa nam je uspelo narediti na oktobrskem Evropskem svetu. Nekaj dni kasneje je češko predsedstvo podpisalo. Takoj po podpisu sem se ponovno začel posvetovati s svojimi kolegi. Dogovoriti smo se morali o visokih položajih – o predsedniku Evropskega sveta in o imenovanju visokega predstavnika. Ne pretiravam, če rečem, da sem si oddahnil, ko so bile 1. decembra priprave zaključene. Lizbonska pogodba bi končno lahko začela veljati.

Zdaj bo Evropska unija učinkovitejša. Imela bo boljša orodja za boj proti podnebnim spremembam in za vplivanje na svetovno gospodarsko agendo. Novi predsednik Evropskega sveta bo zagotovil kontinuiteto. Visoki predstavnik bo zagotovil uskladitev naših zunanjih odnosov. Imeli bomo bolj demokratično Unijo z večjo udeležbo Evropskega parlamenta in naših nacionalnih parlamentov. Začelo se je novo obdobje za Evropsko unijo.

Ko sem 15. julija stal tu pred vami, smo bili še vedno v krempljih finančne in gospodarske krize. Obstajala je negotovost glede prehoda na novo pogodbo. Nismo vedeli, ali se nam bo uspelo zediniti in ohrabriti druge na ne tako dolgi, toda zelo ovinkasti poti do Københavna.

Z Evropskim svetom, ki je potekal prejšnji teden, je švedsko predsedstvo izpolnilo vseh pet prednostnih nalog: močan mandat EU za podnebne spremembe; ukrepanje v zvezi z gospodarsko in finančno krizo; strategija EU za Baltsko morje; stockholmski program za pravosodje in notranje zadeve; okrepitev EU kot globalnega akterja, vključno s širitvijo, in nova služba za zunanjepolitično delovanje. Kot sem dejal, se je z uveljavitvijo Lizbonske pogodbe v Evropski uniji začelo novo obdobje.

Za konec bi se vam vsem zahvalil. Predsedstvo je pri obravnavanju izzivov, s katerimi se soočamo, potrebovalo pomoč Evropskega parlamenta. Hvala vam za to pomoč.

Zahvaliti se želim tudi Komisiji in predvsem Joséju Manuelu Barroso. Z Joséjem Manuelom sem to jesen verjetno preživel več kot primerno veliko časa. Meni in švedskemu predsedstvu je bil v veliko podporo.

Nazadnje bi se želel zahvaliti državam članicam za njihovo pripravljenost, da so pozabile na razlike in začele sklepati kompromise – z najboljšimi nameni za Evropo – za iskanje rešitev, ki ne koristijo samo njim, ampak Evropi kot celoti. Ta enotnost je naša moč.

José Manuel Barroso, predsednik Komisije. – Gospod predsednik, predsednik vlade, v zadnjih šestih mesecih smo doživeli uveljavitev nove pogodbe, s čimer se je končalo skoraj desetletje razprav in so se odprla vrata za nove priložnosti za to novo, razširjeno Evropsko unijo, ki jo imamo danes. Videli smo prve dokaze o tem, da odločno ukrepanje za stabilizacijo evropskega gospodarstva spričo krize prinaša nekatere rezultate. In ko vstopamo v zaključni krog igre v Københavnu, smo lahko prepričani, da je Evropska unija trdo delala za ohranitev zagona, za katerega se je zavzemala v zvezi z odločilnim svetovnim ukrepanjem glede podnebnih sprememb.

Zato bi želel izraziti iskreno spoštovanje do predsednika vlade Fredrika Reinfeldta in celotne ekipe švedskega predsedstva za nadvse uspešno predsedovanje. Posebno pomembno je, da je bilo švedsko predsedstvo tako učinkovito pri zagotovitvi zaključka postopka ratifikacije Lizbonske pogodbe in mu je uspel prehod na novo pogodbo ob sočasni izpolnitvi vseh drugih ciljev. Doživeli smo imenovanje prvega predsednika Evropskega sveta in prvega visokega predstavnika, podpredsednika Komisije, s strani Evropskega sveta. In ne pozabimo – ker je bil to zelo pomemben trenutek za ta Parlament po soglasnem imenovanju s strani Evropskega sveta –, doživeli smo izvolitev predsednika naslednje Komisije s strani tega Parlamenta s kvalificirano večino.

Zasedanje Evropskega sveta prejšnji teden je bilo prvo zasedanje, ko se je ta sestel kot polnopravna institucija. To je bilo tudi prvič, da se je zasedanja udeležila nova visoka predstavnica in podpredsednica Komisije Catherine Ashton. Novi predsednik Evropskega sveta bo polno funkcijo prevzel 1. januarja 2010 in je predstavil svoje zamisli o tem, kako v prihodnje organizirati Evropski svet. Pozdravljam vse predloge, ki bodo Evropskemu svetu dali večjo doslednost in kontinuiranost njegovemu delu. Pozdravljam tudi zamisli o bolj političnih, odkritih razpravah ter kratkih in udarnih sklepih.

Bilo je še mnogo drugih vprašanj, ki jih je obravnaval Evropski svet. Izpostavil bi jih samo nekaj, pri tem pa ne bom pozabil na pomembno vprašanje, opredelitev strategije za Baltsko morje, ki je lahko zgled za drugo regionalno sodelovanje znotraj Evropske unije in z nekaterimi izmed naših partnerjev.

Glede gospodarstva vzdržujemo ustrezno ravnotežje med ohranjanjem spodbude in pripravo naših izhodnih strategij. Predstavil sem okvir za našo evropsko strategijo 2020. Upam, da se bo Evropski svet osredotočil na razpravo o tej zelo pomembni agendi za prihodnost Evrope, in sicer z razpravami na naslednjih zasedanjih, na formalnem Evropskem svetu v februarju in na spomladanskem Evropskem svetu. Tu bi ponovil svojo ponudbo, da se udeležim tega plenarnega zasedanja, da bi Parlament lahko organiziral specifično razpravo o tem zelo pomembnem vprašanju. Menim, da je izredno pomembno, da Evropski parlament in, na strani Sveta, Evropski svet prevzameta lastništvo strategije Evropske unije 2020, kjer se bo odvijala naša prihodnost.

Glede stockholmskega programa so bili zdaj predlogi Komisije preneseni v dogovorjeni pristop za naslednjih pet let. Vem, da mnogi v tem Parlamentu delijo našo odločenost, da to odskočno desko izkoristimo za priložnosti Lizbonske pogodbe za postopno spremembo evropskega ukrepanja glede svobode, varnosti in pravice. To je bil eden izmed glavnih razlogov za to, da sem se odločil reorganizirati portfelje naslednjega kolegija na tem področju. To bo eno izmed najpomembnejših področij dela Evropske unije v naslednjih petih letih.

Evropski svet je imel poseben pomen za podnebne spremembe. V zadnjih nekaj letih je Evropska unija razvila dosleden in ambiciozen pristop k podnebnim spremembam. Zelo ponosen sem, da je bila Komisija pobudnica te zelo ambiciozne agende. Vpliv zmanjšanja emisij bo mogoče občutiti šele čez nekaj desetletij, vendar pa že konkretno ukrepamo in naši cilji postajajo pravno zavezujoči.

Bodimo iskreni glede tega. Nekateri izmed naših partnerjev napovedujejo svoje namere z izjavami za tisk; toda mi smo napovedali svoje namene z zakonodajo, zakonodajo, o kateri so se že dogovorile vse države članice. Razviti svet mora ukrepati, vendar pa mora tudi pomagati svetu v razvoju, da loči rast in emisije. Menim, da je prav, da se je Evropski svet prejšnji teden osredotočil na to, kako lahko to svetovno vodstvo služi ambicioznemu dogovoru v Københavnu: z zagotovitvijo pomoči državam v razvoju ne v daljni prihodnosti, ampak že naslednje leto; z razjasnitvijo, da mora biti dogovor celovit in mora imeti mehanizme za preverjanje, da bo sprejet; z ohranitvijo naše pripravljenosti do povišanja naših ciljev, vendar samo, če bodo tudi zaveze drugih ambiciozne.

Menim, da je Evropski svet dosegel zelo pomembne rezultate, in sicer glede dveh zadev. Prvič, glede financ je Svetu uspelo sestaviti sveženj zagonskega financiranja, ki je večji, kot je bilo pričakovano, in sicer z vsako udeleženo državo članico. Seveda so nekateri rekli, da to, kar ponuja Evropska unija, ni dovolj, toda 7,2 milijard EUR, v trenutnih okoliščinah več kot 10 milijard USD, tri leta dolgo je zelo resna obveznost. Upam, da je denar zdaj zagotovljen in ni samo želja. Zdaj so na vrsti drugi, da storijo enako. Evropski svet je tudi ponovil svojo zavezo srednjeročnemu financiranju, da bi zagotovil pošten prispevek, ki je potreben za leto 2020.

Drugič, ukrepanje glede podnebnih sprememb je bilo točka razkola za Evropski svet. Vendar pa je bilo tokrat ozračje drugačno. Obstajal je močan skupni občutek, da je vsak zainteresiran za to, da Evropska unija opravi svoj del. Zdaj bi morali imeti koristi od naložb, ki smo jih opravili kot pionirji v to agendo.

Na splošno spodbudno se mi je zdelo spoznanje, da mora Evropska unija držati skupaj. Upajmo, da bo ta odločenost ohranila svojo trdnost pod pritiskom naslednjih dveh ali treh dni.

Kaj lahko pričakujemo v naslednjih nekaj dneh? Predsednik vlade Rasmussen z Danske bo danes verjetno predložil besedilo – toda mnoge ključne številke še vedno ne bodo določene. Naloga voditeljev bo, da to pripeljejo do dogovora. Zato grem takoj po tej razpravi v København. Skupaj s predsednikom vlade Reinfeldtom se bomo nadvse potrudili, da bo Evropska unija vodila to razpravo.

Vemo, da ozračje v Københavnu trenutno ni lahkotno. Vemo tudi, da je to del običajnega ritma pogajanj na vrhu. Vendar pa bo prihod voditeljev držav ali vlad v tako velikem številu močan zagon za doseg dogovora. Če ta dogovor vključuje resnično zavezanost zmanjšanju emisij razvitih držav in držav v razvoju; jasno zavezo financiranja za uresničitev tega; in sporazum o tem, kako se bo uporabljal in preverjal – če ta sporazum vključuje različne elemente iz balijskega načrta in se zdi, da je v pravih mejah, da bo spoštoval omejitve 2 °C, potem bomo lahko upravičeno rekli, da je velik dosežek. Nismo še prišli do tam, vendar pa sem prepričan, da je mogoče doseči ta sporazum.

Naslednjih nekaj dni bo pokazalo, ali se bodo ambicije, o katerih smo tako pogosto razpravljali v tem Parlamentu, uresničile, vendar pa že čutim, da obstaja nujna potreba po spremembi in da moramo uspeti v Københavnu. Na kocki je veliko. Seveda je treba najti ravnotežje, vendar pa se nam zdi, da današnja generacija ve, da obstaja izziv, ki se mu ni mogoče izogniti. Menim, da je Evropski svet prejšnji teden Evropsko unijo pripravil na soočenje s tem izzivom. Upam, da bomo z vodilno vlogo Evrope v Københavnu uspešni.

Joseph Daul, v imenu skupine PPE. – (FR) Gospod predsednik, gospod Barroso, gospod Reinfeldt, gospe in gospodje, skupina Evropske ljudske stranke (Krščanskih demokratov) se lahko povsem poistoveti z načinom, na katerega ste, gospod Reinfeldt, vodili rotirajoče predsedstvo v skladu z Lizbonsko pogodbo. Poistoveti se lahko tudi z zadnjimi predlogi Evropskega sveta bodisi o podnebnih spremembah, krizi ali vzpostavitvi Evrope varnosti, Evrope, ki štiti.

Moja skupina podpira odkrito in odgovorno obravnavanje evropskih zadev, ki je zaznamovalo švedsko predsedovanje. Odkrito obravnavanje, ker v času, ko je toliko naših prijateljev, sosedov in sorodnikov prizadela kriza, saj so izgubili svoja delovna mesta ali pa so ta še vedno ogrožena, Evropa ni dajala praznih obljub. Gradi prihodnost, našo prihodnost z zagotavljanjem, da bodo podjetja ponovno imela sredstva za ustvarjanje, inovacije in s tem ustvarjanje delovnih mest.

Odgovorno obravnavanje, ker Evropa glede podnebnih sprememb, varnosti, toda tudi glede zaposlovanja in gospodarstva izvaja model socialnega tržnega gospodarstva. Organizira časovni razpored, priprave za usklajen, postopen, toda tudi težaven izhod iz krize. Čisti katastrofalne prakse, ki smo jih v zadnjih nekaj letih doživeli na finančnih trgih. Podpira MSP in krepi socialno kohezijo, brez katere ni mogoče doseči nič trajnega.

Toda bodimo previdni, da ne ponovimo napak lizbonske strategije, ki je bila zaradi določitve neuresničljivih ciljev bolj razočarljiva kot karkoli drugega. Bodimo natančni, da zagotovimo, da nova gospodarska strategija,

imenovana „Evropska unija 2020“ ne postane še ena zapletena zver. Gospod Reinfeldt, gospod Barroso, tudi glede podnebnih sprememb Evropa kaže občutek odgovornosti. S svojo odločitvijo, da tri leta zapored sprosti 2,4 milijard EUR pomoči Evropa daje zgled, saj zagotavlja tretjino mednarodne pomoči, namenjene najrevnejšim državam.

Zdaj pričakujem, da bodo naši partnerji storili enako. Od Kopenhavna pričakujem uravnotežene zaveze, kratkoročne in srednjeročne obveznosti ter preverljive obveznosti, skupaj z denarnimi kaznimi v primeru neizpolnjevanja. Z drugimi besedami, pričakujem, da København ne bo zavedel Evrope.

Za zaključek, skupina PPE podpira smernice Parlamenta o varnosti v skladu z novim stockholmskim programom. Naši sodržavljeni hočejo večjo varnost, toda tudi spoštovanje javnih svoboščin. Hočejo zaščito v svojem vsakdanu, vedeti hočejo, kaj jedo in kaj uživajo, sočasno pa pričakujejo – in to je povsem naravno – življenje v bolj poštenih družbi, ki bolj spoštuje druge. To je točno takšna Evropa, za kakršno se mi, skupina PPE, zavzemamo in kakršno spodbujamo.

Gospe in gospodje, zdaj ko so se končali huda kriza ter institucionalni vzponi in padci, je prišel čas za sprejetje velikih odločitev, prostora za napake pa ni veliko. Čez nekaj dni bomo videli, ali se je pogumno stališče Evrope glede podnebnih sprememb izplačalo. Videli bomo, ali Združene države, Kitajska in drugi izigravajo čas ali pa se hočejo kvalificirati za finale in postati odgovorne zainteresirane strani na svetu.

Švedskemu predsedstvu bi se želel zahvaliti za njegova prizadevanja, zdaj, ko je prišel božič, pa predvsem gospodu Reinfeldtu. V zadnjih mesecih ste trdo delali; ni bilo lahko, to vemo vsi. Veliko sreče želim tudi gospodu Van Rompuy, ki bo prevzel delo za dve leti in pol, Svet pa prosim, naj ne pozabi, da odslej Svet in Parlament v nekoliko preglednejših okoliščinah igrata v isti ligi.

Martin Schulz, v imenu skupine S&D. – (DE) Gospod predsednik, gospe in gospodje, danes je bil nekajkrat omenjen koncept prehoda in menim, da je to ustrezen izraz za opis švedskega predsedovanja. Bilo je predsedovanje prehoda od ene pogodbe, Pogodbe iz Nice, ki se je izkazala za povsem neuporabno, na Lizbonsko pogodbo, ki je nasičena s pričakovanji, izmed katerih po mojem mnenju ni mogoče izpolniti vseh, saj Lizbonska pogodba ne more biti konec institucionalnega razvoja v Evropi. V zvezi s tem moramo biti previdni glede pričakovanj, da bo Lizbonska pogodba izpolnila vse naše želje glede rešitve vseh problemov sveta, saj lahko vidimo, kako težko je delati z Lizbonsko pogodbo glede vprašanj pravilnosti postopka, ki so bila zastavljena.

Začeti želim z institucionalnimi problemi, ki jih je ustvarila ta pogodba. Danes imamo tu še vedno švedskega predsednika vlade. Kdo bo naslednjič zastopal predsedstvo Sveta? Gospod Van Rompuy, rotirajoče predsedstvo Sveta, nato predsednik Komisije, zatem baronica Ashton – če bodo govorili vsi, potem vsaj prvič pri prvih štirih govorih ne bomo imeli te stalne konference PPE, temveč bo zraven tudi baronica Ashton in torej prava socialistka, ki bo razvnela zadeve. To je vsekakor koristno.

(Medkllici)

Seveda ne vem, ali se bo zasedanja udeležil gospod Van Rompuy ali gospod Zapatero, vendar hvala, gospod Langen. Če že veste, da se bo zasedanja udeležil gospod Zapatero, ste enkrat za spremembo koristno prislepali. Najlepša hvala.

Švedsko predsedovanje je bilo predsedovanje prehoda, toda tudi predsedovanje, ki je moralo ponovno izkusiti skrivanje kart gospe Merkel in gospoda Sarkozyja vse do samega konca, saj sta trenutnemu predsedniku pustila, da je šel svojo pot – medtem ko je javnost govorila: „Ta ne ve nič, ne ve, kaj se dogaja, ne zna povezati koncev“ – in je plačal za njuno taktično igro. Takšna je bila usoda gospoda Reinfeldta v zadnjih nekaj mesecih. Hvala bogu, da se je to zdaj končalo. To je napredek, ki smo ga dosegli z Lizbonsko pogodbo: nekoliko večja preglednost v naših institucionalnih strukturah. In zagotovo tudi nekaj drugega: povečanje pristojnosti Evropskega parlamenta. Vendar pa povečanje pristojnosti Evropskega parlamenta pomeni tudi, da bodo morale druge institucije nekako shajati s tem. Za predsednika Evropskega sveta to pomeni, da bo moral usklajevati odločitve, ki jih želi pripraviti v Svetu – vsaj zakonodajne odločitve –, s Parlamentom. Pametno bi bilo, da na predsednika Evropskega parlamenta ne bi gledal kot na gledalca na zasedanjih Sveta, ampak kot na predstavnika institucije, ki so ji bile podeljene večje pristojnosti. To je na primer tisto, kar pričakujem od gospoda Van Rompuya.

Pametno bi bilo, če bi Svet in tudi Komisija poskušala na podlagi te nove pogodbe doseči večino v Parlamentu, ki bo kos izzivom socialne okoljske in finančne politike, ki jih sama formulirata v svojih programih, saj za zakonodajo nenazadnje potrebujeta kvalificirano večino v Parlamentu, če hočeta doseči sprejetje svojih pobud. Zato bi si morala Komisija prizadevati za večino v celotnem Parlamentu, kar se morda ne sklada

dobro z dejstvom, da so člani Komisije namestniki voditeljev evropskih strank in so zato dokaz za enostranskost določenih političnih teženj. To je nekaj, gospod Barroso, o čemer morate zelo dobro premisliti.

Švedsko predsedstvo si je zelo prizadevalo. To z veseljem priznam tu. Vendar pa nazadnje – in to ni vaša krivda, gospod Reinfeldt, ampak krivda sistema – ni imelo vpliva na velike odločitve, vključno s tistimi, ki se jih trenutno sprejema v Københavnu, saj eno rotirajoče predsedstvo ne more imeti velikega vpliva, lahko samo usklajuje, obstaja pa velika razlika med usklajevanjem in vplivanjem. Vplivanje na nadzor nad finančnimi trgi, podnebne spremembe, prizadevanja za oživitve gospodarstva – to so zadeve, ki jih lahko stori samo Evropa kot celota v sodelovanju s svojimi institucijami. Zato menim, da Lizbonska pogodba predstavlja napredek. Zdi se mi, da je dejstvo, da jo je švedsko predsedstvo nazadnje uveljavilo, veliki uspeh tega prehodnega predsedstva.

Guy Verhofstadt, v imenu skupine ALDE. – (FR) Gospod predsednik, prvič, to jutro ne bom govoril o institucionalnih zadevah, kot so to storili drugi pred menoj. Vsekakor bomo imeli čas razpravljati o teh zadevah, saj namerava Svet očitno uveljaviti protokol, ki zahteva medvladno konferenco. Razmisliti moramo o tem, ali hočemo konferenco ali ne. Menim, da bomo v Evropskem parlamentu imeli nekaj zamisli glede tega, da bi zagotovili doseganje napredka na področju evropske demokracije in da nadomestimo pomanjkanje preglednosti in demokracije v kooptacijah, ki so bile predlagane.

Predvsem se želim zahvaliti predsedstvu, predsedniku vlade Reinfeldtu in gospe Malmström za odlične odnose, ki so jih vzdrževali s Parlamentom, in za njihovo tenkočutno obravnavanje, vprašanj, ki so bila zelo težka – seveda govorim o ratifikaciji Lizbonske pogodbe. Premagati smo morali celo „oviro Klaus“; odslej bomo govorili o oviri Klaus in izvrstnem načinu, na katerega je švedsko predsedstvo rešilo ta problem.

Drugič, menim, da je drugi najpomembnejši element stockholmski program, ki je bil sprejet in ki ga je zdaj treba izvajati. Vendar pa se za vas, gospod Reinfeldt, predsedovanje seveda ne konča tu, saj je na vrsti še vrh v Københavnu, kjer morate prav tako doseči napredek.

Pred tem Parlamentom bi rad poslal optimistično in odločno sporočilo, ki nekoliko nasprotuje temu, kar beremo v današnjem tisku. Današnji tisk zaznamuje pesimizem: bo dosežen sporazum ali ne? Menim, da je sporazum mogoč, saj imamo na razpolago resne partnerje, ki jih moramo poiskati in spodbuditi.

Prihod predsednika Obame in kitajskega predsednika vlade, ki bosta prispela jutri oziroma pojutrišnjem, dokazuje njuno pripravljenost za sklenitev sporazuma. Menim, da moramo slediti strategiji. Toda kateri, gospe in gospodje? Menim, da moramo slediti strategiji, s katero si prizadevamo za tristransko sodelovanje med Združenimi državami, Kitajsko in Evropo.

Če bodo te tri v naslednjih dveh dneh dosegle začetni sporazum, bomo imeli pomembno podlago za prepričevanje ostalih – Indije, Brazilije in drugih držav –, da se nam pridružijo pri teh prizadevanjih. Zato pozivam k proaktivnemu pristopu. Najpomembneje je, da stremimo k temu tristranskemu zaveznictvu, ki je potrebno za sklenitev sporazuma, in da že na začetku predlagamo 30-odstotno zmanjšanje emisij. V tem predlogu je treba pokazati namen.

Po mojem mnenju se moramo v tej zaključni fazi pogajanj v Københavnu prepustiti vodstvu Hegla, ki je dejal, da tisto, kar nekoga spravi v obup, ni nemogoče, ampak tisto, kar je bilo mogoče, vendar ni bilo doseženo. Menim, da bomo z vztrajnostjo švedskega predsedstva uspešni na vrhu v Københavnu.

Rebecca Harms, v imenu skupine Verts/ALE. – (DE) Gospod predsednik, gospod Barroso, gospod Reinfeldt, po štirih dneh v Københavnu zelo težko poslušam besede „vodilna vloga Evropske unije“. Vodstvo – in tega sem se naučila že v vrtcu – se doseže predvsem z dobrim zgledom. Zdaj bi vas vprašala, gospod Reinfeldt in gospod Barroso, ali res verjamete, da lahko s strategijo, ki temelji na lažeh, samoprevari in obsežni mednarodni prevari, resnično dosežemo vodilno vlogo v mednarodnem procesu kot je proces v Københavnu.

Vedeti morate, gospod Reinfeldt – in gospod Barroso to zagotovo ve, saj je že dovolj dolgo udeležen –, da je cilj 2 °C „misija nemogoče“, če bodo Evropejci izpolnili ponudbe, ki so jih predložili doslej. Cilj zmanjšanja je neprimeren. Hkrati smo Evropejci odprli vsa zadnja vrata, da bi se doma izognili politiki zmanjšanja. Za nadomestila ni več omejitev. Vroč zrak je postal tema dneva ne samo za Poljsko, ampak tudi za Švedsko. Vključitev gozdov, ki ste jo spodbujali predvsem vi in vaša vlada, gospod Reinfeldt, je še en prispevek Evrope k izogibanju, da bi imela aktivno politiko zmanjšanja.

Mnogi strokovnjaki v Københavnu so presodili, da tisto, kar ste sami doslej predlagali, da je najbolje, kar lahko storimo, ne bo doprineslo k zmanjšanju emisij v Evropi do leta 2020, ampak k njihovemu naraščanju.

Zato, gospod Reinfeldt, prosim, razložite, kako naj dosežemo cilj 2 °C, če se oklepate tistega, kar je bilo ponujeno doslej.

Da bi bile zadeve še slabše, je nemški časnik Financial Times danes objavil, da ste opustili cilj 30 % do leta 2020 in hočete zdaj to ponuditi za leto 2025. Če hočete spodbujati ta proces, bi vas prosila, da nujno umaknete, kar je bilo v današnjem časopisu objavljeno kot evropska smer.

Povedati želim še nekaj, preden končam. Pred vrati centra Bella bo v naslednjih nekaj dneh stalo na tisoče uradnih opazovalcev – čeprav imajo akreditacijo za konferenco. To so ljudje, ki so leta dolgo, nekateri izmed njih desetletja zelo trdo delali za podnebno politiko. Prosim, zagotovite, da ti ljudje, ker nenadoma ne morejo biti več udeleženi, ne bodo končali v kletkah ali bodo morali z zvezanimi rokami ure dolgo sedeti na zmrznjenih tleh.

V Københavnu je mogoče izgubiti številne vodilne vloge. Vendar pa je treba v Københavnu resnično razložiti načelo pravne države v EU – vseeno mi je za moteče množice, povsem vseeno – in nesorazmerno obravnavanje miroljubnih protestnikov – Cecilia Malmström je seveda pravna strokovnjakinja.

Michał Tomasz Kamiński, v imenu skupine ECR. – (PL) Gospod predsednik, škoda je, da ste govorili o tem, da moramo upoštevati čas, ki nam je na voljo, tik pred mojim govorom. Poskušal bom spoštovati časovno omejitev.

Gospod Reinfeldt, vsekakor si zaslužite našo zahvalo. Kot je bilo povedano, je švedsko predsedovanje prišlo v težkem obdobju prehoda in pretresov, povezanem s sprejetjem Lizbonske pogodbe. To je zdaj za nami, vendar pa je predsedovanje prišlo tudi v obdobju gospodarske krize. Svoj govori, ki ne bo v celoti laskav, bi rad začel z zahvalo, da se je švedsko predsedstvo izognilo skušnjavi populizma, v katerega je tako lahko pasti, v tem težkem obdobju krize.

Gospod Reinfeldt, dokazali ste, da ni enostavnih odgovorov na zapletena vprašanja. Švedsko predsedstvo je pokazalo, da je Evropska unija v času krize sposobna poiskati dobre in nepopulistične rešitve, ki ne bodo pomagale le Evropi, ampak vsemu svetu, da se izkoplje iz tega težkega položaja. Iskreno bi se vam rad zahvalil, da ste opravili to težko delo, za vaše spoštovanje držav članic in tudi za spoštovanje, ki ste ga pokazali do Evropskega parlamenta. To so bili težki časi in menim, da ste opravili preizkus. Svojo misijo boste lahko v dveh tednih končali s popolnim zadovoljstvom.

Menim, da v svojem govoru niste brez razloga izpustili zunanje politike. Žal sem prisiljen tu povedati nekaj ostrejših besed. Menim, da švedskega predsedovanja in zadnjih šestih mesecev na področju zunanje politike, zlasti na dveh področjih, ni mogoče imeti za uspešne.

Prvič, mislim na popolnoma nepotrebno krizo, povezano z nesrečnim člankom o izraelskih vojaki v švedskem časopisu, popolnoma nepotrebna zaostritev odnosov med švedskim predsedstvom in Izraelci pa meče senco na zadnjih šest mesecev. Povedati hočem, da je bilo napačno, da predsedstvo ni soglasno obsodilo članka v švedskem časopisu. Skupaj s celotno skupino menimo, da izraelski vojaki ne branijo samo Izraela, ampak našo celotno civilizacijo. Menim, da je zadnjih šest mesecev primanjkovalo jasne podpore našemu glavnemu zavezniku na Bližnjem vzhodu, Izraelu. Dokaz tega je izid zadnjega Evropskega sveta v zvezi z Bližnjim vzhodom, ki nam ne daje vodilne vloge na Bližnjem vzhodu, čeprav je po mojem mnenju boljši kot tisto, kar je bilo predlagano. Evropska unija bi morala voditi mirovni proces in biti glavna sila, ki si prizadeva za mir na Bližnjem vzhodu. Če hočemo igrati to vlogo, moramo premagati svoje razlike. Ne moremo zavzeti enostranskih propalestinskih stališč. Zadnjih šest mesecev zunanje politike žal ni zaustavilo tega.

O tem smo govorili včeraj med razpravo o Gruziji. Menim, da je naraščajoči ruski imperializem eden izmed najresnejših problemov Evropske unije. Nevaren ni samo za sosede Rusije, ampak za celotno Evropsko unijo. Kljub temu bi se vam, gospod Reinfeldt, zahvalil za vaše vodenje in za švedsko vodenje Evropske unije. Vloga Parlamenta je pritegniti pozornost k zadevam, ki po našem mnenju niso vedno najboljše. Menim, da je bilo kljub mojim negativnim pripombam švedsko predsedovanje pozitivno.

(Govornik se je strinjal, da sprejme vprašanje na podlagi modrega kartončka v skladu s členom 149(8).)

Zoltán Balczó (NI). – (HU) Gospoda Kamińskega bi vprašal, ali meni, da so dejanja izraelskih vojakov v Gazi del boja za človeško civilizacijo. Vi ste tisti, ki je pristranski, saj se mora vsak, ki hoče mir v tej regiji, v skladu z resolucijo ZN predvsem zavzeti za pravice Palestinecev do neodvisne države. Vi ste tisti, ki krivično pozivate Švedsko, naj utemelji stališče, ki ga je zavzela.

Michał Tomasz Kamiński, v imenu skupine ECR. – (PL) Menim, da je Izrael edina demokracija na Bližnjem vzhodu. Država Izrael je svetel vzor državam Bližnjega vzhoda na področju demokracije. Vojna je seveda težavna zadeva, ki vedno prinese boleče posledice. Zato se zavzemamo za mir. Po mojem mnenju je naša vloga krepitev mirovnega procesa na Bližnjem vzhodu in odločno nasprotovanje terorizmu.

Lothar Bisky, v imenu skupine GUE/NGL. – (DE) Gospod predsednik, moja kolegica gospa Svensson bo govorila o švedskem predsedovanju. Izpostavil bi dve točki iz zaključkov prvega vrha po uveljavitvi Lizbonske pogodbe. Prvič, obžalujem, da Evropski svet ni poslal jasnih sporočil v zvezi s prihodnjo strategijo EU. Prav nasprotno, prilagodil se je stari Komisiji, ki se je hotela držati osnovnih načel neuspele lizbonske strategije.

Toda čeprav je bilo priznано, da je potreben nov politični pristop, kje je? Nisem ga videl. Z novo Komisijo, novim Parlamentom in predsednikom Evropskega sveta bo zdaj priložnost začeti povsem novo razpravo. Seveda je tu nova pogodba in tudi priložnost za državljanske pobude, ki jo je še vedno treba uresničiti.

Naše izhodišče je jasno: naša prednostna naloga, pred vsemi drugimi, predvsem pred interesi po dobičkih, morajo ostati socialni in okoljski pomisleki ljudi. To mora postati novo osnovno načelo strategije in zakonodaje Evropske unije, saj bodo državljani šele takrat EU dojeli kot predstavnico dolgoročnega napredka.

Moja druga točka se nanaša na to, da v levici v Evropskem parlamentu pozdravljamo dejstvo, da Svet končno izpolnjuje zahtevo po davku na prenos kapitala. Veselilo nas je, da smo v včerajšnji razpravi slišali gospoda Barrosa obljubiti, da bo nova Komisija pod njegovim vodstvom v bližnji prihodnosti podala zadevne predloge. Še naprej bomo izpostavljali to temo in naše mnenje še naprej ostaja, da Evropska unija lahko in mora narediti prvi korak v primeru dvoma. Čakanje na nekoga drugega, ki bo na svetovni ravni prevzel to našo vlogo, ni nekaj, kar bi lahko počeli še naprej.

Mario Borghezio, v imenu skupine EFD. – (IT) Gospod predsednik, gospe in gospodje, glede finančne krize lahko trdimo, da se je švedsko predsedstvo vedlo logično in je zavzelo jasno in odločno stališče.

Zakaj niste bili dovolj pogumni, da bi navedli imena in priimke odgovornih za finančno krizo, jasno navedli ukrepe, da bi pristigli peruti špekulacijam, ali našim državljanom povedali, da naše banke in naše finančne institucije še vedno prodajajo mnoge finančne produkte, ki so predmet špekulacij, in onesnažujejo naš trg?

Zakaj niste ponudili jasne poteze podpore realnemu gospodarstvu, ki ga predstavljajo predvsem mala in srednje velika podjetja, svet proizvodnje, zdrav svet našega evropskega gospodarstva, ki mu je in bo treba, ponavljam, vedno zagotoviti znake spodbujanja in resnične podpore?

Morda je najpomembnejši izziv, s katerim se je moralo spopasti švedsko predsedstvo, zadeval svobodo, varnost in pravico, to pa velja tudi za izvajanje stockholmskega programa. Kakšne zaključke lahko potegnemo iz tega? Menim, da to predsedstvo ni zadostno ukrepalo proti nezakonitemu priseljevanju in da so bili sprejeti ukrepi izredno neučinkoviti. Predsedstvo ni bilo aktivno pri nasprotovanju nezakonitemu priseljevanju niti v zvezi s projekti vključevanja in obravnavanjem problema beguncev.

Zdi se, da je Evropa govorila neodločno ne samo na splošno o zunanji politiki – in povsem se strinjam s tistimi, ki so temu nasprotovali –, ampak tudi o tej zadevni temi. Evropi je očitno primanjkovalo moči glede tako ključne teme kot je priseljevanje, ne glede na vidik; bodisi v vidika ljudi kot sem jaz, ki so zelo zaskrbljeni zaradi nezakonitega priseljevanja, ali z vidika tistih, ki jih bolj skrbi izvajanje politik vključevanja.

Močno upamo, da bo novo špansko predsedstvo uveljavilo zamisli, ki so že bile razkrite v nekaterih vplivnih izjavah in ki trdijo, da Evropa o priseljevanju ne sme razmišljati kot o izključnem problemu držav, ki mejijo na Sredozemlje.

To je očitno problem, ki zadeva vso Evropo, vendar pa obstaja točka, glede katere je vlada moje države podala jasno zahtevo, ki pa je bila prezrta. Predlagala je sprejetje resne vseevropske strategije za boj proti nasledstvu organiziranega kriminala; strategija, ki je v Italiji dala izjemne rezultate. To nasledstvo je prisotno po vsej Evropi: mafija, organizirana mafija je zavzela celotno Evropo, prežela realno gospodarstvo in predvsem finančno gospodarstvo.

Še vedno čakamo jasen znak, da bomo doživeli uvedbo evropskega pravnega sistema proti tej vrsti organiziranega kriminala, ki je zelo močan v številnih državah – če ne v vseh državah Evropske unije. Ker lahko ta vrsta kriminala deluje preveč svobodno, je izkoristila naše svoboščine in se kot se mu zdi premika med finančnimi trgi, davčnimi oazami in trgi, ki trgujejo z nepremičninami in drugim premoženjem. Prav na tem področju bi si želeli precej več jasnosti, bolj opredeljeno področje ukrepov švedskega predsedstva. Javno obtožujemo švedsko predsedstvo.

In nato naletimo na izjave določenih predstavnikov tega predsedstva o še enem pomembnem in simboličnem vprašanju, vprašanju švicarskega referendum o minareti. Švedsko zunanje ministrstvo je „ne“ gradnji minaretov opredelilo za „izraz predsodka“. Šlo je še dlje in trdilo, da je vprašljiva že sama odločitev Berna o izvedbi referendum o tem. Tako imamo tu vprašanje, ki ne sodi v področje referendum, in to je vprašanje o tem, ali izvesti referendum ali ne.

Kako lahko zakonodajalci Evropske unije grajajo majhno državo, ki je vedno bila demokratična, vse od srednjega veka? Bi morali res mi, sužnji birokracije, ki nas ni izvolil nihče, Švicarje učiti o demokraciji? Bi jim morali res mi odreči pravico do izvedbe referendum o pomembnem vprašanju, glede katerega ima vsak pravico do svojega mnenja?

Nasprotno, Evropska unija se mora od švicarske demokracije naučiti, kako se spopasti z najboljčutljivejšimi problemi tako, da se da glas ljudem, ljudem, ne birokraciji, lobijem in bankam te evropske velesile, ki se vedno odloča o življenju državljanov, ne da bi se posvetovala z njimi!

Barry Madlener (NI). – (SV) Gospod predsednik, vesel sem, da se je zaključilo strahopetno švedsko predsedovanje, ki ni imelo hrbtenice.

(NL) Na srečo se je švedsko predsedovanje ta teden končalo, saj nam Švedska ni dala prav veliko dobrega. Ni bilo trdnega stališča glede Turčije, ki še naprej nezakonito zaseda Ciper. Švedska je Izrael pustila na cedilu, njen predlog o razdelitvi Jeruzalema pa kaže njeno naivnost glede sporne, barbarske ideologije, kakršna je islam. Bolje bi bilo, če bi Švedska močno podprla izvedbo evropskega referendum v vseh državah članicah, kot je to storila Švica glede prepovedi minaretov. To je tisto, kar hoče evropska javnost.

Potujočemu cirkusu med Brusljem in Strasbourgom ni niti še uspelo priti na dnevni red, gospod Reinfeldt. Prosili smo vas za to, vendar pa se niste drznili storiti tega, saj vas je nedvomno prestrašila Francija. Potem tratite denar za podnebno politiko v Københavnu, čeprav podnebne spremembe niso znanstveno potrjene.

Nizozemska plačuje velike vsote denarja. Njeno neto plačilo na prebivalca je še vedno dva do trikrat večje od plačila drugih bogatih držav. Ta položaj je treba čim prej popraviti. Upamo, da bo naslednje predsedstvo pokazalo več poguma.

Anna Maria Corazza Bildt (PPE). – Gospod predsednik, opazila sem, da ste nekaterim našim kolegom dali skoraj minuto več časa za govor. Spomnila bi vas, da imamo tisti iz majhnih držav kot novo izvoljeni poslanci na razpolago samo točno eno minuto po postopku „catch the eye“, ta čas pa je bil odvzet naši priložnosti, da izrazimo svoje mnenje. Prosim, spoštujte tudi nas.

Fredrik Reinfeldt, predsedujoči Svetu. – Gospod predsednik, imam dve kratki pripombi. Najprej bi se želel poslanca zahvaliti za njihove prijazne besede – tudi druge besede, toda predvsem prijazne besede in prijazne pripombe. Zdaj imamo novo Evropsko unijo, ki temelji na Lizbonski pogodbi, zaradi vključenosti v rotirajoče predsedstvo pa bi lahko rekel, da bo izgradnja Evrope, ki bo delovala v prihodnosti, morala biti kombinacija prevzemanja odgovornosti s strani držav članic, Komisije in tega Parlamenta. Če vse te strani ne bodo prevzele odgovornosti, bo zelo težko začeti s tem delom.

Samo nekaj pripomb glede prizadevanj za uskladitev 27 držav članic. Za to je potreben čas, vendar pa se bomo brez tega znašli v situaciji, ko bo Evropsko unijo upravljala le peščica ali nekdo drug. Vzeli smo si ta čas. Vem, koliko časa potrebujete za uskladitev, in menim, da bo to očitno tudi za Hermana Van Rompuya in tudi še vedno trajajoče rotirajoče predsedstvo.

Moja druga pripomba zadeva København. Nenehno poslušam: Evropa ne vodi, v moji državi pa opozicija pravi, da ne vodi Švedska: gre za pripravljenost, da kritiziramo sami sebe. Potem mi pokažite, kdo je voditelj. To bi rad vedel, ker bi bilo čudovito videti tega voditelja in slediti njegovim pobudam. Tega še nisem videl. Zavezuje se zmanjšanju, pravno utemeljenemu, predlaganemu prej, s konkretnim financiranjem, česar nisem doživel s strani drugih delov sveta v razvoju.

Ko gre za København, menim, da je zelo pomembno zapomniti si, da moramo vztrajati pri cilju 2 °C. Nisem prepričan, da nam bo ta cilj uspelo doseči. Vem, da je Evropa storila svoj del in se je pripravljena premakniti k 30 %, vendar pa problema ne moremo rešiti sami. Naše emisije predstavljajo samo 13 % svetovnih emisij. Če naj bo to svetovni odgovor, mora biti svetovni odziv, vendar pa morajo tudi drugi veliki onesnaževalci sprejeti večje obveznosti.

Nekaj besed o Švedski, ki je bila omenjena. Menim, da je zelo pomembno, da po sprejetju takšnih zavez – naj gre za Kjoto ali zdaj za sporazum v Københavnu – odidemo domov in opravimo svoje delo. Ravno včeraj

smo posodobili zmanjšanja emisij, ki se na Švedskem izvaja od leta 1990. Zdaj smo dosegli zmanjšanje za -12 %. Spremljamo, kako se to spoštuje na mednarodni ravni, način, na katerega se predstavlja. Vedno bi lahko rekli, da je to napačen način za obravnavanje tega, toda to je svetovni sporazum, ki ga ima svet. Glede na to smo predstavili takšne številke.

Seveda je moteče, da gredo nekatere druge države v nasprotno smer, zaradi tega pa se jih tudi kritizira. Zato ne gre samo za sklenitev dogovora: gre tudi za spremembe v vašem gospodarstvu ob uporabi trgovanja s pravicami do emisij in drugih sredstev za uvedbo sprememb. To je tudi področje, kjer številne evropske države ukrepajo na način, ki ne obstaja v drugih delih sveta.

José Manuel Barroso, *predsednik Komisije*. – Gospod predsednik, samo dve pripombi: prva je o Kopenhavnu, druga pa o uspešnem švedskem predsedovanju. Prvič, v zvezi s Kopenhavnom sem zelo presenečen, ko slišim številne evropske kolege s porazno retoriko. Če obstaja področje, na katerem smo lahko ponosni na vodilno vlogo Evropske unije, potem so to vsekakor podnebne spremembe. Pokažite mi enega pomembnega akterja ali skupino držav, ki so se zavezale v takšnem obsegu kot mi.

Kot sem dejal že prej, so tudi nekateri drugi v tiskovnih izjavah napovedali svoje namere. Evropska unija je napovedala svoje namere z zakonodajo, ki je že zavezujoča: zakonodajo, ki jo je ustvarila Evropska komisija, ki je dobila podporo Evropskega sveta in tega Parlamenta, in – enostransko in brezpogojno – Evropska unija je že določila zmanjšanje emisij toplogrednih plinov za 20 % do leta 2020. Noben drug akter doslej ni naredil česa primerljivega. Zato pozovimo druge, naj storijo nekaj podobnega našim prizadevanjem.

(Aplavz)

Je to dovolj za dosego 2 °C? Ne, ni dovolj. Zato drugim govorimo, da se lahko medsebojno pogajamo. Pogajajo se lahko politiki in diplomati, ne moremo pa se pogajati z znanostjo; ne moremo se pogajati s fiziko. Zato imejmo svetovni dogovor, ki nam bo omogočil skleniti sporazum, skladen s tem, kar nam govori znanost. Tega ne more storiti samo Evropa, ker je Evropa odgovorna za približno 14 % svetovnih emisij, težnaj pa je konkretno zmanjšanje. Celo če Evropa jutri popolnoma ustavi svoje emisije toplogrednih plinov, ne bo rešila problema.

Zato se nam morajo pridružiti Američani, pridružiti se nam morajo Kitajci in pridružiti se nam morajo Indijci. V teh šestih mesecih smo se skupaj s predsednikom vlade Reinfeldtom pogovarjali z Obamo; pogovarjali smo se s Hujem in Wenom; pogovarjali smo se s Singhom, pogovarjali smo se z Medvedevom; pogovarjali smo se z Lolo. In povem lahko, da smo bili na vseh teh srečanjih mi tisti, ki smo jih pozivali, naj podajo pomembnejše predloge.

To je tisto, kar zdaj delamo v Kopenhavnu – da ne pozabimo – ker ljudje včasih pozabljajo –, da ne gre samo za igro med tistimi akterji, ampak tudi z državami v razvoju: najrevnejšimi, najbolj ranljivimi, afriškimi državami. Pogovarjali smo se tudi z Melesom Zenawijem iz Etiopije in drugimi. Zato je bila Evropska unija prva, ki je položila denar na mizo.

Bodimo pošteni drug z drugim. Vedno smo lahko bolj ambiciozni in Evropska unija je kazala svoje ambicije. Toda zahtevajmo tudi večje ambicije drugih, saj lahko samo s takšnimi ambicijami sklenemo dogovor, ki je skladen z našimi ambicijami. To je svetovni problem in potrebujemo svetovno rešitev.

Naj nazadnje povem še nekaj besed predsedniku vlade Reinfeldtu in švedskemu predsedstvu. To je zadnjič, da bomo imeli predsednika Evropskega sveta samo za šest mesecev, zato je to konec mnogih let dela Evropske unije. Povedati želim – in v teh šestih mesecih sem to povedal tudi predsedniku Reinfeldtu –, da je bil enajsti predsednik Evropskega sveta, s katerim sem delal, zato resnično pozdravljam dejstvo, da bomo zdaj imeli stalnega predsednika Evropskega sveta.

Vendar pa bi rad predsedniku vlade Reinfeldtu povedal, da je bil enajsti po vrsti, ki je delal s Komisijo, toda zagotovo si zasluži mesto na govorniškem odru kot eden izmed najboljših predsednikov, ki smo jih imeli v tem obdobju Evropske unije. Zahvaljujem se vam za vse, kar ste vi in švedsko predsedstvo storili v teh šestih mesecih.

Rebecca Harms (Verts/ALE). – Gospod predsednik, zdaj ko je uveljavljena Lizbonska pogodba, se zelo pogosto poudarja preglednost do Parlamenta. Obstaja nov predlog Evropskega sveta za Kopenhavn s ciljem 30 % – večja izravnava kot cilj 20 % – za leto 2025? V Kopenhavnu kroži dokument, ki je prišel v javnost, in zdaj želim na podlagi stikov s Komisijo pojasnilo, ali je to resnična strategija Sveta. Prosim, povejte nam resnico.

Gunnar Hökmark (PPE). – Gospod predsednik, obotavljam se, da bi to povedal tako, ker kot Šved ne bom zvenel preveč skromno, toda mislim, da je pošteno povedati, da Evropska unija in Evropa po tem predsedstvu ne bosta več enaki. Evropska unija je drugačna – močnejša in boljša Unija – iz številnih razlogov in nekatere izmed njih bom kot Šved zelo ponosno omenil.

Prvič, pogodba, ki je zdaj uveljavljena, spreminja institucionalno ravnotežje te Unije, vendar pa jo dela tudi zmožnejšo doseči naše politične cilje. Omenil bi, da smo začeli širitveni proces s sporazumom med Slovenijo in Hrvaško, ki je pomemben za slednjo, toda tudi z vidika Zahodnega Balkana in prihodnjega širitvenega procesa. To je ena izmed prednosti Evropske unije, toda tudi priložnost za vse nas.

Menim, da je pomembno omeniti tudi, da je Evropska unija med tem predsedovanjem prvič postala vodilni svetovni akter v eni izmed najpomembnejših mednarodnih zadev, s katerimi se sooča človeštvo, in ima to vlogo tudi medtem ko stojimo tu. To je novo in nalaga veliko odgovornost za prihodnost, saj je očitno, da je Evropska unija ne glede na to, kaj bo doseženo v Københavnu, igrala temeljno in ključno vlogo pri določanju načrta za zadeve, ki jih moramo doseči. Ne glede na to, kako uspešni bomo, delo ne bo končano, vendar pa poudarja veliko odgovornost Evropske unije.

Potem imamo še oživitve gospodarstva s strogimi pravili za ureditev javnih financ in preprečevanje protekcionizma. Sem Šved, zato sem morda malo subjektiven glede tega vprašanja, toda menim, da imamo vsi razlog, da smo ponosni na to, kar smo dosegli v tem obdobju. Vendar pa navkljub vsej skromnosti ne smemo pozabiti, da nam ti dosežki dajejo še večjo odgovornost za prihodnost.

PRESEDSTVO: GOSPOD PITTELLA

podpredsednik

Åsa Westlund (S&D). – (SV) Gospod predsednik, za začetek bi povedala, da je predsedstvo izpolnilo naša visoka pričakovanja kot učinkovit diplomatski stroj. To zelo cenimo, zlasti glede na zmešnjavo, ki je včasih vladala med češkim predsedovanjem. Tudi zaključni krog pogajanj v zvezi z Lizbonsko pogodbo je bil obravnavan na zelo pozitiven način. Predsedstvu je uspelo tudi uvesti funkcijo stalnega predsednika Evropskega sveta in novega visokega predstavnika Unije za zunanje zadeve in varnostno politiko.

Žal je bil njegov neposredni politični vpliv na vsakdanje življenje ljudi nekoliko manj pomemben. Evropski zaposleni niso dobili podpore glede končanja plačnega dampinga spričo sodbe Laval, dobili pa niso niti nobenih novih pobud za obravnavanje brezposelnosti in ustvarjanje več delovnih mest.

Okoljsko gibanje je razočarano nad Švedsko, da se ni zavzela za okoljska vprašanja. Švedska je pravzaprav storila korak nazaj, namesto da bi izkoristila priložnost in si prizadevala za bolj ambiciozne cilje na področju okolja in podnebnih sprememb.

Da Švedska nima pomembnejše vloge na podnebni konferenci, ki trenutno poteka v Københavnu, je verjetno krivda predsednika vlade Reinfeldta, ki je iz strankarskih političnih razlogov že kmalu zmanjšal pričakovanja v zvezi s konferenco. To je bilo v nasprotju s pogajalsko strategijo EU in je ogorčilo veliko število drugih evropskih voditeljev. Resnejše od tega je, da je spodkopalo priložnost za sklenitev dobrega sporazuma o podnebnih spremembah.

Nazadnje bi rada omenila stockholmski program – eno izmed redkih zadev, ki se bo nadaljevala po zaključku švedskega predsedovanja. Kot Stockholmljanka sem zaskrbljena, da se bo moje domače mesto povezovalo s političnim programom, ki bolj temelji na trdnjavi Evrope kot na zaščiti človekovih pravic.

Švedski socialni demokrati smo kljub temu zadovoljni, da ste na koncu deloma upoštevali naše zahteve in zahteve Parlamenta po obsežnejši vključitvi pravic žensk in otrok v ta program. Prepričani smo, da bo gospa Malmström izpolnila naša pričakovanja in bo v svoji novi vlogi storila vse, kar lahko, za nadaljnjo krepitev teh elementov.

Silvana Koch-Mehrin (ALDE). – (DE) Gospod predsednik, gospod Barroso, gospod Reinfeldt, vaše mirno in preudarno predsedovanje je bilo uspešno. Rešiti ste morali težka politična vprašanja in vaše delo je bilo v celoti dobro. Osebe, ki ste jih izbrali za pomembne nove položaje EU, jih lahko zdaj opredelijo brez vnaprejšnjih predstav o njih, saj večini evropskih državljanov še niso znani. Če smem dodati, vaša najboljša odločitev sedi na vaši desni.

Vendar pa vašemu predsedovanju, gospod Reinfeldt, ne morem dati najvišje ocene. Za to sta dva razloga. Prvič, okrepili ste razvoj Evropskega sveta v nekakšno „supervlado“ EU. Njegova celovita pristojnost se

povečuje in sega od okolja do finančne politike. Sočasno pa še tesneje zapirate vrata. Pregledne razprave predstavnikov ljudi ne izgledajo tako.

Drugi razlog je naslednji: dejstvo, da ste sistem SWIFT spravili skozi Svet le nekaj ur pred začetkom veljavnosti Lizbonske pogodbe dokazuje jasno nespoštovanje Evropskega parlamenta in tako pomanjkanje spoštovanja do državljanov.

Kljub temu bi se vam zahvalila za zadnjih šest mesecev.

Carl Schlyter (Verts/ALE). – (SV) Gospod predsednik, švedsko predsedstvo je dobro delovalo v praktičnem in institucionalnem smislu. Bilo je dobro naoljen, učinkovit stroj – in kljub temu nikoli ni teklo. Kaj se je zgodilo s socialno zakonodajo? Delo na protidiskriminaciji se je ustavilo. Predlog o uvedbi evrovinjete za ustavitev emisij težkih tovornih vozil je zastal, prav tako pa tudi podnebna politika. Glede teh zadev so vodilno vlogo prevzeli raziskovalci in Evropski parlament – Svetu je spodletelo!

Svet je v podnebnih pogajanjih zagotovil vrzel za gozdarstvo, pomorski promet in letalske družbe. Kje je denar za države v razvoju – točno določenih 30 milijard EUR, h katerim je pozval Parlament? Kaj se je zgodilo s cilji za emisije? Parlament je pozval k 32-odstotnemu do 40-odstotnemu zmanjšanju. Zdaj slišimo, da dokumenti, na katerih dela Svet, še bolj slabijo naše cilje za emisije. Podnebna politika Sveta ima tako velike luknje, da jo je mogoče primerjati samo z ribiško mrežo za lov na kite!

Nazadnje bi rad omenil Vattenfall. Ustavite pravne postopke podjetja Vattenfall! Ovirajo naše delo v zvezi s podnebnimi spremembami. Lahko vplivate na to podjetje. Zagotoviti bi morali vsaj, da se podjetje Vattenfall ne bo vmešavalo in bo prenehalo vzbujati dvome v okoljsko zakonodajo Nemčije in EU.

Timothy Kirkhope (ECR). – Gospod predsednik, najprej bi rad čestital švedski vladi za predsedovanje Svetu. Funkcijo je prevzela z zelo težko agendo in je bila zmožna doseči zelo veliko, večino tega pa pozdravljamo.

V tem Parlamentu sem večkrat govoril o potrebi po ponovnem zagonu lizbonske strategije; Evropska unija si je predolgo prizadevala za politično in institucionalno reformo z energijo in odločnostjo, ki enostavno nista mogli zadostovati za gospodarsko reformo. Vendar pa so ogroženi naš trgovinski položaj, relativna gospodarska teža in mednarodna konkurenčnost. Zato pozdravljam pobudo Komisije EU 2020, ki jo je zdaj sprejel Evropski svet, zlasti pa čestitam gospodu Barrosu za njegovo vlogo pri tem.

Prihodnja blaginja in dobrobit naših državljanov sta odvisna od dinamičnega gospodarstva, ki je zmožno ustvarjati delovna mesta in bogastvo s sprostitvijo ustvarjalne energije podjetnikov in spodbujanjem rasti uspešnih podjetij. Del te gospodarske preнове bodo okolju prijaznejša gospodarstva in vsi upamo, da bo sporazum ta teden v Københavnu opredelil uresničljiv okvir za boj proti podnebnim spremembam ob sočasnem olajšanju gospodarske rasti in razvoja.

V zvezi s sprejetjem stockholmskega programa podpiramo načelo, da morajo države članice bolj sodelovati pri boju proti problemom, povezanim s priseljevanjem, čezmejnimi kriminalom in terorizmom. Vendar pa so to tudi področja v središču nacionalne suverenosti; in zaščita zakonodaje in zagotavljanje varnosti ter varstvo javnosti so med najpomembnejšimi nalogami demokratične države. Zato moramo uravnotežiti potrebo po skupnem ukrepanju in spoštovanje pravic naših držav članic. Deli stockholmskega programa enostavno ne morejo vzpostaviti pravega ravnotežja. Nekateri izmed predlogov bodo zgolj centralizirali oblast, povzročili nepotrebne izdatke in še povečali birokracijo za zelo majhno dodano vrednost. Naše prednostne naloge morajo biti primernost za konkurenco, deregulacija, inovacije in ustvarjanje delovnih mest. Ljudje Evrope si ne zaslužijo nič manj.

Eva-Britt Svensson (GUE/NGL). – (SV) Gospod predsednik, tudi jaz bi švedskemu predsedstvu dala najvišjo oceno za njegove organizacijske sposobnosti. Švedska nacionalna uprava je izpolnila pričakovanja vseh. Žal ne morem biti tako pozitivna, ko gre mojo politično oceno.

Kritizirati moram predvsem dve področji. Prvič, vprašanje preglednosti in odprtosti. Švedska običajno daje zgled na tem področju, vendar pa je namesto tega sprejela pasiven pristop – in to je še posebno resno, ko je ogrožena svoboda komunikacije naših državljanov. Dovolite mi, da v zvezi s tem omenim direktivo o hranjenju podatkov, telekomunikacijski sveženj in tajni sporazum ACTA. Zahtevalo se je, naj predsedstvo ukrepa, da bodo dokumenti na razpolago, kot je bilo mogoče od spremembe iz leta 2001 uredbe o preglednosti – ki navaja, da ima javnost dostop do vseh dokumentov v zvezi z mednarodnimi pogajanjmi, ki so v teku. Zakaj švedsko predsedstvo ni ukrepalo v zvezi s tem?

Drugo področje so podnebne spremembe in po mojem mnenju način, na katerega se izneverja revne države z uporabo sredstev za pomoč za ublažitev najhujše škode, za katero je bil odgovoren in še vedno je bogati svet. In to kljub dejstvu, da konvencija o podnebnju, balijski načrt in Kjotski protokol vsi navajajo, da morajo biti sredstva za financiranje podnebnih ukrepov nova sredstva. Ponovno so najbolj ranljivi tisti, ki morajo poravnati račun za ukrepe bogatih držav. Tisti, ki nimajo čiste vode, tisti, ki jih ogroža malarija, tisti, ki trpijo zaradi virusa HIV, in zlasti najrevnejše ženske in otroci sveta, morajo zdaj plačati za to. Ta politika je sramoten način za obravnavanje revnejših delov sveta.

Andreas Mölzer (NI). – (DE) Gospod predsednik, švedsko predsedovanje se zdaj zaključuje – brez velikih polomov, toda po mojem mnenju tudi brez izrednih uspehov. Ambicioznega cilja obvladanja gospodarske krize ni bilo mogoče doseči. Sistemu, od katerega imajo korist samo nekateri, smo namenili milijarde, javnost pa mora nositi tveganje in stroške. Nesprejemljivo je, da težko prisluženi denar evropskih davkoplačevalcev pristane v nagradnih skladih vodilnih bančnih delavcev.

Če že imamo vrh o podnebnju, potem po mojem mnenju potrebujemo tudi točnejšo sliko stroškov in nekaj iskrenosti v razpravi o jedrskih reaktorjih. Če iščemo rešitve za zaščito podnebnja, moramo ustaviti tudi goljufije okoli pravic za trgovanje z emisijami.

V primeru pogajanj o sistemu SWIFT je švedsko predsedstvo po mojem mnenju dovolilo, da mu v zvezi z razkritjem bančnih podatkov narekujejo ZDA. Zaradi tega in stockholmskega programa je mogoče še lažje manipulirati državljane, ki tako postajajo vse preglednejši.

S Švedsko je Turčija izgubila tudi zagovornico njenega pristopa. Po mojem mnenju je čas, da ustavimo pristopna pogajanja in Turčiji ponudimo prednostno partnerstvo.

Werner Langen (PPE). – (DE) Gospod predsednik, najprej bi se rad zahvalil. Kljub številnim problemom je švedsko predsedovanje Svetu opravilo odlično delo. Švedska je srednje velika država v Evropski uniji, na to pa moramo gledati kot na nekaj pozitivnega z vseh vidikov. Zahvalil bi se vam, gospod Reinfeldt, in vaši celotni vladi. S podnebnjem, krizo finančnih trgov, Lizbonsko pogodbo in novo Komisijo ste imeli resnično težke naloge in vprašanja, ki ste jih morali obravnavati. Izpostavil bi dve vprašanji.

Prva je kriza finančnega trga. Izredno pozitivno je, da je Švedska skupaj s Komisijo ostala trdna v zvezi z usklajevalnimi prizadevanji posameznih držav članic. Dejstvo, da niste rekli „zdaj bomo Grčijo oprostili odgovornosti znotraj evrskega območja“ je nekaj, kar lahko v celoti podprem.

Drugo področje je podnebna politika. Poslušali smo kritike komunistov in zelenih. Nikjer v Evropi nimajo dejanske odgovornosti. Lahko si prizadevamo za podnebno politiko v slogu Kitajske ali ZDA in dajemo velike izjave, toda ne dosegamo nobenih rezultatov. Evropa je dosegla rezultate. Nasprotujem trditvi, da je Greenpeace merilo za evropsko podnebno politiko. Ostati moramo realistični! Tudi tu je švedsko predsedstvo skupaj s Komisijo presenetljivo doseglo zelo dobre rezultate med svojim mandatom. Iskreno se želim zahvaliti tudi za to.

Glede Lizbonske pogodbe: gospoda Schulza trenutno ni tu. Rekel je, da na Komisijo vpliva to, da jo sestavljajo namestniki voditeljev evropskih strank. Presenečen sem samo, da hoče predsednik politične skupine kot pomembno prikazati politično zavezanost posameznih članov Komisije. Kakšen je smisel tega? Ta argument lahko samo zavrnem.

Nazadnje bi vas rad spodbudil – kot sem vas, ko ste prevzeli funkcijo – da se končno pridružite evrskemu območju. Lahko rečem „Švedska *ante portas*“, gospod Reinfeldt?

Adrian Severin (S&D). – Gospod predsednik, če sem povsem pošten, menim, da je lahko švedsko predsedstvo zadovoljno s svojimi dosežki, prav tako pa sem mnenja, da je Švedska lahko ponosna na uspehe švedskega predsedstva. Toda kot se vedno zgodi s kratkoročnimi predsedstvi, če so dobra, nas zapustijo z grenkim priokusom nekako nedokončanega dela.

Zato menim, da je zdaj najpomembnejše vprašanje: kako in kaj lahko naprej gradimo na dosežkih švedskega predsedstva? Prva zadeva je izvajanje Lizbonske pogodbe. Pogodba nikoli ne zadostuje za rešitev problema. Vedno je potrebna politična volja za njeno ustrezno izboljšanje, vendar menim, da v tem primeru potrebujemo celo več kot voljo. Potrebujemo pogum in domiselnost – domiselnost, da zapolnimo vrzeli ali razjasnimo nejasnosti pogodbe. Zato upam, da bo švedsko predsedstvo z izkušnjami, ki jih je pridobilo, še naprej ostalo udeleženo v podpori vzpostavitvi nove institucije, ki jo je ustvarila Lizbonska pogodba, in sicer stalnega – ali dolgoročnega – predsednika Evropskega sveta in funkcije visokega predstavnika s Službo za zunanjepolitično delovanje.

Ena izmed nalog švedskega predsedstva je bilo seveda obvladovanje gospodarske in finančne krize. To je bilo zelo pomembno. Glede na to sta bila opažena dva pojava, ki sta precej ogrožajoča: prvič, skušnjava nacionalnega protekcionizma in nacionalne sebičnosti, in drugič, gospodarske in socialne neskladnosti med našimi državami članicami in pomanjkanje gospodarske, socialne in ozemeljske kohezije v Evropski uniji.

Bi morali podvomiti v modrost širitve? Zagotovo ne. Ta neskladja so obstajala že prej, medsebojna odvisnost pa ne velja samo v Uniji, ampak po vsem svetu. Zato so ta neskladja lahko spodkopala ali ogrozila stabilnost celotne celine in Unije. Menim, da je širitev novim državam članicam omogočila, da se bolje spoprimejo s temi neskladji znotraj Unije v korist vseh držav članic Unije.

Toda zaključek je naslednji, z njim pa bom tudi končal. Menim, da so naslednji korak pogumnejše in bolj vsebinske politike ozemeljske, gospodarske in socialne kohezije v Evropi – in ne manj številne tovrstne politike – skupaj s pogumnimi reformami, finančnimi in gospodarskimi reformami, ki nam bodo omogočile, da ne ponovimo krize, in politikami za obnovo po krizi. V tem okviru je treba pohvaliti zadnjo izjavo Komisije o gospodarski podpori vzhodnim državam in tudi pripravljenost, ki jo je izrazil gospod Barroso, za razpravo o strategiji 2020.

Charles Goerens (ALDE). – (FR) Gospod predsednik, tudi jaz bi želel izraziti svojo hvaležnost švedskemu predsedstvu Evropskega sveta, vendar pa obstaja en problem. V četrtek je Evropski svet sprejel sklep o odobritvi 7,2 milijard EUR za financiranje delne prilagoditve držav v razvoju podnebnim spremembam, kar je dobro.

Po mojem mnenju bi moral biti ta znesek dodan razvojni pomoči, za katero se je Evropska unija zavezala, da jo bo do leta 2015 zvišala na 0,7 % bruto nacionalnega dohodka. Zakaj? Predpostavimo, da 7,2 milijarde EUR prihaja iz svežnja, ki je že bil dodeljen kot uradna razvojna pomoč; ta znesek ne bo zadostoval za financiranje razvojnih ciljev tisočletja. To bi bilo, kot da bi si izposodili pri enem, da bi plačali drugemu.

Glede te zadeve pričakujemo pojasnilo Evropskega sveta in Komisije. Kakršne koli dvomnosti v zvezi z dopolnilno naravo zneska, ki ga je napovedal Evropski svet z dne 10. in 11. decembra, bi spodkopale verodostojnost Evropske unije na konferenci v Kopenhavnu, ki jo brez omahovanja opisujemo kot ključno za prihodnost človeštva.

(Aplavz)

Ian Hudgton (Verts/ALE). – Gospod predsednik, zastopam del Evropske svobodne zveze moje skupine, ki vključuje stranke za neodvisnost Walesa, Flandrije, Katalonije in Škotske. Prizadevamo si za neodvisni status, da bi lahko naši narodi prispevali k zasedanju Evropskega sveta in svetovnim dogodkom, kot je konferenca o podnebnih spremembah v Kopenhavnu.

Vlada in škotski parlament sta sprejela najbolj ambiciozen akt o podnebnih spremembah na svetu, v katerem sta določila cilja zmanjšanja emisij 42 % do leta 2020 in 80 % do leta 2050. To sta cilja, ki ju nameravamo doseči, toda vlada Združenega kraljestva je zavrnila utemeljeno zahtevo, da bi bil škotski minister del uradnih postopkov v Kopenhavnu. Takšno vedenje samo izpostavlja dejstvo, da bo lahko samo z neodvisnostjo – običajnim neodvisnim statusom – Škotska ustrezno prispevala k mednarodni skupnosti, in upam, da bo Evropski svet kmalu razpravljal o notranji širitvi Evropske unije, pri kateri bo Škotska kazala pot.

Hans-Peter Martin (NI). – (DE) Gospod predsednik, potrebujemo revolucijo v demokraciji. Ker občudujem mnoge švedske običaje, sem bil še toliko bolj razočaran nad celotno bilanco švedskih dejavnosti. Žal to ni bilo predsedstvo ljudi, ampak predsedstvo Sveta in tudi predsedstvo velikih vlagateljev v slogu gospe Wallström in ne gospe Malmström.

Gospa Malmström, dobro se vas spominjam iz časov, ko ste bili poslanka Evropskega parlamenta. Med tem predsedovanjem ste bili nekoliko drugačna oseba. Resnično upam, da boste, ko se boste vrnili, nadaljevali tam, kjer ste končali, ko ste bili tu, namreč da vas bo navdihoval parlamentarni sistem. Zakaj ste v tako pozni fazi sprejeli SWIFT? Zakaj imamo zdaj nekakšen izvršilni odbor na ravni EU – kar je bil eden izmed ciljev Švedov, prav njih, z njihovo preglednostjo? Prosim, uporabite prihodnost za to, da se vrnete k svojim koreninam.

János Áder (PPE). – (HU) Gospod predsednik, v zadnjih dveh in pol urah te razprave je bilo veliko povedanega o Kopenhavnu in pogajanjih v Kopenhavnu. Povedati moram, da švedsko predsedstvo v tem pogledu ni bilo povsem uspešno, saj v Kopenhavnu ne bo predstavljeno skupno stališče Evropske unije. To ni nujno krivda

švedskega predsedstva, prej krivda Evropske komisije. Kaj se dogaja in zakaj ni skupnega stališča? Ni skupnega stališča o vsaj dveh vprašanjih. Eno izmed njih je, ali je mogoče kvote ogljikovega dioksida prenesti po letu 2020 in ali jih je nato mogoče tudi prodati.

Evropska komisija to možnost kritizira na nepojmljiv, kratkoviden in ozkogleden način. Madžarska, Poljska, Romunija in druge nekdanje socialistične države so izpolnile svoje kjotske zaveze. Pravzaprav jih niso samo izpolnile, ampak celo presegle. Upravičeni smo do prodaje presežnih kvot. Vendar pa nam hoče Komisija to še vedno vzeti. Z drugimi besedami, kaznovati hoče spoštovanje pogodbe, ki ga je pokazala tudi Madžarska. Drugim ni uspelo izpolniti svojih zavez in so celo povečali svoje škodljive emisije, vendar pa jih nihče noče kaznovati. Kako lahko po tem pričakujemo, da bodo podpisnice spoštovale novi sporazum, seveda če bo v Københavnu nadaljevanje Kjota?

Pozivam Evropsko komisijo in bi, če bi bil tu, pozval in rotil predsednika Barrosa, naj spremenita ozkogled odnos, ki ga je predsednik pokazal doslej, in se zavzameta za stališče, ki je skladno s trenutno veljavnim Kjotskim protokolom. Vašo pozornost bi pritegnil tudi k dejstvu, da ne smemo pozabiti, da brez novih držav članic EU15 ne bi mogla izpolniti svoje zaveze za zmanjšanje emisij za 8 %. Brez njih bi imela Evropska unija v Københavnu precej šibkejšo in slabšo pogajalsko izhodišče.

Catherine Trautmann (S&D). – (FR) Predsedniki, minister, švedsko predsedstvo je imelo nekatere zgodovinske trenutke, če jih lahko tako opišem: začetek veljavnosti Lizbonske pogodbe, imenovanje prvega predsednika Evropskega sveta in visokega predstavnika, toda tudi konferenco o podnebnih spremembah in imenovanje nove Komisije ter tudi – dovolite mi, da to na kratko omenim – telekomunikacijski sveženj.

Ti dogodki so ustvarili upanje. Ob upoštevanju vsega tega ostaja en ali dva mešan rezultat. Prvič, naš Parlament, ki je zavezan uvedbi evropskega nadzora finančnih trgov, je pozdravil predlog skupine modrecev gospoda de Larosièra kot ključni korak. Vendar pa so sklepi sveta ECOFIN z dne 2. decembra precej pod to realno ravno ambicij.

Tu bi omenila, da bo Parlament zagotovo vzpostavil ravnotežje glede predlogov, ki so mu bili predloženi, da bi finančne trge naredil trdnješe. Enako velja za finančne obveznosti za južne države, ki naj bi pripomogle k njihovemu boju proti podnebnim spremembam. Čeprav revne države v Københavnu potrebujejo resnične zaveze za dolgoročno financiranje, je Svetu uspelo zagotoviti 7,2 milijard EUR v treh letih. Res je, da je to prvi korak, vendar pa je zelo oddaljen od zahtev, in sicer še toliko bolj, ker del tega izhaja iz prestrukturiranja.

Na finančnem področju pozdravljamo voljo za uveljavitev pravil in odločno ukrepanje v zvezi z nadzorom in obdavčenjem. V sklepih Sveta opažam predvsem sklicevanje na svetovni davek na finančne transakcije. To je nekaj, glede česar smo socialdemokrati gojili upanje in molili več kot 10 let. Še vedno obstaja delo, ki ga je treba opraviti. Iskanje novih finančnih virov za spodbujanje zaposlovanja, solidarnosti znotraj in zunaj Evrope in financiranje boja proti podnebnim spremembam je velik izziv. Ker bo kmalu božič, Svet pozivam, naj nam poveri odločanje o lastnih sredstvih v prihodnjih letih.

Olle Schmidt (ALDE). – (SV) Gospod predsednik, nekoliko nenavadno je poslušati nekatere izmed cmeravcev – vključno z nekaterimi mojimi švedskimi kolegi –, ki kritizirajo švedsko predsedovanje. S čim Carl Schlyter primerja to predsedstvo? S Češko republiko ali kakšnim drugim pomembnim predsedstvom?

Nihče ne sme pričakovati, da bo od gospoda Borghezia dobil dobre ocene. Pravzaprav so slabe ocene s strani gospoda Borghezia dober rezultat.

Storjenega je bilo veliko. Začela je veljati Lizbonska pogodba. Dve najvišji delovni mesti v EU sta bili zapolnjeni. Številni pomembni predlogi so bili s težavo sprejeti: stockholmski program, prihodnji finančni nadzor in zlasti telekomunikacijski sveženj. Podnebni vrh v Københavnu bi se lahko premaknil tudi v pravo smer, če si mi v Evropskem parlamentu to želimo.

Na negativni strani bi omenil neuspeh izvajanja mobilnosti bolnikov. Predstavlja nenehno pravno negotovost in nepotrebno trpljenje, ko ljudje čakajo na zdravljenje.

Na splošno pa lahko čestitam predsedniku vlade Reinfeldtu, gospe Malmström, ministrici za evropske zadeve, in vsem drugim članom ekipe predsedstva. Vsi si zaslužite srečno novo leto!

Judith Sargentini (Verts/ALE). – (NL) Gospod predsednik. Gospod Reinfeldt, edini resni madež vašega predsedovanja so odločitve v zvezi s programom SWIFT. Lizbonska pogodba je začela veljati 1. decembra, 30. novembra pa ste vi in vaši voditelji držav ali vlad uveljavili ureditev in Združenim državam dali naše bančne podatke. Če to nakazuje prihodnji razvoj stockholmskega programa – programa, namenjenega

zagotavljanju naših državljskih pravic, varnosti in svobode –, potem se mi zdi, da bo njegovo izvajanje resnično prevesilo tehtnico in ogrozilo svobodo in državljske pravice.

To je madež vašega predsedovanja. Menim tudi, da slabi začetek Lizbonske pogodbe, ki Evropskemu parlamentu daje več pravic, in prosila bi vas za zagotovilo, da boste v prihodnosti pokazali večje spoštovanje do državljskih pravic, državljanov in Parlamenta.

Zoltán Balczó (NI). – (HU) Gospod predsednik, radi bi ocenili rezultate švedskega predsedstva z vidika 10–20 let. Najpomembnejši dogodek, ki ga bomo omenili, je uveljavitev Lizbonske pogodbe. Ta Pogodba vzpostavlja pravni okvir za naddržavo, v kateri se z osrednje točke nadzoruje življenje 500 milijonov ljudi in slabi nacionalne države. Pot, ki nas je vodila sem, je bila nedemokratska. Ta koncept so zavrnil trije referendum, vse dokler ni vsiljeni irski referendum in pridobljeni podpis Václava Klause ustvaril priložnosti za njegovo uresničitev. Večina prebivalcev Evrope je zavrnila ta koncept in ohraniti hočejo nacionalno državo. Zato sem prepričan, da bo zgodovina to obdobje prikazala kot jalov poskus vzpostavitve imperija.

Othmar Karas (PPE). – (DE) Gospod predsednik, predsedujoči Svetu, gospe in gospodje, v razpravah o predsedstvu Sveta pogosto govorimo, kot da bi bilo predsedstvo Evropska unija. Predsedstvo Sveta ni EU; je pomemben upravljavec evropske institucije. Zato bi prosil vse, naj bodo nekoliko pravičnejši in mirnejši.

Predsedstvo Sveta je v zadnjih šestih mesecih dobro opravilo delo. Pripomoglo je k odprtju novega poglavja v zgodovini uspeha Evropske unije. Vendar pa nihče izmed nas noče Evrope vlad. Prizadevamo si za Evropo državljanov in večje sodelovanje med institucijami in različnimi deli Evropske unije. Vsak izmed nas je del Evropske unije.

Institucionalna razprava je bila končana, novi položaji zasedeni in glede nekaterih pomembnih točk je Svet zavzel stališče, ki nam bo omogočilo nadaljevati z delom. Zazrimo se v prihodnost. Nekdo je dejal, da imamo velik problem, ker Lizbonska pogodba še ni bila upoštevana v delovnih metodah Sveta. Svet ima več priložnosti za vplivanje na Evropski parlament in odbore Evropskega parlamenta, kot jih ima Evropski parlament za vplivanje na delovne skupine in zasedanja Sveta. Tudi v zvezi s tem zahtevamo enakopravno obravnavo obeh institucij, saj imamo enakopraven položaj kot zakonodajalci.

Da, bila je napaka – razpravljamo lahko o vsebini –, da smo SWIFT uveljavili pred spremembo pristojnosti soodločanja Parlamenta dan kasneje. Sklep o nadzoru finančnih trgov še vedno ni dokončan. Uvesti moramo izboljšave, potrebujemo izvršilne pristojnosti, potrebujemo večji evropski nadzor, kjer gre za čezmejne institucije, in doseči moramo boljšo usklajenost med državami članicami, Komisijo in Evropsko centralno banko v Baselskem odboru, drugače bo vzpostavljena vzporedna struktura.

Juan Fernando López Aguilar (S&D). – (ES) Gospod predsednik, švedskemu predsedstvu želim čestitati za njegovo delo v zvezi z območjem svobode, varnosti in pravice.

Začetek veljavnosti Lizbonske pogodbe predstavlja kakovosten premik in od naslednjih predsedstev – španskega, belgijskega in madžarskega – zahteva, da nadaljujejo s to razliko, ki jo je švedsko predsedstvo s stockholmskim programom doseglo pri pripravi akcijskega načrta.

V okviru sodelovanja, ki se zahteva v skladu z Lizbonsko pogodbo med Evropsko komisijo, Svetom in Parlamentom ter nacionalnimi parlamenti držav članic (člen 17 Pogodbe o Evropski uniji in člen 295 Pogodbe o delovanju Evropske unije), bi rad pozornost pritegnil k pomenu treh točk, ki jih je izpostavilo švedsko predsedstvo.

Prva se nanaša na dvoumnost, ki obdaja koordinatorja za protiterorizem in nezakonito trgovino z ljudmi ter obseg, v katerem je ta uradnik odvisen od Komisije in podvržen nadzoru Evropskega parlamenta.

Druga je zunanja razsežnost temeljnih pravic, ki bodo zdaj prečna razsežnost evropskih politik. Evropska unija ima komisarja, odgovornega za temeljne pravice in pravosodje, ima pa tudi Službo za zunanje politično delovanje, ki se mora zavezati človekovim pravicam in močnemu vključevanju v varstvo človekovih pravic.

Tretja zadeva schengensko območje za prosti pretok ljudi. Menimo, da bo dejstvo, da se je pomen pripisovalo ocenjevanju in spremljanju Evropskega pakta o priseljevanju in azilu ter politiki nadzora zunanjih meja (azil, priseljevanje in preprečevanje organiziranega kriminala), vodilo k uspehu pri vzpostavitvi območja prostega pretoka ljudi in človekovih pravic, s čimer bomo dokončali notranji trg in uresničili naš evropski projekt.

Lena Ek (ALDE). – (SV) Gospod predsednik, gradnja mostov ni nikoli enostavna. Še zlasti je zapletena, ko moramo preko teh mostov spraviti 27 držav članic in 500 milijonov ljudi ter narediti prehod s stare EU na

bolj odprto, preglednejšo in bolj demokratično EU v skladu z Lizbonsko pogodbo, kjer bo Evropski parlament zdaj imel precej večji vpliv.

Letošnjo jesen smo se morali boriti s podnebno krizo in krizo delovnih mest. Kljub temu je švedskemu predsedstvu uspelo uvesti številne dele neverjetno pomembne zakonodaje o energetske učinkovitosti. Še posebno sem zadovoljna, da je EU zdaj uvedla označevanje gospodinjskih aparatov z energijskimi nalepkami. Drugi primeri zakonodaje, ki je bila uvedena zdaj, vključujejo zahteve glede energetske učinkovitosti stavb in okoljsko označevanje pnevmatik vozil.

Nazadnje se želim zahvaliti vladi za njeno učinkovito, usklajeno predsedovanje. Predvsem želim izraziti spoštovanje ambasadorici EU Ulriki Barklund Larsson, ki nas je letos jeseni tako nepričakovano zapustila. Opravila je odlično delo in zelo jo pogrešamo.

Vse, kar nam zdaj še ostane, je končati podnebno konferenco v Københavnu – zadnja in najpomembnejša naloga z največjim dolgoročnim učinkom. Veliko sreče!

Mario Mauro (PPE). - (IT) Gospod predsednik, gospod Reinfeldt, gospe in gospodje, v sklepih zadnjega Evropskega sveta je veliko zadev, o katerih bi se morali biti sposobni dogovoriti in ki bi jih lahko opisali kot spodbudne za bližnjo prihodnost.

Prvič, priseljevanje: izpostavljena je bila potreba po tem, da naredimo dostop do ozemlja Evropske unije učinkovitejši v smislu zagotavljanja varnosti njenih državljanov. Da bi lahko to storili, potrebujemo politiko vključevanja. Z drugimi besedami, vzpostaviti moramo pravilno ravnotežje med potrebami držav članic in človeško dramo, proizvodnim potencialom priseljencev.

Kjer gre za priseljevanje in azil, se je nato sklicevalo na Evropo odgovornosti in solidarnosti. V zvezi s tem me bodri način, na katerega je Svet poudaril nujno potrebo po boju proti nezakonitemu priseljevanju, začevši z mejnimi državami članicami, zlasti na jugu. To pomeni delitev virov in problemov. Žal ta vidik prepogosto zasenčita sebičnost in pomanjkanje poguma.

Drugi vidik, za katerega menim, da je v tem obdobju gospodarske krize, ko še vedno ne vidimo svetlobe na koncu predora, prednosten, je ponovni zagon lizbonske strategije. Čim prej se moramo vrniti k tekmovanju z rastočimi silami na finančni in trgovinski ravni: samo najsodobnejše raziskave in informacijski sistem nam bosta omogočila storiti ta korak, ki je tako pomemben za nas in predvsem za nove generacije.

Z zadovoljstvom opažam, da je cilj novega načina, ki ga je uvedel Svet, krepitev povezave med nacionalnimi ukrepi in ukrepi Evropske unije ter krepitev nacionalnega lastništva z aktivnejšo udeležbo uprave in delavcev ter regionalnih in lokalnih oblasti, kar je mogoče povzeti z eno besedo: subsidiarnost.

Še vedno se mi zdi, da moramo v tej smeri storiti več: družina, ljudje in vmesne skupine morajo biti v središču oživitve gospodarstva Evrope. Samo ljudje, pravzaprav samo moški in ženske imajo izvirno dinamičnost, ki lahko ponovno aktivira številne sektorje našega socialnega življenja, ki je zdaj pokleknil pod pesimizmom, ki ga prepogosto kažejo institucije.

Ivari Padar (S&D). – (ET) Gospod predsednik, najprej bi rad pohvalil predsednika zaradi odobritve strategije za Baltsko morje, ki je zagotovo zelo pomembna za mojo domovino. Nekoliko dlje bi govoril o treh vidikih, ki zadevajo vprašanje financ.

Najprej bi se zahvalil za prizadevanja glede ureditve vseevropskega finančnega sistema in Evropski parlament pozval, naj ga podpre v največji možni meri.

Drugič, da bi nadzorovali finančno krizo, so Evropska unija in njene države članice izvajale veliko število izrednih ukrepov, kar je zelo pozitivno. Stabilizacijo gospodarstva je že mogoče videti. Sočasno se strinjam s Svetom, da položaj še ni dovolj varen, da bi opustili podporne ukrepe. Posledica krize je po mojem mnenju vsekakor dejstvo, da so banke nujno potrebne, prav tako pa so nujno potrebne storitve, ki jih zagotavljajo. Zato ni potrebno pretiravati pri njihovem kaznovanju, vendar pa bi morale bančne dejavnosti temeljiti na tistem, kar se dogaja v realnem gospodarstvu in ne na medbančnem virtualnem trgu, ki je bil glavni vzrok za nedavno krizo. Sočasno moramo upoštevati plačilo nagrad bančnikom, vprašanje, ki je postalo posebno pomembna tema v Estoniji.

Tretjič, v zvezi s tem podpiram pozive Mednarodnemu denarnemu skladu, naj preuči uvedbo svetovnega davka na finančne transakcije – Tobinov davek –, da se v času hitrega razvoja denar vrne družbi. Podpiram

potrebo po obnovi gospodarskih in socialnih sporazumov med finančnimi institucijami in družbo, ki ji služi, in povečanju koristi družbe v dobrih časih in njeni zaščiti pred nevarnostjo.

Paulo Rangel (PPE). – (PT) Gospod predsednik, začeti želim s čestitkami švedskemu predsedstvu, zlasti predsedniku vlade Reinfeldtu, v imenu skupine Evropske ljudske stranke (Krščanskih demokratov) in portugalske delegacije v skupini PPE.

Naša ocena švedskega predsedovanja je, da je bilo skoraj popoln uspeh na štirih temeljnih področjih. Prvič, na institucionalnem področju je bil prispevek švedskega predsedstva k uveljavitvi Lizbonske pogodbe, k zelo uspešni izvolitvi predsednika Komisije in k vsemu, kar je povezano z ratifikacijo, zelo profesionalen in na ravni, ki smo jo pričakovali za najboljšo prakso v Evropski uniji. Seveda je bil za državo kot je Portugalska, ki je igrala odločilno vlogo pri sprejetju Lizbonske pogodbe, prispevek švedskega predsedstva neprecenljiv.

Moja druga točka je podnebni program, kjer so bila prizadevanja Komisije seveda prav tako izredno pomembna. Po mojem mnenju in mnenju mnogih mojih kolegov v skupini PPE je področje podnebnih sprememb tisto, na katerem je bila Evropska unija najuspešnejša. Je na samem čelu svetovnega boja zaradi prizadevanj švedskega predsedstva in predvsem predsedstva Komisije. Menimo, da so tudi ti rezultati zelo pozitivni.

Moja tretja točka je finančna ureditev. Predvsem s tem zadnjim Svetom je bil narejen korak naprej, za katerega menimo, da je odločilen, in ki ima lahko velik vpliv na naš izhod iz krize. Zato bi posredoval tudi naše čestitke za dosego sporazuma na tem področju. Nazadnje bi omenil področje, ki je zame osebno zelo pomembno: stockholmski program in območje svobode, varnosti in pravice. Spremljal sem tamperejski proces in tako tudi predvsem haaški proces. Menim, da je stockholmski program absolutno nujen, in bi rad zanj čestital švedskemu predsedstvu in predsedniku vlade Reinfeldtu.

Marietta Giannakou (PPE). – (EL) Gospod predsednik, rezultati švedskega predsedstva so resnično pozitivni. Sovpadajo z uveljavitvijo Lizbonske pogodbe, ki zaznamuje konec medvladnosti, ki je nam je toliko let povzročala težave, in izvajanjem celovitejše in kohezivne politike.

Švedsko predsedstvo zaznamujejo tudi oblikovanje stockholmskega programa in odločitve, sprejete med finančno krizo, ki so resnično pomembne, ključne točke v nadaljnjem razvoju teh prizadevanj.

Sočasno so izvolitev predsednika Evropske komisije in imenovanja, ki so vsa zelo pomembna za razvoj prizadevanj, ki jih izvajamo prek Lizbonske pogodbe, posebno pomembna in zanimiva za Evropski parlament ter so pozitivni in bistveni elementi.

Evropski parlament prevzema novo vlogo kot zakonodajno telo skupaj z Evropskim svetom. To zaznamuje nov razvoj, v zvezi s katerim morajo biti naša prizadevanja močnejša in celovitejša.

Agustín Díaz de Mera García Consuegra (PPE). – (ES) Gospod predsednik, švedskemu predsedstvu čestitam za njegovo zgledno vodstvo v zadnjih šestih mesecih.

V zvezi s stockholmskim programom bi poudaril, da si prizadeva dati zagon skupni politiki priseljevanja, ki smo si jo želeli. Vendar pa so bila določena ključna vprašanja potisnjena na drugo mesto.

V Evropski uniji je bilo leta 2008 v 11 državah članicah 515 terorističnih napadov. Boj proti terorizmu in zaščita žrtev morata zato biti vključena med prednostne naloge našega političnega programa in morajo predstavljati ločeno, posebno kategorijo stockholmskega programa.

Drugič, osem milijonov nezakonitih priseljencev živi znotraj območja svobode, varnosti in pravice. Tozadevno moramo okrepiti politike za razvoj in sodelovanje z državami izvora in tranzita. Evropska unija mora spodbujati sklenitev sporazumov o vračanju in ponovnem sprejemu z državami kot do Maroko, Alžirija in Libija. Prihodnji akcijski načrt stockholmskega programa, ki bo predstavljen sredi junija 2010, mora upoštevati te vidike.

Andrzej Grzyb (PPE). – (PL) Tudi sam bi se želel pridružiti zahvalam švedskemu predsedstvu in osebno gospodu Reinfeldtu za njegovo učinkovitost in tudi za odličen način, na katerega je izpolnil prednostne naloge predsedstva.

Kar je seveda pomembno za državljane Evropske unije, je predvsem ukrepanje s ciljem zmanjšanja učinkov gospodarske in finančne krize. To je povezano s podporo poslovnega sektorja, da se ponovno ustvari delovna mesta in vzpostavi pogoje za razvoj malih in srednje velikih podjetij ter odpravi vzroke krize, zlasti na finančnih trgih, da se v prihodnosti ne bodo ponavljali. Zdi se mi, da je evropski nadzor na tem področju

nezadosten in da moramo tu kot demokratično izvoljena institucija vplivati tudi na etične standarde, ki jih morajo spoštovati tisti, ki nadzorujejo banke in finančne institucije.

Glede vrha v Københavnu povsem podpiram stališče, ki ga je zavzel gospod Barroso. Tu resnično obstaja potreba po partnerstvu s strani drugih pomembnih gospodarskih akterjev, da bi bili učinki vrha res uresničljivi.

Silvia-Adriana Țicău (S&D). – (RO) Bila sem poročevalka o Direktivi o energetske učinkovitosti stavb, o kateri sem se na drugem branju pogajala s švedskim predsedstvom Evropskega sveta. To je izredno pomembno poročilo za prihodnost Evropske unije in boj proti podnebnim spremembam. Pomembno je tudi za konferenco v Københavnu, toda predvsem za 2,7 milijonov delovnih mest, ki jih je mogoče v tem sektorju ustvariti do leta 2020.

V zvezi s komitologijo so se v skladu z Lizbonsko pogodbo začela pogajanja o institucionalnem sporazumu o pristojnostih in postopkih, ki jih poverja Komisija. Ob upoštevanju tega, da Lizbonska pogodba ustvarja novo podlago za podnebne spremembe in skupno energetske politiko, upam, prav tako pa pričakujemo od Evropske komisije, predsednik Barroso, da nam boste predložili delovni program za naslednjih pet let, tako da se bodo lahko tudi komisarji, ki jih poslušamo, odzvali na te izzive.

Nazadnje želim omeniti odpravo ovir za prosti pretok delovne sile v primeru delavcev iz novih držav članic, kar bi moral biti zadnji ukrep švedskega predsedstva.

Predsednik. - Opravičiti se moram gospodu Balčytisu in gospodu Luhanu: ne morem ugoditi njuni zahtevi, ker imamo že tako številne druge govornike in nimamo dovolj časa, da bi vsem pustili do besede. To bosta morala prihraniti za drugič. Še enkrat se opravičujem.

Ivo Vajgl (ALDE). – (SL) Hvala švedskemu predsedstvu za korektno in odgovorno vodenje, kot ste sami rekli, v času institucionalnih sprememb in gospodarske in finančne krize. Mogoče ste v tem času zamudili priložnost, da bi spodbudili širši evropski diskurs o drugačnem socio-ekonomskem modelu od tega, ki nas je pripeljal v krizo. Na Švedskem o tem veste več, kot nekateri drugi.

Trčili ste tudi na grenko spoznanje o tem, kje so meje skupnega v Evropski uniji, zlasti ko smo izbirali vodstvo Evropske unije. Postavili ste nekaj novih standardov na področju zunanje politike, na primer na Bližnjem vzhodu, in hvala vam za to. Hvala vam tudi za pozornost, ki ste jo posvetili širitvi Evropske unije in reševanju, skupaj s Komisijo, nekaterih odprtih vprašanj, ki so stala na poti tega procesa. The job well done!

Jean-Pierre Audy (PPE). – (FR) Gospod predsednik, gospod Barroso, gospod Reinfeldt, izvedel bi rad tudi vaše stališče, gospod Reinfeldt, glede sklepov trojke, saj so se voditelji držav ali vlad odločili ustvariti koncept te trojke, da bi predsedstvu dali občutek kontinuitete. Ker sklepate trojko med Francosko republiko, Češko republiko in Kraljevino Švedsko, kakšno je vaše mnenje o tem instrumentu in kakšne zaključke lahko potegnemo iz tega?

Mirosław Piotrowski (ECR). – (PL) Gospod predsednik, tu v Parlamentu se zberemo vsakih šest mesecev, da bi povzeli dosežke druge države, ko končuje z vodenjem Evropske unije.

Švedsko predsedstvo se bo zapisalo v zgodovino, saj je med njegovim mandatom prišlo do uveljavitve evropske ustave, za katero so si nekateri prizadevali skoraj 10 let in ki je v svoji trenutni obliki znana kot Lizbonska pogodba. To je bilo storjeno proti volji mnogih narodov. Izidi referendumov v Franciji, na Nizozemskem in na Irskem so bili oblastno prezrti. Uvedeno je bilo načelo demokratičnega primanjkljaja, ki dovoljuje nadzor od zgoraj, da bi se domnevno izboljšalo upravne mehanizme EU. Prve spremembe, povezane z izbiro oseb za nove položaje v Uniji, so trenutno prinesle organizacijsko zmedo in povzročile splošno zabavo v Evropi in po svetu. Švedsko predsedstvo Evropsko unijo dejansko zapušča v negotovosti in zmedu.

Anna Maria Corazza Bildt (PPE). – Gospod predsednik, švedskemu predsedstvu želim čestitati za vizijo Evrope, osredotočene na državljane, v skladu s stockholmskim programom. Nikoli ne moremo dovolj poudariti zgodovinskega pomena tega, da imamo končno vizijo, ki upošteva zaskrbljenost naših državljanov glede varnosti in sočasno glede spoštovanja posameznih pravic. Nazadnje se lahko premaknemo proti Evropi za državljane, Evropi državljanov.

Pozdravila bi tudi Evropski urad za podporo azilu, ki pomeni pomemben in konkreten korak k upoštevanju pomislekov držav, ki se želijo boriti proti nezakonitemu priseljevanju, sočasno pa zagotoviti bolj humano politiko priseljevanja. Stockholmski program bo ostal z nami pet let in upam, da se lahko premaknemo k izvajanju. Zahvaljujem se švedskemu predsedstvu. Vaš dosežek bo ostal z nami pet let.

Csaba Sándor Tabajdi (S&D). – (HU) Švedsko predsedstvo je opravilo odlično delo in za to želim čestitati predsedniku vlade. Dokončanje ratifikacije Lizbonske pogodbe je rešilo obžalovanja vredno in sramotno manjšo krizo, v katero je bil vpleten češki predsednik Klaus. Ta situacija je bila posledica politične napake, storjene med procesom širitve, v katerem Evropska unija ni prej izjavila, da je 13 diskriminatornih Beneševih dekretov moralno nesprejemljivih. Drugi pomembni dogodek je, da je EU uspelo oblikovati enotno stališče za pogajanja o podnebnih spremembah. ZDA in Kitajska še vedno nista dojeli tega dejstva, vendar pa Evropska unija jasno razume, da prihodnost pripada tistemu, ki zdaj kaže pot v ekološkem gospodarskem razvoju. Ne pozabimo, da je edini razlog za to, da je EU lahko izpolnila svoje cilje, ta, da so nove države članice močno zmanjšale svoje emisije. Nazadnje, tretji pomemben dogodek je bil ta, da so se začela pristopna pogajanja s Srbijo, Srbiji, Makedoniji in Črni gori pa so bila odobrena potovanja brez vizumov. Zahvaliti se želim švedskemu predsedstvu, da je ustvarila odlično priložnost za predsedniški trio Španija–Belgija–Madžarska.

Rachida Dati (PPE). – (FR) Gospod predsednik, gospod Barroso, gospod Reinfeldt, najprej bi rada čestitala švedskemu predsedstvu za šest mesecev nepopustljivega in zelo ambicioznega dela, ki ga je opravilo in s katerim je skupaj z voditelji držav ali vlad in v okviru G20 zagotovilo skupno in ambiciozno stališče glede finančne ureditve.

Tudi ko gre za konferenco v Københavnu, opazamo, da ima Evropska unija ambiciozno, zelo plemenito, zelo proaktivno in skupno stališče. Zato bi rada podprla njena stališča in njene odločitve. Evropa je bila gonilna sila za predlogi, pogajanja in sklenitvami pomembnih sporazumov v zvezi s finančno krizo, ki vpliva na celotno Evropo.

Evropski svet je prejšnji teden odločil tudi o novi finančni nadzorni arhitekturi, odprta pa so tudi pogajanja z Evropskim parlamentom, saj bo odslej odgovornost za spremljanje izvajanja odločitev, sprejetih v Pittsburgu, delil tudi Evropski parlament.

Finančna kriza je razkrila šibke točke v našem sistemu finančnega nadzora. Namen je bil zagotoviti boljše usklajevanje, toda tudi obnoviti in okrepiti pristojnosti evropskih organov; to so nujne zahteve.

Upam – in tu naslavljam Komisijo –, da bomo ostali odločni in ohranili to raven ambicij, ko bo šlo za izvajanje naših odločitev.

Diane Dodds (NI). – Gospod predsednik, to jutro želim v imenu ribiške industrije severne Irske izraziti svoje veliko razočaranje, da je bilo industriji naloženo še eno zmanjšanje. Napoved Sveta včeraj zvečer, da se bo ulov škampov zmanjšal za 9 % na področju 7A, je močan udarec za ribiško industrijo na Severnem Irskem.

To je zaradi načrta obnovitve staleža trsk in zaradi zmanjšanja dni na morju krhka industrija. Je industrija, ki se je morala zanašati na škampe. To 9-odstotno zmanjšanje bo imelo pogubne posledice in je še zlasti nadležno, saj bi Komisija na podlagi znanstvenih podatkov morala omogočiti prenos.

Menim, da mora biti prednostna naloga španskega predsedstva v naslednjem mandatu reforma skupne ribiške politike in sprejemanje odločitev, kot je ta, na regionalni ravni s strani lokalnega, odgovornega prebivalstva in ne bruseljske birokracije.

Czesław Adam Siekierski (PPE). – (PL) Med švedskim predsedovanjem se je zgodilo veliko dobrega v Uniji v težkem obdobju krize in pričakovanj v zvezi s sprejetjem Lizbonske pogodbe. Vendar pa se ne strinjam z mnenjem, da imamo drugačno Unijo ali novo Unijo. Menim, da je največ, kar imamo obnovljena Unija. Splošne določbe pogodbe je treba dopolniti ne samo s podrobno vsebino, ampak tudi s praktičnimi rešitvami. Pomembno je razjasniti delitev pristojnosti med ključnimi položaji in vzpostavljanje odnosov med institucijami EU, vključno z novo vlogo Evropskega parlamenta.

Strah mi vzbujajo morebitne omejitve funkcije rotirajočega predsedstva, ki jo zaporedno izvršujejo države članice. Ta vodilna vloga je nekaj, za kar se države članice pripravljajo in kar opravljajo z veliko odločnostjo. Če poleg stalnega predsednika Evropskega sveta ne bomo imeli tudi voditelja države, ki je trenutno prevzela vodenje in tu podaja poročila, bo Unija nepopolna in bo izgubila nekaj svoje raznolikosti. Države, ki prevzamejo vodenje, morajo še vedno ustvarjalno navdihovati novo ukrepanje, stalni predsednik Evropskega sveta pa bo moral zagotoviti usklajevanje, kontinuiranost in povezanost dela Unije.

PREDSEDSTVO: GOSPOD BUZEK*predsednik*

Fredrik Reinfeldt, *predsedujoči Svetu*. – Gospod predsednik, ko se bližamo koncu te razprave, se bližamo tudi zaključku zadnjega predsedovanja po načelu rotiranja, kot je bilo omenjeno. Skupaj s Joséjem Manuelom Barrosom bova kmalu odšla v København, zato bom podal samo pripombo o finančnih virih, ker menim, da bodo ti v središču razprav, ki jih bomo zdaj imeli z državami v razvoju.

Uspelo nam je določiti številko – 2,4 milijard EUR letno – med leti 2010 in 2012. Za nas je bilo pomembno povedati, da je to usmerjeno k tem letom, namenjeno za leta 2010 do 2012, in bo na razpolago tudi za podporo, ko bo šlo za podnebne spremembe.

Razprava o tem, kako doseči razvojne cilje tisočletja, je pomembna razprava. Poudaril bi, da so se države članice strinjale, da se moramo zavezati dodelitvi skupaj 0,56 % BND EU do leta 2010, to je že naslednje leto, in se približati odstotkovni ravni ZN v višini 0,7 leta 2015, ko gre za uradno razvojno pomoč.

To je predvsem v rokah držav članic. Da izpostavim očitno, naj povem, da mnoge države članice danes ne dosežajo teh števil. Švedska je v zelo ekskluzivnem klubu, skoraj sama z 1 % BND, ko gre za razvojno pomoč. Na to ne smemo pozabiti, ko bomo razpravljali o teh ravneh: da obstajajo razlike med državami.

Države članice so prostovoljno dale sredstva, ki so jih bile zmožne dati. Zelo sem zadovoljen, da lahko poročam, da je vseh 27 držav članic prispevalo k tem sredstvom za hitri začetek. V nekaterih primerih so bili ti prispevki majhni, toda evropski glas se sliši v smislu, da so pravzaprav prispevali vse države.

Še enkrat hvala tudi za sodelovanje, ki smo ga imeli s Parlamentom. To je četrtrič, da sem kot predsednik vlade nagovoril ta Parlament. To sicer ne dosega števila govorov Cecilie Malmström v Parlamentu, saj vam je govorila več kot 25-krat. Skupno je predsedstvo na plenarnih zasedanjih nagovorilo Parlament ob 43 priložnostih med našim mandatom, v odborih pa smo bili ob 44 različnih priložnostih.

To je pomembno tudi, ko gre za razprave o preglednosti in dobrem sodelovanju med institucijami. Poznali smo pomen dobrih odnosov z Evropskim parlamentom. Pripravili smo se, da bomo prisotni, da bomo tu, da bomo lahko odgovorili na vprašanja, in zahvaljujemo se vam za to zelo dobro sodelovanje.

Predsednik. – Predsednik vlade, v dveh tednih se bo končalo vaše predsedovanje Evropski uniji. Zahvaljujem se vam za vašo dejavnost in energijo. To ni bilo lahko predsedovanje; to vemo. Kot smo slišali od naših poslancev in je bilo razbrati iz mnogih izraženih mnenj, je to bilo uspešno predsedovanje. Osebnostno bi se zahvalil vam in celotni švedski vladi. Prvič v zgodovini smo v zadnjih nekaj tednih izkusili nove odnose zaradi Lizbonske pogodbe.

Najlepša hvala. Zapomnili si bomo vaše predsedovanje.

José Manuel Barroso, *predsednik Komisije*. – Gospod predsednik, odgovoril bi samo na nekaj konkretnih vprašanj poslancev Parlamenta, ki so še vedno tu.

Gospod Severin je na primer govoril o gospodarski, socialni in ozemeljski koheziji, in poudariti želim njegovo izhodišče. Pri prvi izmenjavi mnenj v Evropskem svetu o prihodnji strategiji Evropske unije 2020 smo se dogovorili – glejte točko 18 sklepov –, da si je treba prizadevati za zagotovitev gospodarske, socialne in ozemeljske kohezije ter tudi enakost spolov. Menim, da je pomembno, da imamo to od samega začetka razprave o strategiji Evropske unije 2020. Seveda je poudarek na konkurenčnosti in potrebi po odzivu na svetovne izzive, s katerimi se soočamo zdaj, vendar pa bi morali to storiti v povezavi s spodbujanjem gospodarske, socialne in ozemeljske kohezije v Evropski uniji. To bo zelo pomembno ne samo za opredelitev te strategije, ampak tudi za naslednje finančne perspektive.

Gospod Karas in tudi gospa Dati sta načela še eno konkretno vprašanje v zvezi z evropskimi nadzornimi organi. Naj bom glede tega zelo jassen. Pozdravljamo, da je Evropski svet lahko dosegel soglasen dogovor. Če sem odkrit, bi bilo nekaj časa nazaj nepredstavljivo, da bi se vse države članice strinjale o besedilu o finančnem nadzoru na evropski ravni. Čeprav cenim občutljivo naravo nekaterih izmed tem, na katere se nanašajo naši predlogi, menim, da je bilo besedilo Komisije nekoliko preveč oslabiljeno. Komisija je v svojem predlogu predvidela enostavno in izvedljivo finančno zaščitno klavzulo prav zato, ker gre za občutljivo zadevo. Obžalujem črtanje predlaganih pristojnosti organov, da odločitve naslovijo neposredno na posamezne finančne institucije, v dveh izmed treh situacij, kjer jih je predlagala Komisija.

Obžalujem, da je bilo vprašanje izrednih razmer spolitizirano s tem, da je bila Svetu naložena odgovornost, da izjavi, da izredne razmere obstajajo, in obžalujem tudi, da je bil morebitni obseg neposrednega nadzora s strani evropskih nadzornih organov omejen samo na bonitetne agencije. Upam, da bo Evropski parlament okrepljen in uravnotežil predpise na teh področjih v naslednji fazi pogajanj.

Prehajam k vprašanju Kopenhavna in naj bom jasen glede tega: zelo pomembno je bilo, da je Evropski svet potrdil prejšnje obveznosti in rekel, da smo se pripravljeni premakniti k 30-odstotnemu zmanjšanju do leta 2020 v primerjavi z letom 1990, če se bodo druge razvite države zavezale primerljivim zmanjšanjem emisij in bodo države v razvoju ustrezno prispevale v skladu s svojimi odgovornostmi in zmožnostmi.

Še naprej bomo ocenjevali ublažitvene načrte iz drugih držav in to odločitev v Kopenhavnu sprejeli ob ustreznem času. Med Evropskim svetom sem omenil možnost manjše spremembe v naši ponudbi, namreč možnost izgradnje nekaj poti po letu 2020. To ni razprava samo o letu 2020; je razprava za čas po letu 2020. Zato bi morali biti prožni glede poti, ki jih lahko opredelimo po letu 2020. V tem duhu odhajamo v Kopenhavn ne samo, da bi dosegli najbolj ambiciozen sporazum, ampak da dosežemo resnični svetovni sporazum.

Predsednik. – Predsednik Barroso, še enkrat hvala. Zahvaliti se želim predsedniku vlade Reinfeldtu, ministrici Malmström, nekdanji poslanki Evropskega parlamenta, in celotni švedski vladi za njihovo zelo dejavno sodelovanje z Evropskim parlamentom.

S tem se razprava zaključuje.

Pisne izjave (člen 149)

Vilija Blinkevičiūtė (S&D), v pisni obliki. – (LT) Švedskemu predsedstvu želim čestitati za konstruktivno in učinkovito izpolnjevanje ciljev svojega programa. Švedska si je zelo prizadevala za zagotovitev uveljavitve Lizbonske pogodbe 1. decembra letos, slednja pa pomeni, da bo Evropa postala bolj demokratična, učinkovitejša in preglednejša. Prepričana sem, da bo pogodba izboljšala kontinuiranost in okrepila vlogo EU na mednarodnem prizorišču.

Med švedskim predsedovanjem je bila sprejeta strategija EU za regijo Baltskega morja. Zadovoljna sem, da je bila za izvajanje strategije EU za regijo Baltskega morja namenjena finančna podpora. Kot Litovka še predobro poznam izzive, s katerimi se danes sooča regija Baltskega morja. Eden izmed njih je, kako rešiti nujen in resen problem varstva okolja Baltskega morja. Drugi je, kako regijo Baltskega morja spremeniti v močnejši stroj za gospodarsko rast in razvoj.

Prve odgovore na ta vprašanja lahko že danes najdemo v strategiji EU za Baltsko morje, ki je bila sprejeta med švedskim predsedovanjem. Je prvi izmed številnih evropskih makroregionalnih razvojnih načrtov, s katerim nameravamo izboljšati okolje regije in okrepiti njeno konkurenčnost. Strategija stockholmskega programa je ena izmed najpomembnejših prednostnih nalog, ki jih je izpolnila Švedska. Ta petletni program bo ustvaril pogoje za nadaljnji razvoj območja svobode, varnosti in pravice.

José Manuel Fernandes (PPE), v pisni obliki. – (PT) Obdobje šestih mesecev švedskega predsedovanja pod vodstvom predsednika vlade Reinfeldta je bilo velik uspeh in ga je zaznamovala odličnost.

Švedsko predsedstvo je igralo ključno vlogo pri uveljavitvi Lizbonske pogodbe. Z njo se je končalo skoraj desetletje razprav in institucionalnega mrtvila in je odprla vrata novim možnostim za Evropsko unijo.

Boj proti podnebnim spremembam je tema, ki je bila vedno na vrhu njegovega programa. EU je na tem področju vodilna, kot kaže njen ambiciozni predlog za zmanjšanje emisij za 80 % in 95 % do leta 2050. Dosegla je tudi dogovor o zagotovitvi 7,2 milijard EUR sredstev za države v razvoju v naslednjih treh letih.

Švedsko predsedstvo se je z gospodarsko krizo in finančnimi pretresi soočilo z razumnimi, realnimi ukrepi. Soočena z najhujšo finančno krizo vse od tridesetih let prejšnjega stoletja, je EU hitro sprejela posebne podporne ukrepe. Delo v zvezi s „preprečevanjem“ nadaljnjih kriz je opravila tudi nova finančna nadzorna struktura.

Švedsko predsedstvo je pripomoglo k obravnavi krize in je okrepilo Evropo ter ji omogočilo, da še naprej ubira pot miru, uspeha in sodobnosti.

Ilda Figueiredo (GUE/NGL), v pisni obliki. – (PT) Dejstvo je, da so bile med švedskim predsedovanjem narejene pomembne institucionalne spremembe, zlasti uveljavitev Lizbonske pogodbe po vseh pritiskih in izsiljevanju Ircev, naj spremenijo svoj glas na drugem referendumu, ki so ga morali izvesti.

Vendar pa je celo za nekoga, ki si resnično želi vse bolj neoliberalno, militaristično in federalistično obliko evropskega povezovanja, nesprejemljivo, da ne more povedati niti besede o težkem socialnem položaju, v katerem se je znašla Evropska unija in ki ga je mogoče razbrati iz povečanja števila brezposelnih za 5 milijonov v samo enem letu, tako da je zdaj brezposelnih več kot 23 milijonov ljudi.

Značilno je, da je bila pozornost usmerjena na začetek razprave o strategiji EU za leto 2020, pri čemer se je skoraj pozabilo na oceno tako imenovane lizbonske strategije, ki je bila odobrena pred desetimi leti in je obljubljala oazo v EU. Tako je bilo nedvomno zato, da ne bi bilo treba omeniti vzrokov največje gospodarske in socialne krize v zadnjih desetletjih, ki sta jo spodbudila liberalizacija in prožnost delovne sile, ki sta povzročili negotovo in slabo plačano delo ter naraščajočo brezposelnost.

Lidia Joanna Geringer de Oedenberg (S&D), v pisni obliki. – (PL) Gospod predsednik, ocena švedskega predsedovanja daje zelo pozitiven rezultat. Seveda je bil največji uspeh švedskega predsedstva dokončanje postopka ratifikacije Lizbonske pogodbe. Kot članica Odbora za pravne zadeve menim, da je uspeh tudi kompromis, dosežen v Svetu glede patentov EU in celovitega sistema patentne jurisdikcije.

Razprava o skupnem patentu za celotno Unijo traja že nekaj časa. Skrajni čas je, da opredelimo določena pravila o tem, saj odsotnost enotnih predpisov predstavlja oviro razvoju evropskih podjetij in jim otežuje konkurenco na primer z ameriški podjetji. V preteklosti smo pogosto videli, kako težko je uskladiti interese vseh držav članic v zvezi s patentom EU, zato sem švedskemu predsedstvu še toliko bolj hvaležna za kompromis, za pomen, samo na politični ravni, ki je bil dosežen.

Lizbonska pogodba Uniji daje pravno podlago za oblikovanje prava intelektualne lastnine in zagotavlja sprejetje ustreznih standardov po rednem zakonodajnem postopku. Zato bo med prihodnjim španskim predsedovanjem v Parlamentu zelo zanimiva razprava o kompromisu, ki je bil dosežen decembra letos.

Zita Gurmai (S&D), v pisni obliki. – Lizbonski pogodbi, ki je ustvarila vse potrebne pogoje za institucionalne reforme, je bila dana zelena luč. Vloga švedskega predsedstva je bila utiranje poti za izvajanje določb Lizbonske pogodbe. Zmoglo je ta izziv. Naloga naslednjega predsedstva je zagotoviti, da nove strukture učinkovito delujejo. V tem okviru si je treba prizadevati za zagotavljanje gospodarske, socialne in ozemeljske kohezije ter enakosti spolov. Zdi se mi pomembno poudariti, da bo s Pogodbo Listina o temeljnih pravicah postala zavezujoča, zato bodo človekove pravice (vključno z enakostjo spolov) protidiskriminacijska vprašanja imeli boljšo možnost, da se jih podpre z zakonodajo.

Še en uspeh sta bili priprava in odobritev stockholmskega programa, katerega cilj so ključna vprašanja in ki ga je mogoče imeti za pragmatičen akcijski načrt za varnejšo in bolj odprto Evropo, temelječo na skupnih vrednotah, načelih in ukrepih.

Poudarila bi, da je švedsko predsedstvo, čeprav enakost spolov ni bila prednostna naloga, igralo tudi vlogo pri povečanju števila komisark in pri imenovanju visoke predstavnice.

Petru Constantin Luhan (PPE), v pisni obliki. – (RO) Lizbonska pogodba je okrepila vlogo Parlamenta v evropskem postopku sprejemanja odločitev in posledično legitimnost te institucije v očeh evropskih državljanov. Zato švedskemu predsedstvu čestitam za pomembna prizadevanja za uveljavitev nove Pogodbe. Enako pozdravljam tudi razvoj na področju pravosodja in notranjih zadev. Stockholmski program, ki je bil sestavljen v zadnjih mesecih in o katerem se je glasovalo na Evropskem svetu, ki je potekal 10.–11. decembra, določa novi referenčni okvir na tem področju za obdobje 2010–2014. Veseli me, da je Svet upošteval priporočila Parlamenta. Mislim predvsem na razširitev schengenskega območja na vse države EU, ki je po spremembah, ki smo jih predložili, postala prednostna naloga notranje politike Evropske unije.

Marian-Jean Marinescu (PPE), v pisni obliki. – (RO) Čestitati želim švedskemu predsedstvu za šest mesecev ambicioznega dela, ki ga je opravljal v težkem ozračju gospodarske in finančne krize, priprav na vrh v Københavnu in sprejetja Lizbonske pogodbe. Zaradi Lizbonske pogodbe imamo končno jasen institucionalni okvir za boj proti vsem izzivom, s katerimi se sooča sodobni svet. Nova Pogodba EU omogoča, da trdno zavzame pionirsko vlogo v boju proti podnebnim spremembam in tudi položaj svetovnega akterja ne samo v odnosu do Združenih držav in Ruske federacije, ampak tudi v odnosu do držav v vzponu. Poleg tega bosta novi funkciji stalnega predsednika Sveta in visokega predstavnika zagotovili kontinuiranost dejavnosti zunanje politike EU, kar zaznamuje napredek pri utrjevanju vloge EU na svetovnem prizorišču. Zaradi vseh teh institucionalnih sprememb bo EU učinkovitejša in bo imela na razpolago večji izbor metod za reševanje glavnih problemov, s katerimi se sooča mednarodna skupnost, kot so boj proti terorizmu, prilagajanje na podnebne spremembe, zagotavljanje energetske varnosti in boj proti učinkom gospodarske in finančne

krize. Prepričan sem, da bo špansko predsedstvo izpolnilo pričakovanja in uspešno nadaljevalo ukrepanje in dejavnosti, ki jih je začelo švedsko predsedstvo.

Véronique Mathieu (PPE), *v pisni obliki*. – (FR) Čestitati želim švedskemu predsedstvu za njegovo delo, zlasti na tistih področjih, za katera je pristojen Odbor za državljanske svoboščine, pravosodje in notranje zadeve. Izzivi so bili ogromni: bil je prehod s pravnega sistema Pogodbe iz Nice na pravni sistem, ki ga zagotavlja Lizbonska pogodba, in tudi priprava osnutka naslednjega večletnega programa, ki bo opredelil prednostne naloge za območje svobode, varnosti in pravice za naslednjih pet let. Pohvalila bi stockholmski program, ki bo spodbudil ambiciozna politična prizadevanja za krepitev tega območja do leta 2014. Vendar pa je treba doseči še velik napredek in to predvsem na področju azila. Pozdravljam vzpostavitev Evropskega urada za podporo azilu, saj je ključnega pomena približevati ne samo zakonodajo, ampak tudi prakse držav članic. Druge predloge v azilnem paketu bo treba sprejeti čim prej, da bi preprečili, da bi bilo treba razviti tretjo fazo skupnega evropskega azilnega sistema. S pomembnimi institucionalnimi spremembami, ki jih uvaja Lizbonska pogodba, se lahko zdaj veselimo takojšnjega sprejetja bolj ambicioznih in bolj kakovostnih zakonodajnih instrumentov pod prihodnjimi predsedstvi.

Rovana Plumb (S&D), *v pisni obliki*. – (RO) Švedsko predsedstvo je pomenilo napredek s tremi pomembnimi dejanji: - izvolitvijo predsednika EU in visoke predstavnice EU za zunanje zadeve in varnostno politiko po začetku veljavnosti Lizbonske pogodbe; - sprejetjem „Stockholmskega večletnega programa za obdobje 2010–2014“; - pripravo in usklajevanjem pogajanj COP 15 o podnebnih spremembah v Københavnu. Pozdravljam odločitev Sveta o pripravljenosti EU in njenih držav članic, da prispevajo s hitrim začetnim financiranjem 2,4 milijard EUR letno za obdobje 2010–2012, da bi podprle države v razvoju pri prilagoditvi na podnebne spremembe. Komisijo pozivam, naj oblikuje ustrezen mehanizem za porazdelitev finančnega bremena med državami članicami v skladu z gospodarsko močjo vsake posamezne izmed njih.

Joanna Senyszyn (S&D), *v pisni obliki*. – (PL) Strategija 2010 zaznamuje usmeritev delovanja Unije in njene glavne prednostne naloge za naslednjih 10 let. Ko se približujemo zaključku lizbonske strategije, je pomembno, da najdemo učinkovita sredstva za zmanjševanje učinkov gospodarske krize, medtem ko nadaljujemo s trenutnimi družbeno-gospodarskimi prednostnimi nalogami.

V zvezi s posvetovanji, ki trenutno potekajo, o prihodnji strategiji, bi rada pozornost pritegnila k dvema vidikoma: izboljšanju izobraževalnega sistema v Evropi in enakosti spolov na trgu dela. Izobraževalni sistem v Evropi se mora spremeniti. Vzpostavitev sodobnega, na znanju temelječega gospodarstva ni mogoča brez mladih, dobro izobraženih delavcev. Zagotoviti moramo večjo finančno podporo za trenutne programe EU (Erasmus, Erasmus Mundus, Leonardo da Vinci) in začeti nove pobude, ki bodo mladim pomagale do znanja in pridobivanja izkušenj v tujini in bodo zagotavljale tudi finančne in upravne možnosti, potrebne za uporabo te podpore pri delu v svoji državi.

Unija mora kot prednostno nalogo postaviti potrebe državljanov in sprejeti program, ki na vseh področjih svojega delovanja spodbuja enakost spolov, predvsem na področju boja proti brezposelnosti. Pri načrtovanju nove strategije moramo posebno pozornost posvetiti povečanju deležu žensk v zaposlovanju, saj raziskava, ki jo je opravil Eurostat, kaže, da je kriza zaposlene ženske prizadela bolj kot moške med drugim tudi zato, ker so zaposlene na delovnih mestih, ki so precej manj varna. Diskriminacija na trgu dela ostaja resen problem, nova strategija pa se mora soočiti z njim.

Nuno Teixeira (PPE), *v pisni obliki*. – (PT) Kljub težavam zaradi odloga začetka veljavnosti Lizbonske pogodbe je švedsko predsedstvo doseglo nekaj opaznih uspehov. Ti vključujejo sveženj o energetske učinkovitosti in telekomunikacijski sveženj, vzpostavitev organa za bonitetni finančni nadzor, dogovor o proračunu za leto 2010, predvsem v zvezi s financiranjem načrta za oživitve gospodarstva, strategije za Baltsko morje in uskladitev za podnebno konferenco v Københavnu ta teden. Špansko predsedstvo, ki bo mandat prevzelo leta 2010, bo vodilo prehod s Pogodbe iz Nice na Lizbonsko pogodbo ter bo nadaljevalo strategijo za pospeševanje zaposlovanja s spodbujanjem in podpiranjem evropskih gospodarstev ter obravnavanje drugih pomembnih izzivov kot so finančna ureditev in podnebne spremembe. Zaradi svoje geografske in zgodovinske bližine si morajo Portugalska in zlasti najbolj oddaljene regije kot je Madeira, ki bi rade videle, kako uspešno bo špansko predsedstvo, prizadevati, da kar najbolj izkoristijo priložnosti, ki bodo zagotovo ustvarjene. Pionirsko srečanje na vrhu EU-Maroko bo na primer primeren forum za spodbuditev evro-afriškega atlantskega območja sodelovanja, ki bo vključevalo Madeiro, Azore, Kanarske otoke in sosednje države, predvsem Maroko. Vanj bom vložil vsa svoja prizadevanja in ga bom pozorno spremljal.

Georgios Toussas (GUE/NGL), *v pisni obliki*. – (EL) Gospod predsednik, sklepi, sprejeti na vrhu, kažejo zaostritev politike Evropske unije, ki je naravnana proti navadnim ljudem, in buržoaznih vlad ter ostrih

ukrepov proti delavskemu razredu in razredu navadnih ljudi v družbi, da bi se okrepila donosnost in položaj evropskih monopolov, oba v okviru enotnega notranjega trga in mednarodne imperialistične konkurence. Strategija EU za leto 2020, poglobljena različica lizbonske strategije, kot prednostne naloge določa hitrejša kapitalistična prestrukturiranja in uničenje preostalih plačnih, delavskih in socialnih pravic delavcev. Temelj izstopne strategije EU iz kapitalistične krize so hitre spremembe v sistemih socialne varnosti, povišanje upokojitvene starosti in drastično zmanjšanje plač, pokojnin in socialnih ugodnosti. Za ideološko teroriziranje delavcev se uporabljajo primanjkljaji in javni dolg ter postopki za nadzor gospodarstev različnih držav članic, vključno Grčije. Ta politika EU, naravnana proti navadnim ljudem, nosi tudi pečat PASOK in strank Nove demokracije, ki še naprej podpirajo izbire kapitala, medtem ko posledice krize prelagajo na ramena delavcev. Grška komunistična stranka poziva delavski razred, naj organizira svoj protinapad, naj obsodi stranke evropske enosmerne poti in naj se v čim večjem številu udeleži shoda o brezposelnosti, ki ga 17. decembra organizirajo razredne sile sindikata Vsedelavska bojna fronta.

PRESEDSTVO: GOSPOD LAMBRINIDIS

podpredsednik

4. Čas glasovanja

Predsednik. – Naslednja točka je glasovanje.

(Za podrobnosti izidov glasovanja: glej zapisnik)

4.1. Uporaba sredstev Evropskega sklada za prilagoditev globalizaciji: Švedska/Volvo - Avstrija/Steiermark - Nizozemska/Heijmans (A7-0079/2009, Reimer Böge) (glasovanje)

Po glasovanju o spremembi 2:

Hans-Peter Martin (NI). – *(DE)* Gospod predsednik, medtem ko smo glasovali o spremembi 8, sta mali zaslon – vsaj ta tu – in zaslon na desni še vedno prikazovala 7d. Želim se samo prepričati, da so bili glasovi pravilno zabeleženi.

4.2. Predlog spremembe proračuna št. 10/2009 Evropske unije za proračunsko leto 2009, oddelek III – Komisija (A7-0081/2009, Jutta Haug) (glasovanje)

4.3. Preverjanje veljavnosti mandatov poslancev (A7-0073/2009, Klaus-Heiner Lehne) (glasovanje)

4.4. Možnosti za razvojno agendo iz Dohe po sedmi ministrski konferenci STO (glasovanje)

- o spremembi 2:

Harlem Désir (S&D). – *(FR)* Gospod predsednik, da gre, če sem spremembo kolega poslanca gospoda Papastamkosa pravilno razumel, za preklic zaveze, ki so jo v Hong Kongu dale vse članice STO, za odpravo izvoznih subvencij. Zato v nasprotju z napako na naših glasovalnih lističih Skupina naprednega zavezništva socialistov in demokratov v Evropskem parlamentu vsekakor sprejema to spremembo.

4.5. Omejevalni ukrepi, ki vplivajo na pravice posameznikov, po uveljavitvi Lizbonske pogodbe (glasovanje)

5. Obrazložitev glasovanja

Ustna obrazložitev glasovanja

- Poročilo: Reimer Böge (A7-0079/2009)

Jan Březina (PPE). – (CS) Glasoval sem proti poročilu gospoda Bögeja o uporabi sredstev Evropskega sklada za prilagoditev globalizaciji, saj predvsem v primeru avstrijske vloge vključuje nadvse nesistematičen pristop, ki se odraža v brezprimerno visoki ravni podpore na osebo. Če mora biti časovno omejena individualna podpora namenjena podpora za delavce, ki so postali presežni zaradi globalizacije, se mora takšna podpora nanašati na resnične individualne potrebe in resnični gospodarski kontekst. Vendar pa se to ne dogaja in je bil postopek za določitev te podpore celo nesistematičen in samovoljen. Zato je po mojem mnenju treba določiti trdna merila. Uporaba sredstev na ta način ni rešitev problema, ampak je dejansko zapravljanje denarja davkoplačevalcev.

- Predlogi resolucij: Možnosti za razvojno agendo iz Dohe po sedmi ministrski konferenci STO (RC-B7-0188/2009)

Syed Kamall (ECR). – Gospod predsednik, razlog za to, da mislim, da so mnogi izmed nas zainteresirani za trgovino, je pravzaprav zamisel, kako pomagati tistim v najrevnejših državah, da se izkopljejo iz revščine. Vemo, da je eden izmed najboljših načinov za pomoč, da se izkopljejo iz krize, pomoč podjetnikom v revnejših državah. Podjetniki v mnogih revnejših državah pozivajo k pomoči in odprtim trgov in pomembno je, da jih podpremo.

Vendar pa se moramo ozreti tudi znotraj naših meja, da vidimo, kako postavljamo ovire pospeševanju trgovine z revnejšimi državami. V mnogih primerih revnejše države vidijo trgovinska pravila kot naperjena proti njim in gledajo zadeve kot so skupna kmetijska politika, subvencije za bombaž, sanitarni in fitosanitarni standardi ter tarife za uvoze večje vrednosti v EU. Pomembno je, da pokažemo, da je trgovinski sistem resnično odprt, in da čim bolj pomagamo najrevnejšim državam pri izkoreninjenju krize.

Nirj Deva (ECR). – Gospod predsednik, če naj odpravimo revščino v svetu, moramo povečati svetovno trgovino. Če bomo zaradi trenutne svetovne finančne krize ubrali pot protekcionizma, bo edina stvar, ki jo bomo storili, odlašanje s pomočjo za izhod iz revščine milijonov ljudi, na milijone pa jih bo umrlo. Če se ne bomo zdaj spopadli s tem izzivom in se ozrli preko krize, bomo za sabo pustili nasledstvo tako groznih razsežnosti, da milijarde ljudi ne bodo mogle živeti.

Imamo krizo s hrano, imamo podnebne spremembe, imamo globalno segrevanje, imamo poplave, potrese in naravne nesreče vseh vrst, ki kličejo po naši pomoči, in edini način, da vse dvignemo iz revščine, je povečanje svetovne trgovine, in zelo sem hvaležen, da me posluša novi komisar za trgovino.

Marc Tarabella (S&D). – (FR) Gospod predsednik, glede te resolucije o Svetovni trgovinski organizaciji in v nasprotju z mnenjem, ki ga je izrazil predhodni govornik, menim, da ni mednarodna trgovina tista, ki bo zagotovila, da bo umrlo ali zaradi podhranjenosti trpelo manj kot ena milijarda ljudi, ampak samooskrbno kmetijstvo. To bo zagotovilo prej kot mednarodna trgovina.

Imel sem že priložnost govoriti o tej temi med razpravo in proti tej resoluciji nisem glasoval iz nobenega drugega razloga kot zaradi tega, ker je bila zavrnjena sprememba, ki se je nanašala na javne storitve in potrebo po tem, da morajo biti vlade zmožne nadzirati javne storitve, povezane s temeljnimi problemi kot sta voda in energija.

Pisna obrazložitev glasovanja**- Poročilo: Reimer Böge (A7-0079/2009)**

Andrew Henry William Brons (NI), v pisni obliki. – Nismo kapitalisti *laissez-faire* in verjamemo v državno pomoč za delavce, ki so brez kakršne koli lastne krivde izgubili delovno mesto. Želimo so, da bi suverene države to pomoč zagotavljale svojim delavcem. Seveda nismo niti za članstvo v EU. Toda Evropski sklad za prilagoditev globalizaciji obstaja in dodeljena so mu bila sredstva.

Ta sklad je nedobrodošel nadomestek za pomoč s strani držav članic. Če bi se predlagalo, da se s sredstvi iz tega sklada pomaga britanskim delavcem, bi to seveda podprl. Zato moram, čeprav nerad, podpreti, da se s sredstvi iz tega sklada pomaga švedskim, nizozemskim in avstrijskim delavcem. Če bi prišlo do glasovanja proti, se denarja ne bi vrnilo davkoplačevalcem. Zadržala bi ga EU in ga nato morda porabila za zadevo, ki si to precej manj zasluži.

Diogo Feio (PPE), v pisni obliki. – (PT) Evropski sklad za prilagoditev globalizaciji je bil vzpostavljen za dodatno podporo delavcem, ki so jih prizadele posledice velikih sprememb v strukturi mednarodne trgovine.

Portugalska, Nemčija, Španija, Nizozemska, Švedska, Irska in Avstrija so že podale vloge, kar kaže, da ta problem zadeva države članice v različnih geografskih območjih ter z različnimi gospodarskimi modeli in usmeritvami.

Takšne situacije, ki se odvijajo alarmantno hitro, od nosilcev odločanja zahtevajo skrbno razmišljanje o evropskem gospodarskem in socialnem modelu ter njegovi trajnosti in prihodnosti. Pomenijo tudi, da je absolutno ključnega pomena spodbujati poti za ustvarjanje kakovostnih novih delovnih mest. Da bi to uspelo, moramo zagotoviti podporo, odpraviti ovire in izključiti neopravičljivo birokracijo za tiste, ki so kljub težavam še vedno pripravljeni tvegati z zagonom novega podjetja in se pridružiti inovativnim projektom.

Ne glede na to, koliko podpore se odobri delavcem, ta ne bo nič vredna, če se bodo podjetja zapirala drugo za drugim in če ne moremo obrniti izčrpavanja naložb v Evropi.

Primeri, ki jih podpiram, zadevajo Švedsko, Avstrijo in Nizozemsko, dosegli pa so široko podporo v parlamentarnih odborih tako s predlogom resolucije kot tudi z izdajo mnenja.

Ilda Figueiredo (GUE/NGL), v pisni obliki. – (PT) Čeprav vztrajamo pri svojem kritičnem stališču glede Evropskega sklada za prilagoditev globalizaciji, ker smo prepričani, da bi bilo pomembneje sprejeti ukrepe za preprečevanje brezposelnosti, smo glasovali za uporabo tega sklada za zagotavljanje nadaljnje podpore delavcem, ki so jih prizadele posledice prestrukturiranja podjetja ali liberalizacija mednarodne trgovine.

Ta primer zadeva uporabo približno 16 milijonov EUR za Švedsko, Avstrijo in Nizozemsko za zagotovitev podpore delavcem, ki so v avtomobilski in gradbeni industriji postali presežni.

To je peta uporaba sklada v letu 2009, s čimer je bilo porabljenih 53 milijonov EUR od načrtovanih 500 milijonov EUR. Značilno je, da je bilo malo več kot 10 % načrtovanega zneska porabljenega v obdobju resne socialne krize, to pa samo po sebi kaže vsaj na potrebo po pregledu predpisov o uporabi tega sklada.

Françoise Grossetête (PPE), v pisni obliki. – (FR) Glasovala sem za poročilo gospoda Bögeja o uporabi Evropskega sklada za prilagoditev globalizaciji. Njegov namen je zaščita delovnih mest in olajšanje delavcem, ki so postali presežni zaradi sprememb v strukturi mednarodne trgovine in zaradi svetovne finančne in gospodarske krize, da se ponovno vključijo na trg dela.

Tri leta po njegovi vzpostavitvi leta 2006 in v trenutnem okviru svetovne gospodarske in finančne krize je bilo ključnega pomena ublažiti pogoje za uporabo tega evropskega sklada. Švedska, Avstrija in Nizozemska so danes cilj teh učinkovitejših in hitrejših ukrepov in veselim se, da bodo vse države članice EU imele večji dostop do teh financ. Glede na povezavo s finančnim okvirom za obdobje 2007–2013 maksimalni znesek sklada letno ne sme preseči 500 milijonov EUR, vendar pa je ključnega pomena, da se ta sredstva porablja v celoti, do česar danes ne prihaja.

Evropska unija mora uporabiti vsa sredstva, ki jih ima na voljo, za obvladovanje posledic gospodarske krize.

Jörg Leichtfried (S&D), v pisni obliki. – (DE) Glasujem za poročilo o zagotovitvi 15,9 milijonov EUR pomoči Avstriji, Švedski in Nizozemski. Zaradi svetovne gospodarske krize je samo na avstrijskem Štajerskem 744 delavcev v avtomobilski industriji postalo presežnih. Vlogo za pomoč v višini 5 705 365 EUR iz Evropskega sklada za prilagoditev globalizaciji, ki jo je upravičeno podala Avstrija, je EU zdaj odobrila.

To je povsem upravičeno, saj je Avstrijo še posebno močno prizadel upad izvoza. Izvoz vozil za cestni promet se je zmanjšal za 51,3 %, izvoz avtomobilov pa za 59,4 %. Zaradi tesne povezanosti podjetij v avtomobilski industriji in nizko ravno raznolikosti mnogih dobaviteljev je krizo čutiti v celotni avtomobilski industriji.

Jean-Luc Mélenchon (GUE/NGL), v pisni obliki. – (FR) Globalizaciji se žrtvuje švedske, avstrijske in nizozemske delavce. Ponavljamo naše močno nasprotovanje filozofiji, na kateri temelji ta sklad, ki iz evropskih delavcev dela zgolj „prilagoditvene spremenljivke“ za omogočanje nemotenega teka oblike neoliberalne globalizacije, v katero se nikoli ne dvomi. Interesi velikanov kot so ameriško podjetje Ford, trenutni lastnik Volvo Cars, ki je imel v tretjem četrtletju leta 2009 skoraj 1 milijardo EUR dobička, ali Aviva, Axa in BlackRock, glavni družbeniki Heijmans NV, danes izpodrivajo splošne interese evropskih državljanov. Sklad prispeva k temu ropanju.

Nuno Melo (PPE), v pisni obliki. – (PT) Evropska unija je območje solidarnosti. Ta duh je okvir Evropskega sklada za prilagoditev globalizaciji. Sklad zagotavlja pomembno podporo za pomoč brezposelnim in žrtvam selitev podjetij, do katerih prihaja v globaliziranem okviru. To pa še toliko bolj, ko se zavemo, da se seli vse večje število podjetij, ki izkoriščajo prednost zmanjšanih stroškov delovne sile v različnih državah, predvsem

na Kitajskem in v Indiji, pogosto na račun socialnega dampinga, dampinga na trgu delovne sile in okoljskega dampinga.

Andreas Mölzer (NI), v pisni obliki. – (DE) Posledice globalizacije je ponovno treba ublažiti z uporabo Evropskega sklada za prilagoditev globalizaciji (ESPG). Tokrat je bila močno prizadeta tudi avstrijska Štajerska. Skupno 774 oseb iz devetih različnih podjetij je v zadnjih nekaj mesecih izgubilo svoje delovno mesto, zato je zvezna dežela avstrijska Štajerska EU prosila za pomoč. Tako kot predhodne vloge so bile tudi te natančno preučene in vesel sem, da ljudje avstrijske Štajerske izpolnjujejo vse zahteve. Negativni učinki globalizacije se nam ponovno jasno kažejo predvsem med trenutno finančno in gospodarsko krizo.

Glede na to je še toliko bolj nerazumljivo, da je Parlament danes sprejel resolucijo, ki spodbuja večjo liberalizacijo in odpravo trgovinskih ovir in s tem večjo globalizacijo. Dokler v EU ne bo prišlo do spremembe v razmišljanju, lahko samo zmanjšujemo škodo, ki jo v zadevnih državah povzroča globalizacija. Zato sem brez zadržkov glasoval za sprostitev pomoči iz sklada.

Wojciech Michał Olejniczak (S&D), v pisni obliki. – (PL) Podpiram uporabo Evropskega sklada za prilagoditev globalizaciji, ker položaj na trgih dela danes od nas zahteva, da ukrepamo v korist delavcev. Za prejšnje krize je bilo značilno, da so prizadele določene regije in so bile osredotočene na enem mestu. V takšnih časih so vsi tisti, ki so izgubili delovno mesto ali se soočali s finančnimi težavami, lahko odšli iskat delo v tujino ali imeli več zaposlitev. Danes takšnih možnosti glede na svetovni značaj finančne krize ni več.

Trenutni položaj na finančnih trgih zahteva, da podpiramo več milijon ljudi, ki so v zadnjem letu izgubili delovno mesto. Seveda ne govorim samo o pomoči pri iskanju dela, ampak tudi o uporabi prožnosti trga dela, o pomoči delavcem pri pridobivanju kvalifikacij in o organizaciji ustreznega usposabljanja, na primer za uporabo računalnika ali dajanje kariernih nasvetov. Večino denarja v ESPG je treba nameniti za spodbujanje podjetništva in pomoč pri samozaposlovanju, saj osnovanje podjetja in ustvarjanje lastnega prihodka za ljudi, ki so izgubili delovno mesto, predstavlja priložnost za ohranitev finančne stabilnosti in razvoj.

Menim, da so programi, kot je Evropski sklad za prilagoditev globalizaciji, zelo potrebni, saj se odzivajo na določeno situacijo in pomagajo neposredno tistim, ki so jih najbolj prizadeli učinki krize.

Aldo Patriciello (PPE), v pisni obliki. – (IT) Gospod predsednik, gospe in gospodje, najprej bi rad čestital poročevalcu za odlično opravljeno delo. Evropski sklad za prilagoditev globalizaciji je orodje, ki ga Evropski parlament zdaj zaradi težke faze gospodarske konvergence, ki jo izkuša naša celina, vse bolj uporablja.

To kaže, da je Evropski parlament spričo krize s sinergijo obsežnih političnih ciljev lahko sprejel politične ukrepe v korist državljanom, ki jih zastopamo. Zato sem glasoval za ta sklad v prepričanju, da bo predstavljal osnovno orodje poslovne in socialne integracije za delavce, ki so izgubili svoje delovno mesto.

Marit Paulsen, Olle Schmidt in Cecilia Wikström (ALDE), v pisni obliki. – (SV) Švedska je spričo presežnih delavcev v avtomobilskem sektorju na Švedskem zaprosila za pomoč iz Evropskega sklada za prilagoditev globalizaciji.

Prepričani smo, da prosta trgovina in tržno gospodarstvo koristita gospodarskemu razvoju, zato načeloma nasprotujemo finančni pomoči za države ali regije. Vendar pa je bila ta gospodarska kriza globlja od katere koli krize, ki jo je Evropa doživela vse od tridesetih let prejšnjega stoletja, in je še posebno močno prizadela proizvajalce avtomobilov na Švedskem, zlasti Volvo Cars.

Komisija glede presežnih delavcev v podjetju Volvo Cars meni, da imajo „pomemben negativen učinek na lokalno in regionalno gospodarstvo“ na zahodu Švedske. Podjetje Volvo Cars je pomemben delodajalec na zahodu Švedske. Če Evropski parlament ne bo ukrepal, bodo močno prizadeti delavci v podjetju Volvo Cars in njegovi dobavitelji. Tveganje socialne marginalizacije in trajne izključenosti je zelo veliko, tega pa kot liberalci moremo sprejeti. Iskreno sočustvujemo z vsemi, ki jih je prizadela brezposelnost, in bi si želeli, da jim je na razpolago usposabljanje.

Švedska je neto plačnica EU in zato je pomembno, da tudi zaposleni v podjetjih, ki poslujejo na Švedskem, prejmejo pomoč EU, če jih je prizadela gospodarska kriza.

Marie-Christine Vergiat (GUE/NGL), v pisni obliki. – (FR) Vzdržala sem se glasovanja o nadaljnji uporabi Evropskega sklada za prilagoditev globalizaciji.

Glasovanje med drugim zadeva dve plačili v višini skoraj 24 milijonov EUR avtomobilski industriji na Švedskem in v Avstriji. Druga vloga zadeva gradbeno industrijo na Nizozemskem.

Avtomobilska industrija je glavna upravičenka tega sklada, čeprav nenehno zapira tovarne, seli svojo proizvodnjo, odpušča precejšnje število svoje delovne sile in svoje podizvajalce postavlja v ranljiv položaj. Poleg tega je od držav članic v okviru načrtov za oživitev gospodarstva prejela druge vrste finančne pomoči in druge oblike podpore, odobrene specifično v povezavi s politikami za boj proti podnebnim spremembam.

Teh sredstev, ki naj bi se jih uporabilo za usposabljanje presežnih delavcev – potreben ukrep, če naj najdejo novo zaposlitev –, se ne odobri v zameno za zavezo evropske avtomobilske industrije, da ne bo več odpuščala svojih delavcev.

Ni vprašanje, da podpiram politiko kot je ta, saj dejansko podpira selitve podjetij.

- Poročilo: Jutta Haug (A7-0081/2009)

Ilda Figueiredo (GUE/NGL), v pisni obliki. – (PT) Ta sprememba proračuna odraža protislovja v proračunih Evropske unije. Po eni strani so njegove svetovne vrednosti v primerjavi s potrebami politike gospodarske in socialne kohezije. Po drugi strani sredstva niso bila porabljena, ker je bilo državam, ki so najbolj potrebovale ta denar, težko vnaprej načrtovati zahtevano sofinanciranje.

Vendar pa so zavrnile predloge, ki smo jih podali, o zmanjšanju zahtev za sofinanciranje, predvsem v obdobju krize. Takšna protislovja in nesmiselnosti politike Skupnosti samo dajejo prednost najbogatejšim in najbolj razvitim državam in na koncu povečujejo socialne neenakosti in regionalna razhajanja. Zato smo glasovali proti poročilu.

Samo poročilo opravičuje naše stališče, ko poudarja, da „obstajajo različni razlogi za očitno upočasnitev plačil v primerjavi s pričakovanim ritmom, odvisno od zadevne države članice. Prvič, trenutna gospodarska situacija je v nekaterih primerih povzročila težave pri zagotavljanju nacionalnega sofinanciranja. Drugič, dejstvo, da izvajanje razvoja podeželja v letu 2009 kaže manj dinamičen profil kot zadevno leto predhodnega programskega obdobja, se razlaga s pozno odobritvijo določenih programov in v primeru Romunije in Bolgarije tudi s pomanjkanjem zadostnih predhodnih izkušenj z izvajanjem programov za razvoj podeželja.“

- Predlogi resolucij: Možnosti za razvojno agendo iz Dohe po sedmi ministrski konferenci STO (RC-B7-0188/2009)

Nikolaos Chountis (GUE/NGL), v pisni obliki. – (EL) Glasoval sem proti predlogu resolucije, ker na splošno spodbuja liberalizacijo trgov in trgovinski sistem, ki je v škodo revnim državam in državam v razvoju ter ne kaže prave skrbi za okoljske potrebe planeta. Menim, da bi bilo treba zavrniti liberalizacijo trgovine in njene katastrofalne rezultate, ki so doprinesli k trenutni finančni, gospodarski in podnebni krizi in krizi s hrano ter k izgubi delovnih mest, revščini in deindustrializaciji. Proti predlogu resolucije sem glasoval tudi zato, ker ne zagotavlja popolnega spoštovanja pravic vlad, da zaščitijo svojo zmožnost urejanja in zagotavljanja temeljnih storitev, predvsem na področju javnega dobra in storitev kot so zdravstvo, izobraževanje, kultura, komunikacije, promet, voda in energija.

Žal so bile spremembe, ki jih je predložila Konfederalna skupina Evropske združene leve/Zelene nordijske leve, zavrnjene. Borili se bomo za resnično reformo sistema mednarodne trgovine, usmerjeno k uvedbi pravil za pošteno trgovino, ki so skladna z mednarodnimi pravili na področju socialne pravičnosti, spoštovanja okolja, zanesljive in neodvisne preskrbe s hrano, trajnostnega kmetijstva, vzdržne rasti in kulturne raznolikosti.

Anne Delvaux (PPE), v pisni obliki. – (FR) Glasovala sem proti resoluciji o možnostih za razvojno agendo iz Dohe po sedmi ministrski konferenci STO. To sem storila s splošnega vidika, ker je jasno, da ji manjka vizija v smislu spodbujanja razvoja in spoštovanja držav v razvoju, predvsem pa zato, ker je sicer ključnega pomena, da uspešno zaključimo krog pogajanj v Dohi, vendar ne za vsako ceno. Mednarodna trgovina mora upoštevati dolgo tradicijo sodelovanja Evrope z najrevnejšimi državami. Poleg tega v zvezi s kmetijstvom in liberalizacijo storitev ne podpiram pristopa, ki ga priporoča ta resolucija, to pa še toliko bolj, ker niso bile sprejete vse spremembe, ki so bile oblikovane za uravnoteženje besedila. Dogovor o pospešitvi pogajanj v storitvenem sektorju (da se doseže večja stopnja liberalizacije) je na primer izključen.

Nazadnje obžalujem, da je resolucija podprla krepitev dvostranskih sporazumov o prosti trgovini. Ta vrsta sporazumov je pogosto precej bolj neugodna za države v razvoju. Ker se morajo same soočiti z EU, imajo precej šibkejšo pogajalsko izhodišče in se jih pogosto spravi v kot.

Diogo Feio (PPE), v pisni obliki. – (PT) Po mojem mnenju je krog pogajanj v Dohi temeljnega pomena za mednarodno trgovino in lahko zelo pripomore k zmanjšanju revščine v državah v razvoju in bolj poštenu

delitvi koristi globalizacije. Zato je pomembno, da razvojna agenda iz Dohi upošteva ta učinek in resnično prispeva k izpolnitvi ciljev tisočletja.

Ključnega pomena je, da se članice STO še naprej izogibajo sprejetju protekcionističnih ukrepov, ki bi lahko imeli izredno močan vpliv na svetovno gospodarstvo. Prepričan sem, da je to, da niso bili sprejeti protekcionistični ukrepi, vodilo k boljšemu, čeprav počasnemu okrevanju od gospodarske krize, ki jo trenutno izkušamo.

Zato je ključnega pomena, da se članice STO v svojih dvostranskih in večstranskih odnosih v prihodnjih sporazumih borijo proti protekcionizmu.

José Manuel Fernandes (PPE), *v pisni obliki*. – (PT) Zavzemam se za to, da Evropska unija igra vodilno vlogo v trenutnih pogajanjih STO, da bi zaključili krog pogajanj v Dohi, ob tem pa moramo upoštevati nove svetovne izzive kot so podnebne spremembe, varnost in neodvisna preskrba s hrano. Upam, da bodo rezultat nove tržne prilagoditve in krepitev pravil o večstranski trgovini, da bi trgovina služila trajnostnemu razvoju. STO bi lahko bolje obvladala globalizacijo. Vendar pa priznavam, da so v okviru trenutne gospodarske krize pravila in obveznosti, sprejeti znotraj STO, v veliki meri preprečili, da bi se njene članice poslužile omejevalnih trgovinskih ukrepov, in so vodili k sprejetju ukrepov za oživitve gospodarstva.

Članice STO morajo ostati zavezane dejavnemu boju proti protekcionizmu. Upam, da bo doseženo večje sodelovanje med STO in drugimi mednarodnimi organizacijami in organi, kot so Organizacija ZN za prehrano in kmetijstvo (FAO), Mednarodna organizacija dela (ILO), Program Združenih narodov za okolje (UNEP), Program Združenih narodov za razvoj (UNDP) in Konferenca Združenih narodov za trgovino in razvoj (UNCTAD). Zato sem glasoval za to resolucijo.

Ilda Figueiredo (GUE/NGL), *v pisni obliki*. – (PT) Ta resolucija poudarja neoliberalno stališče Parlamenta v krogu pogajanj v Dohi, ki so se začela leta 2001, čeprav z občasnimi sklicevanji na socialna vprašanja in razvojne cilje tisočletja.

Njen glavni poudarek pa je popolna liberalizacija svetovnega trga. Noče sprejeti, da je čas za spremembo prednostnih nalog v mednarodni trgovini in zavrnitev proste trgovine na podlagi negativnega prispevka k finančni, gospodarski in socialni krizi ter krizi s hrano, ki jih zdaj doživljajo ljudje, z naraščajočo brezposelnostjo in revščino. Prosta trgovina služi samo interesom najbogatejših držav ter glavnih gospodarskih in finančnih skupin.

Z zavrnitvijo naših predlaganih sprememb so rekli ne veliki spremembi v pogajanjih, katere prednostna naloga bi bil razvoj in socialni napredek, ustvarjanje delovnih mest s pravicami in boj proti lakoti in revščini. Obžalovanja vredno je, da glavna prednostna naloga ni bila odprava davčnih oaz, spodbujanje neodvisnosti in varnosti preskrbe s hrano, podpora kakovostnih javnih storitev in spoštovanje pravice vlad, da ohranijo svoja gospodarstva in javne storitve, predvsem na področju zdravstva, izobraževanja, vode, kulture, komunikacij in energije.

Bruno Gollnisch (NI), *v pisni obliki*. – (FR) Ne, svetovna prosta trgovina ni rešitev za trenutno krizo. Nasprotno, je eden izmed glavnih vzrokov zanjo. Krog pogajanj v Dohi je bil negotov od samega začetka in je eno leto miroval zaradi osnovnega problema, saj je sistem dosegel meje sprejemljivosti za vse – naj bodo razviti, v vzponu ali najmanj razviti, kar je mednarodni žargon za tiste države, ki jih ogroža revščina in so se prisiljene vključevati v nadvse konkurenčen svetovni trg, ki jih pogoltne. V Evropi živimo v skladu s protislovjem, ki ga ohranjajo psevdo elite, ki nam vladajo in ki hočejo, da smo vsi hkrati bogati in revni: revni, ker moramo biti slabo plačani, da konkuriramo v trgovinski vojni, ki nas hujska proti državam z nizkimi ravnmi dohodkov, in bogati, da lahko porabimo poceni in pogosto nizkokakovostne uvoze, ki preplavljajo naš trg.

Pred nekaj desetletji se je francoski dobitnik Nobelove nagrade za ekonomijo domislil očitne rešitve: prosta trgovina je mogoča in zaželena samo med državami ali subjekti, ki so enako razviti. Tako je medsebojno koristna za udeležene partnerje. Za vse ostale je treba trgovino urejati, pa naj bo prerokom ultraliberalizma to všeč ali ne.

Sylvie Guillaume (S&D), *v pisni obliki*. – (FR) Upam, da bo krog pogajanj o razvojni Agendi v Dohi vodil k vzpostavitvi poštenih in uravnovešenih trgovinskih odnosov. Zato sem podprla spremembe moje politične skupine, katerih cilj je izboljšanje te resolucije, da bi okrepili zahteve v zvezi z razvojem; da bi zahtevali, da se v pogajanjih o storitvah ne postavlja pod vprašaj javnih storitev; da bi v zvezi z industrijskimi tarifami zahtevali, da se prizna potreba po upoštevanju stopnje razvoja vsake države in potreba po tem, da se teh

sektorjev ne odpre nenadoma konkurenci; in nazadnje, da bi ohranili posebno in raznoliko obravnavanje določenih vrst pridelave v kmetijskem sektorju.

Nuno Melo (PPE), v pisni obliki. – (PT) Različna neravnovesja v sistemu mednarodne trgovine nepošteno pomagajo poudarjati nesorazmerja med celinami. Glede na to je vse, kar pripomore k ublažitvi trenutnih neravnovesij, v korist vsem in vsekakor prispeva k vzpostavljanju večstranskih sistemov, utemeljenih na bolj poštenih in pravičnejših predpisih. To nam bo dalo bolj pošten trgovinski sistem, ki bo služil vsem. To je duh razvojnega programa iz Dohe.

Willy Meyer (GUE/NGL), v pisni obliki. – (ES) Po 30 letih fundamentalizma prostega trga se svetovno gospodarstvo sooča z najhujšo krizo vse od velike depresije v tridesetih letih prejšnjega stoletja. Neoliberalna agenda Svetovne trgovinske organizacije (STO), ki vključuje deregulacijo, liberalizacijo in privatizacijo storitev, je večini svetovnega prebivalstva v državah v razvoju in tudi industrializiranih državah prinesla še večjo revščino. Moja skupina je vedno zavračala liberalizacijo trgovine in njene uničujoče učinke, ki prispevajo k trenutni finančni, gospodarski in podnebni krizi in krizi s hrano.

Zato sem glasoval proti resoluciji Parlamenta o ministrski konferenci STO, moja skupina pa je predlagala, da je treba za pogajanja STO zahtevati nov mandat. Tak mandat mora biti prilagojen trenutnemu položaju v svetu. Njegov cilj mora biti uresničitev prave reforme mednarodnega trgovinskega sistema in zagotovitev predpisov o pošteni trgovini, ki spoštuje mednarodne sporazume in nacionalne predpise na področju socialne pravičnosti, okolja, neodvisne preskrbe s hrano in trajnostnega kmetijstva.

Andreas Mölzer (NI), v pisni obliki. – (DE) Skupni predlog resolucije skupine Evropske ljudske stranke (Krščanskih demokratov), skupine Evropskih konzervativcev in reformistov ter Skupine zaveznitva liberalcev in demokratov za Evropo o razvojni agendi iz Dohe in STO nadaljuje težnjo svetovne liberalizacije na vseh gospodarskih področjih. Ni dvoma, da odprava ovir v trgovini in povečanje trgovine na nekaterih področjih prinašata večjo blaginjo. Videli smo, da je prosta trgovina, predvsem med podobno razvitimi državami, tudi koristna.

Če pa se trgovinska partnerja preveč razlikujeta v smislu stopnje razvoja, pride v mnogih primerih do negativnih učinkov za obe strani. Popolno odprtje trgov držav v razvoju izvozom iz industrializiranih držav je včasih imelo za posledico uničenje lokalne gospodarske strukture, povečanje ravni revščine za ljudi in posledično se je več ljudi hotelo preseliti v zahodne države. Po drugi strani je bila Evropa preplavljena s cenanim blagom z Daljnega vzhoda, proizvodnja katerega je v mnogih primerih vključevala izkoriščanje delavcev. Domača proizvodnja je bila preseljena ali zaprta, to pa je povzročilo brezposelnost v Evropi. S tega vidika so zato določene ovire v trgovini, na primer za ohranjanje neodvisne preskrbe s hrano v Evropi, povsem smiselne. Ne smemo pozabiti, da je liberalizacija storitev na finančnih trgih igrala veliko vlogo pri trenutni finančni in gospodarski krizi. Kljub temu predlog resolucije zagovarja nadaljevanje procesa liberalizacije in večjo vlogo STO kot del politike novega svetovnega reda, iz tega razloga pa sem glasoval proti.

Evelyn Regner (S&D), v pisni obliki. – (DE) Danes sem glasovala proti resoluciji o razvojni agendi iz Dohe, ker nasprotujem kakršni koli liberalizaciji javnih storitev. V mislih imam predvsem liberalizacijo oskrbe z vodo, zdravstvene storitve in storitve v energetskem sektorju. Za kohezijo družbe je bistvenega pomena, da imajo vsi državljani dostop do javnih storitev. Zagotoviti je treba visoko kakovost teh storitev ob spoštovanju načela univerzalnosti, predvsem pa morajo biti cenovno dostopne. V zvezi s tem morajo imeti nacionalni organi obsežne diskrecijske pravice in priložnosti za oblikovanje svojih storitev.

Frédérique Ries (ALDE), v pisni obliki. – (FR) V tem času globalizacije je učinkovit sistem za ureditev trgovine pomembnejši kot kdaj koli prej. To je vloga Svetovne trgovinske organizacije, ki je bila ustanovljena leta 1995, da bi nadomestila GATT. Kot je poudarjeno v skupnem predlogu resolucije, ki ga je predložila desnica v Parlamentu in za katerega sem glasoval v času kosila, mora STO odigrati pomembno vlogo pri zagotavljanju, da se globalizacijo bolje obvladuje in da so njene koristi bolj enakomerno porazdeljene. Seveda so tisti, ki zagovarjajo protekcionizem, zaprtost vase, izbrali napačen cilj, ko iz STO delajo smrtonosno orožje nenadzorovane liberalizacije. Trenutni generalni direktor tega organa Združenih narodov Pascal Lamy je bil tisti, ki je začrtal pot po letu 1999: pot nadzorovane globalizacije.

Da bi se držali te poti, Evropski parlament predlaga nekatere praktične rešitve: dostop do trga za najmanj razvite države, ki je popolnoma neobdavčen in brez kvot, uspešen izid pogajanj v Dohi za države v razvoju, zahteve v smislu okoljskih in socialnih standardov in mandat za kmetijske zadeve, ki ga nadzoruje Komisija. S tem, ko predlagamo te rešitve, izpostavljamo tudi, da mora Evropska unija kot prednostne obravnavati svoje politične cilje in se ne osredotočati samo na trgovinske cilje.

Czesław Adam Siekierski (PPE), v pisni obliki. – (PL) Z zadovoljstvom pozdravljam resolucijo o STO, saj je to trenutno izredno pomemben problem. Narava krize je svetovna, čim hitrejši izhod iz nje pa je v interesu vseh. Menim, da je eden izmed načinov za učinkovito omejitev krize, širitev svetovne trgovine. Lažja je omejitev reforme gospodarstev na regionalno ali nacionalno raven, vendar pa dolgoročno to ni dober način za boj proti krizi, ki je zajela ves svet, zato boj proti njej zahteva skupne instrumente, ki se jih uporablja na svetovni ravni. Zato bi naredili vse, da bi pospešili pogajanja znotraj okvira Svetovne trgovinske organizacije, saj ta pogajanja liberalizirajo trgovino. Sočasno moramo sprejeti dobra načela konkurenčnosti. V teh načelih so posebno pomembni proizvodni standardi in pogoji za kakovost proizvodov, vključno v okviru boja proti podnebnim spremembam in zmanjšanja emisij CO₂. Zelo občutljivo blago, kot so kmetijski in živilski proizvodi, zahteva izredno temeljit pristop. V prihodnje moramo razmisliti o tem, ali ne bi skupaj z liberalizacijo trgovine s kmetijskim blagom v okviru STO na svetovni ravni uvedli tudi standardizacije nekaterih elementov kmetijske politike na svetovni ravni. Upoštevati je treba posebno naravo kmetijskega sektorja – njegovo odvisnost od podnebnih pogojev, vprašanja kakovosti, povezana z varnostjo preskrbe s hrano, pogoje za proizvodnjo in problem zagotavljanja svetovne preskrbe s hrano. V pogajanjih STO moramo pokazati večje razumevanje za druge in več naklonjenosti.

- Omejevalni ukrepi, ki vplivajo na pravice posameznikov, po uveljavitvi Lizbonske pogodbe (B7-0242/2009)

Nikolaos Chountis (GUE/NGL), v pisni obliki. – (EL) Glasoval sem proti predlogu, ker v celoti temelji na doktrini in politiki „vojne proti terorju“, ki se jo še vedno uporablja za upravičevanje omejitve pravic in svoboščin ter za legalizacijo vojaških posredovanj in akcij, uvedenih z Lizbonsko pogodbo. Evropski parlament je bil nazadnje tudi izključen iz sourejanja, preučevanja in nadzora nad ukrepi, povezanimi s posameznimi pravicami in protiterorističnimi politikami, s čimer je bila oslABLJENA njegova vloga glede ključnih zadev. Nazadnje bi poudaril, da je bila ne glede na vse drugo sprejeta sprememba, ki izkrivlja vlogo nevladnih organizacij in jih spreminja v informatorje in nosilce različnih „protiterorističnih“ varnostnih storitev, namesto v pomočnike v družbi, v kateri so dejavne.

Carlos Coelho (PPE), v pisni obliki. – (PT) Javni dostop do dokumentov je ključni dejavnik pri zagotavljanju obstoja demokratičnega nadzora institucij in njihovega učinkovitega nadzora, s čimer se povečuje zaupanje državljanov. V okviru stockholmskega programa je Svet ponovno potrdil pomen preglednosti in Komisijo pozval, naj preuči najboljši način za zagotavljanje preglednosti v postopku sprejemanja odločitev, dostopa do dokumentov in dobrega upravljanja glede na nove priložnosti, ki jih prinaša Lizbonska pogodba. Ne dvomim, da je treba spremeniti pravno podlago uredbe, ki zadeva dostop do dokumentov, in tudi pravni okvir, v katerem naj bi se uporabljala, predvsem v zvezi z odnosi med institucijami Unije in državljani.

Izboljšanje je potrebno v vsebinskem smislu na primer glede tega, za kar menim, da je temeljnega pomena, in sicer glede zmožnosti Parlamenta, da izvršuje svojo pravico do demokratičnega nadzora z dostopom do občutljivih dokumentov. Preglednost, bodisi v odnosu so javnosti ali v institucionalnem smislu, je temeljno načelo EU. Ukrepe in odločitve, ki jih sprejmejo institucije, organi, službe in agencije EU, mora voditi največja možna skladnost z načelom odprtosti.

Diogo Feio (PPE), v pisni obliki. – (PT) Tema, ki jo obravnavamo, zadeva Lizbonsko pogodbo, zlasti vprašanje, kako uskladiti njena člena 75 in 215 glede pristojnosti Parlamenta v postopku sprejemanja omejevalnih ukrepov za določene osebe in subjekte.

Medtem ko se zdi, da člen 215 Parlament izključuje iz postopka sprejemanja odločitev, člen 75 določa redni zakonodajni postopek in s tem udeležbo tega Parlamenta pri opredelitvi in sprejemanju ukrepov za preprečevanje terorizma in povezanih dejavnosti.

Ker je razlog za omejevalne ukrepe, določene v členu 215, pogosto prav boj proti terorizmu, je pomembno ugotoviti, ali gre za odstopanje od člena 75 in če je tako, ali je sprejemljivo, da se Parlament sistematično izključuje iz postopka za sprejemanje teh ukrepov.

Menim, da je jasno, da je zakonodajalec nameraval sprejemanje takšnih ukrepov zaupati izrecno Svetu. Ta korak morda temelji na hitrosti in enotnosti pri sprejemanju odločitev. Kljub temu menim, da bi bila v nenujni situaciji prednost, če bi se pri sprejemanju takšnih ukrepov posvetovali s Parlamentom.

Ilda Figueiredo (GUE/NGL), v pisni obliki. – (PT) Boj proti terorizmu se ponovno izrablja kot izgovor za omejevalne ukrepe in sankcije proti vladam tretjih držav, fizičnim ali pravnim osebam, skupinam ali nedržavnim subjektom. To je nesprejemljivo, saj poročilo samo priznava, da je v praksi težko razlikovati med vrstami nevarnosti, čeprav si prizadeva.

Zavedamo se, da je potreben dodaten okvir skladnosti z mednarodnim pravom. Ne sprejemamo politike dvojnih standardov v odnosih do vlad tretjih držav, fizičnih ali pravnih oseb, skupin ali nedržavnih subjektov, oblikovanih glede na interese Združenih držav ali glavnih evropskih sil. Primerov ne manjka. Če jih omenim samo nekaj, imamo primere nezakonite zasedbe Zahodne Sahare, Aminatouja Haidarja in druge Saharce, ki so zaprti v Maroku, in ukrepe Turčije proti Kurdom in Cipru.

Zato smo glasovali proti poročilu, čeprav se strinjamo z nekaterimi njegovimi odstavki, zlasti ko zahteva pojasnilo Komisije.

Bruno Gollnisch (NI), v pisni obliki. – (FR) Resolucija tega Parlamenta nenehno omahuje med potrebo po sprejetju določenih ukrepov proti terorističnim organizacijam in državam, ki jih podpirajo, kot so ukrepi zamrzitve njihovih sredstev ali diplomatske in gospodarske sankcije in tako dalje, in spoštovanjem pravic posameznikov in organizacij, da se branijo pred takšnimi obtožbami in sankcijami.

Jasno je, da se je ta Parlament odločil prednost dati pravicam osumljencev pred obrambo narodov. Če se demokracije ne morejo boriti proti terorizmu z odrekanjem svojim vrednotam, potem si ne morejo niti dovoliti zbujati vtisa, da so popustljive ali šibke. Bojim se, da ta resolucija vzbuja točno takšen vtis. Zato smo ne glede na institucionalne vidike glasovali proti.

Sylvie Guillaume (S&D), v pisni obliki. – (FR) Glasovala sem za to resolucijo, ker je pomembno, da poslanci Evropskega parlamenta izvajamo parlamentarni nadzor nad odločitvami o uvedbi sankcij proti osebam, povezanim z Al Kaido in Talibani, in tudi osebam, ki ogrožajo pravno državo v Zimbabveju in Somaliji. Izbrana pravna podlaga je nesprejemljiva; zahtevamo posvetovanje z nami po rednem zakonodajnem postopku in obveščanje o delu Odbora ZN za sankcije. Nazadnje v zvezi s tem obžalujem nadvse upravljavski pristop, pri katerem vztraja Svet, čeprav tu govorimo o ukrepih, ki se nanašajo na posamezne pravice.

Timothy Kirkhope (ECR), v pisni obliki. – Skupina ECR je najodločnejši zagovornik ukrepov proti teroristom v EU in je prepričana zlasti, da morajo nacionalne vlade v Evropski uniji sodelovati v boju proti nenehni grožnji terorizma. Vendar pa se je skupina ECR odločila vzdržati glasovanja o tej resoluciji iz dveh posebnih razlogov: prvič, nasprotujemo kakršni koli zakonodaji, ki nas pomika k skupni evropski zunanji in varnostni politiki, toda, drugič, namesto tega želimo izboljšano in okrepljeno usklajevanje in sodelovanje med EU in nacionalnimi vladami in smo zelo razočarani, da ta resolucija tega ni odrazila v zadostni meri.

Nuno Melo (PPE), v pisni obliki. – (PT) Skupni pomen vprašanj, ki so bila zastavljena, presega le ovrednotenje doktrine in doslednosti med izraženimi namerami in njihovim tolmačenjem. Obstaja tudi praktična posledica, ki izhaja iz starega reka, da tisti, ki zmore veliko, vsekakor lahko naredi tudi manj, in je povezana z naslednjim: kakšen smisel ima organ, ki ima pristojnosti v kazenskih zadevah ter pri preprečevanju in v boju proti terorističnim napadom, s tem ko je vključen v postopek soodločanja, če je potem *a priori* izključen, kadar je govora o drugih ukrepih, ki bi lahko, s tem ko vplivajo na pravice državljanov, v tem kontekstu bili celo pomembni?

Ključnega pomena je, da je način, na katerega je v zakonodaji tolmačena Lizbonska pogodba, v resnici skladen z navedeno krepitvijo pristojnosti in pooblastil Parlamenta. Vsaj v nekaterih primerih, ko so ogrožene pravice državljanov in protiteroristične politike, kot je bilo zastavljeno v vprašanjih, bi morala biti zagotovljena dvojna pravna podlaga. V drugih primerih, kot sta na primer Zimbabve in Somalija, bi moralo biti predvideno opcijsko posvetovanje, kot je dejansko tudi navedeno v deklaraciji iz Stuttgarta o Evropski uniji, ki je prav tako bila omenjena v vprašanju.

Andreas Mölzer (NI), v pisni obliki. – (DE) V zadnjih letih je bilo vse več pravic zmanjšanih v imenu boja proti terorizmu. S sporazumom SWIFT in stockholmskim programom postaja vse resničnejša „pregledna oseba“. Seveda je v času moderne tehnologije, globalizacije in EU brez meja pomembno, da organi sodelujejo in se tudi ustrezno pripravijo. Vendar pa se država ne more spustiti na raven teroristov. Pomisliti moramo samo na vprašljivo vlogo EU in posameznih držav članic v zvezi s preleti CIA in tajnimi zapori ZDA.

Nadzor zakonitosti je pomembna protiutež zagotavljanju, da se obtoženemu jamči minimalne pravice v skladu z zahtevami moderne demokracije. Zadevno poročilo ni dovolj jasno v smislu pristopa in prav tako ne pove dovolj o preteklih neuspehih in vprašanju varstva podatkov. Zato sem se vzdržal glasovanja.

6. Popravki in namere glasovanja: glej zapisnik

PRESEDSTVO: GOSPOD BUZEK

predsednik

7. Podelitev nagrade Saharova (slavnostna seja)

Predsednik. – Dragi spoštovani gosti, dragi kolegi, dragi prijatelji, to so dnevi, ko sem še posebno ponosen, da predsedujem Evropskemu parlamentu. Danes je tak dan. Danes izkazujemo čast dobitnikom nagrade Saharova za leto 2009, nagrade za svobodo misli.

Velika čast je, da se je konferenca predsednikov odločila nagrado podeliti Olegu Orlovu, Sergeju Kovaljevu in Ljudmili Aleksejevi, ki predstavljajo organizacijo Memorial in vse druge zagovornike človekovih pravic v Rusiji. Ponosen sem, da je bila ta odločitev sprejeta soglasno.

(Glasen in bučen aplavz)

S to nagrado poslanci Evropskega parlamenta izkazujemo čast tistim, ki so še vedno med nami in ki se borijo za človekove pravice, vendar pa izkazujemo čast tudi tistim, ki so v tem boju izgubili svoje življenje. Danes bi med nami morala biti Natalija Estemirova, prav tako pa Ana Politkovska. Njune morilce je treba privedi pred sodišče.

(Aplavz)

V Evropi poznamo ceno svobode; poznamo ceno svobode misli. 16. decembra, pred natančno 28 leti, je poljska komunistična policija v premogovniku Wujek ubila protestnike, ker so se borili za solidarnost; to je, za osnovne človekove pravice, za dostojanstvo. Pred dvajsetimi leti se je 16. decembra v Romuniji začela revolucija, ki je zahtevala življenja več kot 1 000 ljudi, ker so se borili za svojo svobodo.

To se je zgodilo v državah, ki sta zdaj članici Evropske unije; v državah, ki sta danes skupaj z nami. V Evropskem parlamentu preteklosti nikoli ne bomo pozabili. Naša dolžnost je, da ščitimo tiste vrednote, ki so nam vsem tako pri srcu. V Evropi zaradi njihove največje žrtve vsak dan uživamo našo človekovo pravico svobode misli.

V veliko čast mi je, da danes to nagrado predajam organizaciji Memorial. Vendar pa sem sočasno jezen, da je v Evropi še treba podeljevati takšne nagrade – ob tej priložnosti našim ruskim prijateljem za njihovo delo pri obrambi človekovih pravic. Letos smo obeležili dvajseto obletnico smrti Andreja Saharova, enega izmed ustanoviteljev organizacije Memorial. Če bi bil danes tu, bi občutil ponos ali žalost, da današnja Rusija še vedno potrebuje takšne organizacije?

Andrej Saharov je doživel začetek sprememb v srednji in vzhodni Evropi, doživel je padec berlinskega zidu in začetke svoboščin, za katere se je boril. Prepričani smo, da bodo današnji aktivisti za človekove pravice doživeli pravo in trajno svobodo; takšno svobodo, kot jo uživamo v Evropski uniji. To danes želimo vsem ruskim državljanom.

(Aplavz)

Poslanci Evropskega parlamenta vsako leto podelijo nagrado Saharova kot opomnik, da je treba po vsem svetu zagotoviti temeljne pravice ljudi. Ljudje morajo imeti pravico do svobode prepričanja in svobode misli. Andrej Saharov nam je sam dejal, navajam: „svoboda misli je edino zagotovilo proti okužbi ljudi z množičnimi miti, ki se lahko v rokah zahrbtnih hinavcev in demagogov spremenijo v krvavo diktaturo.“ Zato Evropski parlament podpira pravico svobode misli in bo s tem nadaljeval znotraj in zunaj Evrope.

S podelitvijo nagrade Saharova želijo poslanci tega Parlamenta, ki so jih neposredno izvolili državljani 27 držav članic EU, pokazati svojo podporo vsem po svetu, ki se borijo za temeljne vrednote. Evropska unija ima plemenito poslanstvo: naša naloga je, da branimo svobodo izražanja in misli v vsakem kotičku sveta. Upamo, da bo Rusija na tem področju partnerica, na katero se lahko zanesemo.

Sergej Kovaljev, v imenu organizacije Memorial, prejemnik nagrade Saharova za leto 2009. – *(prevedeno iz ruščine)*
Gospo in gospodje, dovolite mi, da se v imenu organizacije Memorial zahvalim Evropskemu parlamentu za to visoko priznanje – nagrado Saharova.

Organizacija Memorial meni, da to ni nagrada samo zanjo: nagrado se podeljuje celotni skupnosti, ki se v Rusiji bori za človekove pravice, in širše, omembe vrednemu delu ruske družbe. Zagovorniki človekovih pravic se zdaj že 40 let, najprej v Sovjetski zvezi in zdaj v Rusiji, zavzemajo za „evropske“ – to je univerzalne – vrednote. Ta boj je bil vedno tragičen in je v zadnjih letih zahteval življenje najboljših in najbolj neustrašnih. Prepričan sem, da je Evropski parlament pri podeljevanju nagrade Saharova organizaciji Memorial imel v mislih predvsem njih – naše mrtve prijatelje in soborce. Nagrada jim pripada po pravici. In prvo ime, ki ga bom navedel, je ime Natalije Estemirove, kolegice iz organizacije Memorial, ki je bila letos poleti umorjena v Čečeniji. Ne morem nadaljevati, ne da bi omenil še druga imena: odvetnik Stanislav Markelov in novinarki Ana Politkovska in Anastazija Baburova, umorjeni v Moskvi; etnolog Nikolaj Girenko, ustreljen v Sankt Peterburgu; Farid Babajev, umorjen v Dagestanu; in mnogi drugi – žal bi se lahko ta seznam še dolgo nadaljeval. Prosil bi vas, da vstanete in se poklonite spominu na te ljudi.

(Parlament je vstal in se poklonil s trenutkom molka)

Ti ljudje so umrli, da bi Rusija lahko postala resnično evropska država, kjer javno in politično življenje temelji na dajanju prednosti življenju in svobodi vsakega posameznika. To pomeni, da so umrli tudi za Evropo, saj je Evropa brez Rusije nepopolna.

Upam, da vsi razumete, da ko govorim o „evropskih vrednotah“ in „evropski politični kulturi“, tem izrazom ne pripisujem geografskega pomena ali „evrocentrizma“, ker politična kultura, utemeljena na svobodi in pravicah posameznika, zajema univerzalni sistem vrednot, ki je enako primeren za Evropi in za Afriko, za Rusijo in za Kitajsko.

Današnji dogodek je simboličen in povezan: sama nagrada, dan, na katerega se podeljuje, tisti, ki jo podeljujejo, in tisti, ki jo sprejemajo.

Andrej Saharov, ki je umrl pred 20 leti, je bil pomemben zagovornik človekovih pravic in tudi pomemben mislec. Zagovarjal je dve pomembni trditvi. Prva je bila, da ima človeštvo samo s tem, da premaga politično neenotnost in sovraštvo, možnost preživeti in se razviti ter priložnost za obvladovanje svetovnih izzivov časa in zagotovitev svetovnega miru in napredka na našem planetu. Druga trditev je bila, da so edina zanesljiva podpora našim prizadevanjem za premagovanje politične neenotnosti modernega sveta človekove pravice in predvsem intelektualna svoboda.

Evropska unija, katere Parlament je uvedel to nagrado še za časa življenja Saharova, je danes morda najbližji model prihodnjega združenega človeštva, o katerem je premišljal Andrej Dmitrijevič Saharov.

V zadnjih časih sta si Rusija in Evropa vse pogostejše nasprotovali. V Rusiji je postalo moderno govoriti o „posebni poti Rusije“, „posebni duhovnosti Rusije“ in celo „posebnih nacionalnih vrednotah“. In v evro-atlantskem svetu pogosto slišimo o Rusiji govoriti kot o državi, ki izstopa izmed držav, državi, katere politični razvoj določa njena zgodovina in posebne značilnosti, ter podobne konstrukte. Kaj je mogoče povedati v zvezi s tem? Rusija ima kot vsaka država svojo pot do ureditve življenja na podlagi univerzalnih človekovih temeljev. Noben narod na svetu svojega življenja ne organizira v skladu z zamislimi in načrti, ki si jih v celoti sposodi od zunaj, toda povezave Rusije z Evropo še zdaleč ne opredeljuje samo to, kdo si sposoja in od koga. Vprašanje se lahko zastavi drugače: je Rusija kakor koli prispevala k vseevropski in univerzalni civilizaciji, ki se oblikuje pred našimi očmi? In tu bi rad izpostavil edinstveni prispevek Rusije k duhovnemu in političnemu napredku Evrope in človeštva: ključno vlogo, ki jo je sovjetsko gibanje za človekove pravice odigralo pri oblikovanju moderne politične kulture.

Saharov je vlogo človekovih pravic in intelektualne svobode v sodobnem svetu domislil že leta 1968. Njegove ideje so organizacije za človekove pravice, ki so jih ustanovili sovjetski disidenti, prenesle na praktično raven – predvsem moskovska Helsinška skupina, ki jo danes tu zastopa Ljudmila Aleksejeva. Te organizacije so bile prve, ki so javno izjavile, da lepo zveneče deklaracije o mednarodnem varstvu človekovih pravic ne morejo ostati samo deklaracije. Uspelo nam je mobilizirati svetovno javno mnenje in zahodna politična elita je bila prisiljena odmakniti se od svojega tradicionalnega pragmatizma. Seveda je ta razvoj povzročil tudi številne nove probleme, ki še vedno niso v celoti rešeni – primer tega je doktrina humanitarne intervencije. Kljub temu je bilo v zadnjih tridesetih letih doseženo veliko, čeprav je treba v prihodnosti storiti še več. Ruski zagovorniki človekovih pravic v sedemdesetih letih prejšnjega stoletja so začeli ta proces in že samo iz tega razloga Rusije ni mogoče črtati s seznama evropskih držav.

V zadnji tretjini 20. stoletja je v Rusiji kot nikjer drugje gibanje za človekove pravice postalo sinonim za državljanstvo, rusko mišljenje o človekovih pravicah pa se je lahko razvilo vse do svetovnih zaključkov Saharova in prevzelo kakovost nove politične filozofije. To je povezano z edinstveno naravo tragične

zgodovine Rusije v 20. stoletju, s potrebo po razumevanju in premagovanju krvave in umazane preteklosti. Če je bila druga svetovna vojna spodbuda za povojno politično modernizacijo zahodne Evrope, saj je bila ta logičen zaključek sorazmerno kratkega obdobja prevlade nacističnega režima v Nemčiji, potem so potrebo ZSSR in Rusije po obnovi narekemale izkušnje s sedemdesetimi leti prevlade komunističnega režima, vrhunec katerega je bila Stalinova diktatura strahovlade. Ključna sestavna dela oživljajočega se ruskega državljanstva sta bila pravna zavest in zgodovinski spomin. Gibanje za človekove pravice se je od samega začetka opredelilo kot gibanje za premagovanje stalinizma v javnem, političnem in kulturnem življenju države. V enem izmed prvih javnih besedil tega gibanja – letaku, ki so ga razdeljevali organizatorji zgodovinskega srečanja 5. decembra 1965 v obrambo zakonodaji – je bilo v zvezi s tem nadvse preprosto in jedrnato zapisano: „Krvava preteklost nas poziva k odločnosti v sedanjosti“.

V bistvu je to posebno povezavo med dvema deloma državljske zavesti – pravnim razmišljanjem in zgodovinskim spominom – v celoti nasledila sodobna ruska skupnost za človekove pravice in morda tudi ruska civilna družba kot celota.

Menim, da je ključni pomen, ki ga je Saharov v zadnjih letih in mesecih svojega življenja pripisoval z organizacijo Memorial, povezan z dejstvom, da je jasno razumel ta posebni vidik. V dejavnosti organizacije Memorial sta se ta dva osnovna sestavna dela ruske javne zavesti zlila v eno celoto.

Menim, da so zdaj, ob 20. obletnici smrti Saharova, tudi poslanci Evropskega parlamenta pri izbiri prejemnika nagrade čutili in razumeli ta posebni vidik. Vsi se spominjamo resolucije o evropski zavesti in totalitarizmu, ki jo je Evropski parlament sprejel aprila. Ta resolucija, tako kot resolucija OVSE, ki je sledila julija, o ponovni združitvi razdeljene Evrope, kaže, da združena Evropa razume smisel in gonilo našega dela. Organizacija Memorial se vam zahvaljuje za to razumevanje. Absurdnost sedanje politične situacije v Rusiji jasno prikazuje dejstvo, da je naš parlament – parlament države, ki je najbolj in najdlje trpela zaradi stalinizma in komunistične diktature – ti resoluciji, namesto da bi ju toplo podprl, razglasil za „protiruski“!

To kaže, da celo danes stalinizem za Rusijo ni samo zgodovinsko obdobje v 20. stoletju. Pustili smo preteči nekaj let zmedene in nepopolne politične svobode. Glavna značilnost komunističnega totalitarizma – odnos do ljudi kot do potrošnega sredstva – ni bila odpravljena.

Cilji državne politike so odločni kot prej, ne glede na mnenje in interese državljanov.

Vzpostavitev režima „posnemanja demokracije“ v današnji Rusiji je povezano prav s tem. Vse institucije sodobne demokracije se vztrajno posnema: večstrankarski sistem, parlamentarne volitve, ločitev pristojnosti, neodvisen pravosodni sistem, neodvisno razširjanje televizijskih programov in tako dalje. Vendar pa je takšno posnemanje, imenovano „socialistična demokracija“, obstajalo že pod Stalinom.

Danes množični teror za posnemanje ni potreben: ohranilo se je dovolj stereotipov javne zavesti in vedenja iz stalinističnega obdobja.

Po drugi strani se teror uporablja tudi, ko je potrebno. V zadnjih 10 letih je več kot 3 000 ljudi v Republiki Ččeniji „izginilo“ – bili so ugrabljeni, mučeni, ubiti in pokopani neznano kje. Sprva so te zločine zakrivali predstavniki zveznih organov oblasti, ti pa so to „delo“, če tako rečem, predali lokalnim varnostnim strukturam.

Koliko pripadnikov ruskih varnostnih organov je bilo kaznovanih za te zločine? Zgolj peščica. Kdo je zagotovil, da so odgovarjali in se jim je sodilo? Predvsem zagovorniki človekovih pravic novinarka Natalija Estemirova, novinarka Ana Politkovska, odvetnik Stanislav Markelov. Kje so vsi? Umorjeni.

Vidimo, da se nasilje, ki je vsakdanjik v Ččeniji, širi preko njenih meja in grozi, da se bo razširilo na vso državo. Vendar pa tudi vidimo, da je celo v takšnih okoliščinah najti ljudi, ki so pripravljeni nasprotovati vrnitvi v preteklost. In to je podlaga za upanje. Vsi razumemo, da nihče drug razen same Rusije, njenih ljudi in njene civilne družbe države ne more vrniti na pot svobode in demokracije.

Še več, položaj v naši državi ni tako preprost, kot se morda zdi površnemu opazovalcu. V družbi imamo mnogo zaveznikov – v boju za človekove pravice in tudi v boju s stalinizmom.

Kaj lahko tu pričakujemo od evropskih politikov in evropskega javnega mnenja? Andrej Dmitrijevič Saharov je ta pričakovanja oblikoval pred več kot dvajsetimi leti: „Moja država potrebuje podporo in pritisk“.

Združena Evropa ima priložnost za takšno trdno in hkrati prijazno politiko, utemeljeno na podpori in izvajanju pritiska, vendar pa je še zdaleč ne uporablja v celoti. Omenil bi samo dva primera.

Prvi je delo Evropskega sodišča za človekove pravice v zvezi s pritožbami ruskih državljanov. Že sama možnost, da se lahko žrtve pritožijo v Strasbourg, ruska sodišča sili k temu, da delajo kakovostno in neodvisno. Glavno izhodišče je, da mora izvrševanje sodb Evropskega sodišča odpraviti vzroke, ki vodijo h kršitvi človekovih pravic.

V zadnjih letih je bilo v Strasbourg v „čečenskih“ zadevah, ki so se nanašale na huda kazniva dejanja, ki so jih nad državljani izvršili predstavniki države, izdanih več kot 100 sodb. In kaj se zgodi? Nič. Rusija žrtvam plača nadomestilo, ki ga odredi Evropsko sodišče kot neko vrsto „davka za nekaznovanje“, in zavrača preiskavo kaznivih dejanj in kaznovanje krivcev. Ne samo, da se pred sodišče ne postavi vseh generalov, ki so poimensko navedeni v sodbah iz Strasbourga, ampak se jih celo predlaga za napredovanje.

Torej kaj, če se pozove odbor ministrov Sveta Evrope, naj spremlja izvrševanje sodb Sodišča? V Strasbourg skomigajo z rameni: „Kaj lahko storimo?“ – in ostajajo tiho.

Drugi, splošnejši primer zadeva odnose med Rusijo in Evropsko unijo na področju človekovih pravic. Danes so zmanjšani na posvetovanja Evropske unije z Rusijo o tej zadevi vsakih šest mesecev. Kako se uporablja to priložnost? Uradniki, ne najvišji, se nekaj ur pogovarjajo za zaprtimi vrati – Evropa sprašuje o Čečeniji, Rusija odgovori v vprašanju o Estoniji ali Latviji, in njihove poti se za naslednjih šest mesecev spet razidejo. Ruske in tudi mednarodne nevladne organizacije organizirajo obrobne dogodke in obravnave ter podajajo poročila. Na srečanjih z zagovorniki človekovih pravic predstavniki Bruslja žalostno vzdihujejo: „Kaj lahko storimo?“ – in ostajajo tiho.

Kaj naj torej Evropa stori glede Rusije? Z našega stališča je odgovor enostaven: z Rusijo mora ravnati enako kot s katero koli evropsko državo, ki je sprejela določene obveznosti in je odgovorna za njihovo izpolnitev. Danes Evropa vse redkeje oblikuje svoja priporočila Rusiji na področju demokracije in človekovih pravic in jih včasih raje niti ne omeni. Ni pomembno, zakaj je tako – ali gre za občutek jalovosti prizadevanj ali pragmatične pomisleke, povezane z nafto in plinom.

Dolžnost Evrope je, da ne molči, ampak da vedno znova ponavlja in opozarja ter spoštljivo in trdno vztraja pri tem, da Rusija izpolni svoje obveznosti.

(Aplavz)

Seveda ni jamstev in tudi ni posebnega upanja, da bodo ti pozivi dosegli svoj cilj. Vendar pa bodo ruske oblasti neopominjanje zagotovo razumele kot popuščanje. Umik občutljivih vprašanj z dnevnega reda nedvomno škodi Rusiji, vendar pa prav toliko škodi tudi Evropi, ker poraja dvom o zavezi evropskih institucij evropskim vrednotam.

Nagrada, ki jo podeljujete danes, se podeljuje za „svobodo misli“.

Marsikdo bi se vprašal, kako misli niso svobodne, kdo lahko omeji njihovo svobodo in kako? Obstaja način – to je strah, ki postane del osebnosti človeka in ga prisili, da razmišlja in celo občuti tako, kot se od njega zahteva. Ljudi ni samo strah; dajo si duška s tem, da imajo „radi velikega brata“, kot je opisal George Orwell. Tako je bilo, ko je Rusija imela Stalina, in tako je bilo, ko je Nemčija imela Hitlerja. To se zdaj ponavlja v Čečeniji pod Ramzanom Kadirovom. Takšen strah se lahko razširi po vsej Rusiji.

Toda kaj se lahko upre strahu? Kolikor je morda protislovno, zgolj in samo svoboda misli. Ta lastnost, ki je Saharova prežemala v neobičajni meri, ga je naredila neobčutljivega za strah. In opazovanje Saharova je tudi druge osvobodilo strahu.

Svoboda misli je temelj vseh drugih svoboščin.

Zato je tako primerno, da se nagrada Saharova podeljuje za „svobodo misli“. Ponosni smo, da smo jo danes prejeli.

(Parlament je govornika nagradil z bučnim aplavzom)

(Seja je bila prekinjena ob 12.30 in se je nadaljevala ob 15.00)

PRESEDSTVO: GOSPA KRATSA-TSAGAROPOULOU

podpredsednica

8. Sprejetje zapisnika predhodne seje: glej zapisnik

9. Novi akcijski načrt EU za Afganistan in Pakistan (razprava)

Predsednica. – Naslednja točka sta izjavi Sveta in Komisije o novem akcijskem načrtu EU za Afganistan in Pakistan.

Cecilia Malmström, predsedujoča Svetu. – (SV) Gospa predsednica, problemi, s katerimi se soočata Afganistan in Pakistan, zadevajo ves svet. Nasilni ekstremizem se širi zunaj regije. Droge, ki se jih prideluje in proizvaja v Afganistanu, najdejo pot na ulice Evrope. Ena izmed gonilnih sil, ki se skriva za našo zavezo, je potreba po preprečevanju, da bi Afganistan in Pakistan postala varni raj za teroristične dejavnosti in organizirani kriminal. Sočasno hočemo seveda pripomoči k oblikovanju boljših držav, v katerih živijo Afganistanci in Pakistanci.

Pozornost se v veliki meri osredotoča na Afganistan. Mnoge izmed naših držav imajo v tej državi enote in znatno število civilnega osebja. Preobrat položaja v Afganistanu predstavlja velik izziv. Tudi Pakistan se sooča z resnimi izzivi. Ne bo prišlo do rešitve spora v Afganistanu, če se ne bomo spopadli tudi s položajem v Pakistanu in obratno.

Potrebna je splošna pobuda. Vsi moramo storiti več in to bolje. Junija je Svet pozval sekretariat Sveta, naj poda določena priporočila in določi politične prednostne naloge za krepitev in izboljšanje naše obveznosti v regiji. Rezultat je bil akcijski načrt EU za krepitev udeležbe EU v Afganistanu in Pakistanu. Sprejet je bil oktobra. Menim, da je ta akcijski načrt dobro orodje. Osnovna strategija je že določena. Akcijski načrt nam bo omogočil, da instrumente, ki se trenutno uporabljajo, prilagodimo našim političnim prednostnim nalogam.

Načrt temelji na naših trenutnih obveznostih in določa številne prednostne naloge. To so področja, na katerih menimo, da so lahko ukrepi EU najučinkovitejši. S tem krepimo svojo zavezo in se enotno odzivamo na izzive, s katerimi se soočata Afganistan in Pakistan. Pošilja tudi sporočilo regiji, da smo pripravljeni vztrajati. Regionalni vidik je pomemben, zato akcijski načrt poudarja predvsem regionalno sodelovanje.

Afganistan vstopa v odločilno obdobje. Ni potrebe po nadaljnji razpravi o postopku volitev. Te so za nami. Bile so daleč od tega, kar bi si želeli, in upamo, da se to ne bo ponovilo. Menim, da je takšno tudi mnenje Afganistancev. EU je pripravljena podpreti delo, ki ga je še treba opraviti, med drugim v zvezi s priporočili opazovalcev volitev EU. Upamo, da bo kmalu sestavljena nova vlada. To predstavlja priložnost za soglasje o novi agendi in nov dogovor med afganistansko vlado in mednarodno skupnostjo. Predsednik Karzai je v svojem inavguracijskem govoru dal dobrodošlo obljubo o novem začetku. Upamo, da bo konferenca, ki bo v kratkem v Londonu, dala nekaj zagona.

EU pričakuje močno zavezo in vodenje s strani predsednika Karzaija in njegove vlade. Pet let brez sprememb ni opcija. Zdaj se je treba osredotočiti na to, da Afganistan postopoma prevzame več odgovornosti, pri čemer bo mednarodna skupnost prevzela podporno vlogo. S tem ne mislim umika. Naslednje leto bo v Afganistanu precej večje število mednarodnega vojaškega osebja. ZDA pošilja dodatnih 30 000 pripadnikov vojske kot dodatek k 68 000, ki so že v državi. Druge države članice Nata in zavezniki so obljubili vsaj 7 000 dodatnih pripadnikov vojske k 38 000 tistim, ki so že tam.

To vojaško zavezo morajo spremljati državljanske pobude. Ne more priti do trajnega vojaškega umika iz Afganistana, če ni vzpostavljen civilni okvir za stabilnost. Učinkovite državne institucije, boljše oblike vlade, dostop do osnovne blaginje, pravna država in delujoča civilna država so vsaj tako pomembni kot močna varnost. V to nihče ne bi dvomil. Varnost, dobro upravljanje in razvoj morajo iti z roko v roki. Naša obveznost do Afganistana je dolgoročna. Vendar pa morajo Afganistanci zagotoviti, da bo izboljšanje življenjskih standardov omogočila njihova vlada in ne mednarodne organizacije. To je edini način, da bo prebivalstvo ponovno zaupalo svojim voditeljem. Mednarodna skupnost je tam. Narediti bomo morali več in to bolje. Podpreti moramo proces, ki je v teku – afganizacijski proces, ki je tako pomemben za državo.

To je jedro našega akcijskega načrta. Krepimo prizadevanja EU za izboljšanje afganistanskih zmožnosti in sodelujemo z vlado glede spodbujanja učinkovitih državnih institucij, ki jih je mogoče poklicati na odgovornost, na lokalni in tudi regionalni ravni. Velik pomen pripisujemo načelu pravne države, dobremu upravljanju, boju proti korupciji in izboljšanju položaja človekovih pravic. Kmetijstvo in razvoj podeželja sta nadaljnji prednostni področji za Evropo. Zelo pomembno je, da se dvigne življenjski standard za veliko večino Afganistancev, ki živijo na podeželju. Pripravljeni smo tudi podpreti postopek rehabilitacije nekdanjih borcev, ki ga vodi Afganistan. Tistim, ki so v preteklosti sodelovali v konfliktu, je treba zagotoviti alternative. Seveda bo visoko na agendi tudi podpora volilnemu sistemu.

Povedati želim tudi nekaj besed o Pakistanu. Pakistan je država, ki je v zadnjih letih prestala velike spremembe. Volitve leta 2008 so ponovno vzpostavile demokracijo in civilno vodenje države. Prehod na demokracijo

je bil osupljiv. Vendar pa je demokracija trenutno v krhkem in nestabilnem položaju. Sočasno so pakistanski Talibani postali resnična grožnja za mir in stabilnost v državi. Skorajda ne mine teden brez poročil medijev o nadaljnjih samomorilskih napadih. V zadnjem tednu je bilo v napadih, ki so jih izvedle militantne skupine, ubitih več kot 400 ljudi.

EU hoče pripomoči k podpori pakistanskih civilnih institucij. Posebno pomembno je nadaljevati priporočila našega opazovalca volitev leta 2008 Michaela Gahlerja. Te zagotavljajo osnovni okvir za prihodnjo demokracijo, volilno reformo in vzpostavljanje institucij. Pakistanska vlada ve, da je to treba storiti. Navesti mora področja, na katerih želi sodelovati. EU bo s Pakistanom razvila strateško partnerstvo, ki je posledica uspešnega posebnega vrha junija 2009. Okrepiti hočemo demokracijo in doseči stabilnost. Zato si prizadevamo za civilno državo, boj proti terorizmu in trgovino. Seveda je osrednji element tega delujoča vlada, ki prevzema odgovornost za svoje ljudi in kaže vodstvo, potrebno za premik države naprej.

V partnerstvu z vlado Pakistana bo EU podpirala krepitev demokratičnih institucij in struktur te države. To bosta prinesla tudi gospodarski razvoj in trgovina. Pozdravljamo dejstvo, da Pakistan prevzema večjo odgovornost za svojo varnost. Pričakujemo, da bo država uporabila enak pristop v zvezi z vsemi oblikami terorizma, vključno z militanti, ki pakistansko ozemlje uporabljajo za napade znotraj Afganistana. Prizadevanja vlade proti pakistanskim Talibanom predstavljajo pozitivno potezo. Sočasno je treba zaščititi državljane in spoštovati mednarodno pravo. Vlada mora biti tudi pozorna na potrebo po humanitarni pomoči in obnovi na prizadetih področjih.

Potrebni so nadaljnji ukrepi v naših operacijah v Afganistanu in Pakistanu. EU se je že obsežno zavezala izzivom regije in to se bo nadaljevalo. V obeh državah je bilo veliko doseženo – s prizadevanji Afganistana in Pakistana in tudi mednarodne skupnosti. Strategije in dokumenti sami po sebi ne bodo izboljšali situacije. Zdaj je čas, da jih uporabimo skupaj z našimi partnerji v Afganistanu in Pakistanu.

Catherine Ashton, kandidatka za podpredsednico Komisije. – Naj začnem z Afganistanom. Smo na pomembni točki naših odnosov. Naša prihodnja podpora mora pripomoči k oblikovanju vlade, ki se odziva na potrebe in pomisleke Afganistancev. Ker je situacija nestanovitna, moramo sodelovati glede situacije tam in vplivati nanjo. Za to gre pri mednarodnih konferencah, ki se bodo naslednji mesec začele s konferenco v Londonu.

Pripravljeni smo vložiti več sredstev. Komisija za eno tretjino povečuje svojo razvojno pomoč, ki zdaj znaša 200 milijonov EUR. Potrebujemo te dodatne vire, da bi ponovili uspeh, kot sta bila razširitev sistema osnovnega zdravstvenega varstva na 80 % Afganistancev – vključno s precej boljšim zdravljenjem za ženske in dekleta – in nedavni uspeh pri zaježitvi proizvodnje maka v provincah. Naše države članice so se zavezale tudi pomoči pri okrepitvi našega programa usposabljanja policije.

Vendar pa je vse to šele začetek. To moramo zagotoviti ko del skladnega prispevka EU znotraj usklajenega mednarodnega odziva. V središču tega odziva morajo delati Afganistanci v sodelovanju z ZN.

Akcijski načrt, ki ga je Svet odobril oktobra, nam daje priložnost za to. Skupaj s prizadevanji ZDA in varnostnimi operacijami Nata pošilja regiji in mednarodni skupnosti močno sporočilo o naši zavezi. Skladen je seveda tudi s prednostnimi nalogami, ki jih je opredelil predsednik Karzai, zlasti na področju izboljšanega upravljanja in protikorupcije.

Načrt potrjuje, da bomo v središče naših prizadevanj še naprej postavljali ključne sektorje kot sta pravna država in kmetijstvo.

Vladi že pomagamo pri izboljševanju usposabljanja administratorjev v Kabulu. Zdaj bomo to usposabljanje razširili na vse province, da bi Afganistancem pomagali pri upravljanju njihovih zadev in zajamčili, da jim vlada zagotavlja – in smo prepričani, da zagotavlja – storitve.

Načrt pošilja sporočilo, da bomo podpirali vključevanje upornikov, ki so se pripravljeni odzvati na poziv predsednika Karzaija k sodelovanju z njegovo vlado.

Evropska misija za opazovanje volitev danes v Kabulu predstavlja svoje poročilo, čestitala pa bi gospodu Bermanu in njegovi ekipi za dobro opravljeno delo v izredno težkih okoliščinah. Zagotovili bomo spremljanje, saj je jasno, da kredibilnost vlade in političnega sistema temelji na popolni obnovi volilnega sistema.

Nazadnje glede Afganistana, kar je morda najpomembneje, tam racionaliziramo naše strukture. Države članice bodo uskladile politike s sredstvi za njihovo podporo in upam, da bo mogoče čim prej združiti funkciji

posebnega predstavnika EU in vodje delegacije EU v eno samo. To nam bo pomagalo vzpostaviti usklajen pristop, ki lahko služi kot zgled za druge.

Če se posvetim Pakistanu, je naš največji pomislek in interes, da mora biti Pakistan stabilna demokracija brez nasilja in se mora biti zmožna pridružiti svojim sosedam pri obrambi pred skupnimi nevarnostmi.

Akcijski načrt poudarja to in gradi na obstoječih zavezah, danih na junijskem vrhu EU-Pakistan, vključno s humanitarno pomočjo, podporo za obnovo, pomočjo policiji in pravosodju ter krepitvijo demokratičnih institucij in civilne družbe za izboljšanje človekovih pravic in tudi sporazumi o trgovini in družbeno-ekonomskim razvojem. Še naprej bomo podpirali izvajanje priporočil misije za opazovanje volitev leta 2008.

Akcijski načrt podpirajo znatna finančna sredstva Komisije v višini nekaj manj kot 500 milijonov EUR do leta 2013 in posojilo za obnovljive vire energije Evropske investicijske banke ter zaveze, da bomo poglobili trgovino in politične odnose. Akcijski načrt določa tudi okrepljen dialog o vseh teh vprašanjih, naslednje leto pa bi moral biti drugi vrh v okviru španskega predsedovanja.

Akcijski načrt tudi pojasnjuje, da bo Evropska unija uporabila svoje strokovno znanje glede regionalnega povezovanja za pomoč Afganistanu, Pakistanu in njunim sosedam pri zagonu gospodarskih odnosov, zlasti z Indijo. Ne bo hitre rešitve za trenutne napetosti, vendar pa moramo začeti premagovati nezaupanje. Morebitne koristi zaradi takšnega regionalnega sodelovanja v smislu trgovine in naložb bi prekašale vse, kar lahko storimo kot Evropska unija.

Z zaključek, izvajanje načrta za Afganistan in Pakistan je ključno za naše prihodnje delo v teh državah. Gre za skupno prizadevanje držav članic in institucij EU, ki je prvo takšne vrste in ki lahko, če bo uspešno, pripomore k oblikovanju mednarodnega civilnega odziva na krize, ki so bile doslej večinoma opredeljene v vojaškem smislu.

Akcijski načrt predstavlja veliko zavezo ne samo Afganistanu in Pakistanu, ampak tudi južni in srednji Aziji kot celoti. Vendar pa za njeno uresničitev potrebujemo več kot zamisli: potrebujemo prave ljudi in prava znanja, potrebujejo pa varnost, da bi delovali. Sodelovanje vlad gostiteljic mora biti močnejše, donatorice pa bolje usklajene, tudi države članice znotraj EU.

Južna Azija se vsak dan sooča z ekstremizmom bodisi na bojišču v Helmandu ali na ulicah Pešavarja, Lahoreja in Rawalpindija. Z njim se ne bomo spopadli samo z vojaškimi akcijami, ampak tudi s pomočjo pri izgradnji zaščitene in varnega okolja brez napetosti in neenakosti, ki podžigajo ekstremizem.

Evropa lahko ponudi veliko iz svojih lastnih izkušenj. Akcijski načrt nam zagotavlja priložnost, da te izkušnje uporabimo za pomoč drugim, in upam, da ga bo Parlament podprl.

Ioannis Kasoulides, v imenu skupine PPE. – Gospa predsednica, cilj v Afganistanu je bil boj proti Talibanom, ki so zagotavljali varno zatočišče za al Kaido. Afganistan ni več varno zatočišče, vendar pa upor Talibanov ni bil premagan, saj je bilo dokazano, da zmage ni mogoče doseči samo z vojaškimi sredstvi in da je prekomerno zanašanje na vojaško silo z ubijanjem upornikov kontraproduktivno.

Do spremembe strategije je prišlo zaradi zaščite prebivalstva, vzpostavitve varnostne zmogljivosti Afganistana, olajšanja dobrega upravljanja na osrednji in zlasti lokalni ravni ter spodbujanja razvoja. V tem okviru je potrebna spodbuda za proces sprave, ki ga vodi Afganistan, za tiste Talibane, ki so se na napačni strani znašli zaradi posebnih okoliščin.

Akcijski načrt EU obravnava vse te izzive in EU lahko igra pomembno vlogo na nevojaških področjih. Vendar pa bi pričakoval precej večji poudarek na drogah – omenili ste jih, ministrica – in ostrejšo opozorilo v zvezi s korupcijo in slabim upravljanjem.

Glede Pakistana: „da“ akcijskemu načrtu. Oba primer sta medsebojno povezana in je uspeh enega izmed njiju odvisen od uspeha obeh. Pakistan bi moral imeti možnost, da se ustrezno bori proti pritoku upornikov iz Afganistana. Nazadnje, potrebna je diplomacija, da bi se izognili temu, da večno nezaupanje med Indijo in Pakistanom postaja ovira za splošni uspeh.

Roberto Gualtieri, v imenu skupine S&D. – (IT) Gospa predsednica, ministrica, visoka predstavnica, gospe in gospodje, s to razpravo si Evropski parlament prizadeva prispevati k razpravi o vlogi Evrope znotraj regije, ki je ključnega pomena za varnost in stabilnost celotnega planeta.

Nova vojaška strategija, ki jo je napovedal predsednik Obama in ki je jasneje določena v kasnejši izjavi zunanjih ministrov držav ISAF, je odpošiljanje novih enot povezala s prvotnim ciljem zaščite prebivalstva ter krepitve zmogljivosti varnostnih sil in afganistanskih institucij. Ta dobrodošla velika sprememba upošteva nesmiselnost, rekel bi celo protiproduktivnost, konvencionalnega tipa vojaških prizadevanj, ki se v celoti osredotočajo na zadušitev gverilskih dejanj.

Da pa bi zagotovili, da je ta nova smer produktivna in spodbuja prehod k varnemu, uspešnemu, stabilnemu in s tem samozadostnemu Afganistanu, je zelo jasno, da mora vojaško razsežnost posredovanja mednarodne skupnosti spremljati vse večja zaveza na civilni in politični fronti. Po eni strani moramo spodbujati gospodarski razvoj in krepiti institucije, upravljanje in pravno državo, po drugi strani pa moramo pospešiti proces notranje sprave in pripomoči k stabilizaciji položaja v Pakistanu.

Tu je mesto in vloga Evropske unije. Evropa že nekaj časa v regiji prevzema velike obveznosti: 1 milijarda EUR letno v Afganistanu, 300 milijonov EUR v Pakistanu, misija EUPOL, ki kljub problemom z osebjem opravlja neprecenljivo delo, mednarodna opazovalna misija in seveda tudi zaveza posameznih držav misiji ISAF.

Vendar pa se zmožnost Evrope, da bi povzročila pomembno spremembo v regiji, zdi zelo majhna, če upoštevamo količino uporabljenih človeških in finančnih virov. Zaradi tega moramo okrepiti naša prizadevanja, z drugimi besedami, vodilno vlogo Evrope, ki mora biti doslednejša in učinkovitejša z vidika civilne strategije in političnih prizadevanj. S tega vidika predstavlja akcijski načrt velik korak naprej. Skupina naprednega zavezništva socialistov in demokratov v Evropskem parlamentu pa ga podpira in zahteva njegovo dosledno izvajanje.

Hkrati se sprašujemo, ali cilji, navedeni v načrtu, zahtevajo opredelitev ukrepov *ad hoc* in pozivajo k preučitvi razširitve ciljev in krepitve orodij misije ESDP EUPOL. Evropski parlament je pripravljen zagotoviti svojo podporo ukrepanju Evropske unije na vseh teh frontah.

Pino Arlacchi, v imenu skupine ALDE. – Gospa predsednica, tu smo, da bi obravnavali akcijski načrt EU za Afganistan in Pakistan. Odbor za zunanje zadeve tega Parlamenta mi je dal priložnost, da sem poročevalec o novi strategiji za Afganistan.

Potrebujemo novo strategijo – ali pa potrebujemo samo strategijo – na civilni strani, saj doslej posredovanje EU v tej državi ni bilo dovolj usklajeno in se zdi, da je imelo zelo omejen vpliv. Bojim se, gospa Ashton, da se ne morem strinjati z vašo uvodno izjavo o Afganistanu, ker je preveč splošna, preveč birokratska, premalo osredotočena – kot trenutni akcijski načrt. Menim, da mora Parlament prispevati h krepitvi in usklajenosti te strategije.

Sestavljam vse potrebne koščke informacij. Najprej moram povedati, da je zelo težko pridobiti celo najosnovnejše podatke o tem, koliko je EU potrošila v Afganistanu po zasedbi leta 2001, kam je prispela pomoč EU in koliko jo je mogoče upravičiti. Vemo, da se tam vsako leto porabi skoraj 1 milijardo EUR, kar je velika vsota. Afganistanski BDP znaša samo 6,9 milijarde. Naša civilna pomoč torej znaša več kot 20 % letnega afganistanskega BDP, kar je znesek, ki lahko spremeni usodo države, če se ga pravilno uporabi.

Drugič, moj poskus, da sestavim novo strategijo za Afganistan, se bo začel s prizadevanjem, da opredelim, kaj je in kaj bi moral biti interes EU na tem področju. Del poročila bom osredotočil na odpravo maka za opij z alternativno razvojno strategijo.

Jean Lambert, v imenu skupine Verts/ALE. – Gospa predsednica, menim, da so v akcijskem načrtu določene zadeve, ki jih je treba pozdraviti, toda v njem so, kot so pravilno izpostavili, tudi številna vprašanja, na katera ni bilo odgovorjeno.

Menim, da vedno, ko to preučujemo, preučujemo z vidika problema, ki ga imamo, in včasih podcenjujemo vsakodnevno resničnost ljudi v Afganistanu in Pakistanu, ki doživljajo smrt, ciljno ubijanje Hazarov v delih Pakistana, napade na dekliške šole, policijo in mnoge druge.

Afganistanska policija nam je bila nedavno opisana kot topovska hrana za Talibane. Mnogi izmed nas se še vedno sprašujemo, kaj smo mislili, da bomo dosegli, če posredujemo. V smislu mednarodnega odziva pozdravljam, da komisarka govori o zagonu sodelovanja in omenja zlasti Indijo. Regionalni pristop je pomemben in veselim se, da bom slišala, kako bomo obravnavali druga področja resničnih napetosti kot je Kašmir, za katerega nam je afganistanski veleposlanik povedal, da resnično predstavlja problem za vse, kar ljudje poskušajo narediti v regiji.

Preučiti moramo tudi, predvsem v Pakistanu, kakšno učinkovito podporo zagotavljamo v smislu več tisoč razseljenih oseb, in se učiti iz našega pomanjkanja sodelovanja s tistimi, ki so bili v preteklosti razseljeni na meje Pakistana in Afganistana, da bi se zapolnila praznina. Zato moramo resnično namenjati pozornost izobraževanju in izpolnjevanju potreb prebivalstva, ki skrbi za te razseljene osebe.

Charles Tannock, v imenu skupine ECR. – Gospa predsednica, ne moremo si privoščiti, da vojaška misija Nato-ISAF v Afganistanu ne bi uspela. Z zadostno politično voljo, pravo vojaško opremo in številčnejšimi enotami iz vseh držav članic lahko Nato porazi Talibane, to pa je treba povezati tudi s kampanjo za srce in dušo. Toda v soseščini je Pakistan morebitna katastrofa v nastajanju – država z jedrskim orožjem, ki jo trpinči islamistična radikalizacija, korupcija in slabo vodstvo, ki pa ji moramo pomagati iz strateških razlogov.

Vendar pa se je na primer dolgo sumilo, da pakistanski ISA molče podpira afganistanske Talibane in se šele zdaj začnejo nejevoljno zavedati domače nevarnosti takšnega pristopa. Grožnja, ki jo Pakistan predstavlja Indiji zaradi Kašmirja, predvsem s skrivanjem teroristov, pomeni tudi veliko grožnjo za vso regijo.

Če bo Pakistan še naprej prejemal vojaško pomoč držav EU za protiterroristiške operacije proti teroristom džihadu in tudi gospodarsko pomoč EU, mora dati trdna zagotovila, da se takšne pomoči ne bo uporabilo za krepitev njegovih konvencionalnih sil na indijski meji.

Nazadnje, nestabilnost Pakistana in Afganistana je v velikem nasprotju s stabilnostjo in zmernostjo naše demokratične partnerice Indije, ki si zasluži polno podporo EU.

Willy Meyer, v imenu skupine GUE/NGL. – (ES) Gospa predsednica, gospa kandidatka za podpredsednico Komisije, moja skupina ni nikoli podpirala strategije predhodnega predsednika Združenih držav gospoda Busha v zvezi z Afganistanom. Nikoli je nismo podpirali, čas pa je pokazal, da smo imeli prav.

Afganistan ima trenutno skorumpirano, nezakonito vlado, prihaja do nedolžnih žrtev, položaj žensk pa se sploh ni spremenil. Zato bi bilo logično spremeniti strategije, obžalujemo pa, da je predsednik Obama izbral vojaško rešitev in namerava odposlati dodatnih 30 000 enot. Menim, da Evropska unija ne sme ukrepati na ta način, saj obstaja resnično tveganje, da v 21. stoletju v Afganistanu ustvarimo novi Vietnam.

V Afganistanu je zgodovina pokazala, da ne more biti vojaške rešitve. Okrepiti je treba sodelovanje in vsa prizadevanja za iskanje diplomatske rešitve. Na samem območju spopadov in v geostrateškem smislu moramo izbrati spoštovanje mednarodnega prava z notranjimi rešitvami v Afganistanu.

Nicole Sinclair, v imenu skupine EFD. – Gospa predsednica, pred nekaj tedni sem se imela priložnost sestati z nekaterimi silami Združenega kraljestva, ki so se vrnile iz Afganistana, in nenehno sem poslušala isto zgodbo, da so namreč slabo opremljene. Toda Združeno kraljestvo tej skorumpirani instituciji nameni 45 milijonov GBP na dan. Nekaj tega denarja bi lahko bolje porabili za oborožitev naših sil v Afganistanu, sil, ki dejansko usposablja afganistansko policijo itd.

Prav je, kot ste povedali nekateri; to je pomembno področje na sveti in pomembno področje, na katerem moramo doseči napredek.

Težavo imam s pomanjkanjem izkušenj naše visoke predstavnice za zunanje zadeve Cathy „zvrni krivdo na drugega“ Ashton, ki to nedvomno rada počne. Potrebujemo nekoga z več izkušnjami. Ni imela nobenih izkušenj v zunanjih zadevah; ni bila ministrica za zunanje zadeve in mislim, da ni niti delala s krajšim delovnim časom v potovalni agenciji. Dajte no! To je občutljiva funkcija; funkcija, ki mora spremeniti stvari na bolje, ona pa enostavno nima dovolj izkušenj.

Andrew Henry William Brons (NI). – Gospa predsednica, na prvi pogled so sklepi Sveta o Afganistanu dobrodošlo nasprotje bojevitega odnosa Združenih držav in Združenega kraljestva. Če pogledamo natančneje, gre za mešanico naivnosti in sokrivde v njunih metodah. Svet je resnično naiven, če poskuša občutljivo cvetlico zahodne demokracije posaditi v neprijazna tla afganistanskega tribalizma. Navpična ločevanja v družbi in prevlada plemenske zvestobe nad osebno presojo bi to onemogočila. Odpraviti hoče korupcijo, vendar preprosto ne razume, da birokratski model objektivne presoje ter finančne odločitve in odločitve o virih nimajo možnosti, da se jih spoštuje. To ni zato, ker so Afganistanci pretežno nepošteni, ampak zato, ker afganistanska plemenska družba skrb za lastno družino in pleme smatra za samoumevno vrtilino.

Svet bi rad preprečil pridelavo maka za opij. Vendar pa odstranitev Talibanov iz vlade ni bil najboljši način za zmanjšanje te pridelave. Talibanska vlada jo je zmanjšala za 90 %, vendar pa je vse od vdora Afganistana ta država ponovno vodilni svetovni proizvajalec opija. Poročilo pravi, da „negotovosti v Afganistanu ni mogoče rešiti samo z vojaškimi sredstvi“. To lahko pomeni samo, da mora vojaško ukrepanje odigrati

legitimno vlogo. Po mojem mnenju ni tako. V 19. in v začetku 20. stoletja smo izgubili tri vojne proti Afganistanu; morali bi se bili že naučiti lekcijo.

Talibansko gibanje zatira ženske, prezira demokracijo in ubija britanske vojake: gre za nadvse neprijetno organizacijo. Vendar pa bi ji lahko že jutri z umikom naših enot preprečili ubijanje Britancev in zavezniških vojakov. Gre za morilsko, nesmiselno vojno, ki jo je enostavno nemogoče dobiti.

José Ignacio Salafranca Sánchez-Neyra (PPE). – (ES) Gospa predsednica, mednarodna skupnost in ne samo Združene države imajo težavo v Afganistanu. Predsednik Obama je porabil tri mesece, da je pripravil globalno strategijo kot odziv na alarmantno poročilo generala McChrystala.

Dobro znano je, da nova strategija vključuje kratkoročno krepitev vojaške prisotnosti, umik leta 2011, postopen prenos varnostnih vidikov afganistanskim silam, boljše usklajevanje med civilnimi in vojaškimi prizadevanji in osredotočanje na velika mesta.

Zdaj je, gospa Ashton, velik izziv oblikovati in opredeliti evropski odziv, predvsem na londonski konferenci. V svoji izjavi ste navedli dve ključni besedi. Rekli ste, da mora biti naš odziv usklajen z drugimi mednarodnimi organi, in podpiramo uskladitev z Združenimi narodi. Rekli ste tudi, da mora biti naš odziv celovit.

V zvezi s tem imam dve pripombi, gospa Ashton. Leta 2005 sem vodil misijo Parlamenta za opazovanje volitev in sem se imel priložnost sestati z voditeljem Mednarodne varnostne podporne sile (ISAF) generalpolkovnikom Grazianom, katerega služenje v začasnih silah Združenih narodov v Libanonu (UNIFIL) se končuje. Današnjih 44 držav v ISAF (28 jih je držav članic Nata) predstavlja heterogeno silo, ki ne zagotavlja učinkovitega odziva v trenutnem boju proti upornikom.

Drugi bistveni vidik, gospa Ashton, je, da vojne ni mogoče dobiti – in trenutno v Afganistanu poteka vojna –, ne da bi na svoji strani, na strani mednarodne koalicije imeli civilno prebivalstvo. Menim, gospa Ashton, da bi moral biti eden izmed glavnih ciljev Evropske unije osredotočanje naših prizadevanj, ki vključujejo 1 milijardo EUR denarja Evropske unije, na zagotavljanje, da je civilno prebivalstvo na naši strani.

Richard Howitt (S&D). – Gospa predsednica, naj danes začnem s spominom na podčastnika Adama Draneja, starega 23 let, iz Kraljevega anglikanskega polka, ki je živel v mestu Bury St Edmunds v mojem volilnem okrožju in 7. decembra umrl v provinci Helmand ter je stoti član britanskih oboroženih sil, ki je bil ubit letos.

V mislih moramo biti z Adamovo družino in vsemi tistimi družinami, evropskimi, afganistanskimi in pakistanskimi, ki so utrpeli takšno izgubo.

Spričo takšne žrtve smo v tem Parlamentu dolžni zagotoviti, da bomo storili vse, kar lahko, za spodbujanje miru in blaginje v Afganistanu. Če nameravamo resno vzeti nove spremembe, ki jih prinaša Lizbonska pogodba, in skupno zunanjo politiko EU, se moramo dokazati predvsem v afganistanski puščavi, da najprej zagotovimo ustrežno uskladitev dejavnosti posameznih držav članic, ki se skrivajo za to novo strategijo, in da nato pozdravimo današnjo zavezo visoke predstavnice Ashton, da bomo v začetku novega leta v Afganistanu imeli pomembnega novega predstavnika z deljeno odgovornostjo. To je preskusni kamen za učinkovitejše delo EU v skladu s pogodbo in pokazatelj naše prihodnje rešitve za Afganistan.

Nazadnje morajo države članice zagotoviti, da EUPOL rekrutira 400 obljubljenih policistov; to je resnično potrebno za zagotavljanje, da lahko afganistanski organi pregona ustrezno opravljajo svoje delo.

Charles Goerens (ALDE). – (FR) Gospa predsednica, takoj bi rad pojasnil, da se niti malo ne strinjam s pripombami, ki jih je pravkar imela gospa Sinclair proti gospe Ashton.

Gospa predsednica, eden izmed štirih otrok ne doživi petega leta starosti v Afganistanu, državi, ki jo zaznamujejo socialni in zdravstveni primanjkljaji, h katerim je mogoče dodati demokratične in predvsem varnostne primanjkljaje. Verjetnost soočenja s Pakistanom zagotavlja pobudo za Talibane, da se mobilizirajo, in poudarja potrebo po obravnavanju problemov Afganistana z regionalnega vidika. K temu bi morali dodati še, da nezmožnost premagovanja situacije samo z vojaškimi sredstvi vnaprej določa, da bo Evropska unija s svojim velikim izborom orodij igrala posebno vlogo.

Nato, ki je odgovoren predvsem za vojaški vidik, spričo afganistanskega izziva dosega svoje meje. Humanitarno delovanje Evropske unije, njeni instrumenti za sodelovanje in razvoj ter njena izredno učinkovita diplomacija vsekakor niso zagotovilo za uspeh, vendar pa so brez te podpore akcije Nata obsojene na neuspeh.

Nova kombinacija vseh teh elementov bo – upamo – ustvarila boljše obete za afganistanske državljane. Čeprav ima Evropska unija v trenutni situaciji veliko odgovornost, je odgovornost Afganistana, ki je še vedno preveč skorumpiran, razdeljen in neorganiziran, ogromna.

Ne pozabimo, da lahko partnerstvo, ki smo ga ponudili Afganistanu, uspe samo, če bo zadostno število državljanov podprlo obnovo svoje države. Čeprav je to obsežna naloga, ni razlog za to, da pustimo, da države postanejo žrtev fundamentalistov vseh vrst.

Nicole Kiil-Nielsen (Verts/ALE). – (FR) Gospa predsednica, da, rešiti se bomo morali iz pasti Afganistana, v katero smo padli zaradi politike, ki jo uveljavlja George Bush. Vendar pa vprašanje ni kdaj, ampak kako se bomo umaknili iz Afganistana.

Če se ne podvomi v neštete napake, ki jih je storila mednarodna skupnost, smo v nevarnosti, da bomo povsem izgubili zaupanje in podporo afganistanskega prebivalstva v korist Talibanov. Ustaviti je treba militarizacijo humanitarne pomoči in razvojne pomoči, ker ustvarja zmedo med ljudmi in povzroča nezaupanje v NVO.

Bolj se moramo zanašati na civilno družbo v nastajanju in na afganistanske reformiste. Zakaj je Evropa v Afganistanu? Ker so Združene države rekly tako ali da bi Afganistan rešili pred nazadnjaštvom in nasiljem? Okrepiti moramo najučinkovitejše afganistanske strukture, kot prednostno nalogo opredeliti naložbe v javne storitve – izobraževanje, zdravstvo in promet – in podpreti dobro upravljanje lokalnih organov, saj nam kultura teh držav narekuje, da upoštevamo pomen nacionalne države. Evropa mora na primer podpreti Habibo Sarabi, guvernerko province Bamian. Njeno imenovanje je prvo v zgodovini te države, v katero smo, kot se spomnite, šli leta 2001, da bi pomagali ženskemu prebivalstvu.

Geoffrey Van Orden (ECR). – Gospa predsednica, pri branju akcijskega načrta EU za Afganistan in Pakistan bi si predstavljali, da je celotna situacija odvisna od dejanj EU.

Menim, da bi lahko Evropska unija koristno, praktično prispevala, vendar pa je treba to postaviti v okvir širših, mednarodnih prizadevanj in mora biti osredotočeno na nekatere določene dejavnosti, kjer bi udeležba EU lahko resnično dodala vrednost. To je preveč resna zadeva za takšno nastopaško držo EU. V dokumentu z več kot ducat stranmi sem našel samo štiri kratke omembe Združenih držav in, kar je morda pomembnejše, eno omembo Nata, nenazadnje pa je misija Nata ISAF tista, ki je ključna za uspeh naših prizadevanj.

Brez varnosti in stabilnosti ni mogoče zagotoviti dobrega upravljanja ali kakršnega koli pomembnega programa obnove in razvoja.

Na civilni strani so evropske države in sama EU v Afganistan od leta 2001 vložile 8 milijard EUR, vendar pa se zdi, da ta velik znesek ni prinesel veliko sprememb; ali sploh vemo, koliko denarja se je izgubilo?

Obstajati mora celovit mednarodni načrt za Afganistan in Pakistan, vendar pa moram še ugotoviti, kam v tej širši, mednarodni zavezi sodi ta prispevek EU.

Cornelia Ernst (GUE/NGL). – (DE) Gospa predsednica, danes po osmih letih vsi v bistvu vemo, da prejšnja strategija za Afganistan, ki je temeljila na vojaških silah, ni bila uspešna. Neravnovesje med vojaškimi operacijami na eni strani in nezadostnimi viri za civilne namene na drugi strani neposredno preprečuje kakršno koli izboljšanje življenjskih pogojev v Afganistanu.

Zato je najpomembnejše sporočilo Konfederalne skupine Evropske združene levice/Zelene nordijske levice, da potrebujemo radikalno spremembo strategije. Potrebujemo radikalno spremembo strategije stran od vojaške in predvsem proti strategiji, bolj osredotočeni na ljudi. Štirideset odstotkov Afganistancev je brezposelnih in več kot polovica jih živi v najhujši revščini brez zdravstvenega varstva ali ustreznega izobraževanja. Osredotočiti se je treba na socialno vprašanje in to pričakujem od Sveta, Komisije in vseh udeleženih akterjev.

To seveda vključuje povečanje dobrega upravljanja, krepitev kmetijstva in vključevanje nekdanjih talibanskih upornikov. Vendar pa povsem odkrito povem: če bomo samo do polovice opravili to in se ponovno zanašali na vojaške sile, bomo zapravili svojo priložnost. Čas se izteka!

Philippe Juvin (PPE). – (FR) Gospa predsednica, menim, da se moramo potruditi za nekaj enostavnih zamisli v zvezi s temi zelo zapletenimi zadevami.

Moje prvo vprašanje je preprosto: zakaj smo šli v Afganistan? V Afganistan smo šli z enim ciljem: da bi odstranili tabore za usposabljanje al Kaide, podporne baze mednarodnega terorizma, ki so ogrožali nas in stabilnost v regiji. Danes ti tabori ne obstajajo več.

Moja druga pripomba je, da se žal, če nam je to všeč ali ne, enote z zahoda, odposlane v Afganistan, vse pogostejše smatra za okupacijske sile in ne več za prijateljske sile. To je velik, vsakodnevni problem, na katerega ne smemo pozabiti. Tiste, ki vam govorijo drugače, vabim, da odpotujejo tja in s prepričajo, kaj se dogaja v tej državi.

Tretja pripomba je, da se je varnostna situacija pomembno poslabšala. Leta 2004 je bilo mogoče hoditi po Kabulu. Danes je Kabul ogromno utrjeno taborišče. Tako zato, ker se nismo naučili lekcij iz operativnega neuspeha na kraju samem in ker uporabljamo samo stare metode, ubiramo pot, ki vodi k ponovitvi takšnega neuspeha.

Kakšne so posledice vsega tega? Pravzaprav menim, da je treba priznati, da smo uničili al Kaido – to je prava ugotovitev – in da se moramo umakniti. Se lahko umaknemo takoj, danes? Ne, ker bi naš umik nedvomno povzročil kaos in ker bi morda povzročil povratek tistih taborov, proti katerim se borimo. Naš umik je zato treba povezati z nekaterimi pogoji.

Prvič, kot pravijo vsi, moramo ključne predati samim Afganistancem; zagotoviti moramo, da je konflikt afganistanski konflikt. Drugič, vzpostaviti je treba dialog z vsemi uporniki, in zapomnite si, da nisem rekel „s Talibani“, ker je beseda „Talibani“ zelo omejujoča. Tretjič, sprejeti je treba socialno raven, ki ni popolna. Ne mislimo, da so naša evropska merila tista merila, ki jih je treba prilagoditi Afganistanu. To moramo sprejeti.

Gospa predsednica, vedno je težje končati vojaško operacijo kot jo začeti, in da bi jo lahko končali, ne smemo pozabiti na prvotni cilj, ki je bil zagotoviti, da se odstrani tabore al Kaide. To je bilo storjeno danes.

Ana Gomes (S&D). – (PT) Svet pravi, da ima situacija v Afganistanu in Pakistanu neposreden vpliv na Evropo. To je pravzaprav glavno sporočilo, ki ga moramo odkrito in pogumno prenesti evropskim državljanom. V zvezi s tem pozdravljam novi akcijski načrt EU za Afganistan in Pakistan, ki vključuje naložbe v velik program za krepitev zmogljivosti na vseh ravneh v afganistanski upravi.

Učinkovito izvajanje tega načrta kot sredstva za poenotenje evropskih prizadevanj v Afganistanu je edini način za prispevek h gradnji države, ki je potrebna za končanje vojne in nerazvitosti. Evropa ne more zapustiti Afganistancem in ni tam zato, ker so tako odločili Američani. Mednarodna vojaška in civilna prisotnost bosta tam potrebni še mnogo let.

Za zaključek, močno obsojam odločitev francoske vlade, da nasilno vrne v domovino Afganistance, ki so pobegnili pred vojno v svoji državi.

Reinhard Bütikofer (Verts/ALE). – (DE) Gospa predsednica, stvar, ki je resnično ne potrebujemo v grenki realnosti v Afganistanu, so domišljavi govori. Ko to govorim, gledam v vašo smer, baronica Ashton. Govorili ste o zavezi držav članic misiji EUPOL za usposabljanje policije. Je to res? Če je, kako to, da tam še vedno nimamo niti 400 policistov? To je kombinacija nepoštenosti in absurdnosti. Smo pošteni v svojih izjavah?

Pred dvema letoma je bilo v evropski *Security Review* navedeno, da majhno število policijskih inštruktorjev vzbuja dvom v resničnost zaveze Evrope. Zakaj ne financiramo usposobljenih policistov, da bi jim preprečili, da se pridružijo gospodarjem vojne ali Talibanom? Ne bi stalo veliko in bilo bi zelo učinkovito. Občutek imam, baronica Ashton, da je Evropa polna veličastnih besed, vendar pa je sramotno, kako majhna in neprimerna so njena dejanja.

Michael Gahler (PPE). – (DE) Gospa predsednica, naslov „novi akcijski načrt za Afganistan in Pakistan“, ki je bil izbran, je ustrezen. Vendar pa se mi zdi, da gre pri tem, kar je bilo predstavljeno, prej za dva ločena akcijska načrta, predstavljena zaporedno.

V osnovi podpiram, kar je bilo povedano o obeh državah. Upam, da smo se v Afganistanu naučili iz preteklih napak in da bomo ustrezno prilagodili naše politike in strukture. Glede Pakistana sem zadovoljen, da se novo politiko smatra za nadaljevanje mojega poročila o opazovanju volitev. Zdi se mi, da je za države, v katerih smo izvedli misije za opazovanje volitev, edino pravilno, da priporočila vključimo v naše posebne politike do teh držav.

Želim si, da bi bila v odzivu Sveta in Komisije na to razpravo skupna strategija jasneje razložena, ker moramo na primer priznati, da imamo v tej regiji tisoče kilometrov dolgo mejo, ki je na nobeni strani ni mogoče ustrezno nadzorovati, saj bo politika, ki jo bomo izvajali na eni strani meje, neposredno vplivala na drugo stran. Kakšne strukture hočemo dejansko vzpostaviti? Kako bomo vzpostavili dialog med afganistansko in

pakistansko vlado? Kako lahko zagotovimo, da bodo naše politike sprejelo lokalno prebivalstvo? To so vprašanja, na katera še vedno potrebujemo odgovore, in upam, da jih bomo dobili.

Ioan Mircea Pașcu (S&D). – Gospa predsednica, akcijski načrt za Afganistan in Pakistan, sprejet oktobra lani, je sam po sebi dober dokument. Njegov cilj je ustvariti pogoje za prenos odgovornosti z mednarodne skupnosti, vključno z EU, na Afganistan, mednarodna skupnost pa bo imela podporno vlogo. Enako nameravajo storiti ZDA v varnostnem sektorju. Upa se, da bo dodatnih 30 000 enot ZDA ustvarilo položaj, v katerem bo mogoče odgovornost prenesti na afganistanske sile do leta 2011, ko se bo začel umik ZDA.

Čeprav imata EU in ZDA podobne cilje, namreč vzpostavitev pogojev, da bo Afganistan prevzel odgovornost za svoje zadeve, je časovni okvir za izpolnitev teh ciljev različen. Do leta 2011 bo treba doseči ustrezno varnost, gradnja države pa bo neizogibno trajala dlje.

Zastavlja se vprašanje: če se ustrezne varnosti bodisi ne doseže do leta 2011 ali pa se poslabša po umiku ZDA, ali bo EU, že vključena v gradnjo, pripravljena prevzeti tudi nalogo zagotavljanja varnosti? Menim, da ne – in potem imamo problem.

Francisco José Millán Mon (PPE). – (ES) Gospa predsednica, veseli me, da je švedsko predsedstvo z akcijskim načrtom okrepilo zavezo Evropske unije stabilnosti in razvoju v Afganistanu. Seveda bi rad vedel več o financiranju tega načrta v zvezi z Afganistanom.

Še en pomemben trenutek za Afganistan bo januarska konferenca v Londonu. Na tej konferenci bomo slišali o zavezah Evropske unije in njenih držav članic. Afganistanska vlada bi nam morala povedati o mnogih obveznostih, ki jih mora sprejeti na področjih kot sta boj proti korupciji in trgovina z drogami. Zelo me vznemirjajo novice v današnjem tisku o včerajšnjem govoru predsednika Karzajja o vprašanju korupcije.

Gospe in gospodje, predsednik Obama je odločitev, da svoj vojaški kontingent poveča za 30 000 enot, sprejel nedavno. Na kratko, Afganistan je v ključni fazi in Združene države in Evropa morajo delati zelo usklajeno.

V Afganistanu ne gre samo za blaginjo in svobodo Afganistancev, ampak tudi stabilnost regije, vključno s tako pomembno državo kot je Pakistan. Glede na nenehno grožnjo, ki jo predstavlja al Kaida, gre tudi za našo varnost, kot je že bilo rečeno.

Kredibilnost Nata in tistega, kar imenujemo zahod, je v veliki meri odvisna tudi od rezultatov v Afganistanu. Ne sme nam spodleteti. Da bi uspeli, moramo podpreti naše državljane, kot je tudi že bilo povedano. Ta podpora je pogojena s preglednostjo in jasnostjo. Pojasniti moramo, da so naši rojaki v Afganistanu v resni nevarnosti, vendar pa moramo poudariti tudi pomen tamkajšnje misije in da neuspeh ni prava izbira. Kot sem povedal, gre za mnoge pomembne dejavnike.

Elmar Brok (PPE). – (DE) Gospa predsednica, afganistanski prijatelj mi je nekoč dejal, da je dobro, da je zahod zavzel Afganistan, da pa si moramo zapomniti, da je vsak, ki je tam ostal več kot eno leto, postal okupator, čeprav je tja sprva prišel kot osvoboditelj. To je bilo leta 2001. Zdaj smo leta 2009 in zgodilo se je točno to.

Talibansko gibanje dejansko upravlja 80 % države, vojaško vodstvo ZDA in tudi evropski obrambni ministri pa pravijo, da te vojne ni mogoče dobiti z vojaškimi sredstvi. Kaj je potem cilj? Države, ki je nimamo pod nadzorom, ni mogoče centralno obrniti k demokraciji in čemur koli drugemu, če ta država nikoli ni bila vodena centralno. Z drugimi besedami, ali se ne bi bilo smiselno osredotočiti na al Kaido in terorizem in se potem umakniti? Na ta vprašanja je treba odgovoriti.

Potrebujemo tudi odgovore na vprašanja, ki jih je povsem upravičeno načel gospod Van Orden v zvezi s povezovanjem tega akcijskega načrta s splošnim strateškim ciljem, londonsko konferenco, načrtom predsednika Obame za Afganistan in tako dalje. So te stvari skladne? Zato je prav in potrebno imeti kombiniran pristop k vprašanju Afganistana in Pakistana in tudi vključiti, kar je bilo povedano v zvezi z Indijo.

Najpomembneje je, da spremljamo notranji razvoj. Ko tuje vojaške sile zapustijo državo, potem ko so usposobile vojake in policiste, ki nimajo svojega cilja, nisem še nikoli doživel, da bi ti vojaki in policisti opustili ideologijo državljanske vojne, ki pa ima cilj. Ta vedno zmaga! To kaže tudi zgodovina, zato sem zelo zaskrbljen, da temu, kar delamo tu, primanjkuje kontinuiranosti. Resnično moramo preučiti, kakšen načrt bi nam omogočil umakniti naše enote na sprejemljiv način in hkrati končati terorizem.

Lara Comi (PPE). – (IT) Gospa predsednica, gospe in gospodje, varnostna situacija v Afganistanu se je nedavno zaradi pomanjkanja popolnega nadzora zelo poslabšala. Velikim delom države vladajo plemenska pravila

in tako ne več nacionalno pravo. Občutek negotovosti se je kljub zavezanosti in nadzoru sil ISAF razširil tudi v večja mesta.

Ker je boj proti terorizmu tesno povezan z dejavnostmi, ki se izvajajo na območju, je jasno, da se ZDA, zavezniške države in Nato ne morejo umakniti. Naša nadaljnja prisotnost in uspeh v Afganistanu sta zelo odvisna od političnega in vojaškega pristopa, ki je skupen na mednarodni ravni in katerega namen je regionalni pristop v Afganistanu in Pakistanu.

V tem smislu novi akcijski načrt Evropske unije predstavlja pomemben korak v krepitevi varnosti in v občutljivem procesu krepitev zmogljivosti, ki zadevata demokratične institucije, človekove pravice in družbeno-gospodarski razvoj znotraj regije.

Janusz Władysław Zemke (S&D). – (PL) Gospa predsednica, menim, da gre akcijski načrt Evropske unije v pravo smer, saj mora naša pomoč zadevati dve področji. Prvo je izboljšanje varnosti. Drugo je izboljšanje pogojev, v katerih živijo ljudje. Rečemo lahko, da bo imel napredek na prvem področju – ki zadeva varnost – pozitiven učinek na pogoje, v katerih živijo ljudje, medtem ko bo napredek na drugem področju – ki zadeva izboljšanje pogojev, v katerih živijo ljudje – povzročil izboljšanje varnosti.

Vendar pa menim, da se moramo nenehno spraševati o učinkovitosti naše pomoči. Po mojem mnenju bi bilo precej učinkoviteje, če bi se lahko zanesli na podporo držav, ki obkrožajo srednjo Azijo. Pozval bi zlasti Evropsko unijo, gospo Ashton in gospo Malmström, da navežeta stik z Rusijo in Tadžikistanom, saj sta to državi, ki bi lahko bili v veliko pomoč, predvsem glede logistike in prevoza zalog za prebivalstvo.

Sajjad Karim (ECR). – Gospa predsednica, danes so teroristični bombni napadi vsakdanji dogodek v Afganistanu in Pakistanu. Tarče napadov so šole, nakupovalna središča, centri mest in celo vojaški štabi.

Pakistanska vojska vsiljivce, ki vdirajo v Pakistan, uspešno potiska nazaj v Afganistan, vendar pa se moram vprašati: od kod ti teroristi nenehno dobivajo svoje orožje? Preveč enostavno je trditi, da je to pakistanska notranja zadeva. Je precej bolj zapleteno.

Ministrica Malmström je povsem upravičeno načela vprašanje regionalnega sodelovanja. Ali bomo z našo novo vlogo v zunanjih zadevah, visoka predstavnica, govorili s sosedami Pakistana in jih spodbudili, naj naredijo vse kar lahko, da Pakistanu pomagajo prebroditi te težke čase?

Res je tudi, da bomo, dokler obstaja medsebojno nezaupanje med Pakistanom in Indijo – in sem velik zagovornik povezovanja teh dveh držav –, dosegli zelo majhen napredek. Dokler ne bomo obravnavali osrednjega vprašanja Kašmirja, se bojim, da ne bomo dosegli veliko napredka.

Ivo Vajgl (ALDE). – (SL) Mislim, da je akcijski program za Afganistan smiseln samo, če bo podčrtal neko našo evropsko politiko, evropski pristop do Afganistana. Mi smo tam do vrata že zabredli in ne moremo se več ravnati samo po tem, kako se odločajo naši veliki zavezniki in nas presenečajo z nekaterimi svojimi strateškimi odločitvami.

Mislim, da je pomembno to, da je v tem akcijskem planu dano jasno prvenstvo civilnim iniciativam. Mislim, da je treba enkrat pokopati ideje o vojaških zmagah. Zmagat se ne da na teritoriju, kjer prebivalstvo smatra vse nas, ki smo tam, da bi pomagali, za okupatorje, talibane pa za tako imenovano oboroženo ljudstvo.

Rad bi se pridružil vsem tistim, ki so poudarjali potrebo po regionalni rešitvi, po involviranju regionalnih držav, ki mejijo na Afganistan, v večji meri. Oni zaupajo ... imajo večje zaupanje pri ljudeh.

Arnaud Danjean (PPE). – (FR) Gospa predsednica, veliko je bilo povedano o akcijskem načrtu za Afganistan. Če govorim zase, obžalujem, da današnje predstavitve niso vsaj malo bolj poudarile povezave med misijo EUPOL in misijo Nata v Afganistanu. To je misija, ki jo moramo izpeljati. Številčne in kakovostne težave, s katerimi se sooča, so v glavnem povezane z Natom, in da bi bili učinkoviti, jih moramo rešiti čim prej. Želel bi si, da bi o tem povedali kaj več.

Moje vprašanje zadeva Pakistan, katerega kronična nestabilnost je, kot vsi vemo, dejavnik v krizi celotne regije in tudi Afganistana. V akcijskem načrtu vidim, da se predvideva sodelovanje s Pakistanom na področju protiterorizma in varnosti. V tej državi obstaja, kot vemo, pomembna ideološka in včasih strukturna in organizacijska povezava med radikalnimi islamskimi gibanji, ki delujejo v Kašmirju in na afganistanski meji. Prepričati sem se želel, da so metode, narava in časovni okvir pomoči, ki jo pripravljamo, ustrezno usklajeni, da bi preprečili izredno negativen in škodljiv učinek te povezave.

Corina Crețu (S&D). – (RO) Že več kot osem let naše države upravljajo človeška življenja, energijo in velika finančna sredstva v državi, ki jo pretresa vojna, v kateri sta že obtičala dva imperija, britanski in sovjetski. Žal so politična in vojaška krepitev vpliva Talibanov, revščina, ki uničuje to državo, položaj žensk, trgovina z opijem in široko razširjena korupcija življenjska dejstva, ki izpostavljajo neuspeh operacij, ki se trenutno odvijajo v Afganistanu.

Menim, da se mora strategija Evropske unije zoperstaviti naraščajoči zmedi in nasilju s krepitvijo vojaške prisotnosti in povečanjem njene učinkovitosti ter tudi s povečanjem prizadevanj za obnovo, razvoj in demokratizacijo v Afganistanu. Povečanje razvojne pomoči v Afganistanu pravzaprav pomeni naložbo v našo varnost. Zato si moramo nadvse prizadevati, da to propadlo državo obdržimo nad vodo, in njenim državljanom zagotoviti minimalno raven fizične in materialne varnosti.

PRESEDSTVO: GOSPOD McMILLAN-SCOTT

podpredsednik

Piotr Borys (PPE). – (PL) Gospod predsednik, položaj v Afganistanu je danes najpomembnejši problem, s katerim se soočajo mednarodne institucije in zdaj, ko je začela veljati Lizbonska pogodba, predvsem Evropska unija. S tem izzivom se ni mogoče soočiti brez treh elementov v naši strategiji: prvič, uspeha zelo ambiciozne, dvoletne vojaške misije, ki se mora končati s porazom al Kaide in sprejetjem dela talibanskega vodstva v vlado. Drugič, stabilnosti v Pakistanu in celotni regiji, vključno z Indijo – to je drugi, ključni izziv –, in tretjič, potrebe po izgradnji civilne družbe. Trideset let vojne je velik problem. Gre za neizobraženo družbo – več kot 90 % ljudi ne zna brati. V zvezi s tem je potrebno veliko socialne pomoči, da bi vzpostavili pravno državo, dobro upravljanje in socialno varstvo.

Povedati želim, da se je danes število otrok, ki v Afganistanu obiskujejo šolo, s 700 000 dvignilo na 7 000 000, v zvezi s tem pa je ena izmed ključnih nalog, s katerimi se bo morala soočiti gospa Ashton, predvsem potreba po učinkoviti finančni pomoči za oblikovanje civilne družbe v Afganistanu.

Martin Ehrenhauser (NI). – (DE) Gospod predsednik, morda mi boste kot člani iranske delegacije dovolili kratko pripombo. Pred časom je Evropski parlament v Bruslju razpravljal z iranskim ambasadorjem v Bruslju. Ko mu je bilo zastavljeno vprašanje, zakaj se je število smrtnih kazni v Iranu štirikrat povečalo, odkar je delo začel opravljati iranski predsednik, je to pripisal povečanju trgovine z drogami v mejni regiji med Iranom in Afganistanom. Omeniti sem vam hotel to izjavo, da bi poleg korupcije v akcijskem načrtu ustrezno obravnavali morda tudi ta problem.

Cecilia Malmström, predsedujoča Svetu. – (SV) Gospod predsednik, Svet je resnično hvaležen za veliko zavezanost, ki jo glede tega vprašanja kaže Evropski parlament. Odgovorila bom na nekatera vaša vprašanja.

Gospod Kasoulides: izhodiščna točka akcijskega načrta je regionalni vidik. Je osrednji vidik. Velik poudarek se namenja dobremu upravljanju, boju proti korupciji in načelom pravne države, in to je delo, ki vodi EU. Na teh področjih bosta Afganistan in Pakistan še dolgo potrebovala našo podporo. Gospod Kasoulides ima prav, ko pravi, da vprašanju drog nismo namenili dovolj pozornosti. Podpiramo prizadevanja, na primer sodelovanje UNIDOC in tehnično pomoč. Ta se morajo nadaljevati. Najpomembneje je seveda podpreti delo afganistanske vlade pri vzpostavljanju večje blaginje in dobrega socialnega upravljanja.

Gospod Arlacchiju bi povedala, da se strinjamo, da dosedanja prizadevanja niso bila dovolj usklajena. To je problem za EU in zato je tako pomembno, da imamo zdaj ta načrt. Tudi švedsko predsedstvo si je jeseni močno prizadevalo pridobiti informacije takšne vrste, o katerih sprašujete – kdo dela kaj in koliko –, in dobiti splošni pregled nad tem, kar se dogaja. Zdaj imamo boljšo predstavbo in se zelo veselimo vašega poročila, ki nam lahko pomaga pri nadaljnjem delu, in tudi sodelovanja z vami in Odborom za zunanje zadeve.

Gospodu Danjeanu bi povedala, da je EUPOL zelo pomemben element v našem sodelovanju in najpomembnejši element za afganistansko vlado v zvezi s civilnim policijskim delom. Izkazalo se je, da tu obstaja zelo močno vodstvo. Kakovosti EUPOL priznavajo vse strani – Afganistanci, ZDA in druge strani. Delovno silo smo okrepili z nadaljnjimi 280 ljudmi v mednarodnem osebju. Obžalujemo, da države članice niso mogle zagotoviti 400 oseb, ki jih potrebujemo, trenutno pa pozivamo k nadaljnjemu prispevanju, ker želimo, da so države članice vključene v to.

Glede na trenutno stanje EUPOL krepi svoje dejavnosti na šestih strateških področjih, na katerih je po našem mnenju mogoče dodati vrednost: policijska obveščevalna služba, preiskovanje kaznivih dejanj, poveljniška struktura v policiji, povezave med policijo in tožilstvi, boj proti korupciji in tudi človekove pravice in enakost.

To so afganistanske prednostne naloge. Nato se bo zdaj vključil v usposabljanje policije s svojo misijo za usposabljanje, zato moramo seveda okrepiti svoje sodelovanje na tem področju.

Nazadnje bi rada povedala, da je akcijski načrt izredno pomemben za omogočanje EU, da svoje vire porabi bolje, na bolj usklajen način. Zdaj se moramo osredotočiti na izvajanje vseh teh dobrih zamisli. To lahko storimo z regionalno perspektivo, z odgovornostjo, ki sta jo prevzeli vladi Afganistana in Pakistana, in z osredotočanjem na svoje politične prednostne naloge, pravno državo, demokracijo in človekove pravice.

EU je ena partnerica. Zelo pomembna partnerica, vendar pa so v regiji še drugi partnerji, s katerimi moramo seveda sodelovati. Veselimo se londonske konference, na kateri bo, upamo, predsednik Karzai predstavil svoj načrt, in veselimo se povečanja naše podpore po tem.

Podpora EU je dolgoročna in trdna in biti mora trajnostna. To je znak, ki ga moramo poslati. Za to bo potreben čas. Biti moramo realni. Pred seboj imamo še ogromno dela. Zato mora biti EU predana. Poslati moramo znak, da smo v tem dolgoročno – nenazadnje zaradi žensk in otrok, kot so omenili mnogi poslanci.

Catherine Ashton, kandidatka za podpredsednico Komisije. – Gospod predsednik, če smem, bom nadaljevala z nekaterimi ključnimi točkami, ki so jih načeli spoštovani poslanci.

Po dogovoru s predsedstvom o vprašanju drog smo si prizadevali razviti celovit odziv, ki resnično združuje vidike razvoja podeželja s socialnimi vprašanji in seveda pravno državo. Boj proti drogam z različnih vidikov je zelo pomemben.

Strinjam se s tem, kar pravijo spoštovani poslanci o pomenu civilnih vprašanj. Pravzaprav smo dosegli pomemben napredek; zaradi tega so bili zaskrbljeni številni poslanci. Samo en primer: leta 2002 je prebivalstvo porabilo 7 % podpore za zdravstveno varstvo; v letu 2009 znaša 58 %. Dam lahko še druge primere; to je samo en, za katerega mislim, da lahko vsekakor pokažemo, kaj delamo in kako učinkovito je to bilo na zadevnem območju. Tudi jaz se strinjam s tem, kar so povedali poslanci kot je gospa Lambert o tem, da je izobraževanje absolutno ključen del tega, kar delamo v smislu podpore za otroke in tudi v smislu usposabljanja za zaposlovanje odraslih.

Skladi: z veseljem lahko povem, da so zelo dobro upravljani. Upravljajo jih ZN ali Svetovna banka in mislim, da spoštovani poslanci prejema poročilo o stanju. Zadnje, ki ga imam tu, nosi datum julij 2009. Za tiste, ki ga niso videli, lahko priskrbimo fotokopije. Z zelo jasnimi podatki kaže, kam gre denar, za kaj se ga porablja in kaj upamo, da bomo s tem dosegli. Vendar pa se strinjam, da moramo biti učinkovitejši. Za to je vedno prostor. Eden izmed izzivov moje vloge je, da združim, kar se dogaja na območju, to naredim skladnejše in poskrbim, da deluje učinkoviteje. Številni kolegi so omenili potrebo po tem, da zagotovimo izpolnjevanje obveznosti glede EUPOL.

Omenjeno je bilo, da moramo sodelovati z Natom; enkrat sem se že sestala z generalnim sekretarjem Nata in sestala sem se tudi z generalom McChrystalom in Richardom Holbrookom ter državno sekretarko Clinton, da bi razpravljali o Afganistanu. V dialogu s pomembnimi in ključnimi partnerji na terenu se že pripravljamo se na londonsko konferenco.

Seveda je bilo zelo pomembno, kar je bilo povedano o regionalnih vidikih. Kot del akcijskega načrta hočemo združiti to regionalno sodelovanje. Delo poteka: zelo praktično delo za razvoj tega, predvsem železniških povezav in trgovinskega sodelovanja in tako dalje. Vendar pa se povsem strinjam. morali bi narediti še več.

Londonska konferenca 28. januarja je naslednji pomemben mejnik in bo načela vprašanja varnosti, upravljanja ter socialnega, gospodarskega in regionalnega razvoja – zelo pomembna vprašanja. Vprašanja, ki sem jih opredelila, so izobraževanje, zdravstvo, gospodarski razvoj, trgovina, pravosodje in človekove pravice, vse to pa so vprašanja, za katera lahko rečem, da imam z njimi veliko izkušenj.

Predsednik. – Razprava je zaključena.

Pisne izjave (člen 149)

Charalampos Angourakis (GUE/NGL), v pisni obliki. – (EL) Novi akcijski načrt EU za Afganistan in Pakistan je oblikovan za izvajanje strateških ambicij EU, da bi imela še dejavnejšo imperialistično vlogo v Afganistanu in Pakistanu ter na celotnem območju. V Pakistanu spodbuja sporazum o prosti trgovini, ki bo omogočil večji vdor monopolov za poenotenje na evropski ravni v južno Azijo. V Afganistanu si prizadeva še bolj stabilizirati svojo prisotnost tako neodvisno, z misijo EUPOL za usposabljanje policistov v Afganistanu, in znotraj Nata, z razvojem evropske policije. Imperialistični notranji boj za del dobička se razplamteva kljub

strategiji sodelovanja z ZDA in Natom. EU si s svežnjem denarja, vrednim 1 milijardo EUR letno, in različnimi „razvojnimi programi“ prizadeva okrepiti položaj evropskega kapitala z ropanjem zasedenega ozemlja države in ustvarjanjem odskočne deske za izkoriščanje narodov in bogastva na ozemlju kot celoti. Sočasno si politika „izvoza demokracije“ prizadeva razširiti podporo demokraciji na imperialistično zavojevalsko strukturo. Ljudje ne smejo izbrati „boljšega imperialista“. Okrepiti morajo svoj boj proti načrtom vseh imperialistov, da bi se otresli jarma okupacije v Afganistanu in na območju kot celoti.

Elena Băsescu (PPE), v pisni obliki. – (RO) Problemi, ki so prizadeli Afganistan in Pakistan, niso omejeni samo na ti dve državi. Zadevajo vse nas. Zaključiti je treba misijo, začeto v Afganistanu. Glede na to Romunija javno preučuje možnost povečanja svoje udeležbe v tej državi, vključno z okrepitevijo usposabljanja vojske in zagotavljanja medicinske in institucionalne podpore. Romunija ima trenutno v Afganistanu 1 020 vojakov, katerih prispevek k zagotavljanju miru in stabilnosti složno cenijo naši zavezniki. Udeleženi moramo biti ne samo na vojaški fronti, ampak tudi pri krepitvi institucij Afganistana z zagotavljanjem upravljanja na lokalni in regionalni ravni, boja proti korupciji in trgovini z drogami, usposabljanja policistov in tehnične pomoči za razvoj kmetijstva. V zvezi s tem bi omenila napoved Catherine Ashton o povečanju sredstev, ki jih Evropska komisija namenja za razvoj v Afganistanu. Ukrepe Evropske unije v Afganistanu in Pakistanu je treba uskladiti. Situaciji v obeh državah sta tesno povezani in je uspeh ene odvisen od uspeha druge. Evropska unija mora nadaljevati svoje partnerstvo s Pakistanom in tej državi pomagati v njenem boju proti ekstremizmu in terorizmu in tudi v zvezi z gospodarskimi odnosi in spodbujanjem človekovih pravic.

Ricardo Cortés Lastra (S&D), v pisni obliki. – (ES) Zagotoviti je treba zadostno mednarodno prisotnost za pomoč pri vzpostavljanju osnovnih pogojev za mir in varnost, da bi omogočili krepitev zmožnosti vlade države, pravne države, boj proti korupciji in spoštovanje človekovih pravic.

Ko govorim o vladi, imam v mislih tudi podnacionalno raven, raven, ki je bližje državljanom, in tudi upravljanje v širšem smislu, ki vključuje vse zainteresirane strani v Afganistanu. Razvoj države in razvoj kmetijstva, infrastrukture in gospodarske strukture nujno zahtevata ozračje miru in stabilnosti in predvsem zaščito državljanov z bojem proti nekaznovanju in pravni negotovosti, ki neposredno vplivata nanje.

Vendar pa se ne sme spregledati vsakodnevnih, nujnih težav, s katerimi se soočajo državljani. Ti problemi niso omejeni na varnost in zadevajo hrano, zdravstvo in izobraževanje. Afganistan bo preživel, in sicer bo preživel zaradi moči in prizadevanj samih Afganistancev. Vendar pa jim moramo pomagati in jim ne smemo prenehati pomagati predčasno, ko pomoč najbolj potrebujejo.

Jaromír Kohlíček (GUE/NGL), v pisni obliki. – (CS) Če kje na svetu obstaja odličen primer nezmožnosti EU, da zavzame neodvisno stališče v zvezi s problemom, ki so ga ustvarile Združene države, potem je to trenutna žalostna situacija v Afganistanu: uničena infrastruktura, več generacij z minimalnimi možnostmi za pridobitev izobrazbe, srednjeveški pogoji v smislu enakosti spolov in globalni standard za popolno korupcijo. To je situacija, ki skupaj s proizvodnjo več kot 70 % svetovne proizvodnje opija in povečano dejavnostjo terorističnih skupin kaže popolno nesposobnost okupacijske sile. Dobro znani primeri nepravilnosti, tudi do izvoljenih predstavnikov, skupaj z nezakonitimi praksami administracije ZDA so ustvarili nestabilno okolje. Nenehno sklicevanje na pomanjkanje spoštovanja človekovega dostojanstva pod sovjetsko okupacijo je jalov poskus prikrivanja trenutne zmede in anarhije. Z več kot dvema milijonoma beguncem v Pakistanu in prepustno mejo med državama so ustvarjeni odlični predpogoji za vdor oboroženih skupin v južne in vzhodne dele države. Pleme Paštun je dolgo živelo na obeh straneh meje, v trenutni zmedi pa je težko ugotoviti, kdo prihaja od kod. Resolucija Evropskega parlamenta iz leta 2008 to situacijo pravilno opisuje, vendar pa je treba povedati, da optimistične izjave niso na mestu. V trenutni situaciji so krepitev vojaške prisotnosti in nadaljnji prenos finančnih sredstev ter odpošiljanje ekip strokovnjakov popolnoma nesmiselni. Situacija se je v zadnjem letu občutno poslabšala, optimistične izjave Evropske komisije pa ne temeljijo na trenutni resničnosti v Afganistanu.

Krzysztof Lisek (PPE), v pisni obliki. – (PL) Nujno je, da ukrepamo glede izboljšanja situacije v Afganistanu. Pomembni so predvsem naslednji ukrepi: usposabljanje policistov, vojaškega osebja, oseb, zaposlenih v pravosodnem sistemu, in učiteljev ter boj proti proizvodnji drog in trgovini z njimi. To bo omogočilo stabilizacijo socialnega sistema v Afganistanu. Nedvomno je potrebno povečati tudi vojaški in policijski kontingent in podvojiti prizadevanja na območjih, ki mejijo na Pakistan, da bi preprečili pretok orožja in drog med obema državama. Splača se že razmišljati o smeri, v katero se mora v prihodnosti razviti afganistansko gospodarstvo, da bodo ljudje lahko opustili pridelavo maka in trgovino z opijem. Če povzamem, vojaške in policijske ukrepe morajo spremljati civilni ukrepi: podpora pri vzpostavitvi struktur države in razvojna pomoč.

10. Belorusija (razprava)

Predsednik. – Naslednja točka sta izjavi Sveta in Komisije o Belorusiji.

Cecilia Malmström, *predsedujoča Svetu.* – (SV) Gospod predsednik, spoštovani poslanci, odnosi EU z Belorusijo ne potekajo brez zapletov. Razpravo bi rada začela s pojasnilom, zakaj je Svet septembra sprejel sklep o odnosih EU z Belorusijo. Vem, da je to vprašanje eno izmed vprašanj, ki zelo zanimajo mnoge poslanece.

Ko smo razpravljali o tem, smo se osredotočili na dva pomembna vidika. Po eni strani je hotela EU poslati jasen znak, da nismo zadovoljni s pomanjkanjem pozitivnega napredka v zadnjih mesecih. Po drugi strani smo hoteli oblikovati naslednje korake v okviru našega dialoga z Belorusijo s ciljem spodbujanja Minska k ukrepanju na številnih področjih.

Menim, da je bil rezultat dobro uravnotežen sklep, ki upošteva te vidike. Ima tri glavne elemente.

Prvič, podaljšujemo sankcije, medtem ko sočasno odpravljamo omejitve potovanja za skoraj vse posameznike. Izjema so štiri osebe, neposredno povezane s političnimi izginotji, in predsednik beloruske osrednje volilne komisije.

Drugič, odprti smo za možnost vizumskih olajšav in sporazumov o ponovnem sprejemu med EU in Belorusijo.

Tretjič, obstaja možnost sporazuma o partnerstvu in sodelovanju med EU in Rusijo. Seveda bi bil za to potreben pozitiven razvoj glede demokracije, človekovih pravic in načel pravne države. Komisija je bila pozvana, naj prične s pripravljalnimi deli na podlagi teh akcijskih načrtov, ki so bili razviti v okviru evropske sosedске politike.

V naših razpravah smo upoštevali dejstvo, da je položaj v Belorusiji boljši kot je bil pred 18 meseci, kljub temu, da je prišlo do nekaterih nazadovanj. Zelo resen primer tega je izključitev študentov z univerze, potem ko so sodelovali v forumu o vzhodnem partnerstvu.

Prehod z avtoritarne družbe na demokracijo je – kot zelo dobro vedo mnogi poslanci tega Parlamenta – postopen proces. Belorusija bo potrebovala čas, na poti pa bo naletela na mnoge ovire. Zato je potrebna naša polna podpora.

Svetovna finančna kriza vsekakor ponuja priložnost za vplivanje. Gospodarstvo Belorusije je na kolenih, Rusija pa ni več pripravljena prevzemati obveznosti države. V energetske sektorju so nizke cene plina samo še spomin.

Ali lahko potem izkoristimo to situacijo za spodbujanje Belorusije, naj ubere drugo pot? Ne obstaja druga pot kot dialog. Pripomoči moramo h krepitvi previdnega gibanja proti večji odprtosti. Preučiti moramo, kako učinkovita je naša politika sankcij. Lanskoletna odločitev o odpravi vizumskih omejitev, potem ko je Minsk avgusta 2008 izpustil zadnjega zapornika, je pripomogla k napredku v našem dialogu.

Uporaba sankcij je pomemben način, na katerega lahko Evropska unija izvaja pritisk. Sočasno je Komisija sprejela številne ukrepe, namenjene sodelovanju z Belorusijo, in država je del vzhodnega partnerstva. Tudi naša podpora Belorusije znotraj Mednarodnega denarnega sklada je bila pozitiven korak.

Določili smo pogoje, zdaj pa moramo nadaljevati razumno in preudarno. Odločitev o podaljšanju odložitve seznama prepovedi izdaje vizumov je poslala znak, da mislimo resno z nagrajevanjem pozitivnih korakov. Če se bodo zadeve odvijale v tej smeri, lahko gremo korak dlje.

Trenutno se razprave osredotočajo na dve možni alternativni. Ena je razvoj formalnega sporazuma, druga pa možnost vizumskih olajšav in sporazumov o ponovnem sprejemu. Stališče Sveta je položilo temelje za natančnejšo preučitev teh vprašanj.

Sporazum o partnerstvu in sodelovanju bi lahko imel za posledico nov način formalizacije odnosov med EU in Belorusijo. Gre za združevanje pogojenosti z našimi različnimi sredstvi za izvajanje pritiska znotraj okvira pravno zavezujočega sporazuma. Sporazum o partnerstvu in sodelovanju bi Belorusiji omogočil tudi popolno udeležbo v dvostranskem elementu vzhodnega partnerstva.

Kjer gre za vizumske olajšave, je cilj te nameniti navadnim ljudem, splošni javnosti, namesto politični eliti. Spodbujanje stikov med civilno družbo in državljani Belorusije in EU bo predstavljalo pomembno priložnost. Postane lahko ključni dejavnik pri odpiranju beloruske kulture in vplivanju nanjo. Je povsem v skladu s cilji vzhodnega partnerstva.

Vizumske olajšave so povezane s ponovnim sprejemom. To ne bi smel biti velik problem, saj je Belorusija pokazala svojo zmožnost za sodelovanje v zadevah, ki so povezane z mejnim nadzorom.

Belorusija je na pomembnem mestu na vzhodni meji EU. Zato smo zainteresirani za posodobitev in razvoj Belorusije ter za to, da postane demokratična, svobodna država. Demokratične sosednje države so temelj naše varnostne strategije.

Prizadevati si moramo za vcepljanje svojih vrednot – kot so demokracija, tržno gospodarstvo in spoštovanje človekovih pravic – v Belorusijo. Tu obstaja jasna vzporednica s tem, kako razvijamo partnerstva s številnimi državami na vzhodu in tudi na jugu.

Zaključiti želim s tem, da poudarim, da moramo vsekakor postaviti zelo jasne pogoje v svojih odnosih z Belorusijo. Država se mora pomikati naprej. Represivne politike predsednika Lukašenka morata nadomestiti večja demokracija in večja strpnost. Spoštovati je treba načela pravne države. To je sporočilo, ki ga pošiljamo v vseh dvostranskih stikih, ki se odvijajo med državami članicami in Belorusijo.

Dialog je bistvenega pomena, če naj naše zahteve prinesejo rezultate. Zato smo v Svetu pozdravili tudi okrepitev stikov, namenjenih pospešitvi prehoda na demokracijo. Še naprej bomo razvijali našo podporo demokratičnemu gibanju in civilni družbi, ki si v Belorusiji prizadevata za reformo in evropsko povezovanje. Zelo smo hvaležni za pomembno podporo in zavezanost, ki ju je pri tem delu pokazal Evropski parlament.

Benita Ferrero-Waldner, članica Komisije. – Gospod predsednik, dragi kolegi, predsednik Sveta, spoštovani poslanci, v zadovoljstvo mi je danes z vami razpravljati o zelo pomembnem, toda tudi zelo zahtevnem odnosu z Belorusijo. Menim, da je pomemben, saj Belorusija leži na sečišču naše celine; in je zahteven, ker lastna izbira Belorusije glede njene prihodnosti in njenih odnosov z EU ostaja nejasna. Ugotoviti je še treba, kakšni bodo, zato bomo morali še naprej sodelovati.

V zadnjih dveh letih si je Evropska unija prizadevala za postopno sodelovanje z Belorusijo in za spodbujanje nadaljnjih reform, ki bi temeljile na, reči moram, skromnih ukrepih, sprejetih doslej. Prepričana sem, da bo najbolj produktiven pristop k Belorusiji temeljil na pragmatizmu. Naše sodelovanje s to državo mora odražati pozitivne korake Belorusije, vendar pa moramo pokazati vsaj malo prožnosti.

Jasno smo pokazali, da bi si želeli Belorusijo imeti za polnopravno udeleženko v evropski sosedski politiki in da je mogoče dvostransko razsežnost evropskega partnerstva odpreti Belorusiji, če s trajnostnim ukrepanjem pokaže svojo željo po nepovratnih ukrepih na poti k demokratični reformi.

Medtem smo svojo dobro voljo pokazali na številne pomembne načine. Številni obiski EU na visoki ravni letos v Belorusiji so pomagali okrepiti politično izmenjavo. Junija 2009 smo začeli dialog o vprašanju človekovih pravic. Komisija je udeležena v naraščajočem številu tehničnih dialogov z Belorusijo o vprašanih skupnega interesa.

Prejšnji mesec, na primer, se je Svet za zunanje odnose odločil, da bo zaradi pomanjkanja vidnega napredka na področju človekovih pravic in temeljnih svoboščin podaljšal obstoječe omejevalne ukrepe, namreč prepoved izdaje vizumov in zamrznitev sredstev, do oktobra 2010.

Toda da bi spodbudil demokratičen napredek, je Svet podaljšal tudi začasno prekinitev omejevalnih ukrepov. Svet pa je sprejel tudi dodatni dve odločitvi, da bi Belorusijo spodbudil k nadaljevanju v smeri reform. Toplo pozdravljam dejstvo, da se lahko Komisija zdaj začne ukvarjati z vprašanjem vizumskih olajšav in akcijskim načrtom ESP v senci „skupnim vmesnim načrtom“. Ti koraki predstavljajo spodbudo v smeri demokracije v Belorusiji, ki jo bo po mojem prepričanju dobro razumela vlada na eni strani ter predvsem ljudstvo na drugi strani.

Skupni vmesni načrt bodo razvili tako oblasti kot civilna družba v Belorusiji in upam, da bo odprl vrata globljemu dialogu z Belorusijo, tudi o kočljivih političnih vprašanjih.

Moje službe pripravljajo priporočila, da se dogovorijo smernice o vizumskih olajšavah in sporazumih o ponovnem sprejemu. Vizumske olajšave so prednostna naloga beloruskega ljudstva in želim si, da bi več Belorusov obiskalo Evropsko unijo, da bi svobodno potovali, študirali in poslovali. Toda končna odločitev o pogajalskih smernicah bo seveda v rokah Sveta.

Poleg tega je Komisija pripravljena povečati dodeljeno finančno pomoč Belorusiji za obdobje 2010–2013. Predlagali smo paket makrofinančne pomoči v višini 200 milijonov EUR, za kar naprošamo Parlament za soglasje. Komisija podpira zamisel, da bi EIB vključila Belorusijo v svoj novi mandat. Resnično upam, da se bo to odvijalo naprej.

Toda če se želi Belorusija približati EU, je jasno, da mora to pokazati skozi svoja dejanja. Narediti mora konec političnim zapornikom in politično motiviranemu preganjanju. Reforma volilne zakonodaje v skladu s priporočili OVSE/ODIHR je nujno potrebna. Svoboda tiska, svoboda govora in zbiranja mora biti omogočena in mora postati norma. Evropska unija tudi spodbuja Belorusijo, da ukine ali razglasi moratorij na smrtno kazen. Pozivamo k boljšim pogojem za nevladne organizacije, civilno družbo in borce za človekove pravice. Vsi ti ukrepi lahko pripomorejo k pospeševanju razvoja tesnejšega partnerstva med Belorusijo in Evropsko unijo.

Če sklenem, naša ponudba Belorusiji je jasna. Evropska unija je pripravljena tesneje sodelovati z Minskom ter podpreti njegov političen in gospodarski razvoj. Toda pozdravili bi pomembnejše pozitivne korake beloruskega vodstva, ki bi nam omogočili, da razvijemo naš odnos, kot ga razvijamo z drugimi vzhodnimi partnericami, če odigrajo svojo vlogo.

Jacek Protasiewicz, v imenu skupine PPE. – Gospod predsednik, zakaj je moja politična skupina zahtevala resolucijo po razpravi? Ne le zato, da bi izrazili našo podporo odločitvi Sveta – ki je modra in ustrezna odločitev ter se strinjam z obema vašima trditvama –, temveč je glavni razlog vse večje zatiranje, ki se v Belorusiji dogaja zadnje čase. Resolucija se bo nanašala na vse te primere in če bo kateri izpuščen med sestavljanjem resolucije, ste lahko prepričani, da bo predlagan kot sprememba, bodisi jih bo predlagala EPP v pisni obliki ali pa jaz v ustni obliki jutri.

Še eno vprašanje so mediji razkrili ravno danes, namreč nov osnutek zakona, ki ga je pripravil Aleksander Lukašenko, da bi povsem nadziral internet, kot na Kitajskem ali celo v Severni Koreji. Mislim, da moramo tudi to obravnavati.

Zakaj se te zadeve dogajajo v Belorusiji? Moje osebno mnenje je, da so deloma za to krivi nepremišljeni – recimo nespametni – obiski predsednika vlade Silvia Berlusconija, ki se je sestal z Aleksandrom Lukašenkam in ga hvalil kot demokratično izvoljenega vodjo, ni pa našel časa, da bi se sestal z opozicijo, pa tudi predsednik Litve, ki je malo pred tem povabil Lukašenka v Litvo, po mojem mnenju nepremišljeno.

Dovolite mi, da na koncu omenim jutranji govor Sergeja Kovaleva, ki je citiral Saharova, ko je dejal, da bi moral zahodni svet nuditi in zahtevati. To je vprašanje. Belorusiji moramo ponuditi tesno sodelovanje, vendar moramo od beloruskih organov zahtevati dejanski napredek na področju človekovih pravic, demokracije in svobode.

Kristian Vigenin, v imenu skupine S&D. – (BG) Ministrica, komisarka, moram se strinjati z oceno, da je Belorusija težavna partnerica za Evropsko unijo.

Vendar ne moremo podpreti pristopa, ki sta ga sprejela Komisija in Svet v zvezi s to državo lansko leto. Ta pristop, temelječ na postopnem odpiranju vrat Belorusiji, povezan z ustreznimi odločitvami beloruskih organov, se nam ne zdi najboljši način, da ta država postopoma postane demokratična država ali se temu vsaj čim bolj približa po naših merilih.

Želimo, da bi bili ukrepi, ki jih sprejemata Evropska komisija in Svet, vsebinsko nekoliko bogatejši kot tudi, da bi bil malce večji poudarek na samih državljanih Belorusije, saj se na ta način lahko državljane pripravi, da se zberejo na shodu za namen, ki ga poskušamo podpreti v dialogu z beloruskimi organi, to je demokratizacija, odprtost ter svobodne in demokratične volitve. V Evropi današnjega dne je nepredstavljivo, da ta proces ni mogoč v evropski državi.

Tudi težave z vzhodnim partnerstvom so povezane s tem vprašanjem. Veste, da Evropski parlament ne goji uradnih odnosov z beloruskim parlamentom, ker menimo, da poslanci v Belorusiji niso izvoljeni na poštenih in demokratičnih volitvah, kar pomeni, da njihov parlament ne more biti naš uradni partner.

S tem je povezana tudi skorajšnja ustanovitev parlamentarne skupščine vzhodnega partnerstva, ki se sooča z nekaterimi težavami. Toda skupaj s Komisijo in Svetom si bomo prizadevali za izpolnjevanje skupne strategije, da bomo tudi na parlamentarni ravni pripravljeni uvesti ustrezne ukrepe za Belorusijo, če bodo Belorusi izvedli svoje ukrepe in izpolnili zahteve, ki smo jim jih postavili.

V zvezi s tem pozivam Evropski parlament, Evropsko komisijo in Svet, da si skupno prizadevajo in se tako izognejo samostojnim ukrepom, kot jih uvaja predsednik vlade Berlusconi in ki lahko škodijo splošnemu cilju in dodatno spodbudijo Lukašenka. Temu se je treba izogniti.

Ivars Godmanis, v imenu skupine ALDE. – Gospod predsednik, rad bi predložil še en predlog, saj so odnosi med Parlamentom in oblastmi sicer zamrznjeni, imamo pa odnose z opozicijo. Predlagam, da se organizira

konferenca v Latviji ali kje drugje, ki se je bodo udeležile oblasti in opozicija. Teme konference bi bile, prvič: energija, varnost, gospodarstvo, problem tranzita, ki je zelo pomemben v Belorusiji, pa tudi za EU; drugič: vprašanje glede vizuma, sosedska vprašanja glede državljanov; tretjič: težave z demokratičnimi razmerami, težave s strankami in človekove pravice; ter četrtič: realen pogled z beloruske strani – kako vidijo vzhodno partnerstvo v bližnji prihodnosti. V končni fazi mislim, da je to eden od načinov, s katerim lahko oddaljimo zamrznjeno stanje, ki dejansko obstaja. To mora biti dvosmerna ulica, saj enosmerna ne bo uspešna.

Werner Schulz, v imenu skupine Verts/ALE. – (DE) Gospod predsednik, gospe in gospodje, pred približno dvema tednoma je italijanski predsednik vlade postal prvi zahodni voditelj države, ki je po dolgih letih obiskal Belorusijo. Hvalil je delo in politike predsednika Lukašenka in dejal, da je visoka udeležba na volitvah izraz velikega občudovanja in naklonjenosti ljudstva njihovu predsedniku. Na žalost je pozabil obiskati opozicijo, kar bi bilo sicer običajno. Posledično ni bilo priznано, da so bili izvedeni ukrepi za liberalizacijo v Belorusiji, temveč je odnos do opozicije postal manj strpen. Prišlo je do zatiranja, pa tudi do prerivanja, prepiranja in podobno.

Tudi zato smo vložili to resolucijo danes, da bi razjasnili, katero oblast in pristope civilne družbe podpiramo, in pojasnili dejstvo, da bomo o partnerstvu – ki je zaenkrat seveda še zamrznjeno – lahko govorili, ko bomo lahko nadaljevali s popolnim dialogom o človekovih pravicah z Belorusijo. To pomeni svobodo govora, svobodo izražanja, svobodo opozicije do dela, dopuščanje opozicijskih strank in tako dalje. Mislimo, da je to pomembno in da mora opredeljevati naše partnerstvo v prihodnosti. Upamo, da bo Evropska unija pri tem našla skupno pot in da bo prihodnji visoki predstavnik vložil veliko truda v njeno spodbujanje.

Valdemar Tomaševski, v imenu skupine ECR. – (LT) Gospod predsednik, Belorusija, srednjeevropska država, je zgodovinska zibelka Velikega vojvodstva Litve. Vojvodstvo je branilo vrednote zahodne civilizacije na svojem severnovzhodnem obrobju. Zato je dobro, da sklepi Sveta z dne 17. novembra letos omogočajo nove priložnosti za dialog kot tudi večje sodelovanje med Evropsko unijo in Belorusijo.

Toda preiti moramo od besed in gest k nečemu konkretnemu. Začnimo z odnosi med ljudmi. Te odnose je treba okrepiti, tako da se Belorusijo vključi v procese na evropski in regionalni ravni. Komisijo pozivam, da hitro pripravi priporočila o direktivah za poenostavitev režimov vizumov in o popolni odpravi režima vizumov v 50-kilometrskem obmejnem območju. Ljudje v središču Evrope morajo imeti pravico in možnost, da se prosto gibljejo na obe strani.

Jiří Maštálka, v imenu skupine GUE/NGL. – (CS) Temeljito sem prebral osnutke resolucij o zadevnem vprašanju in z zanimanjem poslušal razpravo. Rekel bi, da je namen večine predloženih osnutkov uvesti pozitivno spremembo v sicer hladne odnose med EU in Belorusijo. Projekt vzhodnega partnerstva se mi zdi dobra priložnost, da v veliki meri izboljšamo naše odnose. Najprej bi rad poudaril, da na gospodarskem področju prevladuje pragmatičen pristop, vendar to ne more biti zgolj enostranski proces. Tudi EU se mora odpreti za belorusko blago in storitve. Drugič, po mojem mnenju je nujno, da se hitro sprostijo finančni viri za Belorusijo v okviru vzhodnega partnerstva. Tretjič, k dialogu lahko pripomore sprostitev vizumske politike EU. Četrtič, več podpore moramo zagotoviti okoljskemu vidiku našega sodelovanja. Vsi vemo, da je Belorusija utrpela črnbilsko nesrečo in naša pomoč bo več kot dobrodošla. Čeprav poznam zgodovinske in politične okoliščine Belorusije, trdno verjamem, da je prišel čas, da se Belorusija pridruži tistim državam, ki so prepovedale smrtno kazen.

Fiorello Provera, v imenu skupine EFD. – (IT) Gospod predsednik, gospe in gospodje, v odgovor prejšnjemu govorniku bi rad ponovno poudaril, da ima vsak voditelj države ali vlade pravico obiskati vlade v Evropi ali zunaj nje, pod pogojem, da je to v skladu z željami Sveta. Zato me preventivna cenzura italijanskega predsednika vlade zelo moti.

Toda če se vrnem k obravnavani zadevi, s podpisom evropskega partnerstva je Belorusija dokazala, da se je pripravljena pridružiti Evropi na poti h gospodarskemu razvoju in reformi. Komisija je opazila določen napredek v Belorusiji, na primer izpustitev političnih zapornikov, reforma volilnega zakonika in možnost izdaje določenih opozicijskih časopisov, resda pod vladnim nadzorom. To ne pomeni vsesplošno razširjene demokracije, vsekakor pa gre za prehod iz preteklosti.

Evropska unija ima torej na izbiro, da spodbuja reformo prek dialoga v okviru vzhodnega partnerstva in Euronesta ter obenem še naprej spremlja dosežene rezultate in sprejete ukrepe. Zato se strinjam, da bi moral biti gospod Vigenin zadolžen za doseg sporazuma z Minskom glede zadovoljivega zastopanja na skupščini Euronesta, ki ni omejeno samo na civilno družbo, temveč zajema tudi poslance beloruskega parlamenta.

To bi nam omogočilo dialog z nosilci političnih odločitev o temah, ki vključujejo človekove pravice, in vzpostavitev komunikacijskega kanala z vlado, da bi podprli proces reforme. Tako ne bi imeli nobenega izgovora, da ne odgovorijo ali da posredujejo nezadovoljive odgovore.

Peter Šťastný (PPE). – (SK) EU in Evropski parlament morata Belorusiji nameniti več pozornosti. Vsekakor se strinjam, da ponudimo pomoč, dokler je odgovor na drugi strani natančno merljiv in ustrezen. Toda v naših zahtevah moramo biti načelni. To bo koristilo demokraciji, dobrim odnosom med EU in Belorusijo ter nedvomno državljanom te države.

Zato pozdravljam povabilo Belorusiji, da se pridruži skupni parlamentarni skupščini Euronest pod jasnim pogojem glede delegacije v sestavi 5+5, ki jo Evropski parlament močno podpira. Po drugi strani je groba kršitev načela o uradnih obiskih predstavnikov članic EU obžalovanja vredna. Eno izmed takih načel, ki velja za uradni obisk v Belorusiji, je srečanje z opozicijo. Točno to načelo je bilo očitno kršeno, ko se voditelj vplivne države članice EU na svojem nedavnem obisku ni sestal z opozicijo. Takšno vedenje izničuje naš trud, škodi dobremu imenu Evropske unije in njenih institucij ter vsekakor ne pripomore h krepitvi demokracije v Belorusiji.

Justas Vincas Paleckis (S&D). – (LT) Šest let, kar sem v Evropskem parlamentu, že trdim, in pri tem vztrajam, da bo Evropska unija naredila najboljše za državljane Belorusije in EU, zlasti tiste, ki živijo v sosednjih državah, ne z izvajanjem sankcij ali omejitev, temveč z odpiranjem vrat čim bolj široko sodelovanju med ljudmi, zlasti mladimi, in s tesnejšimi povezavami na poslovnem, kulturnem, znanstvenem in drugih področjih.

Zelo dobro je, da si Bruselj drugo zaporedno leto pragmatično prizadeva za spremembo s približevanjem Belorusiji in njenemu ljudstvu. Da, ta politika bo še obrodila vse pričakovane pozitivne rezultate, vrnitev v preteklost pa bi bila zares napaka. Zato podpiram ukrepe Sveta in Komisije, predvsem v zvezi z akcijskim načrtom za Belorusijo.

Ko so se pred dvema letoma nove države EU pridružile Schengenskemu sporazumu, se je preostanek berlinskega zidu, če se izrazim metaforično, premaknil na vzhod. Pred tem so lahko prebivalci Litve, Latvije, Poljske in Belorusije, pogosto v sorodstvenih vezeh, potovali drug k drugemu brez vsakršnih davkov, medtem ko morajo zdaj Belorusi plačati skoraj polovico mesečne plače za schengenski vizum. Takšne birokratske in finančne ovire je treba čim prej odpraviti. Po drugi strani pa ukrepi Minska, ki zadržujejo sporazum z Litvo in drugimi državami o lažjem prehodu prebivalcev iz obmejnih regij, mečejo senco dvoma na dobre namene oblasti.

Ankete kažejo, da v Belorusiji okoli 30 % prebivalcev podpira boljše odnose z Evropsko unijo. Po drugi strani pa 28 % želi boljše odnose z Rusijo. To ni protislovno. Evropska unija zares ne želi ločiti Belorusije od Rusije ali ju narediti za vzajemni sovražnici. Reform ne potrebuje zahod, temveč sami Belorusi.

Dinamična posodobitev gospodarstva in sodelovanje v politiki vzhodnega partnerstva lahko pomagata izpolniti to nalogo.

Paweł Robert Kowal (ECR). – (PL) Gospod predsednik, med poslušanjem naše razprave sem imel občutek, da premalo povemo o našem glavnem cilju, namreč svobodnih volitvah v Belorusiji. Temu moramo vedno posvetiti pozornost. Poslanci Evropskega parlamenta so bili izvoljeni na demokratičnih volitvah v svojih državah, zato tega glavnega cilja ne smemo spregledati.

Prepričan sem, da številni ljudje tako v opoziciji kot vladnih taborih čakajo, da bomo govorili o svobodnih volitvah. Tudi oni čakajo na ta signal. To vem iz lastnih izkušenj. Zaslužijo si jasen in preprost odgovor. Borimo se, da bi imela Belorusija svobodne volitve in da bi bila svobodna partnerica v Evropi. Včeraj smo uspeli dobiti izjavo gospe Ferrero-Waldner o Sarkozyjevem načrtu, za katero se ji zahvaljujem.

Danes imam drugo zamisel. Rad bi, da bi dala gospa Ferrero-Waldner jasno izjavo, da do svobodnih volitev v Belorusiji ne bo nobenih političnih stikov s to državo na področjih, za katere je odgovorna, razen opozicije, ki je ta izključitev ne bo zadevala. Prosim, povejte to javno. Zelo vam bomo hvaležni za to. To bo božično darilo za nas.

Bastiaan Belder (EFD). – (NL) Gospod predsednik, na začetku letošnjega leta, natančneje 14. januarja, sem imel čast sodelovati v razpravi, na kateri je bil prisotna tudi komisarka Ferrero-Waldner. Ob koncu parlamentarnega leta je običajno preveriti, ali so bile kakšne bistvene spremembe v odnosih med EU in Belorusijo; po mojem mnenju je bil za leto 2009 značilen *status quo* med Minskom in Brusljem. Kakšne zaključke naj evropske institucije potegnejo iz tega? Kot prvo, ostaja nevarnost, da bo režim predsednika Lukašenka v Belorusiji preprosto še naprej omahoval med Moskvo in Brusljem ali pa med zaigranim

povezovanjem z Rusijo in zaigranim zблиževanjem z Evropsko unijo. Na eni strani je gospodarska afektivnost Evrope, na drugi strani pa želja beloruske politične elite, da utrdi svojo moč. Zadnje spremembe v položaju na političnem vrhu v Minsku kažejo na trše poteze.

Evropska unija mora uporabiti uravnoteženo strategijo, da izkoristi priložnost in postopoma spremeni miselnost prebivalstva in elite, priložnost, ki izhaja iz dialoga in struktur sodelovanja, ki so zdaj vzpostavljene, skupaj s svetovno gospodarsko krizo, kar tudi priganja vlado Lukašenka k ukrepanju.

Na kratko, vse evropske institucije morajo stopiti v stik z vsemi beloruskimi ciljnim skupinami, vključno z državnimi oblastmi, opozicijskimi silami, civilno družbo in celo civilnim prebivalstvom. Seveda si bo Evropski parlament prizadeval za trajen stik z beloruskim parlamentom.

Konrad Szymański (ECR). – (PL) Poskus odmrznitve odnosov med Unijo in Belorusijo še naprej daje dvomne rezultate. Političen pritisk Evropske unije je torej nujen pogoj za vzdrževanje zelo šibko začrtane smeri sprememb v Minsku. Odpiranje kanalov za komunikacijo z oblastmi mora iti z roko v roki z zavrnitvijo nedemokratskega parlamenta v Minsku. Moramo pa tudi dosledno skrbeti, da se Belorusi ne čutijo zavržene, zato je nepremišljena opustitev srečanj s predstavniki opozicije izjemno neodgovorna.

Minsk mora videti, da ima naša politika en cilj – demokracijo v Belorusiji. Politične spremembe bodo možne le, če Belorusom zagotovimo dostop do neodvisnih informacij. Projekt, ki pa danes terja našo podporo, je predvsem televizijska postaja Belsat, ki dve leti oddaja program samo v beloruščini in nudi dostop do necenzuriranih informacij o razmerah v državi ter vzbuja vse večje zanimanje med Belorusi.

Paul Rübig (PPE). – (DE) Gospod predsednik, gospa Malmström, komisarka, zelo zadovoljen sem, ker je gospa Ferrero-Waldner kot naša komisarka vedno podpirala demokracijo in tržno gospodarstvo ter postavila nove standarde v zvezi s tem v Belorusiji. V povezavi s tem bi se ji rad iskreno zahvalil za njeno delo v funkciji komisarke za zunanje odnose in evropsko sosedsko politiko ter ji želim vse najboljše v prihodnosti.

Marek Siwiec (S&D). – (PL) Gospod predsednik, znašli smo se v situaciji, ki kaže na nekakšno shizofrenijo v naših stikih z Belorusijo. Evropski voditelji namreč govorijo s predsednikom in belorusko vlado, ki zastopa beloruski parlament in politični sistem. To je dobro. Vendar ne želimo govoriti s parlamentom, ki je bil izvoljen na slabo vodenih volitvah, ki niso bile ne svobodne ne pregledne, saj imamo svoja načela. Ta shizofrenija se mora enkrat končati in to je treba jasno povedati.

Trenutek, ko moramo vsekakor povedati, kakšna je naša politika do Belorusije, je na lokalnih volitvah naslednje leto. Te volitve bodo potekale bodisi v skladu s standardi, ki jih sprejemamo, in bodo predstavljale precejšnjo odprtost ali pa ne bodo potekale tako in bomo preprosto morali nehati razmišljati o odprtosti s strani Belorusije, ker bo očitno, da gospod Lukašenko ve, kaj hoče, medtem ko mi dejansko ne vemo, kaj hočemo.

Kar pa se tiče gospoda Berlusconi, je razkril veliko o sebi, saj če je zanj idealno vodstvo to, kar počne Lukašenko, če je to vzor vodstva, ki nanj naredi vtis, lahko le prekrizamo roke in izrazimo obžalovanje, da je tak voditelj med 27 voditelji držav Evropske unije.

Charles Tannock (ECR). – Gospod predsednik, EU že dolgo opazuje Belorusijo in pomembno je, da se z njo ukvarja, saj ta srednje velika evropska država postaja vse bolj izolirana po lastni volji in se spreminja v nekakšno Kubo Evrope. Predsednik Lukašenko, ki je v bistvu tip *Homo sovieticus*, pa povsem razume, za kaj gre pri politiki moči, zato moramo imeti med EU in Belorusijo razumno trgovino ter politične stike in odnose. Zato se strinjam, da je treba ciljne sankcije sčasoma ukinili ter sporazum o partnerstvu in sodelovanju sčasoma ratificirati.

Po dolgih letih, v katerih je EU izolirala Belorusijo, se zdaj strinjam, da je pragmatičen pristop palice in korenčka pravilen. Pospešiti moramo stike z belorusko civilno družbo, poceniti vizumsko ureditev ter Belorusiji dodeliti status opazovalke v skupščini Euronest kot tudi dostop do programov vzhodnega partnerstva.

Naredili smo velikodušen prvi korak in zdaj pozivam Minsk, da nam pride na pol poti, tako da izboljša stanje na področju človekovih pravic in demokracije.

Andreas Mölzer (NI). – (DE) Gospod predsednik, politika Evropske unije do Belorusije je vsekakor primer pametne sosedske politike. V tem pogledu se moramo zahvaliti odhajajoči komisarki, gospe Ferrero-Waldner, za njeno uspešno delo.

Belorusijo mora Evropska unija vsekakor podpreti v njenem postopku reforme in tudi demokratizaciji. Vendar Evropska unija in njene države članice ne smejo biti tako arogantne in misliti, da morajo biti njihovi demokratični standardi vzor za ves preostali svet.

Nekaj je gotovo, kar zadeva Belorusijo: če želimo, da bodo naši odnosi z Rusijo uspešni, bomo neke morali spoštovati tudi zgodovinske in geopolitične interese Kremlja. To je najbrž najbolj občutljivo vprašanje v povezavi z evropsko politiko do Belorusije.

Filip Kaczmarek (PPE). – (PL) Tu se je govorilo o tem, da je potrebna izmenjava mladih in kulture med Unijo in Belorusijo. Bojim se, da bo to zelo težko. Ime Tatiane Szapučko, govornice opozicijske organizacije Mlada fronta, je bilo 3. decembra črtano s seznama študentov Pravne fakultete Beloruske državne univerze. Zakaj je bilo njeno ime črtano? Ker je sodelovala v forumu o vzhodnem partnerstvu v Bruslju. Organi univerze so bili mnenja, da je odšla tja brez njihovega soglasja, in so jo zato izključili iz univerze.

Za žensko v Belorusiji to morda ni tako nevarno, za moške, ki so izključeni iz univerze v Belorusiji, pa so lahko posledice mnogo bolj boleče, saj se služenje vojaškega roka tam šteje za kazen, kot nadomestilo za zapor. Mlade vojake, kot sta Franek Wiczorka, vodja mladinske organizacije Beloruska mladinska fronta, in Ivan Szyła, tudi iz organizacije Mlada fronta, preganjajo med služenjem vojaškega roka, saj sta odrezana od dostopa do informacij in to se šteje za kazen. Proti temu se moramo boriti in podpreti tiste, ki so kaznovani na ta način.

Cecilia Malmström, predsedujoča Svetu. – Gospod predsednik, komisarka, poslanci, mislim, da je izjemno koristno, da imamo pri pristopu do Belorusije tako močno podporo med vsemi evropskimi institucijami.

Res je zelo težavna partnerica, vendar je naša sosedna država, s katero si delimo meje. Nekatere države tu so tesno in prek zgodovine povezane z ljudmi tam, zato si moramo po najboljših močeh prizadevati, da podpremo razvoj v smeri demokracije, človekovih pravic, načela pravne države in tržnega gospodarstva.

Skrbijo nas nekateri protiudarci zadnje čase, na primer izključitev mlade študentke. Švedsko predsedstvo se je v Minsku odzvalo zelo odločno in dalo veliko izjav: gre seveda za nekaj, kar grajamo in se ne bi smelo zgoditi.

V tem letu smo imeli veliko stikov s civilno družbo. Pred vsega nekaj tedni je bila v Bruslju konferenca s civilno družbo. Osebnost sem se s sestala s predstavniki opozicije v Stockholmu pred nekaj tedni in neprestano potekajo prizadevanja za vzpostavitev povezave s civilno družbo in opozicijo. Resda so šibke, vendar obstajajo in potrebujejo našo podporo; in ta podpora se bo nadaljevala.

Mislim, da je zamisel gospoda Godmanisa o konferenci zelo zanimiva. Vsekakor si zasluži, da raziščemo, ali lahko dosežemo napredek.

Upam, da bo uspel ta dvojni pristop k Belorusiji – mislim, da ga je gospod Tannock poimenoval „palica in korenček“. Kaže, da smo dejansko predani, iztegnili smo roke. Gospodu Lukašenku in beloruskemu režimu lahko pokažemo, da če se giblješ proti demokraciji, če se giblješ proti spoštovanju mednarodnih vrednot, imaš na voljo še eno pot. Na voljo je pot proti evropskemu povezovanju, na voljo je pot proti sodelovanju z Evropsko unijo, proti vizumskim olajšavam in poglobitvi evropskega partnerstva.

Zdaj je na njih, da odgovorijo. Podali smo jim roko in ob polni podpori evropskih institucij naprošam Minsk, naj jo sprejme, saj bo to vam in beloruskemu ljudstvu prineslo veliko koristi.

Karel De Gucht, član Komisije. – Gospod predsednik, ob koncu bi rad poudaril, da se mi zdi – in govorim tudi v imenu Benite Ferrero-Waldner, seveda – naša današnja izmenjava mnenj zelo odkrita in izjemno koristna. Rad bi se vam zahvalil za konstruktivno in napredno razpravo.

EU je načeloma pripravljena tesno sodelovati z Minskom in podpreti nujno potrebne politične in gospodarske reforme. Če bi belorusko vodstvo izvedlo pomembne korake v smislu demokratizacije, bi bila EU pripravljena Belorusijo šteti za polnopravno članico evropskega partnerstva. Do takrat pa EU poziva Belorusijo, da sprejme dodatne nepovratne ukrepe v smeri demokratičnih standardov, brez katerih se naš odnos ne more razviti v popolnosti. Iskreno upam, da bomo leta 2010 lahko postopno in pametno sodelovali z Belorusijo in beloruskemu ljudstvu ponudili vizijo in oprijemljive koristi tesnega odnosa z EU.

EU pričakuje, da bo Belorusija sprejela vrsto spremljajočih ukrepov na področju demokratičnih reform, s čimer bi se približala EU in skupaj z njo razširila območje miru, stabilnosti in blaginje, ki zajema vseh šest držav vzhodnega partnerstva kot tudi Rusijo, ki je strateška partnerica EU.

Od Belorusije pričakujemo, da odločno in nepovratno sprejme pet ukrepov.

Prvič, ne sme priti do nazadovanja, kar zadeva politične zapornike in politično motivirano kazensko preganjanje. Drugič, izvesti mora celovito reformo volilne zakonodaje v skladu s priporočili OVSE/ODIHR. Tretjič, lotiti se mora liberalizacije okolja medijev ter spoštovati svobodo govora in zbiranja. Četrtrič, prek regulativnih in zakonodajnih ukrepov mora izboljšati delovne pogoje nevladnih organizacij. Petič, smrtno kazen mora ukiniti ali zanjo razglasiti moratorij.

Pomembna poteza, ki bi pokazala zavezo Belorusije k skupnim vrednotam, bi bila takojšnja uvedba moratorija na smrtno kazen in kasnejša ukinitve le-te, ki bi predstavljala ključen korak na poti Belorusije k članstvu v Svetu in Evropi. V novembrskih sklepih je Svet EU pozval Belorusijo k uvedbi moratorija na smrtno kazen. Poleg tega je Komisija izvedla komunikacijske ukrepe po 10. mednarodnem dnevu proti smrtni kazni.

Kaj lahko EU stori za Belorusijo? Kaj nudi? Komisija verjame, da bo najbolj produktiven pristop k Belorusiji temeljil na pragmatizmu. Napredno sodelovanje EU z Belorusijo mora odražati pozitivne korake same Belorusije, vendar moramo tudi mi pokazati prilagodljivost. Sklepi Sveta za splošne zadeve in zunanje odnose (GAERC) iz novembra 2009 EU omogočajo, da ponudi spodbude Belorusiji za korake, ki jih želimo videti, obenem pa ostanemo zvesti svojim načelom. To mislim, ko omenim pragmatizem.

Naše sporočilo Belorusiji je jasno. Prvič, EU je pripravljena tesno sodelovati z Minskom in podpreti njegov političen in gospodarski razvoj, če pa bi belorusko vodstvo naredilo pomembne pozitivne korake, bi bili pripravljeni Belorusijo sprejeti kot polnopravno članico vzhodnega partnerstva. To bi zajemalo razvoj našega odnosa prek dvostranske razsežnosti vzhodnega partnerstva, uvedbe temeljitega političnega in gospodarskega dialoga kot tudi obsežnejšega sektorskega sodelovanja.

Medtem je bila Belorusija maja 2009 povabljen, da se pridruži večstranski razsežnosti vzhodnega partnerstva. Konstruktivno sodeluje na ravni namestnika ministra v štirih večstranskih forumih – demokracija in upravljanje, gospodarska integracija, energetska varnost in stiki med ljudmi.

Drugič, pričakujemo, da bo Belorusija uvedla dodatne nepovratne ukrepe v smeri demokratičnih standardov, brez katerih se naš odnos ne more razviti v popolnosti.

Tretjič, neobstoj sporazuma o partnerstvu in sodelovanju ne predstavlja izgube samo za Belorusijo; prikraja nas za pravno podlago struktur, kot je uraden dialog o človekovih pravicah in obravnava vprašanj trgovine ali tranzita energije. V Komisiji še vedno verjamemo, da bi bila ratifikacija sporazuma o partnerstvu in sodelovanju koristen korak naprej, toda to bomo seveda še naprej uporabljali kot vzvod za spodbujanje dodatnih potez na strani Belorusije.

Četrtrič in zadnjič, Komisija je začela delati na izvajanju sklepov GAERC iz novembra 2009 in bo Svetu ministrov EU v najkrajšem možnem času predložila predloge.

Predsednik. – Razprava je zaključena.

Prejel sem sedem predlogov resolucije⁽¹⁾, predloženih v skladu s členom 110(2) Poslovnika.

Glasovanje bo potekalo jutri (v četrtek, 17. decembra 2009).

Pisne izjave (člen 149)

Cristian Silviu Bușoi (ALDE), v pisni obliki. – (RO) Demokratične vrednote in spoštovanje človekovih pravic in svoboščin posameznika predstavljajo temeljni kamen, na katerem je zgrajena EU. Ker je naš osnovni cilj pomagati sosednjim državam, da postanejo demokratične, in ker je Belorusija ena izmed zadnjih držav v Evropi z diktatorskim režimom, mislim, da bi morali postaviti zelo jasne in stroge politične pogoje za Belorusijo, preden se vzpostavi kakršen koli političen stik. Belorusija je izvedla nekaj reform, vendar le-te zbledijo v primerjavi s težavami, ki obstajajo, zlasti v zvezi s spoštovanjem človekovih pravic, svobodo tiska in izražanja. Podpore je treba zagotoviti aktivistom, ki si prizadevajo za spoštovanje človekovih pravic in svoboščin posameznika. Podpiram zamisel o vzpostavitvi stikov z opozicijo in sem naklonjen predvsem posameznim stikom med državljani EU in Belorusije. Tako bodo lahko državljani Belorusije odkrito govorili z ljudmi, ki si delijo demokratične vrednote. To bi prispevalo k razvoju civilne družbe in olajšalo proces demokratizacije, ki bi užival javno podporo in bi ga sprožilo ljudstvo samo. Samo na ta način je mogoče

⁽¹⁾ Glej zapisnik.

ustvariti zdravo demokracijo, kjer se spoštujejo pravice vseh. Zato je treba sankcije kot sredstvo za vršenje pritiska združiti s spodbujanjem stikov med državljani EU in Belorusije.

Kinga Göncz (S&D), *v pisni obliki*. – (HU) Rada bi pozdravila konstruktivno sodelovanje Belorusije v procesu vzhodnega partnerstva kot tudi dejstvo, da je bil med EU in Belorusijo vzpostavljen dialog o človekovih pravicah. V zadnjem letu so bili v državi oblikovani pozitivni procesi, ko so bili izpuščeni politični zaporniki, toda vidimo, da se je od tedaj ta proces ustavil. Vzrok za to so težave z registracijo političnih strank ter odobritvijo neodvisnih medijev in civilnih organizacij. Posledično je morala EU razširiti ukrepe glede omejitve potovanj. Iskreno upam, da bo Belorusija nadaljevala po poti pozitivnih sprememb, na katero je stopila lansko leto, in tako EU dala priložnost, da se pozitivno odzove. Do tedaj pa je po mojem mnenju pomembno tudi razmisliti, ali lahko naredimo korak naprej na področju vizumskih olajšav, saj lahko stiki med ljudmi v veliki meri prispevajo k večji politični odprtosti in tudi procesu demokratizacije.

Bogusław Sonik (PPE), *v pisni obliki*. – (PL) V razpravi o spoštovanju človekovih pravic v Belorusiji in odločitvi držav članic, da podaljšajo sankcije proti nekaterim predstavnikom beloruskega režima do oktobra 2010 bi bilo treba povedati, da se razmere v Belorusiji postopno spreminjajo.

V sklepih Evropskega sveta z dne 17. novembra 2009 smo prebrali, da so nastale nove možnosti za dialog in večje sodelovanje med Evropsko unijo in Belorusijo. V želji, da bi spodbudile beloruske organe k izvajanju reform, so se države članice dogovorile o začasnem umiku sankcij glede svobode gibanja, ki so veljale za visoke predstavnike beloruskih organov. Evropska komisija pripravlja direktivo, ki bo Belorusom olajšala pridobitev vizumov EU, in sporazum o ponovnem sprejemu.

Toda ne smemo pozabiti, da se v Belorusiji še vedno kršijo človekove pravice ter da obetavni in koristni ukrepi, uvedeni od oktobra 2008, na primer izpustitev večine političnih zapornikov in dovoljenja za izdajo dveh neodvisnih časopisov, še vedno ne zadostujejo. Očiten primer kršitve človekovih pravic je nadaljnje izvajanje smrtnih kazni: Belorusija je edina evropska država, ki še vedno izvaja smrtno kazen in v zadnjih mesecih so bile izrečene dodatne.

Zato na nosilce odločanja v Belorusiji naslavljamo naslednje zahteve: morajo vsaj spoštovati človekove pravice, kar zajema uvedbo moratorija na izvajanje smrtnih kazni, amandma volilne zakonodaje ter zajamčeno svobodo govora in medijev.

PRESEDSTVO: GOSPOD SCHMITT

podpredsednik

11. Nasilje v Demokratični republiki Kongo (razprava)

Predsednik. – Naslednja točka sta izjavi Sveta in Komisije o nasilju v Demokratični republiki Kongo.

Cecilia Malmström, *predsedujoča Svetu*. – (SV) Gospod predsednik, predsedstvo pripisuje velik pomen razpravi o izjemno problematičnih razmerah v Demokratični republiki Kongo z Evropskim parlamentom. Kršitve človekovih pravic in zlasti naraščajoče spolno in seksistično nasilje so velik problem. Skrajni čas je za razpravo o razmerah v državi, zlasti glede na nedavno poročilo ZN. Poročilo skupine strokovnjakov ZN poudarja, da številne oborožene skupine, ki so dejavne v državi, podpira dobro organizirana mreža, ki je delno osnovana v Evropski uniji.

Mislím, da vas ni treba spomniti na dolgotrajno zavezo EU Demokratični republiki Kongo in celotnemu območju afriških Velikih jezer. EU si že dolgo prizadeva za vzpostavitev miru in stabilnosti v državi. Pomembno je, da se ta zaveza nadaljuje, tako politično kot v smislu razvoja. Prepričana sem, da bo Komisija o tem kasneje povedala več.

Ta podpora se kaže na različne načine, vključno z imenovanjem prvega posebnega predstavnika EU za regijo že leta 1994. Uporabljeni so bili tako vojaški kot civilni instrumenti EVOP. Izvedli smo operacijo Artemis v provinci Ituri, začasno namestili sile EUFOR v obdobju pred volitvami leta 2006 kot tudi izvedli misijo EUSEC RD Congo za reformo varnostnih sil in EUPOL RD Congo za reformo policije. Če upoštevamo vse to, so bili dogodki pozitivni in negativni. Diplomatski odnosi med Demokratično republiko Kongo in Ruando so bili obnovljeni. To je treba pozdraviti. Mirovni sporazumi z večino oboroženih skupin v vzhodnem delu države so bili podpisani leta 2008 in 2009. Zdaj jih je treba izvesti.

Razmere so v številnih pogledih nestabilne. Mnoge oborožene skupine na vzhodu so v postopku vključevanja v vojsko in delo na tem področju spremlja nekoliko negotovosti. Nadaljujejo se vojaške operacije proti drugim oboroženim skupinam, med drugim FDLR in Gospodovi odporniški vojski. Te skupine so neposredno odgovorne za ciljne napade na civiliste in ogromno človeškega trpljenja. Obenem pa se ponovno pojavljajo oborožene skupine v drugih delih države. Na vzhodnem delu države se mednarodno pravo in človekove pravice še naprej kršijo. Stopnje umorov, nasilnih dejanj in spolnih napadov so visoke. Ti zločini se širijo po celi državi s skrb vzbujajočo hitrostjo, čeprav je predsednik Kabila najavil tako imenovano politiko nične strpnosti.

Nezakonito izrabljanje naravnih virov je naslednji velik problem. Pomembno je, da se vzpostavi zakonit nacionalen nadzor nad bogatimi nahajališči rudnin v državi, in sicer zato, ker predstavljajo vir zelo potrebnega dohodka za državo, in zato, da se prekine gospodarska pomoč nezakonitim oboroženim skupinam. Svet je zaskrbljen tudi zaradi pripravljalega dela in ureditev za načrtovane lokalne volitve. Težave z upravljanjem, nezadostna preglednost ter kršitve pravic državljanov in političnih pravic predstavljajo resne ovire za proces demokratizacije.

Ker še vedno obstajajo mnogi pomembni problemi, ki so vir precejšnje zaskrbljenosti, je Svet zavzel trdno stališče glede hudih zločinov proti mednarodnemu pravu in človekovim pravicam v Severnem in Južnem Kivuju. Svet je pred kratkim v svojih sklepih obsodil ta dejanja in poudaril, da mora vlada Demokratične republike Kongo zagotoviti, da so vsi odgovorni privedeni pred roko pravice.

EU je močno predana nadaljnji pomoči pri vzpostavljanju miru, stabilnosti in razvoja za prebivalce države. V tem pogledu je reforma varnostnega sektorja nujna za stabilizacijo države. Vsi akterji v tem sektorju, vključno s kongovskimi organi, si morajo prizadevati, da je skupni interes za reformo varnostnega sektorja resnično zaščiten. Obenem moramo spodbujati nadaljnje posebne izboljšave regionalnih odnosov s trdnjšimi političnimi in gospodarskimi partnerstvi med državami regije.

Lahko vam zagotovim, da bosta Svet in Evropska unija spoštovala svojo zavezo Demokratični republiki Kongo in da ju skrbi njena prihodnost. Nadaljevali bomo z obsežno zavezo državi in še naprej bomo odkrito spregovorili vsakič, ko bo kršeno mednarodno pravo in človekove pravice. V tem pogledu smo zelo hvaležni, da ima Evropski parlament konstruktivno in vztrajno vlogo, in veselim se že predstavitve vaših mnenj v tej razpravi.

Karel De Gucht, član Komisije. – (FR) Gospod predsednik, gospe in gospodje, pred kakšnim letom so bile razmere v Gomi, mestu, ki so ga oblegale čete CNDP pod vodstvom Laurenta Nkunda, poglavitna skrb kongovskih organov in mednarodne skupnosti.

Storjeno je bilo vse, da bi preprečili najhujše. Spodbujanje političnega sporazuma, najprej med DRK in Ruando in nato med kongovsko vlado, CNDP in drugimi oboroženimi skupinami, je omogočilo kratkoročno deaktivacijo tempirane bombe nasilja, čeprav njena sposobnost destabilizacije še danes ostaja nedotaknjena. Nedotaknjena pa ostaja zato, ker so bili osnovni vzroki obravnavani površno in na podlagi kratkoročnih, povsem političnih razlogov. Ker je imela na voljo samo slabe rešitve, se je mednarodna skupnost odločila za najmanj resno; to ni kritika, samo očitno dejstvo, ugotovitev.

Mednarodna skupnost in Evropska unija nista mogli sprejeti odločitve o razporeditvi sil za zaščito. Okrepitve MONUC, ki jih zahtevamo že več kot leto dni, so šele zdaj začele prihajati. Nedavno poročilo skupine neodvisnih strokovnjakov Združenih narodov in organizacije Human Rights Watch obsoja trenutne razmere, ki jih ni mogoče zanemariti ali tiho spregledati.

Zdaj je čas, da se lotimo in obravnavamo te osnovne vzroke ter najdemo trajne rešitve. Za to pa je potrebno sodelovanje vseh – v prvi vrsti sodelovanje kongovske in ruandske vlade ter v drugi vrsti misije MONUC, Združenih narodov, preostale mednarodne skupnosti in Evropske unije.

Ni dvoma, da je lahko politično in diplomatično zbliževanje med Ruando in DRK koristno za vzpostavljanje stabilnosti v regiji in lahko, če za to obstaja volja na obeh straneh, pomaga ustvariti razmere mirnega sobivanja in dobičkonosnega sodelovanja med dvema državama v prerojeni gospodarski skupnosti držav na območju Velikih jezer.

Toda to je le začetek dolgega in težavnega potovanja. Vprašanje FDLR je srž problema, kot so tudi vse povezane težave, ki jih zajema in ki otežujejo razmere: nezakonito izkoriščanje naravnih virov; pomanjkanje zaščite manjšin; nekaznovanje na ogromnem območju brez države, kjer javni organi ne le ne morejo nadzirati ozemlja, temveč so njihovi predstavniki pogosto del problema.

Sporazum med Ruando in DRK je pomenil, da je bil začasno vzpostavljen nadzor nad CNDP in nesprejemljivimi zahtevami Laurenta Nkunde. Sporazum je privedel le do zamenjave Laurenta Nkunde z Boscom Ntagando, ki je bolj voljan in ga je lažje prepričati v sprejem kakršnega koli kompromisa v zamenjavo za imuniteto, ki pa je v nasprotju z vsemi mednarodnimi določbami o zločinih proti človeštvu in ki mu je ne Ruanda ne DRK nista upravičena ali zmožna dodeliti.

Zaenkrat so hitro vključevanje CNDP v tako neučinkovito in povsem kaotično vojsko, kot je FARDC; pridobitev večje avtonomne moči s strani Bosca Ntagande, ki je posledica izvajanja vzporedne linije poveljevanja v FARDC, za kar neredno plačevanje vojakov in neobstoj kakršne koli oblike discipline ali hierarhije nudi dobre pogoje; nezadosten nadzor in nedoločena podpora za vojaške operacije proti FDLR; in dejstvo, da ni bilo odziva na zahteve t.i. manjšin Rwandophone, dejavniki, ki lahko ustvarijo še resnejše težave kot tiste, s katerimi smo se soočali pred letom dni – težave, ki jih ne Ruanda ne DRK ne bosta mogli več dolgo krotiti.

Glede na to ozadje so se razmere komajda kaj izboljšale: humanitarna kriza se nadaljuje brez vsakih očitnih znakov izboljšanja, prav tako tudi kršitve človekovih pravic, odvraten trend nasilja, dejansko spolnih grozodejstev, kultura nekaznovanja vseh vrst zločinov in ropanje naravnih virov. Dovolj je, da preberemo poročila Združenih narodov in Human Rights Watch, ki sem jih omenil, in razumeli bomo razsežnost te neskončne tragedije. Jasno je, da se morajo nadaljevati dejanja, katerih cilj je preprečiti FDLR, da dela škodo, toda ne za vsako ceno, ne da bi prej naredili vse, kar je treba, da se čim bolj zmanjšajo tveganja, ki jih predstavlja vojaški pritisk za nedolžne državljane.

Za to je potrebno boljše načrtovanje, ponovna opredelitev prednostnih nalog in večja zaščita prebivalstva s strani misije MONUC, kar je glavna naloga, opredeljena v njenih pooblastilih. Tudi pogoji, v katerih lahko MONUC deluje, morajo biti jasni in nedvoumni. Ne gre za to, da se MONUC pozove k umiku ali opustitvi. Hiter umik MONUC bi bil katastrofalen, saj bi ustvaril še večji vakuum: zadnji dogodki v ekvatorialni regiji, ki so v osnovi le še en simptom kongovske bolezni, to dokazujejo.

Seveda je pomembno tudi narediti konec političnim in gospodarskim tajnim dogovorom, od katerih ima FDLR še naprej koristi v regiji in drugje po svetu, tudi v naših državah članicah. Kampanja FDLR ni politična kampanja, temveč zločinsko dejanje, čigar glavna žrtev je kongovsko prebivalstvo, in tako je treba to kampanjo in vse, ki so z njo neposredno ali posredno povezani, tudi obravnavati. Zato potrebujemo trdnjše stališče glede vseh oblik nezakonite trgovine. Poleg procesa razorožitve, demobilizacije, repatriacije, reintegracije in ponovne naselitve (DDRRR) morajo biti organi Ruande in Konga bolj dovzetni za posameznike, ki niso nujno zločinci.

Glede na povedano je treba rešitev za velik del problema najti tudi v DRK. Seveda s tem mislim na lokalne izvore konflikta. V tem pogledu je treba sporazume z dne 23. marca izvesti v celoti, sicer bomo prej ali slej priča, ko bodo frustracije lokalnega prebivalstva prevladale. To je nujno, če naj bodo prizadevanja za stabilizacijo in volja, da se oživi gospodarska dejavnost v pokrajinah Kivu, uspešni. Na tej točki bo mednarodna skupnost dejansko lahko odigrala vlogo.

Toda če odmislimo pokrajini Kivu, imam v mislih tudi veliko zmešnjavo, v katero se je spremenila DRK v približno zadnjih 20 letih. Gre za državo, kjer je treba tako rekoč vse zgraditi na novo, od vlade naprej, saj je njen neobstoj srž vseh težav.

Za doseganje te naloge so ključni določeni elementi. Prvič, demokracijo je treba utrditi. Seveda imam v mislih lokalne, zakonodaje in predsedniške volitve za leto 2011. Volitve so en element demokracije, vendar ne smemo pozabiti, da je treba podpreti politične ustanove in sile v dialektičnem odnosu z opozicijo. Brez tega ne bi delovali v zares odprtem političnem sistemu.

Drugi element je nedvomno potreba, da se okrepi dobro upravljanje. Res je, da glede na obseg težav DRK ne more storiti vsega naenkrat, vendar mora jasno pokazati trdno politično voljo, če naj ima možnost za uspeh. Parlament je omenil vprašanje nekaznovanja. To je dober primer, ker gre za stvar politične volje in poudarja celotno zadevo potrjevanja pravne države. Težava je v tem, da stvari ni mogoče narediti v izolaciji. Za pravno državo je potrebna tudi reforma varnostnega sektorja in dejanski napredek v smislu gospodarskega vodenja.

Obseg izzivov kaže, da so potrebne dolgoročne politike. Vendar to ne sme biti izgovor za pomanjkanje takojšnjega ukrepanja. V mislih imam predvsem problematiko spolnega nasilja in človekovih pravic, ki jo je izpostavil Parlament. Politična volja lahko pri tem igra ključno vlogo in v tem pogledu moramo pozdraviti zavezo predsednika Kabile k pristopu nične strpnosti. Ta pristop je zdaj treba uporabiti.

Komisija, ki mimogrede že izvaja veliko dela na tem področju (podpira sodstvo, pomaga žrtvam), je pripravljena še naprej nuditi podporo DRK. V zvezi s tem sem že izrazil željo, da bi Mednarodno kazensko sodišče in Komisija tesneje sodelovala v praksi, kar zadeva boj proti spolnemu nasilju.

Utrjen demokratičen sistem, dobro upravljanje in politična volja: to so ključni elementi, na katerih bi rad zgradil naše enakovredno partnerstvo z DRK.

Filip Kaczmarek, v imenu skupine PPE. – (PL) Gospod predsednik, praktično vsak novinar, ki piše o Afriki, bi želel postati naslednji Joseph Conrad. Zato se novinarji najpogosteje osredotočijo na neugodne vidike, saj iščejo najtemačnejše vidike.

Toda ni treba, da je Kongo najtemačnejši vidik. Lahko je običajna država. V Afriki obstajajo običajne države, kjer bogati naravni viri služijo v dobro ljudi, javni organi skrbijo za javno dobro, otroci hodijo v šolo, spolni odnosi pa so povezani z ljubeznijo in ne posilstvom in nasiljem. Prepričan sem, da je ključ do uspeha v Kivuju in celotnem Kongu kakovost vlade. Brez demokratične, pravične, poštene in učinkovite vlade ni mogoče doseči miru in pravice. Brez odgovorne vlade služi bogastvo države le peščici, vodje skrbijo le zase, šole so prazne in nasilje postane del vsakodnevnega življenja.

Spominjam se optimizma v letu 2006. Sam sem bil opazovalec med volitvami in vsi smo bili zadovoljni, ker so se po 40 letih odvijale demokratične volitve v tej veliki in pomembni državi. Toda naš optimizem se je izkazal za preuranjenega. Težko se je vzdržati vprašanja, zakaj je do tega prišlo in zakaj volitve niso prinesle boljšega življenja v Kongu. Po mojem mnenju gre za denar, kot sta dejala gospa Malmström in gospod De Gucht. Govorila sta o nezakoniti uporabi virov, o tem, kako se uporabljajo za financiranje orožja, s katerim se nadaljuje in zaostrejuje konflikt. Če lahko to ustavimo, bomo bližje našemu cilju.

Michael Cashman, v imenu skupine S&D. – Gospod predsednik, rad bi se zahvalil komisarju za njegovo izjavo, ki me je vsekakor pomirila.

Dovolite mi, komisar, da izrazim popolno strinjanje z vami: ne smemo se umakniti; ne smemo ustvariti vakuum, ker vakuum tam že obstaja in gre za vakuum politične volje, potrebujemo pa politično vodstvo, da se to reši skladno z mednarodnimi obveznostmi kot tudi v skladu z načelom pravne države.

Naj ponazorim to realnost. V spopadih je od leta 1998 izgubilo življenje več kot 5 000 400 ljudi, vsak mesec pa jih neposredno ali posredno zaradi njih umre kar 45 000.

Po poročilih je 1 460 000 ljudi razseljenih znotraj države, večina jih je žrtev nasilja. Dovolite, da govorim v imenu tistih, ki ne morejo, tistih, ki so žrtve tega nasilja. Oboroženi akterji v Demokratični republiki Kongo (DRK) so odgovorni za nasilje na podlagi spola v različnih oblikah, vključno s spolnim suženjstvom, ugrabitvami, neprostoovoljnim rekrutiranjem, prisilno prostitucijo in posilstvi. Kongovske žrtve spolnega nasilja so ženske, moški in fantje, ki so žrtve posilstva, spolnega poniževanja in pohabljenja spolnih organov.

Sprejemali smo resolucijo za resolucijo. Prišel je čas, da na mednarodni ravni zahtevamo, da se ta grozodejstva končajo.

Louis Michel, v imenu skupine ALDE. – (FR) Gospod predsednik, gospa Malmström, komisar, gospe in gospodje, kot veste, sem vedno pozorno spremljal dogodke na vzhodu Demokratične republike Kongo. Kljub obetavnemu napredku, za katerega gre zahvala nedavnemu zbliževanju Ruande in DRK – zbliževanju, brez katerega ne bi bilo nobene rešitve na vzhodu in ki ga je treba zato okrepiti –, kljub sporazumom, sprejetim 23. marca med Kinšaso in kongovskimi upornišskimi skupinami, o čemer je govoril komisar, ostajajo razmere na vzhodu še vedno zelo zaskrbljujoče.

Rad bi izrazil sedem opazk. Prva je, da miru vsekakor ni mogoče vzpostaviti na vzhodu Konga, dokler se FDLR ne prepreči, da dela škodo. Na žalost je glavna žrtev vojaškega pritiska, ki ga DRK trenutno vrši in s katerim naj bi te skrajneže odrezali od njihovih oporišč in virov dohodka, civilno prebivalstvo, ki je žrtev vzporedne škode, pa tudi obsojanja nekaterih in nasilnih dejanj drugih.

To tveganje je bilo mogoče predvideti in, kot je dejal komisar, zmožnosti misije MONUC bi bilo treba krepiti od samega začetka, saj ima še danes vse premalo sredstev, da bi bila kos vsem zahtevam, pa tudi njena organiziranost ni vedno idealna.

Čeprav moramo zahtevati intenzivnejše usklajevanje in aktivnejšo prisotnost na terenu, bi bilo nevarno soditi ali dajati opazke o MONUC, kar bi lahko nekatere negativne sile izrabile kot izgovor, da to misijo očrni. To bi bilo seveda še resnejše.

Drugi element zadeva nasilna dejanja FARDC. Vojne razmere ne morejo v nobenem primeru opravičiti takšnega vedenja in zato pozdravljam odločitev Združenih narodov, da prekinejo logistično podporo kongovskim enotam, ki ne spoštujejo človekovih pravic. Politiko nične strpnosti, ki jo je pred kratkim uvedel predsednik Kabila, je vsekakor treba pozdraviti, toda ali se ta politika spoštuje in izvaja ali ne, je nekaj drugega.

Pomanjkljivosti kongovskega sodnega sistema ustvarjajo razširjen občutek nekaznovanja. Zato spodbujam prizadevanja Komisije, da v tesnem sodelovanju z določenimi državami članicami EU dela na ponovni vzpostavitvi sodnega sistema, tudi na vzhodu.

In končno, moja zadnja točka: v Kongu je treba ponovno vzpostaviti še načelo pravne države z dejanskimi pooblastili vodenja. Danes so ta pooblastila povsem neobstoječa in zaradi tega je nastal izjemno resen vakuum.

Isabelle Durant, v imenu skupine Verts/ALE. – (FR) Gospod predsednik, gospa Malmström, komisar, kot ste povedali, so razmere v regiji Kivu izjemno zaskrbljujoče, navkljub prisotnosti skoraj 20 000 čet MONUC.

Civilno prebivalstvo, zlasti ženske, so glavna žrtev strategij konfliktov, ki jih uporabljajo oborožene skupine in celo, kot je nekdo dejal, nekatere enote kongovske vojske, ki so sistematično posiljevanje uporabljale kot vojno orožje. Poleg tega je prejšnji mesec prišla sem skupina kongovskih žensk, da bi nas spomnila na to – in to upravičeno –, da bi pridobila našo podporo proti tej škandalozni strategiji.

Ropanje virov, kot ste dejali vi, komisar, je drug dejavnik, ki zaostre ta konflikt. Strinjam se s tem, kar je bilo pravkar povedano: izjemno nevarno je diskreditirati misijo MONUC, diskreditirati jo po nepotrebnem, jo določiti kot edino odgovorno za razmere v očeh prebivalstva, ki je že izčrpano zaradi dolgih let vojne in pobojev.

Povsem se strinjam, da ni treba preverjati pooblastil misije MONUC in da ne bi smeli zahtevati, da se umakne. Preveriti je treba njena pravila delovanja, operativne direktive, tako da je ne bo nikakor mogoče povezati s kongovsko enoto, v kateri so moški, ki kršijo človekove pravice ali vršijo nasilna dejanja, oziroma poskrbeti, da ne bo mogla takšni enoti nuditi podpore.

Tudi kongovski organi nosijo veliko odgovornost v tem boju proti nekaznovanju za dejanja spolnega nasilja, za zločine, ki, če smem dodati, bi bilo treba storilcem soditi na Mednarodnemu kazenskem sodišču. Prav ti organi morajo tudi zagotoviti, da so vojaki nemudoma nastanjeni v vojašnicah. Če bi bili nastanjeni v vojašnicah, bi bile zadeve nedvomno drugačne.

In končno, verjamem, da moramo ponovno preučiti program Amani. Ta program nudi možnost vzpostavitve dialoga in miru povsod, saj le dialog in mir predstavljata jamstvo za trajno obnovo. V vsakem primeru pozdravljam vaše posredovanje in ga močno podpiram ter upam, da bo Evropska unija ostala aktivna. To je ključno, čeprav na žalost ni želela združiti sil. To bi bilo mogoče malo manj kot pred letom dni. Kljub temu mislim, da je ukrepanje Evropske unije ključno.

Sabine Lösing, v imenu skupine GUE/NGL. – (DE) Gospod predsednik, zaenkrat še v nobeni drugi državi na svetu ni bilo izvedenih toliko operacij evropske varnostne in obrambne politike kot v Demokratični republiki Kongo. Kot vedno se pojavlja vprašanje, čigava varnost se brani. Ali gre za varnost kongovskega civilnega prebivalstva, žensk in otrok? Misija ZN MONUC ni preprečila poboja, mučenja, posilstva in izгона sto tisočev ljudi – to so grozodejstva, pri katerih so sodelovale vladne sile, ki jih je podpirala EU.

Kaj se torej brani v Kongu? Človeštvo? Ali branimo režim, ki je med letoma 2003 in 2006, na primer, sklenil 61 pogodb z mednarodnimi rudarskimi podjetji, od katerih nevladne organizacije niti ene niso označile za sprejemljive s stališča kongovskega ljudstva? Predsednik Kabila je za nekaj časa spremenil smer in sklenil manj pogodb z zahodnimi podjetji. Ta sprememba se je odložila, ko se je vojna ponovno zaostрила. Moje vprašanje je, zakaj so ljudje, ki vlečejo niti največje skupine, ki stoji za umori v vzhodnem Kongu – FDLR –, po navedbah v Nemčiji? Tu se nanašam na resolucijo, ki sem jo vložila v imenu Konfederalne skupine Evropske združene leve – Zelene nordijske leve.

Andreas Mölzer (NI). – (DE) Gospod predsednik, izgon milijonov ljudi, na tisoče posilstev in na stotine umorov ne smejo biti žalostna zapuščina največje mirovne operacije ZN na svetu. Odločitev o operaciji v Kongu je bila sprejeta pred desetimi leti, toda od takrat ni bilo doseženo veliko. Milice še vedno ropajo bogate naravne vire v regiji, ustrahujejo prebivalce in vršijo zločine proti človeštvu.

Embargi so bili do zdaj neučinkoviti. Uporniki preprosto zamenjajo strani in izvajajo svoje zločine v varnih uniformah kongovskih vojakov. Pred kratkim sta bila pred mednarodno sodišče za vojne zločine v Haagu pripeljana dva vojna zločince in izvedli so se lahko razvojni projekti in volitve – končno delen uspeh.

Uspeli smo tudi zadati majhen udarec globalnim Demokratičnim silam za osvoboditev Ruande (FDLR). Vendar nismo mogli končati krute državljanske vojne. Fronte se nenehno spreminjajo.

Posebej zaskrbljujoče je, ko se obtožbe, podane proti misiji ZN, izkažejo za resnične. Vojaki ZN ne smejo stati tam križem rok, ko se dogajajo grozodejstva, in še pomembneje, logistična podpora vojske ne sme biti povezana s podporo za kršitve človekovih pravic. Misija v Kongu se preprosto ne sme spremeniti v neke vrste Vietnam za Evropo.

V osnovi potrebujemo usklajeno evropsko varnostno politiko in mirovne operacije, predvsem na področju okrog Evrope in ne v oddaljeni Afriki, kjer so etnične fronte nejasne. Po mojem mnenju se mora EU osredotočiti na svoje mirovne operacije v kriznih regijah na lastnem dvorišču, na primer na Balkanu ali Kavkazu. Zato bi morda morali zaključiti vpletenost EU v misijo ZN v Afriki.

Gay Mitchell (PPE). – Gospod predsednik, da so razmere v Demokratični republiki Kongo (DRK) obžalovanja vredne in da je učinek konflikta na tamkajšnje ljudi tragičen, je samo po sebi umevno.

Vendar obstajajo številni pomembni vidiki, ki jih je treba ponovno omeniti tukaj in v našem skupnem predlogu resolucije. Ne smemo pozabiti, da nasilje v DRK, kot v številnih konfliktech te vrste, pogosto pogajanja pohlep, toda izhaja in se napaja tudi iz revščine. Spopadi zaradi ozemlja, etnične pripadnosti, virov ali politike so le veje istega gnilega drevesa pomanjkanja.

Če človeku nudiš večjo blaginjo in mu daš smisel, boš zmanjšal njegovo željo, da bi ubijal ali bil ubit. To je razvojni cilj nas kot Parlamenta.

Drugič, zagotoviti moramo, da je vsaka prisotnost vojske v tuji državi načrtovana in izvedena tako, da se trpljenje in nasilje zmanjšata, ne povečata. Biti moramo oporni stebri boja proti nekaznovanju, ne njegovi povzročitelji.

Če obstajajo dokazi, da zahodne misije ne izpolnjujejo tega standarda, potem je treba njihovo prisotnost in prakse nujno ponovno preučiti.

Končno, zgodovina nam je pokazala, da je v smrtonosnih konfliktech, kakršen poteka v DRK, politična rešitev edino upanje za mir. Dialog in vpletenost sta edina pot do takšne rešitve.

Z ustanovitvijo naše Službe za zunanje politično delovanje po uveljavitvi Lizbonske pogodbe mora Evropska unija zavzeti svoje mesto na mednarodnem prizorišču kot bolj proaktiven povezovalac dialoga in podpornik miru.

Corina Crețu (S&D). – (RO) Kot je bilo poudarjeno doslej, je bilo med vojaškimi operacijami v vzhodnem delu Republike Kongo namenoma ubitih na milijone civilistov. Obstaja tveganje, da bodo takšne novice postale povsem rutinske zaradi nezaslišane pogostosti, s katero se nasilna dejanja vršijo v tej državi. Med žrtvami teh dejanj so otroci, mlada dekleta in ženske, da ne omenjam civilistov, ki sodelujejo pri varovanju človekovih pravic, in novinarjev.

Humanitarna kriza se pogloblja z vsakim dnem. Pomanjkanje varnosti na tem območju pomeni, da humanitarne organizacije ne morejo več zagotavljati posegov. Samo v prvih devetih mesecih tega leta je bilo zabeleženih več kot 7 500 primerov posilstev in spolnega nasilja, kar je več kot v celem lanskem letu. V ozadju vseh teh incidentov sta lakota in izjemna revščina, ki sta prizadeli na milijone ljudi. Krivda za vso to tragedijo leži na strani kongovske vojske in ruandskih upornikov. Žal obstajajo pokazatelji, da čete ZN v Kongu nosijo velik del odgovornosti, saj dovoljujejo hude kršitve človekovih pravic. Zato verjamem, da se mora Evropska unija nujno pogovoriti o tem, kako bodo sile ZN v Kongu ustrezno dosegle cilje misije, ki so jim bili dodeljeni.

Potrebni so tudi ukrepi, da se končajo dejavnosti pranja denarja, trgovanja z orožjem in zlatom, pri katerih se iz Konga vsako leto nezakonito iznese več kot 37 ton zlata v vrednosti preko 1 milijardo EUR. Denar iz tega vira se uporablja za nakup orožja in spodbujanje kriminala v tej državi.

Sophia in 't Veld (ALDE). – (NL) Gospod predsednik, ravnokar sem poslušala govor gospoda Mölzerja, ki je zdaj odšel, bistvo govora pa je bilo: tako brezupno je, da bi morali preprosto odnehati in se osredotočiti na naše sosede. Moram reči, da če si nekdo res ogleda razmere, ga zamika, da bi odnehal. Po drugi strani pa

nato pomislim na skupino žensk, ki so nas obiskale tu prejšnji mesec in ki jih je omenila tudi gospa Durant, in se sprašujem, ali jim lahko pogledamo v oči in rečemo, da bomo preprosto odnehali ali da to ni ena izmed naših prednostnih nalog ali da nameravamo samo sprejeti še eno resolucijo, misleč, da je naše delo s tem opravljeno. Ko pomislim na te ženske, na njihov obup in bridkost ter občutek, da so bile puščene na cedilu, se mi zdi skrajno mogoče imeti o tem razpravo.

Resolucija vsebuje številne pozitivne elemente in upam, da jih bomo uveljavili z dejanji, toda želela sem poudariti en vidik. Pogosto govorimo o posilstvu ali spolnem nasilju, dejansko pa ti izrazi redko odražajo realnost razmer. Ženske, s katerimi smo govorili, so povedale, da ne gre samo za napade na posameznike; ne gre za nasilje do posameznikov, temveč za napad na skupnost z namenom uničiti njeno strukturo. Zato menim, da je nadvse nujno ne le ukrepati, odpraviti nekaznovanje, takoj plačati in zagotoviti sredstva za ukrepe, ki smo jih naznanili, temveč tudi pokazati, da ljudem tam podajamo roko, da smo solidarni z njimi in da jih ne bomo pustili na cedilu; da prevzemamo našo moralno odgovornost.

Cristian Dan Preda (PPE). – (RO) Mislim, da moramo na sedanjem razpotju, ki se sovpada tudi s trenutkom, ko se Združeni narodi pripravljajo, da bodo razglasili podaljšanje pooblastil MONUC, razmisliti o dejanjih mednarodne skupnosti glede na razmere v RDK, ki se žal še naprej poslabšujejo. Kot kažejo tudi izkušnje z operacijo Kimia II, ki jo je izvedla kongovska vojska ob podpori MONUC, samo vojaški uspeh ni dovolj, kadar je strošek v humanitarnem smislu tako visok in ga plača kongovsko civilno prebivalstvo s trpljenjem.

Mislim, da so imele nedavne vojaške operacije, izvedene proti FDLR, katastrofalne posledice, ki so privedle, in tega bi se morali zavedati, do obsežnih kršitev človekovih pravic in zaostrovanja humanitarne krize. Po drugi strani pa je nekaznovanje kot povabilo, da se ti zločini vršijo znova in znova. Menim, da bi morala biti zaščita civilnega prebivalstva glavna prednostna naloga. Evropski parlament mora odločno zahtevati, da se nasilna dejanja, zlasti spolno nasilje, kršitve človekovih pravic na splošno in zlorabe, ki se dogajajo v Kivuju, takoj prenehajo, skupaj z ozračjem nekaznovanja.

Luis Yáñez-Barnuevo García (S&D). – (ES) Gospod predsednik, drugi poslanci so že govorili o tragičnih razmerah v Demokratični republiki Kongo. Omenili so milijone smrti in posilstev ter zlorab civilnega prebivalstva. Govorili so o misiji Združenih narodov v Demokratični republiki Kongo (MONUC) in o sodelovanju z Evropsko komisijo v praksi. Manj pa je bilo povedano o tem, da je treba nadzorovati nezakonit tok surovin, kot so diamanti, zlato in drugi izdelki, v preostali svet. Ti izdelki se „perejo“ prek zakonitih računov in podjetij v naših državah ali v Združenih državah.

To je pomembno delo za gospo Ashton. S pooblastili, ki ji jih dodeljuje Lizbonska pogodba, in ob podpori 27 držav članic in tega Parlamenta bo lahko uskladila celoten program ukrepov za preprečitev, da to bogastvo konča v rokah gospodarjev vojne, ki so odgovorni za pobijanje in posilstva.

Anne Delvaux (PPE). – (FR) Gospod predsednik, glede na zadnja zaskrbljujoča poročila iz Severnega in Južnega Kivuja in glede na izjemno nasilno naravo napadov na civiliste, natančneje na ženske, otroke in starejše, je nujnost – beseda, ki jo Evropska unija in celotna mednarodna skupnost zelo pogosto uporabljata v zvezi s Kongom – neodložljiva potreba. Storiti je treba vse, da se zagotovi zaščita civilnega prebivalstva. Pooblastila osebja MONUC na tamkajšnjem ozemlju bodo vsekakor podaljšana, vendar jih je nedvomno treba ponovno oceniti in tudi okrepiti, da se lahko zajezi ta plimni val nasilja.

Številna leta si mednarodne skupnosti, nevladne organizacije in kongovske ženske nenehno prizadevajo v boju proti uporabi spolnega napada kot vojnega orožja. Danes se to orožje sistematično in razširjeno uporablja na mirnih območjih, vedno pa ostaja v celoti nekaznovano. Pozdravljam odločnost, ki so jo pred kratkim pokazali kongovski organi, da končajo to nekaznovanje, toda ta politika nične strpnosti mora biti ambiciozna – vsi storilci nasilnih dejanj, brez izjeme, bodo morali odgovarjati za svoja dejanja – in resnično učinkovita.

Uvedba prvih sojenj na Mednarodnemu kazenskemu sodišču proti domnevnim storilcem spolnih zločinov, storjenih med oboroženim spopadom, mora sodišču omogočiti, da ugotovi identiteto vseh krivcev, tako da so slednji lahko obsojeni brez odlašanja.

In za konec, kot vemo, naj povem, da gre vse to z roko v roki s krepitvijo državnih struktur, vzdrževanjem javnega reda in miru, spodbujanjem enakosti spolov in zaščito človekovih pravic ter posledično s pravicami žensk in otrok, katerih dostojanstvo, otroštvo in nedolžnost se pogosto žrtvujejo na oltarju ponižanja drugačne vrste: brezbriznosti.

Michèle Striffler (PPE). – (FR) Gospod predsednik, humanitarne razmere na vzhodu Republike Kongo – natančneje v vzhodni provinci in regiji Kivu – so katastrofalne, kot nam je zdaj znano. Varnostne razmere

civilnega prebivalstva so se poslabšale, med drugim po skupnih vojaških operacijah, ki so jih izvedle kongovska vojska ter ugandske in ruandske čete proti vsem oboroženim uporniškim skupinam, po operacijah, ki so za seboj pustile nešteto pokolov in kršitev človekovih pravic.

Spolno nasilje je zelo zaskrbljujoč in razširjen trend, ki je zdaj del vsakodnevnega življenja ljudi v Kongu. Še več, proti humanitarnim delavcem se vršijo številna nasilna dejanja.

Glede na uradne podatke je na vzhodu Republike Kongo 2 113 000 razseljenih oseb. Od 1. januarja 2009 je bilo v Kivuju zabeleženih več kot 775 000 primerov razseljenih oseb, v vzhodnih okrožjih vzhodne province pa 165 000.

Po trenutnih ocenah potrebuje humanitarno pomoč skoraj 350 000 ranljivih ljudi: otroci, vdove in žrtve spolnega nasilja. To pomeni, da je hiter odziv Evropske unije ključnega pomena.

Marc Tarabella (S&D). – (FR) Gospod predsednik, komisar, gospe in gospodje, vsi govorniki so upravičeno poudarili grozne razmere, v katerih živijo Kongovci na vzhodu države, predvsem tamkajšnje ženske. Govorili so o posilstvih in barbarskih dejanjih, ki jih prenašajo ti ljudje, in o umorih, katerih žrtve so. Toda namesto da bi o njih govorili, vas pozivam, da obiščete spletni strani Unicefa in V-Day, ki jasno povesta vse, kar je treba povedati o tej temi.

Danes vam bom govoril o dejanskih posledicah, ki jih imajo ta barbarska dejanja za Kongo; govoril bom o fizično in duševno ranjenih ženskah, ki potrebujejo nego; in govoril bom o umorjenih ženskah, ki ne bodo mogle več prispevati h gospodarskemu razvoju Konga in katerih nerojeni otroci ne bodo mogli nikoli prispevati k temu. Rad bi govoril tudi o širjenju AIDS-a, travmi, s katero se sooča celotno prebivalstvo Konga in ki ustvarja negativno sliko Konga v mednarodni skupnosti – na kratko, sliko države, ki je v vse večjih težavah.

Spodbujanje trajnega miru in gospodarskega razvoja v Kongu je mogoče le, če bodo prizadevanja kongovske vlade in ZN v boju proti spolnemu nasilju nad kongovskimi ženskami uspešna in, širše rečeno, če zagotovijo vzpostavitev pristne pravne države v Kongu.

Frédérique Ries (ALDE). – (FR) Gospod predsednik, komisar, jaz pa bi rada omenila tragedijo spolnega nasilja, ki ga trpijo ženske v DRK in, natančneje, na vzhodu te države. Pojav ni nov. Je izjemno zapleten. Je večrazsežnosten. Fizično in psihološko trpljenje žrtev se še poslabša zaradi socialne izključenosti, ki je zanje tragična. Politika nične strpnosti predsednika Kabile danes daje negotove rezultate, toda vsi se zavedajo, da se je mogoče proti tej nadlogi dolgoročno boriti samo z globalno strategijo.

Vem, komisar, da Komisija že izvaja posege in to prek številnih projektov in proračunov. Toda ko vidimo te številke in slišimo grozljiva, strahotna poročanja, ali se vam ne zdi, da imamo v Parlamentu pravico dvomiti v rezultate te strategije? Komisar, ženske so glavno gonilo miru in obnove v državi. One so prihodnost Konga. Kako nameravate ukrepati učinkoviteje in hitreje?

Raül Romeva i Rueda (Verts/ALE). – (FR) Gospod predsednik, tudi jaz sem želel govoriti v tej razpravi, saj zadeva temo, ki jo že dolgo spremljam. Na žalost moramo zaradi nenehnih nasilnih dejanj in kršitev človekovih pravic na vzhodu DRK ponovno ostro obsoditi pokole, zločine proti človeštvu in dejanja spolnega nasilja nad ženskami in dekleti, ki se še vedno dogajajo v vzhodni provinci.

Zato se pridružujem kolegom poslancem pri pozivu pristojnim organom, da posežejo takoj, tako da bi pripeljali storilce teh zločinov pred sodišča, in pri ponovnem pozivu Varnostnemu svetu Združenih narodov, da nujno izvede vse ukrepe, ki bi lahko dejansko preprečili, da bi še kdo drug zagrešil dodatne napade na civilno prebivalstvo v vzhodni provinci DRK.

Podobno pozivam vse vpletene strani, da pospešijo boj proti nekaznovanju in uveljavijo pravno državo z bojem, med drugim, proti posilstvom žensk in deklet ter novačenju otrok vojakov.

Franz Obermayr (NI). – (DE) Gospod predsednik, novembra 2009 je prišlo do izmenjave veleposlanikov med Ruando in Demokratično republiko Kongo – majhen žarek upanja za to opustošeno državo in njeno prebivalstvo. Poleg tega je bil aretiran vodja Demokratičnih sil za osvoboditev Ruande. Oboje kaže na izboljšanje razmer v vzhodnem Kongu. Moje vprašanje Komisiji se glasi: kakšne ukrepe nameravate izvesti glede nadaljnega zblizanja Konga in Ruande?

V zvezi s pooblastili ZN je bilo danes tu veliko povedano o izvedbi vseh vrst ukrepov. Bodimo odkriti: če obstaja pooblastilo ZN, bi seveda moralo biti namenjeno zaščiti zatiranih, mučenih, posiljenih in zlorabljenih,

zlasti žensk in otrok v tej državi. V zvezi s tem mora biti nekaj povsem jasno: če se izda pooblastilo ZN – mi Avstrijci smo pri tem nekoliko omejevalni – mora biti to skladno in, če je treba – tudi za zaščito zatiranih ljudi –, morajo biti sile na ozemlju oborožene.

Seán Kelly (PPE). – Gospod predsednik, zdi se mi obžalovanja vredno, da v tem božičnem času zadnja dva dneva razpravljamo o nasilju po svetu, bodisi v Čečeniji ali Afganistanu in zdaj v Kongu. Vendar je to realnost.

Obenem moramo ob sporočilu o prazničnih dneh miru in dobrohotnosti, kot se je dobro izrazil kolega gospod Mitchell, postati podporniki miru. To je odlična priložnost za visoko predstavnico, Lady Ashton, da uporabi pooblastila in podporo Evropske unije na način, ki prej ni bil mogoč, da v teh državah vzpostavi red ter poskusi ublažiti grozljivo trpljenje v teh krajih.

Dolgoročna rešitev pa ne bo izhajala iz gospodarskega izboljšanja, temveč izobraževanja, zato moramo poskusiti zagotoviti brezplačen dostop do ustrezne izobrazbe v teh državah, saj je dolgoročno to pot do miru.

Jim Higgins (PPE). – Gospod predsednik, leta 1960 je švedski generalni sekretar Združenih narodov, Dag Hammarskjöld, prosil irske čete, da grede kot mirovniki v takratni Belgijski Kongo, ki je postal Kongo. Opravili so sijajno nalogo.

Izredno me skrbi trenutna vloga čet Združenih narodov v Kongu: Maročanov, Pakistancev in Indijcev. Govorimo o posilstvih, nasilju, trgovanju in tako dalje, toda čete Združenih narodov tam se niso ravno okitile s slavo in pravzaprav delajo škodo.

Povsem se strinjam z gospodom Mitchellom, da mora imeti Evropska unija trdnejšo roko. Mi smo Evropska unija, povsem združena. V Čadu smo opravili odlično delo. Tam potrebujemo svoje mirovnike in ne moremo se zanesti na Združene narode. Tam so čudoviti ljudje, žrtve evropske kolonizacije, žrtve plemenskih sporov, žrtve slepote mednarodne skupnosti in ne smemo biti več slepi. Moramo tja in rešiti te ljudi.

Alf Svensson (PPE). – (SV) Gospod predsednik, skoraj nemogoče je zapopasti grozljive statistične podatke, ki se omenjajo, vendar vemo, da so resnični. Kljub temu se zdi – morda se s tem strinjajo mnogi –, da kar zadeva najrevnejše od revnih držav v podsaharski Afriki, naša zaveza ni tako močna ali specifična, kot bi morala biti. Omenjali so vojaško silo. Mislim, da vsi vemo, da se moramo boriti z revščino in korupcijo, če želimo doseči napredek v smeri pomoči in izboljšanja razmer za prebivalstvo te države, ki je tako grozovito trpelo.

Z veseljem govorimo o Afganistanu in veliko časa porabimo za razpravo o terorju tam, o tem, kaj delajo Talibani, in to upravičeno. Toda tu imamo drugo ljudstvo, ki je trpelo in še trpi v najgrozovitejših okoliščinah. Rad bi poudaril, da obstajajo nevladne organizacije, ki lahko opravijo delo, če se jim zagotovi državna pomoč in podpora EU, toda to je pogosto težko doseči.

Cecilia Malmström, predsedujoča Svetu. – (SV) Gospod predsednik, kot je pokazala ta razprava, obstajajo nadvse dobri razlogi, da nadaljujemo s svojo zavezo Demokratični republiki Kongo. EU je že zelo predana doseganju dolgoročne stabilnosti, varnosti in razvoja v državi. Komisar De Gucht je na dolgo opisal operacije EU.

Po prispevkih držav članic in Komisije je, skupaj gledano, EU ena izmed največjih plačnic pomoči za regijo, zato imamo lahko vpliv. Če želimo ohraniti stabilnost v Demokratični republiki Kongo, pa je ključno, da se izboljša življenjski standard kongovskega prebivalstva, zagotovi varstvo človekovih pravic in energično ukrepa proti korupciji z namenom vzpostavitve družbe na podlagi načel pravne države.

Grozovito spolno nasilje, ki so ga opisovali mnogi poslanci Parlamenta in o katerem žal slišimo vse preveč poročil, je seveda povsem nesprejemljivo. Storilci ne smejo ostati na prostosti. Treba jih je privedi pred sodišče. Kongovska vlada nosi veliko odgovornost, da za to poskrbi in pokaže, da se politika nične strpnosti predsednika Kabile ne sestoji le iz lepih besed, temveč ima za posledico ukrepanje.

Kar zadeva Svet, so bila pooblastila dveh misij EVOP preverjena po preiskovalni misiji v Demokratični republiki Kongo v začetku leta 2009 z namenom pomagati v boju proti točno taki vrsti spolnega nasilja. Posledica tega je, da bo EUROPOL DR Kongo poslal dve večdisciplinarni skupini v provinci Severni in Južni Kivu s pooblastilom za celo državo. Ti skupini bosta posredovali različne vrste strokovnega znanja na področjih, kot sta preiskovanje zločinov in nadzor nad spolnim nasiljem. Trenutno poteka izbor osebja za ti misiji.

To je seveda le majhen prispevek. V tako veliki državi je skromen. Kljub temu je pomemben in ta nova specializirana sila bo lahko podprla izvajanje pravih preiskovalnih postopkov za spolno nasilje, zlasti v primerih, ko storilci dejanj nosijo uniforme.

Kmalu se bo začel čas za vprašanja, toda to je moja zadnja razprava v tem Parlamentu v funkciji predstavnice švedskega predsedstva. Rada bi se vam zahvalila za mnoge dobre razprave, prijetne trenutke in zelo dobro sodelovanje, ki sem ga imela s poslanci Evropskega parlamenta in z vami, gospod predsednik.

Predsednik. Tudi jaz bi se rad vam v imenu kolegov poslancev iskreno zahvalil za vašo učinkovitost in prizadevanja, ki so nam bila vsem v veliko veselje.

Karel De Gucht, član Komisije. – Gospod predsednik, najprej bi se rad zahvalil vsem poslancem, ki so prispevali k tej razpravi. Ne bom se vrnil k moji uvodni izjavi. Dovolite, da se osredotočim na tri stvari.

Prvič, Evropska komisija si veliko prizadeva v zvezi s humanitarno pomočjo in programi za ponovno vzpostavitev pravne države. Govorimo o desetinah milijonov in celo več kot 100 milijonih EUR na samem začetku. Toda težava je seveda v tem, kako učinkovito je to na koncu, če na političnem prizorišču nimaš ustreznega sogovornika?

Drugič, rad bi podal pripombo o pooblastilih MONUC, saj mislim, da bi bila huda napaka zahtevati, da MONUC zapusti DRK, kljub temu, da je morda predmet kritike in tudi mora biti predmet kritike zaradi nedavnih dogodkov. To bi bilo najslabše, kar si lahko zamislimo.

Naj vam preberem nekaj odlomkov pooblastila, ki ga je Varnostni svet ZN sprejel v začetku lanskega leta. Navaja, da se je „Svet odločil tudi, da bo MONUC od sprejetja te resolucije pooblaščen, po tem prednostnem vrstnem redu, za tesno sodelovanje z vlado DRK, da bi zagotovil, prvič, zaščito civilistov, humanitarnega osebja ter osebja in sredstev Združenih narodov pred neposredno grožnjo fizičnega nasilja, predvsem nasilja, ki izvira iz katere koli strani, vpletene v spor“.

Zelo pomemben odstavek je tudi odstavek G o usklajenem delovanju. Navaja „usklajeno delovanje z brigadami, vključenimi v FARDC – vojsko –, razporejenimi v vzhodnem delu Demokratične republike Kongo, in podporne operacije, ki jih vodijo in so bile načrtovane skupno s temi brigadami v skladu z mednarodnim humanitarnim pravom, pravom človekovih pravic in beguncev, z namenom“ itd.

Pooblastilo je torej precej jasno in razpravljalni bi morali o pravih delovanjih. Dejansko bi moral MONUC preučiti lastna pravila delovanja, saj je od njih odvisno, kako bodo nadaljevali.

In zadnjič, veliko kritik leti na račun mednarodnega kazenskega pravosodja. Ljudje sprašujejo, ali je to združljivo s politiko. Ali je mogoče imeti mednarodno kazensko pravosodje na eni strani in ustrezno politično vodenje krize na drugi? To je zelo zanimivo vprašanje.

V Kongu vidimo enega od odgovorov. Boscu Ntagandi smo dovolili, da prevzame vodstvo CNDP od Laurenta Nkunda, čeprav je bil izdan nalog za prijetje Bosca Ntagande, in vidite, kaj se je zgodilo. Zastoj kosila ni. Ne moreš izbirati med vodenjem politične krize na eni strani in uvajanjem mednarodnega kazenskega pravosodja v praksi na drugi strani. Kot Evropski parlament in Evropska komisija tudi jaz mislim, da je pomembnejša ustrezna uporaba mednarodnega kazenskega pravosodja.

Predsednik. – Prejel sem šest predlogov resolucij⁽²⁾, predloženih v skladu s členom 103(2) Poslovnika.

Razprava je zaključena.

Glasovanje bo potekalo v četrtek, 17. decembra 2009.

PREDSEDSTVO: GOSPA WALLIS

podpredsednica

12. Čas za vprašanja (vprašanja Svetu)

Predsednica. – Naslednja točka je čas za vprašanja (B7-0236/2009).

⁽²⁾ Glej zapisnik.

Svetu so bila predložena naslednja vprašanja.

Vprašanje št. 1 predložil **Bernd Posselt** (H-0425/09)

Zadeva: Etnične manjšine v Srbiji

Kako Svet ocenjuje položaj etničnih manjšin v Srbiji, še posebej albanske etnične skupine v Preševski dolini, kjer je znova prišlo do napadov na civilno prebivalstvo?

Cecilia Malmström, *predsedujoča Svetu*. – (SV) Hvala za vaše vprašanje, gospod Posselt. Na zasedanju Sveta za splošne zadeve 7.–8. decembra letos smo sprejeli sklepe o širitvi in stabilizacijsko-pridružitvenem procesu. V teh sklepih je Svet pozdravil zavezo Srbije k približevanju EU in njeno delo pri izvajanju ključnih reform v skladu z evropskimi standardi. Svet je tudi poudaril, da se mora nadaljevati program reform.

Zabeležili smo sporočilo Komisije z dne 14. oktobra, kjer je navedeno, da je vzpostavljen splošni pravni in institucionalni okvir za spoštovanje človekovih pravic v Srbiji in da je bil dosežen napredek na področju izboljšanja skladnosti z mednarodno zakonodajo v zvezi s človekovimi pravicami. Novo Ministrstvo za človekove pravice in pravice manjšin v Srbiji igra pomembno vlogo pri tem delu. Toda potrebna so dodatna prizadevanja, da se izboljša poznavanje mednarodnih standardov. Svet je zabeležil tudi, da je Srbija ratificirala vse glavne instrumente o človekovih pravicah.

Kar zadeva konkretne razmere v južni Srbiji, ki jih je omenil poslanec, so se julija dejansko zgodili nekateri zelo nasilni incidenti, vključno z napadom na tam osnovano orožniško postajo. Prišlo je do več aretacij, s čimer so se incidenti končali. Vzdušje v usklajevalnem organu za južno Srbijo se je od takrat izboljšalo. Je krhko, toda pri tem delu sodelujejo glavne etnične albanske politične stranke iz regije. Dosežen je bil tudi napredek na področju občutljivega vprašanja izobraževanja. V zvezi s tem bi rada omenila predvsem odprtje univerzitetnega oddelka v Medveđi, kjer bo pouk potekal v srbsčini in albanščini.

Svet za nacionalno manjšino Albancev v Srbiji bo ustanovljen v bližnji prihodnosti. Tako bodo ljudje imeli večji vpliv na izobraževanje, kulturo in druge zadeve. Šibek gospodarski in socialni razvoj regije predstavlja oviro za etnične manjšine v južni Srbiji. Mednarodna skupnost, zlasti OVSE, še naprej spremlja razmere v južni Srbiji in igra aktivno vlogo pri spodbujanju miru in stabilnosti v regiji v tesnem sodelovanju s srbsko vlado in lokalnimi voditelji.

Bernd Posselt (PPE). – (DE) Gospa Malmström, hvala za vaš odličen odgovor. Seveda govorimo o treh regijah: dveh obmejnih regijah – Vojvodini in južni srbski regiji Preševo, z drugimi besedami gre za tromejno območje. Rad bi vas tudi prosil, da v vaši prihodnji vlogi komisarke zagotovite, da se te pokrajine razvijajo naprej v okviru čezmejnega podpornega programa. Notranjost Srbije, predvsem Novopazarski Sandžak, je seveda povsem odrezana. Tudi to območje je treba podpreti, da se izboljšajo gospodarski pogoji in pomagajo rešiti težave, povezane z manjšinami. Toda zlasti v južni Srbiji prihaja do veliko nasilja. Svet naprošam, da se še naprej posveča tem eksplozivnim razmeram.

Cecilia Malmström, *predsedujoča Svetu*. – Gospod Posselt, lahko ste prepričani, da bomo še naprej zelo pozorno spremljali razmere, kar sodi k stalnemu delu Komisije. Seveda bodo to naredili. Seznanjeni smo z izboljšanjem in razmere so krhke. Toda do izboljšanj je prišlo in te institucionalne ureditve, ki jih omenjam in ki so bile izvedene, so dober korak v pravo smer. Lahko le upamo, da se bo z našo podporo in s podporo OVSE razvoj nadaljeval v tej smeri.

Franz Obermayr (NI). – (DE) Nasilje se – to pravim prejšnjemu govorniku – žal ne dogaja samo v Srbiji, temveč tudi na Kosovu. Na eni strani je albanska manjšina v Srbiji, na drugi strani pa je srbska manjšina na Kosovu.

Moje vprašanje je naslednje: kar zadeva vizumske olajšave za Srbijo, kako bo EU zagotovila, da ne bo sivih območij in nobenih zlorab sistema? Ali ni postopek, po katerem se odobri olajšava eni skupini prebivalstva na Kosovu, v nasprotju s kontroverznim priznavanjem Kosova kot suverene države?

Cecilia Malmström, *predsedujoča Svetu*. – Nisem bila povsem prepričana o vprašanju. Kar zadeva Kosovo, nas čaka dodatno delo, ne glede na to, da ga niso priznale vse države članice. Delo opravlja Komisija, da bi ugotovila, kako lahko olajšamo razmere na Kosovu, in to bo trajalo nekaj časa. Pri tem so še težave. Izhajajo tudi iz vizumskih olajšav v prihodnosti, toda niso še bili izpolnjeni vsi pogoji.

Predsednica. – Jasno je, da je vprašanje nekoliko zašlo s teme, vendar je bilo precej povezano z njo.

Vprašanje št. 2 predložila **Marian Harkin** (H-0427/09)

Zadeva: Stopnja brezposelnosti

Katere pobude – poleg ukrepov za prekvalifikacijo in dodatno izobraževanje delavcev – je Svet sprejel, da bi se spoprijel z vse večjo stopnjo brezposelnosti v EU 27?

Cecilia Malmström, *predsedujoča Svetu*. – (SV) Hvala za vaše vprašanje, gospa Harkin. Obstoječa kriza ima zelo resen vpliv na milijone ljudi. Posledično je spopadanje s posledicami gospodarske krize eden izmed glavnih izzivov, s katerim se sooča EU. Glede na naše starajoče se prebivalstvo morajo države članice EU zmanjšati zdajšnje stopnje brezposelnosti in zagotoviti, da te visoke stopnje brezposelnosti ne postanejo stalne.

Politika zaposlovanja je predvsem odgovornost držav članic. Toda pred nekaj leti je Svet za zaposlovanje, socialno politiko, zdravje in varstvo potrošnikov sprejel določene smernice. Poudarili smo, da se morajo ukrepi razlikovati, saj se tudi razmere na trgu dela med različnimi državami članicami precej razlikujejo. Imamo skupno letno poročilo o zaposlovanju, v katerem Svet in Komisija spremljata razmere v različnih državah članicah. Med obstoječo krizo je Evropski svet namenil posebno pozornost ravno vprašanju brezposelnosti. Decembra 2008 je bil dogovorjen Evropski načrt za oživitev gospodarstva, ki opredeljuje enotne okvire za sprejemanje ukrepov. V sklopu tega načrta sta Svet in Evropski parlament junija 2009 sprejela Uredbo o spremembi Uredbe o ustanovitvi Evropskega sklada za prilagoditev globalizaciji. Ta sprememba omogoča, da se sredstva sklada uporabijo za boj proti krizi.

Lahko se izvedejo različni ukrepi, odvisno od razmer v zadevni državi: začasno prilagajanje delovnega časa, nižji prispevki za socialno varnost, zmanjšanje upravnega bremena za podjetja, izboljšanje procesov, ki jih uporabljajo organi trga dela, ciljno usmerjanje ukrepov k mladim brezposelnim in pospeševanje mobilnosti. Ti so bili poudarjeni v poročilu predsedstva po neuradnem vrhu o zaposlovanju.

V sklepih, sprejetih na junijskem vrhu, je Svet opredelil številne ukrepe, ki bi morali pomagati državam članicam – in po potrebi strankam s trga dela –, da se lotijo učinkov globalne krize z uporabo načel prožne varnosti. To lahko pomeni, da se podjetjem ponudijo alternativne možnosti namesto odpuščanj, priložnosti za prilagodljive oblike dela in začasno prilagajanje delovnega časa, izboljšanje pogojev za podjetnike, tako da se zagotovi prožen, varen trg dela in sistemi bonitet, ki nudijo spodbude za delo, ustrezne stopnje prispevkov za socialno varnost, razširjeni in izboljšani ukrepi za vračanje na delo, varstveni dodatek in prosto gibanje.

Med razpravo v mesecu novembru so ministri sprejeli splošno stališče, da je treba ohraniti aktivno politiko zaposlovanja, ki vključuje kratkoročne ukrepe. Ti ukrepi so, na primer, kratkoročna zaposlitev, izboljšana zaposljivost in usposabljanje, namenjeno vključevanju oseb na trg dela. Na istem zasedanju Sveta so se ministri dogovorili, da je zaposlovanje pomemben dejavnik v izogib izključenosti. Povezava med enakostjo, gospodarsko rastjo in zaposlovanjem je zelo pomembna, zato so bile države članice pozvane, da razširijo otroško varstvo ter zmanjšajo razlike v plačah in druge razlike, povezane s spolom.

Ukrepi morajo biti zlasti usmerjeni k tistim, ki jih je kriza najbolj prizadela: starejši, mladi, invalidi in delavci brez pogodb za nedoločen delovni čas. Ustvarjanje dodatnih priložnosti in enakih možnosti za mlade pri izobraževanju, usposabljanju in zaposlovanju je eden izmed glavnih ciljev novega okvira evropskega sodelovanja na področju mladine v obdobju 2010–2018, ki ga je sprejel Svet 27. novembra 2009.

Marian Harkin (ALDE). – Zahvaljujem se vam za odgovor. Moram reči, da sem vesela, da vas vidim, ministrica, in upam, da vas bomo naslednje leto več videli; precej boste že navajeni odgovarjati na naša vprašanja.

Omenila bi dve točki, ki sta po mojem pomembni, a ju niste izpostavili v vašem odgovoru: prvič, spodbujanje podjetništva, in drugič, večja poraba sredstev za raziskave in razvoj. Toda tisto vprašanje, ki sem vam ga želela zastaviti v zvezi z dejstvom, da smo se do sedaj opirali na odprto metodo usklajevanja, ki je dejansko precej šibek instrument in se ni dobro obnesel pri prizadevanjih za doseganje ciljev lizbonske strategije, je naslednje. Ali imate sploh kakšne predloge za okrepitev tega mehanizma?

Cecilia Malmström, *predsedujoča Svetu*. – To je res zelo pomembno vprašanje in, kot veste, je Svet že prejel predlog Komisije in začel razpravljati o prihodnosti lizbonske strategije ali strategije Evropa 2020. O tem bo odločalo špansko predsedstvo naslednjo pomlad.

Eno vprašanje je, kako bomo v dolgoročnem smislu izšli iz obstoječe situacije? Kako lahko ustvarimo Evropo, ki je konkurenčnejša, z več podjetništva, ter se izognemo socialni izključenosti in brezposelnosti? Kako naj vlagamo v raziskave in razvoj, da bo Evropa močan akter na gospodarskem področju v svetu, kot tudi želimo, da je? Vse to bo morda sodilo v novo strategijo.

Zelo pomemben vidik strategije je način upravljanja. Mislim, da ima odprta metoda usklajevanja prednosti, vendar jo je treba izboljšati. Vključiti moramo veliko več lokalnih in regionalnih organov, saj so oni tisti, ki dejansko zagotovijo izvedbo. Potrebujemo nacionalno lastništvo procesa in preučiti moramo upravljanje. To je tudi pojasnjeno v dokumentu Komisije, o katerem se zdaj posvetujejo med seboj države članice. Mislim, da se bodo za to predložili zelo dobri predlogi, saj gre res za eno od šibkih točk strategije.

Andreas Mölzer (NI). – (DE) Vemo, da tako imenovanemu instrumentu mikrofinanciranja, ki ga načrtuje EU, ne bo dodeljen nov denar, temveč sredstva programa Progress. V zvezi s tem me zanima, kakšen je načrt, da se prepreči škodljiv vpliv novega instrumenta na program za zaposlovanje in socialno solidarnost, ki je bil sprejet prej?

Paul Rübig (PPE). – (DE) Moje vprašanje je naslednje: ali ne bi bilo smiselno najprej preprečiti brezposelnosti? Ali vidite kakšna javna delovna mesta, ki bi jih lahko dali brezposelnim? Predvsem pa, kako lahko spodbudimo mala in srednje velika podjetja, da se ustvarijo nova? Ali so na voljo priložnosti, da se uporabijo čezmejne metode in najboljše prakse za ustvarjanje več novih podjetij?

Cecilia Malmström, predsedujoča Svetu. – Kot sem dejala, končno odgovornost za ustvarjanje delovnih mest seveda nosijo države članice. Vendar je dela veliko in – kot sem povedala v svojih uvodnih pripombah gospe Harkin – Svet je podal veliko predlogov, kako lahko povečate prožnost, delate z različnimi podpornimi sistemi in aktivirate ljudi, da se izognete mehanizmu izključenosti. Zelo pomembno je, da nadaljujemo s temi srečanji na visoki ravni s socialnimi partnerji in državami članicami, da se izmenjajo najboljše prakse. Razlikujejo se med državami, vendar si moramo med seboj posredovati primere in spremljati najboljše načine, ki jih lahko kasneje uporabimo. Gre torej za kombinacijo priporočil, ki jih posreduje Svet, in potrebo, da države članice sprejmejo svoj delež odgovornosti in se malo prilagodijo, odvisno od okoliščin v posamezni državi.

Če se vrnem k vašemu vprašanju, gospod, nisem povsem prepričana, da sem ga razumela. Morda je bila težava s prevodom. Nisem omenjala nobenega mikro-organa. Omenila sem Sklad za prilagoditev globalizaciji, ki smo ga zdaj s pomočjo Evropskega parlamenta naredili prožnejšega, da pridobimo podporo za države članice in za podjetja, ki zaidejo v težave, da bi pomagali brezposelnim ali odpuščenim.

Predsednica. – Vprašanje št. 3 predložil **Nikolaos Chountis (H-0431/09)**

Zadeva: Pogajanja o sodelovanju Turčije pri skupnih operacijah agencije Frontex

Cecilia Malmström, ministrica za evropske zadeve predsedujoče države Svetu, je na plenarnem zasedanju Evropskega parlamenta povedala, da potekajo pogajanja „o morebitnem sporazumu, ki bi zajemal tudi izmenjavo informacij in možnost sodelovanja turških oblasti pri skupnih operacijah Frontex.“ V skladu s členom 8e(2) Uredbe (ES) št. 863/2007⁽³⁾ o vzpostavitvi mehanizma za ustanovitev skupin za hitro posredovanje na mejah in o spremembah Uredbe Sveta (ES) št. 2007/2004⁽⁴⁾ se morata „izvršni direktor in država članica prosilka strinjati glede vseh sprememb ali prilagoditev operativnega načrta.“

Ali bo Svet glede na zgoraj navedeno zaupal, v kateri fazi so razprave o sodelovanju Turčije pri skupnih operacijah agencije Frontex? S kakšnimi zahtevami Turčija pogojuje svoje sodelovanje? Ali je Grčija, država članica, ki gosti misijo Frontex, seznanjena s temi razpravami?

Cecilia Malmström, predsedujoča Svetu. – (SV) Pomemben element strategije EU za boljše upravljanje priseljevanja je vzpostavitev partnerstev s tretjimi državami glede mejnega nadzora. To je osrednje načelo koncepta integriranega upravljanja meja, ki ga je Svet sprejel decembra 2006. Rada bi omenila tudi, da je operativno sodelovanje s tretjimi državami pomemben element dela, ki ga opravlja Frontex.

Po pogojih Uredbe Frontex lahko agencija Frontex spodbuja operativno sodelovanje med državami članicami in tretjimi državami v okviru politike Evropske unije o zunanjih odnosih in sodeluje s tretjimi državami v okviru dvostranskega sodelovanja. Sklenjeni so številni takšni dogovori, o drugih pa se trenutno razpravlja.

⁽³⁾ UL L 199, 31.7.2007, str. 30.

⁽⁴⁾ UL L 349, 25.11.2004, str. 1.

Za pogajanja je pooblaščen upravni odbor, v katerem so zastopane vse države članice. Razprave glede operativnega sodelovanja, ki potekajo med Frontexom in pristojnimi turškimi organi, so zdaj bistveno napredovale.

Ker so pogajanja še v teku, Svet težje podrobneje komentira vsebino in potek razprav.

Nikolaos Chountis (GUE/NGL). – (EL) Gospa predsednica, ministrica, iz vašega današnjega odgovora sklepam, da gre za tri točke: prvič, pogajanja med Frontexom in Turčijo so napredovala; drugič, s pogajanjmi so – predvidevam – seznanjene vse države članice Evropske unije, torej tudi Grčija; in končno, v skladu s sklepi, sprejetimi na nedavnem srečanju zunanjih ministrov, je sporazum o ponovnem sprejemu povezan z mejnim nadzorom.

Z drugimi besedami, ali za namen sodelovanja, za namen sporazuma o ponovnem sprejemu z Evropsko unijo Turčija zahteva skupne operacije z nadzorom zunanjih meja? Če je temu tako, kako bomo obšli resno vprašanje varstva človekovih pravic in dostojanstva priseljencev ter izredno občutljivo vprašanje, ki se ne nanaša toliko na nadzor meja kot na določitev meja.

Z drugimi besedami, ali Turčija sprejema zunanje meje Evropske unije? Ali sprejema delovanje Frontexa na zunanjih mejah Evropske unije?

Cecilia Malmström, predsedujoča Svetu. – To je seveda zelo obsežno vprašanje. Pogajanja s Turčijo so se ravno začela. Predstavniki Komisije, komisar Barrot, in gospod Billström, švedski minister za migracije in azilno politiko, sta bila pred vsega nekaj tedni v Turčiji, da bi začela te razprave. Prve razprave so bile plodne, vendar se še niso zaključile, zato vam zelo težko posredujem najnovejše podatke. Vse države članice, vključno z Grčijo, so bile seveda sproti obveščane o razpravah.

Na splošno se v zvezi s tem vedno omenja spoštovanje temeljnih pravic in evropskih vrednot in Turčija ni v tem pogledu nobena izjema. Toda kot sem povedala poslancu, razprave so se komaj začele; dobro napredujejo, vendar se še niso zaključile. Potekajo odprto, tako da sodelujejo vse države članice prek upravnega odbora Frontexa, v katerem je zastopana tudi Grčija.

Georgios Papanikolaou (PPE). – (EL) Gospa predsednica, ministrica, kolikor razumem, bo dogovor, ki smo ga sklenili s Turčijo, da bi dosegli sporazum o ponovnem sprejemu v zvezi z vprašanjem priseljavanja, zajemal tudi vprašanja, povezana s sodelovanjem s Frontexom.

Drugo, kar sem želel povedati, je to, da smo v zadnjem času v Grčiji opazili, da zračna plovila Frontexa nadlegujejo turške oblasti. Odgovori Komisije ne povedo nič določenega o komunikaciji, ki poteka, in o tem, ali to konec koncev predstavlja nadlegovanje.

Ali imate kakšen komentar o tem?

Andreas Mölzer (NI). Za obvladovanje razmer je vsekakor smiselno sodelovanje na mednarodni ravni, če – in to povem zelo jasno – tega sodelovanja ni treba kupiti s finančno pomočjo EU. S katerimi drugimi državami se trenutno pogajamo ali načrtujemo pogajanja ter ali so bile turški državi ponujene finančne spodbude za sodelovanje v tej operaciji Frontexa?

Cecilia Malmström, predsedujoča Svetu. – O plovilih so bila med časom za vprašanja velikokrat zastavljena vprašanja. Svet je turške oblasti in turško vlado ter njene predstavnike obvestil, da je dobro sodelovanje v regiji predpogoj za nadaljnjo razpravo o tem. Turške oblasti je tudi zaprosil, da se vzdržijo različnih provokativnih dejanj. Bil je zelo jassen in te odgovore lahko najdete, nekaj sem jih dala tudi jaz pred kratkim.

Razprave potekajo. Bile so pooblašene. Kot sem rekla, ne morem vam točno povedati, na kateri stopnji so, ker so še v teku, vendar potekajo po običajnem postopku in v odgovor na vaše vprašanje naj povem, da razpravljamo tudi s Senegalom in Zelenortskimi otoki. Začeli smo razpravljati tudi z Marokom, Egiptom in Mavretanijo, vendar smo dosegli zelo majhen napredek.

To je običajen postopek. Razprave se spremljajo. Upravni odbor Frontexa je bil pooblaščen, da začne ta pogajanja. Nekatera so bolj uspešna kot druga. Na primer, sodelujemo z Rusijo, Moldavijo, Ukrajino, Gruzijo itd., na drugih območjih pa smo dosegli manjši napredek.

Predsednica. – Vprašanje št. 4 predložil **Seán Kelly** (H-0434/09)

Zadeva: Pogajanja o podnebnih spremembah v Kopenhavnu

Ali lahko Svet posreduje najnovejše informacije o pogajanjih, ki naj bi se zaključila v Kopenhavnu? Ali lahko natančneje pojasni, kdaj bo po njegovih pričakovanjih uveljavljen pravno zavezujoč sporazum, naslednik Kjotskega protokola, če tak sporazum ne bo dosežen v Kopenhavnu?

Cecilia Malmström, predsedujoča Svetu. – V Kopenhavnu se dogodki razvijajo tudi v tem trenutku, toda poskusila vam bom predstaviti najnovejše.

Obstajata dve glavni vprašanji, kot dobro veste: blaženje in financiranje. Kot je danes zjutraj povedal predsednik vlade, smo še vedno prepričani, da lahko v Kopenhavnu dosežemo uspešen izid, ki nam bo omogočal omejitev naraščanja globalne temperature za največ 2 °C nad predindustrijsko ravno.

EU igra ključno vlogo v postopku – kot gradnik mostu – z namenom, da bi na koncu dosegli pravno zavezujoč sporazum: upamo, da politično zavezujoč sporazum zdaj, z jasnim časovnim načrtom za pravno zavezujoč sporazum za obdobje od 1. januarja 2013 dalje.

Toda sprejetje sporazuma zahteva konvergenco o naslednjih bistvenih elementih.

Prvič, trdne in ambiciozne zaveze za zmanjšanje emisij s strani razvitih držav do leta 2020. Nekatere države, Japonska in Norveška, so zvišale svoje zaveze, vendar je jasno, da to, kar je trenutno na mizi, ne zadostuje za dosego cilja 2 °C.

V tem smislu bo EU ponovno izrazila svoje zahteve do drugih razvitih držav, namreč da slednje sprejmejo ambiciozen načrt in še naprej iščejo merljive in preverljive blažilne ukrepe.

Večje države v razvoju so predložile svoje ponudbe za omejitev naraščanja emisij – Kitajska, Indija, Indonezija, Brazilija, Južna Afrika in Južna Koreja – in to predstavlja pomembne prispevke.

Vendar Svet verjame, da je potencial teh držav za ukrepe, zlasti Kitajske in Indije, večji. Jasno je tudi, da je potrebno več, če želimo segrevanje omejiti na 2 °C.

EU jih bo zato prosila, da povečajo svoja prizadevanja v smislu ambicioznega sporazuma.

Potrebujemo tudi okvir za prilagajanje podnebnim spremembam in tudi za prenos tehnologij in krepitev zmogljivosti. Potrebujemo financiranje v okviru pravičnega in nepristranskega sistema upravljanja za blaženje, prilagajanje, krepitev zmogljivosti in prenos tehnologije v države v razvoju.

V tem smislu je zadnji Evropski svet v zvezi z zneskom zagonskega financiranja za prva tri leta zagotovil pomemben zagon pogajanjem, ki so v teku; s tem se krepi tudi verodostojnost Evropske unije.

Voditelji držav in vlad so zdaj vse bližje Kopenhavnu. Upamo, da bodo zagotovili potreben političen zagon za ključni vprašnji blaženja in financiranja. Upamo torej, da bo mogoče skleniti ambiciozen dogovor.

EU je predložila predloge, da je treba pogajanja za pravno zavezujoč sporazum za obdobje od 1. januarja 2013 dalje zaključiti čim hitreje po konferenci v Kopenhavnu.

Prezgodaj je še reči, kdaj je to mogoče doseči, toda naš cilj mora biti sporazum v roku šestih mesecev po zaključku konference.

Seán Kelly (PPE). – Rad bi se vam zahvalil, gospa Malmström, za vaš strjen, natančen in logičen odgovor, ne samo na moje vprašanje, temveč na vsa vprašanja, odkar sem prišel v ta Parlament lanskega junija. Sijajno ste opravili svojo nalogo.

S ponosom tudi rečem, da sem del Evropske unije, ki vodi razpravo o podnebnih spremembah in vpliva na druge, da bi storili enako. Najbrž je najboljši primer tega današnji prihod predsednika Združenih držav in predsednika vlade Kitajske v Kopenhavn, kar bi bilo pred nekaj leti nepredstavljivo.

Toda če ne bo zavezujočega sporazuma, kakšen bi bil naš način dela za prihodnost?

Cecilia Malmström, predsedujoča Svetu. – Mislim, da glede na to, da se bodo dejanska politična pogajanja s predsedniki vlade in držav, kot ste rekli, začela jutri, še ne bi smeli govoriti o načrtu „B“. Mislim, da lahko uveljavijo prispevek, vpliv in dinamiko, da ustvarijo ambiciozno politično zavezo.

Če je ne bo mogoče doseči –, potem bomo pač morali nadaljevati s pogovori. Nikakor ne bomo odnehali. Svet od nas pričakuje rezultate. To je najpomembnejše vprašanje naše generacije; ne sme nam spodleteti. Če dogovora ne dosežemo jutri ali dan zatem, bomo nadaljevali s pogovori, dokler nam ga ne uspe doseči.

Predsednica. – Vprašanje št. 5 predložil **Gay Mitchell** (H-0436/09)

Zadeva: Sredstva za podnebne spremembe za države v razvoju

Na bližajočih se pogovorih o podnebnih spremembah v Københavnu naj bi se oblikoval svetovni pristop do podnebnih sprememb na kratek in srednji rok. Bistvenega pomena je, da se doseže sporazum ter da bogate države zagotovijo denar za posledice podnebnih sprememb v državah v razvoju. Ni razumno pričakovati, da bi države v razvoju plačevale za posledice problema, ki ga je povzročil zahodni svet.

Po ocenah iz dogovora, doseženega na oktobrskem srečanju Evropskega sveta, naj bi države v razvoju potrebovale 100 milijard EUR za prilagajanje podnebnim spremembam, hkrati pa države v razvoju trdijo, da bodo stroški znašali trikrat ali štirikrat več.

Kako namerava Svet doseči kompromis pri tako različnih ocenah?

Cecilia Malmström, *predsedujoča Svetu*. – Kot je poslanec pravilno izpostavil, je financiranje v zvezi s podnebjem za države v razvoju bistven element pogajanj v Københavnu in bo ključno za doseg sporazuma.

Za začetek bi rada ponovno poudarila, da smo na oktobrskem srečanju Evropskega sveta poudarili pomen zagonskega financiranja za sprožitev takojšnjih ukrepov na srednji in daljši rok s posebnim poudarkom na teh razvitih državah. Na decembrskem srečanju Sveta pred nekaj dnevi so EU in države članice poudarile, da so pripravljene nameniti 2,4 milijarde EUR letno za obdobje 2010–2012 za pomoč državam v razvoju v boju proti podnebnim spremembam. Mislim, da smo s to obvezo posredovali zelo jasno sporočilo pogajalcem na njihovi konferenci, ki je v teku, in okrepili našo verodostojnost.

Evropski svet je tudi priznal, da je potrebno bistveno povečanje javnih in zasebnih finančnih tokov do leta 2020. Obstoječo finančno arhitekturo je treba preveriti in po potrebi preoblikovati, da bo njena zmogljivost zadostovala za izziv. Kot ste izpostavili v vprašanju, je na oktobrskem srečanju Evropski svet potrdil oceno Komisije, da bi lahko skupni neto povišani stroški prilagajanja in blaženja v državah v razvoju znašali okoli 100 milijard EUR letno do leta 2020, kar bi dosegli s kombinacijo lastnih prizadevanj držav v razvoju, mednarodnega trga ogljika in mednarodnih javnih financ; in to je po oceni Komisije potrebno. Ne gre za ponudbo s strani EU.

Obstaja tudi široka paleta drugih ocen iz drugih virov, toda Svet je podprl oceno Komisije in meni, da je najboljša. Skupna potrebna mednarodna javna podpora naj bi po ocenah znašala med 22 milijard EUR in 50 milijard EUR letno do leta 2020. EU in države članice so pripravljene prevzeti pošten delež tega zneska, toda vse države, razen najrevnejših, morajo prispevati k mednarodnemu javnemu financiranju na podlagi celovitega porazdelitvenega ključa, temelječega na stopnji emisij in BDP. Kot je poudaril Evropski svet oktobra, mora københavnski sporazum vključevati določbe o cilju, da globalno segrevanje ne sme preseči 2 °C, ambiciozne zaveze za zmanjšanje emisij s strani razvitih držav, tehnologijo za prilagajanje in dogovor o financiranju.

Gay Mitchell (PPE). – Pridružujem se gospodu Kellyju pri pohvali odgovorov ministrice v Parlamentu in vedenja švedskega predsedstva na splošno, ki je bilo zgledno.

Ministrica, v zadnjih dneh smo opazili, da se je predsednik Združenih držav pogovarjal z nekaterimi voditelji držav v razvoju. Ali se je Evropska unija pridružila tem razpravam v poskusu, da bi premostila vrzel med Združenimi državami in drugimi ter poskušala doseči rešitev preostalih vprašanj? Ali lahko ministrica zagotovi Parlamentu, da če bodo zagotovljena sredstva za to, za države v razvoju, da bo to nov denar, da ne bo to denar, ki prihaja iz obstoječih zavez državam v razvoju v zvezi s programom za lakoto in razvoj?

Cecilia Malmström, *predsedujoča Svetu*. – Kar zadeva prvo vprašanje, so jeseni potekala številna dvostranska srečanja, da bi poskusili olajšati pogajanja in se nanje pripraviti. EU je neprekinjeno v stiku z Združenimi državami Amerike ter si prizadeva za in poziva k bolj ambiciozni izjavi ZDA. Slednje pa imajo svoje dvostranske stike; v nekaterih primerih smo bili vključeni, v nekaterih ne, ker poskušamo vršiti pritisk iz različnih koncev. Med švedskim predsedstvom smo imeli tudi šest dvostranskih srečanj s pomembnimi zainteresiranimi stranmi, kot so Kitajska, Indija, Ukrajina, Južna Afrika, Rusija in Združene države. Podnebna vprašanja so bila na vrhu dnevnega reda ob vseh teh priložnostih, zato so potekala zelo raznolika srečanja.

Kar zadeva financiranje, moram povedati, da gre za kombinacijo starega in novega denarja. Nekatere države so naredile mešanico. Nekatere so v ta namen že dodelile del svojega proračuna za razvoj. Ker bodo podnebne spremembe najbolj prizadele najmanj razvite države, je torej logično, da so določeni deli proračuna za razvoj namenjeni ravno za različne vrste ukrepov za podnebne spremembe.

Zaradi gospodarske krize so mnoge države zdaj zmanjšale svoje ambicije, kar zadeva skupni proračun za razvoj, kar je obžalovanja vredno.

Gre za kombinacijo in to je v veliki meri posledica gospodarske krize.

Predsednica. – Vprašanje št. 6 predložil **Ádám Kósa** (H-0440/09)

Zadeva: Predlog za direktivo Sveta o izvajanju načela enakega obravnavanja oseb ne glede na vero ali prepričanje, invalidnost, starost ali spolno usmerjenost

Nadvse pomembno je poudariti splošno zahtevo po dostopnosti za vse, ne samo za invalide, pač pa za večino evropske družbe, v naslednjih 10 letih. Ali bo Svet preučil možnost resnično enotne podlage za protidiskriminacijsko politiko brez izjem (npr. oblikovanje, proizvodnja blaga), s katero bi ustvarili trajnostno družbo in odpravili vrsto različnih pravnih podlag za boj proti diskriminaciji?

Ker je dostopnost infrastrukture in storitev v več primerih in državah dejansko precejšen izziv, menim, da je povsem nesprejemljivo za 10 ali 20 let prelagati obvezo za sprejetje novih predpisov za boljšo in dejansko dostopnost (nove) infrastrukture in (novih) storitev na ravni držav članic. Ali Svet razmišlja o dodatnem podaljšanju roka za prenos obveze o dostopnosti obstoječe in/ali nove infrastrukture? Če da, zakaj?

Cecilia Malmström, predsedujoča Svetu. – (SV) Kot je navedel poslanec v vprašanju, so ukrepi za izboljšanje dostopnosti ključni v boju proti diskriminaciji. Med švedskim predsedstvom smo na tehnični ravni nadaljevali s preučevanjem predlagane Direktive o izvajanju načela enakega obravnavanja. Ta zajema štiri razloge za diskriminacijo, ki trenutno niso vključeni v področje zaposlovanja: vera ali prepričanje, invalidnost, starost in spolna usmerjenost.

Svet je 30. novembra 2009 preučil poročilo predsedstva o stanju, ki pozornost usmerja v potrebo po nadaljnjem delu na tem vprašanju, zlasti kar zadeva obseg, določbe o invalidnosti in časovni načrt izvajanja. Predsedstvo je tudi poročalo, da bi moral predlog zajemati tudi konkretno vprašanje „oblikovanja“ ali „proizvajanja blaga“. O tem je treba še razpravljati.

Glede na poročilo o stanju obstajajo druga vprašanja, ki jih je treba rešiti v zvezi s finančnimi posledicami direktive. Če želimo doseči politično enotnost, moramo izdelati besedilo, ki bo sprejemljivo za vsako državo članico. Vse države članice morajo biti sporazumne, preden lahko nadaljujemo v Svetu.

Toda rezultatov pogajanj ne morem predvideti. Razprave o izvajanju, datumih in obsegu še vedno potekajo in se bodo nadaljevale še kar nekaj časa.

Ádám Kósa (PPE). – (HU) Najlepša hvala, ministrica, za vaš odgovor. Prvi ukrepi, ki so bili izvedeni, so zelo spodbudni, vendar bi rad poudaril tri zadeve. V Evropski uniji živi 50 milijonov invalidnih ljudi. To vprašanje ne zadeva le njih, saj se družba Evropske unije tudi drastično stara. Zato ta težava ne zadeva samo invalidov, temveč tudi prihodnost vseh starejših kot tudi vseh tistih v invalidskih vozičkih, na primer, če potrebujejo klančino. To pomeni, da to hitro postane vprašanje celotne družbe, zato ga je treba obravnavati prednostno, saj je to prihodnost, s katero se soočamo. Dostop do storitev je bil preložen za 10 let. Pomembno je, da ta rok ostane nespremenjen, ravno zato, ker je v interesu nas vseh.

Cecilia Malmström, predsedujoča Svetu. – Vsekakor se strinjam s poslancem, da je takšna direktiva potrebna. V Evropski uniji še vedno na milijone ljudi nima dostopa do najbolj vsakdanjih stvari v življenju. To ovira njihovo svobodo in možnost normalnega življenja, kar zelo obžalujem.

Razprave Sveta terjajo veliko časa. To je napreden predlog s širokim obsegom ter izjemnimi praktičnimi in finančnimi posledicami. Potrebno bo soglasje držav članic in zatem soglasje Evropskega parlamenta, preden se lahko sprejme direktiva. Pogajanja smo že imeli. Imeli smo veliko delovnih skupin znotraj Sveta. Dosegli smo napredek, toda na žalost – zelo odkrita moram biti z vami – še nismo dosegli potrebnega soglasja. Toda nadaljevali bomo do konca našega predsedstva in jaz sem precej optimistična, mislim namreč, da si bo špansko predsedstvo po najboljših močeh prizadevalo najti rešitev.

Predsednica. – Vprašanje št. 7 predložila **Vilija Blinkeviciute** (H-0445/09)

Zadeva: Zaščita pravic invalidnih oseb

V zapletenih gospodarskih razmerah je zelo pomembno zagotoviti ustrezno socialno zaščito socialno najbolj ogroženim ljudem. Invalidne osebe so ena najbolj ranljivih družbenih skupin. Zelo je obžalovanja vredno, da se poskuša nacionalne proračune uravnovežiti z zmanjšanjem sredstev za socialne prejemke in programe invalidnih oseb. To ni le v nasprotju z načelom solidarnosti in socialne pravičnosti, ampak so zaradi tega oslabljeni tudi postopki in mehanizmi za vključevanje invalidnih oseb v družbo, kar povečuje socialno izključenost teh ljudi.

Je Svet pripravil dodatne ukrepe za pomoč invalidnim osebam v času gospodarske recesije? Bo zaradi neugodnih gospodarskih razmer Svet počasneje obravnaval predlog direktive Sveta za uresničevanje načela enakega obravnavanja invalidnih oseb?

Cecilia Malmström, predsedujoča Svetu. – (SV) Vsi se zavedamo socialnih težav, ki sledijo gospodarski krizi. Nujno je zagotoviti posebno zaščito ljudi in skupin, ki so posebej ranljivi, in boj proti izključenosti. Vemo, da se zaradi diskriminacije pogosto neuspešno izrablja potencial invalidov in drugih ranljivih skupin. Glede na to je Svet ves čas poudarjal pomen spodbujanja dostopa invalidov do trga dela.

To je bilo narejeno v okviru lizbonske strategije, vključno z obstoječimi smernicami o zaposlovanju. Marca 2008 je Svet – skupaj z vladami držav članic – sprejel tudi resolucijo o razmerah invalidov v EU. Pomen vključevanja ranljivih oseb in skupin na trg dela je dodatno podprl Svet v svojih sklepih z dne 13. novembra 2009, ki sem jih omenila v zvezi s prejšnjim vprašanjem. Olajšanje dostopa tem skupinam do trga dela je tudi predpogoj za dolgoročno rast.

Rada bi vas spomnila na skupen sporazum Evropskega parlamenta in Sveta, da leto 2010 razglasita za evropsko leto boja proti revščini in socialni izključenosti. Mislim, da bo ta odločitev zajemala tudi dostop do izobraževanja za vse. Poleg tega odločitev vključuje prizadevanja za enak dostop vseh do informacijske in komunikacijske tehnologije, ob posebnem upoštevanju potreb invalidov. Dodatna prednostna naloga, ki jo je treba obravnavati, zadeva potrebe invalidov in njihovih družin ter drugih ranljivih skupin. Veselimo se številnih pobud, ki verjamem, da bodo izvedene v letu pred nami.

Kar zadeva predlagano Direktivo Sveta o izvajanju načela enakega obravnavanja oseb ne glede na vero ali prepričanje, invalidnost, starost ali spolno usmerjenost, ugotavljamo, da bi uresničitev predloga Komisije zelo pozitivno vplivala na življenje invalidov. Delovna skupina Sveta za socialna vprašanja še vedno dela na besedilu. Kot sem omenila, smo 30. novembra razpravljali in pripravili poročilo o stanju, vendar nismo uspeli sprejeti odločitve.

Ne moremo predvideti, kakšen bo rezultat pogajanj, ki še potekajo, toda nujno je, da pravilno zastavimo besedilo, saj gre za pravno gotovost in opredelitev obsega direktive. Kot je bilo že omenjeno, morajo biti države članice soglasne s predlogom. Njihovo delo je, da ocenijo vse možne posledice gospodarske recesije v tem smislu. Ko se doseže soglasnost, bo seveda zaproseno za soglasje Evropskega parlamenta v skladu s členom 19 nove Lizbonske pogodbe.

Vilija Blinkevičiūtė (S&D). – (LT) Hvala, gospa predsednica in hvala vam, ministrica Malmström, za vaš odgovor. Rada bi se zahvalila tudi Švedski, saj je ravno med švedskim predsedstvom Svet ministrov EU ratificiral Konvencijo Združenih narodov o pravicah invalidov. To je velik korak, vendar je samo en korak.

Resnica je, da se življenja invalidov precej razlikujejo med posameznimi državami. Nekateri gluhi ljudje ne morejo uporabljati znakovnega jezika, nekateri slepi ljudje pa nimajo dostopa do storitev pomoči slepim. Ni prilagoditev za gibalno ovirane osebe. Veliko invalidov je tudi preprosto brezposelnih. Vse to, pri tem pa invalidi predstavljajo okoli 10 % prebivalstva v Evropski uniji.

Ministrica, vem, da obstajajo določene težave in problemi v zvezi z direktivo o protidiskriminaciji (tako bi to povzela), toda morda bi bilo mogoče prej oblikovati ločeno direktivo o pravicah invalidov. Naša direktiva bi bila zavezujoča za vse države članice EU, tako da se invalidi ne bi soočali z diskriminacijo.

Cecilia Malmström, predsedujoča Svetu. – Dovolite mi, da poudarim, da ne gre za pomanjkanje politične volje. Zavedamo se pomena te direktive in res smo zelo trdo garali, da bi jo uvedli.

Toda kot sem dejala, ne moremo spremeniti dejstva, da potrebujemo soglasje, soglasja pa ni. Švedsko predsedstvo in predsedstva pred nami so si prizadevala predlagati različne compromise, različne poti naprej.

Veliko delovnih skupin se sestaja in nenehno dela; in še vedno se sestajajo. Na tem vprašanju bomo delali do konca našega predsedstva. Toda žal soglasja še nismo dosegli.

Škoda bi bilo ločiti različne dele direktive, saj je bil ves namen – in to Parlament zelo spodbuja – pripraviti celovito direktivo o diskriminaciji. Če začnemo izbirati dele, bo ta smisel izgubljen in mislim, da bi bilo to obžalovanja vredno. Zato se še malo potrudimo z uvedbo cele direktive, saj bi bilo to zelo koristno v boju proti diskriminaciji za invalide, pa tudi za druge diskriminirane osebe v vsej Evropi.

Christa Klaß (PPE). – (DE) Preprečiti moramo diskriminacijo, ki je socialni problem. Vsi mi smo odgovorni za preprečevanje diskriminacije kakršne koli vrste.

Ali se strinjate z mojim mnenjem, da ni jasnih standardov za odločanje, ali je prišlo do diskriminacije, na primer, ko stanodajalec odda stanovanje in prosilec trdi, da je bil žrtev diskriminacije, ker to stanovanje ni bilo dodeljeno njemu?

Ali se strinjate, da lahko evropska direktiva opredeli samo zahteve, ki bi jih države članice nato morale prenesti v nacionalno zakonodajo? Za Evropo je zelo težko vzpostaviti evropsko pravo na tem področju.

Mairead McGuinness (PPE). – Ali lahko samo navedem, ko že govorimo o pravicah invalidov, da je bil naš kolega, gospod Kósa, ravno izvoljen za predsednika medskupine Evropskega parlamenta za invalide. Pri tem mu želimo vse najboljše.

Kar pa zadeva gospodarsko krizo, o kateri smo razpravljali včeraj, ko ste vi kimali v potrditev: zelo nas skrbi institucionalno varstvo otrok in mladih odraslih in skrbi me, da bo gospodarska kriza – morda se s tem strinjate – upočasnila proces deinstitutionalizacije in da je to vprašanje, pri katerem moramo biti zelo previdni, tako v EU kot zunaj nje.

Cecilia Malmström, predsedujoča Svetu. – V časih gospodarske krize vedno najbolj trpijo najbolj ranljivi – otroci, mladi, stari, invalidi – in zato se moramo mi kot odgovorni politiki tega zelo zavedati. K sklepom različnih sestav Sveta in priporočilom je bilo dodano, da je treba države članice spodbujati, naj posebej upoštevajo dejstvo, da vedno najbolj trpijo najbolj ranljive skupine, zato se s tem strinjam.

V odgovor na vaše vprašanje naj povem, da je zelo težko določiti standarde evropskega značaja na področju diskriminacije invalidov, ne da bi najprej imeli splošno, celovito daljnosežno direktivo. Najprej potrebujemo celovito direktivo in nato bomo delali naprej.

Zavedam se, da je treba opraviti veliko dela, in dobro se zavedam masivne diskriminacije in težav, s katerimi se soočajo invalidi v vsakdanjem življenju, ki jih ovirajo pri izpolnitvi življenjskih možnosti in potenciala. Mislim, da moramo najprej delati na celoviti direktivi.

Odločitev, da bo naslednje leto leto boja proti socialni izključenosti, predstavlja možnost novih konkretnih predlogov in organizacije skupnih dogodkov, da bi okrepili to vprašanje in zavedanje v vseh državah članicah.

Predsednica. – Prepričana sem, da bi Parlament v okviru te razprave želel, da čestitam gospodu Kósi, ker je bil izvoljen za predsednika medskupine.

Vprašani št. 8 in 9 sta bili umaknjeni.

Vprašanja št. 10 ne bomo obravnavali, ker je zadeva, na katero se nanaša, že na dnevnem redu tega delnega zasedanja.

Ker vlagatelj ni prisoten, se vprašanje št. 11 šteje za brezpredmetno.

Vprašanje št. 12 predložil **Charalampos Angourakis** (H-0455/09)

Zadeva: Grozoviti umori revnih perujskih kmetov za dobiček

Članki v mednarodnem tisku poročajo, da je v zadnjih letih v Peruju tolpa, znana pod imenom „Los Pishtacos“, umorila na desetine kmetov iz regij Huánuco in Pasco, da bi prodala njihovo telesno maščobo (po poročanjih do 17 kilogramov) evropskim proizvajalcem kozmetičnih izdelkov za 15 000 ameriških dolarjev na kilogram. Perujski organi pripisujejo temu grozovitemu početu izginotja številnih ljudi, vključno z otroki. Obsojamo prakso evropskih multinacionalnih družb, ki za dobiček že več desetletij ubijajo ljudi in ropajo naravno bogastvo Latinske Amerike.

Kakšno je splošno stališče Sveta glede tega kriminalnega dejanja evropskih multinacionalnih družb in kolikšna je finančna podpora EU tem družbam, ki delujejo v Latinski Ameriki?

Cecilia Malmström, predsedujoča Svetu. – (SV) Spoštovanje človekovih pravic je ena od temeljnih vrednot Evropske unije, kar poslanec ve. Svet v vseh odnosih s tretjimi državami vedno posveča posebno pozornost spoštovanju temeljnih pravic in načela pravne države.

Kar zadeva konkretne incidente, ki jih je omenil poslanec, Svet ni bil seznanjen z njimi in o njih ni razpravljajal. Predsedstvo je tudi prebralo časopise in pozna poročanje medijev, vendar zadnja poročila domnevajo, da je bila prvotna zgodba potegavščina.

Ker so si poročanja medijev nasprotujoča in ker Svet običajno ne komentira poročanj medijev, predsedstvo ne more in ne sme špekulirati o tej zgodbi ali odgovoriti na to vprašanje.

Charalampos Angourakis (GUE/NGL). – (EL) Gospa predsednica, moram reči, da me odgovor ministrice niti najmanj ni zadovoljil. To je strahovit zločin, ki mu ni para, sploh pa ima po mojem mnenju Evropska unija, ko to želi, sredstva, da razišče takšne zadeve podrobneje.

Ker imamo odnose s Perujem, zahtevamo uradne informacije s strani perujske vlade o omenjenem incidentu in sprejetje ukrepov. Sicer bomo priča, ko se bo enaka situacija ponovila.

Cecilia Malmström, predsedujoča Svetu. – (SV) Poročila o tem so si bila zelo nasprotujoča. Izvirala so od organov in iz poročil novinarjev o tem, da ni nobenih dokazov, ki bi kazali na to, da so se ti grozni dogodki sploh zgodili.

Ker ni dejanskih pokazateljev in ker marsikaj kaže na to, da se te zadeve dejansko niso zgodile in da je šlo za potegavščino, Svet na tem področju ne more ukrepati; niti ni za to pristojen.

Predsednica. – Vprašanje št. 13 predložil **Ryszard Czarnecki (H-0458/09)**

Zadeva: Diskriminacija poljske manjšine v Litvi

Ali namerava Svet od litvanske vlade zahtevati, da spoštuje pravice manjšin, saj diskriminacija poljske manjšine v tej državi traja že dlje časa in se odraža v obvezni uporabi nepoljskega zapisa priimkov, v izobraževanju, v prepovedi dvojezičnosti pri poimenovanju krajev ali v nevračanju premoženja, ki je bilo Poljakom odvzeto v času sovjetske oblasti? Kdaj namera Svet ukrepati?

Cecilia Malmström, predsedujoča Svetu. – Svet ponovno potrjuje, da imajo temeljne in človekove pravice prednost, kar priznavajo pogodbe in Listina o temeljnih pravicah. Svet je – in bo ostal – predan preprečevanju in izkoreninjenju vseh oblik ponižujočega in diskriminatornega ravnanja.

Rada bi omenila, da se z vprašanji varstva pravic manjšin ukvarja tudi Svet Evrope v okvirni Konvenciji za varstvo narodnih manjšin. Vprašanja, ki jih je izpostavil gospod Czarnecki, trenutno preučujejo pristojni organi Sveta Evrope. Predvsem so v skladu z Direktivo Sveta 2000/43/ES z dne 29. junija 2000 o izvajanju načela enakega obravnavanja oseb ne glede na raso ali narodnost vse osebe zaščitene pred diskriminacijo na podlagi rase ali narodnosti, ne glede na njihov pravni status. Obseg pravne zaščite te direktive zajema področja zaposlovanja, socialne zaščite, izobraževanja ter dostopa do blaga in storitev. Evropska komisija je odgovorna za spremljanje izvajanja evropskega prava v državah članicah in skladnost z le-tim.

Nazadnje, stockholmski program, ki ga je Evropski svet odobril 10. in 11. decembra letos, ocenjuje potrebo po dodatnem predlogu glede ranljivih skupin na podlagi izkušenj, ki jih bodo države članice pridobile pri uporabljanju Haaške konvencije iz leta 2000 o mednarodnem varstvu odraslih oseb, ki jo bodo podpisale v prihodnosti.

Ryszard Czarnecki (ECR). – (PL) Gospa Malmström, najlepša hvala za vaš odgovor in zlasti ker ste poudarili, da bo Svet nasprotoval vsem oblikam diskriminacije narodnih manjšin v Evropski uniji, vključno s poljsko manjšino v Litvi. To je zelo pomembna izjava. Hvala za to. Rad bi poudaril, da imamo žal opravka s sistematično dejavnostjo litvanskih organov glede izobraževalnega sistema in dvojezičnega poimenovanja krajev ter da ta dejavnost poteka na različnih stopnjah uprave. Torej gre za izjemno pomembno zadevo in želim, da jo spremlja Svet.

Cecilia Malmström, predsedujoča Svetu. – Lahko le ponovno navedem načela in vrednote, za katere se zavzema Evropska unija in ki jih Svet seveda zagovarja.

Poleg tega konkretne dogodke, ki jih omenja gospod Czarnecki, preiskujejo pristojni organi Sveta Evrope in če bo odkrita kakršna koli oblika diskriminacije, je naloga Komisije zagotoviti, da države članice ravnajo skladno s pogodбами in zakonodajo Evropske unije.

Predsednica. – Vprašanje št. 14 predložil **Brian Crowley** (H-0462/09)

Zadeva: Preganjanje budističnih menihov in nun v Vietnamu

Kakšni konkretni ukrepi so bili sprejeti za boj proti preganjanju in nadlegovanju budističnih menihov in nun v Vietnamu po sprejetju resolucije Evropskega parlamenta o razmerah v Laosu in Vietnamu 26. novembra 2009 (<http://www.europarl.europa.eu/sides/getDoc.do?type=TA&reference=P7-TA-2009-0104&language=SL>)?

Cecilia Malmström, *predsedujoča Svetu.* – (SV) Hvala za vaše vprašanje. Svet se izjemno dobro zaveda razmer na področju človekovih pravic v Vietnamu in pozorno spremljamo dogodke v državi.

Dvakrat na leto Svet in Komisija ocenita razmere v okviru dialoga o človekovih pravicah, ki ga imamo z vietnamskimi oblastmi. Zadnje srečanje v okviru dialoga je potekalo prejšnji teden, 11. decembra, v Hanoju. Razprava je tekla o mnogih nujnih vprašanjih, kot so svoboda izražanja, reforma kazenskega zakonika, vključno s smrtno kaznijo, kot tudi svoboda vere in verska strpnost, vključno z razmerami pripadnikov skupnosti Plum Village. Vietnamski vladi je EU posredovala svoj seznam oseb in zapornikov, katerih razmere so posebej zaskrbljujoče. Poleg dialoga o človekovih pravicah EU pri vietnamski vladi pogosto izpostavlja tudi vprašanja, ki so posebno pomembna.

Svet in Komisija sta imela 10. novembra dolgo razpravo s člani skupnosti Plum Village. Dne 26. novembra je bila objavljena resolucija Evropskega parlamenta o tem vprašanju. Istega dne je imela Komisija pogovore na visoki ravni z oblastmi v Hanoju, ki so potekali v okviru Skupnega odbora za pogajanje o sporazumu o partnerstvu in sodelovanju, ki bo, upamo, sklenjen naslednje leto. Z našim glavnim sporočilom na srečanju smo želeli izraziti, kako nujne se nam zdijo razmere glede človekovih pravic v Vietnamu.

Omenili smo razlastitev cerkvenega premoženja, omenili smo napade na borce za človekove pravice in pisce blogov – kar so že prej omenili poslanci tega Parlamenta – in omenili smo tudi razmere pripadnikov skupnosti Plum Village. Sogovornike smo pozvali k zaščiti in spoštovanju človekovih pravic ter izpolnjevanju vseh zavez, opredeljenih v Splošni deklaraciji o človekovih pravicah in mednarodnih konvencijah, ki jih je podpisal Vietnam. Zaradi parlamentarne resolucije je bilo to sporočilo še posebej močno in za to bi se rada zahvalila Evropskemu parlamentu. Vietnam smo obvestili tudi o novi in pomembni vlogi Evropskega parlamenta, zlasti v zvezi s prihodnjim sporazumom o partnerstvu in sodelovanju.

V dneh 8.–10. decembra 2009 je delegacija EU obiskala samostan Bat Nha in tempelj Phuoc Hue, kamor je zbežalo skoraj 200 preostalih članov skupnosti Plum Village. Tam smo govorili z verskimi predstavniki in lokalnimi organi, da bi pridobili več informacij o obstoječih razmerah. EU bo še naprej pozorno spremljala razmere v templju Phuoc Hue.

Pat the Cope Gallagher (ALDE) *namesto vlagatelja.* – V lastnem imenu in v imenu gospoda Crowleyja bi se rad zahvalil predsedujoči za zelo celovit odgovor in rad bi povedal, da sem zelo zadovoljen s pristopom Sveta in Komisije. Upam, da boste še naprej na pragmatičen način spremljali dogodke.

Predsednica. – Vprašanje št. 15 predložil **Pat the Cope Gallagher** (H-0463/09)

Zadeva: Prošnja Islandije za članstvo v Evropski uniji

Ali lahko Svet na novo oceni stanje prošnje Islandije za članstvo v Evropski uniji?

Cecilia Malmström, *predsedujoča Svetu.* – Gospa predsednica, mislim, da je to vprašanje blizu tudi vam.

(SV) Naj vas najprej spomnim na izjavo v sklepih Sveta z dne 8. decembra, kjer je Svet napisal naslednje: „Islandija je država z dolgimi in globokimi demokratičnimi koreninami ter potencialom, da strateško in politično pomembno prispeva k EU. Država je že zdaj na več področjih tesno povezana z EU, prek svojega članstva v Evropskem gospodarskem prostoru in schengenskem območju.“

Islandija je prošnjo za članstvo v Evropski uniji uradno predložila švedskemu predsedstvu v Stockholmu 16. julija 2009. Jaz sem bila tam in sem prejela prošnjo, ki je bila nemudoma posredovana naprej članom Sveta.

Na sestanku dne 27. julija 2009 je Svet opozoril na ponovno soglasje o širitvi, opisano v sklepih Evropskega sveta z zasedanja v decembru 2006, vključno z načelom, da se vsaka država prosilka oceni posebej, in sklenil, da bo sprožil postopek, določen v členu 49 Pogodbe o Evropski uniji. Komisija je bila zato pozvana, da Svetu predloži mnenje o tej prošnji.

Prošnja bo ocenjena v skladu z načeli, opredeljenimi v pogodbi, merili, ki so bila oblikovana na zasedanju Evropskega sveta v Københavnu leta 1992 in sklepi z zasedanja Evropskega Sveta v decembru 2006. Skladno s sklepi, ki jih je prejšnji teden sprejel Svet za splošne zadeve, se bo zadeva ponovno obravnavala, ko bo Komisija predložila svoje mnenje. Tako naj bi Svetu omogočili, da sprejme odločitev o morebitnem začetku pogajanj z Islandijo v prvih mesecih med španskim predsedstvom.

Pat the Cope Gallagher (ALDE). - Rad bi se zahvalil predsedujoči za njen odgovor. Kot predsednik delegacije za odnose s Švico, Islandijo in Norveško ter pri Skupnem parlamentarnem odboru Evropskega gospodarskega prostora (EGP) povsem razumem, da je treba seveda vsako prošnjo obravnavati posebej, in prišlo je do napredka. Mislim, da se to kaže v dejstvu, da je Islandija odgovorila na mnoga vprašanja v razmeroma kratkem času, in dejstvo, da je članica EGP, je seveda pripomoglo k temu. To je znak zaveze islandske vlade. Mislim, da bi bil storjen velik korak v smeri nadaljnje širitve Evrope, če bi Islandija postala članica Evropske unije.

Staro demokracijo ste islandskemu ljudstvu omenili kot razlog za to odločitev, vendar se veselim nadaljnega napredka na naslednjem zasedanju Sveta in upam, da bomo tam naredili velik korak naprej in da bo Svet podal obvestilo.

Cecilia Malmström, predsedujoča Svetu. - Islandsko prošnjo je treba obravnavati v skladu s pravili in postopki, Komisija pa še ni zaključila svojega nadzora in izdelala mnenja. Komisija napreduje, kot napreduje tudi Islandija, in je že imenovala pogajalske skupine ter je pripravljeni delati zelo temeljito, vendar hitro. Mislim torej, da se lahko zanesemo na to, da bo Komisija predstavila mnenje v začetku naslednjega leta, in upam, da bo Svet lahko sprejel odločitev o nadaljnjih ukrepih.

Predsednica. - Ker vlagatelj ni prisoten, se vprašanje št. 16 šteje za brezpredmetno.

Vprašanje št. 17 predložila **Mairead McGuinness (H-0470/09)**

Zadeva: Biorazgradljivi odpadki

Ali lahko Svet komentira napredek držav članic v zvezi s preusmerjanjem biorazgradljivih odpadkov z odlagališč, kakor je določeno v direktivi Sveta 1999/31/ES⁽⁵⁾ o odlaganju odpadkov na odlagališčih?

Cecilia Malmström, predsedujoča Svetu. - (SV) Vsak dan države članice EU proizvedejo velike količine odpadkov. Naše ravnanje z odpadki ima seveda velik vpliv na okolje. Komisija je pred kratkim objavila poročilo o izvajanju zakonodaje EU o odpadkih, kjer ugotavlja, da so sicer nekatere države članice dosegle napredek, toda potrebna so ogromna prizadevanja za izvajanje v številnih državah, če naj infrastruktura za ravnanje z odpadki izpolnjuje zahteve EU. Direktivo o odlaganju odpadkov na odlagališčih je zelo težko izvesti.

Kar zadeva preusmerjanje biorazgradljivih odpadkov z odlagališč, je v poročilu Komisije navedeno, da je samo devet držav doseglo ciljno zmanjšanje leta 2006 – glede na razmeroma omejene razpoložljive informacije. Svet je pred tem v sklepih iz junija 2009 navedel, da se strinja s Komisijo. Zelo pomembno je, da se izpolnijo cilji EU glede preusmerjanja biorazgradljivih odpadkov z odlagališč. Svet je tudi pozval Komisijo, naj nadaljuje z oceno vpliva, da bi po potrebi pripravila predlog za zakonodajo EU o biorazgradljivih odpadkih.

Svet je dejal, da je treba upoštevati potrebo po zakonodaji EU in zlasti potrebo po zakonodaji o recikliranju biorazgradljivih odpadkov s kompostiranjem in ponovnim pridobivanjem energije iz odpadkov v bioplinskih obratih ob kasnejšem recikliranju preostalega materiala. Svet je navedel tudi, da bi boljše upravljanje biorazgradljivih odpadkov prispevalo k trajnostnejšemu upravljanju naših virov, večji zaščiti zemljišč, boju proti podnebnim spremembam in zlasti, da bi omogočilo izpolnitev ciljev glede preusmerjanja odpadkov z odlagališč, recikliranja in obnovljive energije.

Mairead McGuinness (PPE). - Mislim, da vsi v tem Parlamentu podpirajo prizadevanja. Če stojite na odlagališču, kot sem jaz, in vdihnete, je to precej grozno in mislim, da bi morala tak kraj obiskati javnost, ki odmetava odpadke.

⁽⁵⁾ UL L 182, 16.7.1999, str. 1.

Ali lahko poveste, kateri so razlogi, če sploh obstajajo, da je na tej stopnji samo devet držav članic? Vemo, da moramo to narediti; strinjam se, da potrebujemo bioplin. Vsi se strinjamo z načeli, toda zakaj ne uspemo doseči ciljev?

Cecilia Malmström, *predsedujoča Svetu*. – Moram priznati, da nisem strokovnjakinja na tem področju, toda kolikor razumem iz izjav Komisije, manjka ustrezna infrastruktura in njena vzpostavitev bi bila precej draga. Seveda bo dolgoročno koristna, toda države članice niso vlagale v ustrezno infrastrukturo in zato traja toliko časa.

Predsednica. – Zdaj bomo prisluhnili zadnjemu vprašanju nocoj in zares zadnjemu vprašanju med vašim predsedovanjem. Zastavlja ga gospod Hans-Peter Martin, nanaša pa se na uspehe švedskega predsedovanja Svetu, kar zadeva preglednost, o čemer, upam si trditi, imamo kaj poročati.

Vprašanje št. 18 predložil **Hans-Peter Martin** (H-0472/09)

Zadeva: Uspehi švedskega predsedovanja na področju preglednosti

Švedsko predsedstvo je 16. septembra 2009 v svojem odgovoru (H-0295/09⁽⁶⁾) spraševalcu pojasnilo, da „se s poslancem strinja glede pomena večje preglednosti pri dejavnostih Unije“. Predsedstvo je tudi pojasnilo, da „namerava v celoti uveljaviti določbe o preglednosti iz člena 8(1) do (4) Poslovnika Sveta. Načeloma bodo v skladu s poslovníkom Sveta vse razprave o zakonodajnih aktih, za katere velja postopek soodločanja, javne.“

Kakšen je obračun Sveta ob koncu predsedovanja in kakšni konkretni uspehi so bili doseženi na posameznih področjih?

Cecilia Malmström, *predsedujoča Svetu*. – (SV) Kot je izpostavil poslanec, je vse večja preglednost dela Evropske unije pomembna prednostna naloga Švedske kot države članice in predsedujoče. Večja preglednost na vseh področjih dela Sveta je bila eden od jasnih ciljev, ki so bili določeni.

Rada bi omenila, na primer, spletno stran predsedstva, kjer so na voljo informacije o srečanjih, referenčnih dokumentih in pretočne spletne povezave v treh jezikih.

V zadnjih nekaj mesecih je predsedstvo storilo vse, kar je bilo mogoče, da je zagotovilo uporabo določb o preglednosti iz Poslovnika Sveta.

Julija, septembra, oktobra in novembra 2009 je bilo 20 javnih razprav o pobudi švedskega predsedstva skladno s členom 8.3 Poslovnika. Poleg tega je potekala javna razprava o programu predsedstva za delo Sveta za ekonomske in finančne zadeve. Torej 21 javnih razprav v štirih mesecih.

Kar zadeva število javnih posvetovanj, je bilo 59 zakonodajnih aktov javno sprejetih kot aktov A po rednem zakonodajnem postopku, razpravljalo pa se je o devetih predlaganih aktih kot aktih B med javnim zasedanjem Sveta. Poleg tega je potekalo eno javno posvetovanje na pobudo predsedstva. Če se poslancu zdi, da to ni prav veliko, mora upoštevati, da se število točk na dnevnem redu Sveta, o katerih morajo potekati javna posvetovanja, nekoliko razlikuje glede na število točk v rednem zakonodajnem postopku. Poleg tega novi parlament ni imel toliko točk kot običajno. Nova Komisija bo nedvomno povečala število zakonodajnih predlogov, ki jih bosta morala obravnavati Svet in Evropski parlament, število točk pa se bo s tem povečalo.

Poleg tega so zdaj, ko je v veljavi Lizbonska pogodba, javna tudi vsa zasedanja Sveta, ki se nanašajo na tisti del dnevnega reda, ki zadeva posvetovanje o zakonodaji. Švedsko predsedstvo pozdravlja to izboljšanje. Evropska unija bo bolj učinkovita in demokratična.

Za konec bi rada omenila, da je včeraj švedsko predsedstvo prevzelo pobudo za srečanje z medinstitucionalno delovno skupino o preglednosti, podpredsednico Komisije Margot Wallström, in podpredsednico Diano Wallis. Govorili smo o številnih posebnih predlogih, s katerimi bi evropskim državljanom zagotovili boljši in uporabniku prijaznejši dostop do informacij v institucijah EU.

Hans-Peter Martin (NI). – (DE) Na plenarnem zasedanju se redko kdaj zbudijo določena čustva. Mislim, da nam je v čast in veselje, da lahko imamo prav mi zadnji dialog. Gospa Malmström, sami veste, da je pot proti preglednosti počasna in ozka ter po njej žal pogosto napredujemo s polžjo hitrostjo, če pomislim, kje smo bili pred desetimi leti in kje smo danes. Vendar kot kritičen, a vnet Evropejec, seveda ne morem biti zadovoljen zgolj s tem, kar smo dosegli do zdaj.

⁽⁶⁾ Pisni odgovor z dne 16.9.2009.

Zanima me, kakšno sporočilo nam boste predali v zvezi s tem, kaj lahko vaši nasledniki dejansko izboljšajo. S tem mislim predvsem delovne skupine Sveta. Dejansko nisem zadovoljen s številom točk na dnevnem redu, ki so bile do zdaj javno dostopne, niti z načinom, na katerega so dostopni dokumenti. Ali na podlagi vaših desetletnih izkušenj v evropski politiki mislite, da bomo dolgoročno gledano kdaj dosegli stopnjo preglednosti, ki jo je Švedska že pred desetletji?

Cecilia Malmström, predsedujoča Svetu. – To je zelo pomembno vprašanje. Rekla bi, da sta se dostop do dokumentov in preglednost precej povečala v zadnjih desetih letih. Vzrok za to je Uredba (ES) št. 1049/2001, ki je zelo pomembna, in ponosna sem, da sem lahko sodelovala pri njenem nastanku.

Gre tudi za to, kako jo bomo izvedli in gre za odnose. V zadnjih 10 letih so se izboljšali. Veliko ljudi v naših evropskih institucijah je spoznalo, da preglednost in odprtost nista nevarni. To je dobro. To je učinkovito. To je dobro za legitimnost, obenem pa zmanjšuje možnost kršitev in korupcije.

Še vedno nas čaka delo. Lizbonska pogodba nam daje nove možnosti. Upam, da bodo vsa naslednja predsedstva uporabila te možnosti na najboljši možen način. Komisija je včeraj dejala, da se bo vrnila s predlogi, ki izhajajo iz Lizbonske pogodbe, glede tega, kako lahko nadaljujemo s preglednostjo.

Veliko je še treba narediti, toda veliko smo že postorili. Kot je rekel poslanec, gre za nenehen boj, in veselim se, da se vam bom pridružila pri tem bojnem pohodu.

Predsednica. – Preostane mi še, da se vam, ministrica, draga Cecilia, zelo lepo zahvalim za vaše sodelovanje in polno sodelovanje v tem času za vprašanja med švedskim predsedstvom. Veselimo se, da vas bomo ob soglasju tega Parlamenta videli na tisti strani. Najlepša hvala vam in hvala vaši skupini.

Čas za vprašanja se je zaključil.

– Na vprašanja, ki zaradi pomanjkanja časa niso bila obravnavana, bo odgovorjeno pisno (glej Prilogo).

13. Dnevni red naslednje seje: glej zapisnik

14. Zaključek seje

(Seja se je zaključila ob 19.10)